

NOSLĒGUMA ZIŅOJUMS

Iepirkumam „Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai”

Līguma N° 27 (28.04.2015)

Rīga, 2015

Izpildītājs:

„Latvijas Hidroekoloģijas institūts”

Reģistrācijas numurs 90002129621

Daugavgrīvas iela 8, LV-1048, Rīga

Anda Ikauniece

(anda.ikauniece@lhei.lv)

.....	6
1. ESOŠO UN PLĀNOTO TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARU PASĀKUMU AR IETEKMI UZ JŪRAS VIDI IZVĒRTĒJUMS ...	7
2. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA “EITROFIKĀCIJA” IZVĒRTĒJUMS	10
2.1. Barības vielu slodžu esošā stāvokļa novērtējums	10
2.2. Barības vielu slodžu izmaiņu vērtējums	12
2.2.1. Kopējā slāpekļa slodžu izmaiņu tendence	12
2.2.2. Kopējā fosfora slodžu izmaiņu tendence	14
2.3. Pasākumi jūras vides stāvokļa uzlabošanai	16
2.3.1. “Bāzes scenārija” pasākumu izvērtēšana	16
2.3.2. Riska nesasnīgt labu vides stāvokli izvērtēšana	18
2.4. Papildus pasākumu rekomendācijas laba jūras vides stāvokļa sasniegšanai	19
2.5. Papildus pasākumu tehniskās iespējamības vērtējums.....	20
2.6. Izņēmuma piemērošanas vērtējums	20
3. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA “JŪRU PIESĀRŅOJOŠIE ATKRITUMI” IZVĒRTĒJUMS	23
3.1. Laba vides stāvokļa noteikšanas metodika jūru piesārņojošiem atkritumiem pludmalē	23
3.2. Pasākumi jūras vides stāvokļa uzlabošanai	25
3.2.1. “Bāzes scenārija” pasākumu izvērtēšana	26
3.2.2. Riska novērtējums nesasnīgt Jūras vides mērķus attiecībā uz cietajiem atkritumiem	27
3.2.3. Papildus pasākumu priekšlikumi laba vides stāvokļa sasniegšanai	28
3.2.4. Papildus pasākumu tehniskās iespējamības vērtējums	29
4. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA “INVAZĪVĀS SUGAS” IZVĒRTĒJUMS.....	30
4.1. Svešzemju sugu esošā stāvokļa novērtējums.....	30
4.2. Svešzemju sugu izmaiņu tendence	33
4.3. Laba vides stāvokļa noteikšanas metodika svešzemju sugām	34
4.4. Pasākumi jūras vides stāvokļa uzlabošanai	34
4.4.1. “Bāzes scenārija” pasākumu izvērtēšana.....	34

4.4.2. Riska novērtējums nesasniedz labu vides stāvokli attiecībā uz svešzemju sugām.....	36
4.4.3. Papildus pasākumu priekšlikumi laba vides stāvokļa sasniegšanai	37
4.4.4. Papildus pasākumu tehniskās iespējamības vērtējums	37
4.4.5. Pasākumi, kam rekomendēts veikt sociāli ekonomisko analīzi.....	37
5. KONSULTĀCIJAS AR IESAISTĪTĀJĀM PUSĒM	38
6. VEIKTĀS AKTIVITĀTES PASĀKUMU PROGRAMMAS STARPTAUTISKAĪ UN REĢIONĀLAĪ KOORDINĀCIJAI.....	39
1.1. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „cietie atkritumi”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	41
1.2. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „eutrofikācija”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	64
1.3. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „svešās sugas un patogēni”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	82
1.4. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „bīstamās vielas”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	87
1.5. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „naftas produktu ienese”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	120
1.6. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „fiziskās slodzes uz jūras vidi”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	130
1.7. Esošie un plānotie nozaru politiku pasākumi deskriptoram „selektīva īpatņu (zivju) ieguve”, pasākumu leviešanas efektivitātes izvērtējums	135
.....	149
2.1. Semināra „Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai attiecībā uz kvalitatīvo raksturlielumu – <u>jūru piesārņojošie atkritumi</u> ” materiāli.....	149
2.1.1. Elektroniski saņemtie komentāri pēc semināra „Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai”	159
2.2. Semināra „Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai attiecībā uz kvalitatīvo raksturlielumu – <u>svešās sugas</u> ” materiāli	160
2.3. Jūras vides padomes sēdes materiāli	169
2.4. Noslēguma semināra par “JSD Pasākumu programmas laba jūras vides stāvokļa sasniegšanai” izstrādes progresu 2015.gadā materiāli.....	178
.....	186

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

AAL Augu aizsardzības līdzekļi

AIS	Automātiskās identifikācijas sistēma
AJT	Aizsargājamās jūras teritorijas
BD	Bioloģiskā daudzveidība
BEF	Baltijas Vides forums
BJRP	Baltijas jūras rīcības plāns
BS	“Bāzes scenārijs” (jeb „notikumu parastās attīstības scenārijs”)
BWM	Starptautiska konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību
CE	Cilvēku ekvivalents
DRN	Dabas resursu nodoklis
EEZ	Latvijas ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņi
EK	Eiropas Komisija
EEK	Eiropas Ekonomikas kopiena
ES	Eiropas Savienība
HELCOM	Baltijas jūras vides aizsardzības komisija (Helsinku komisija)
ISS	Invazīvās svešās sugas
IVN	Ietekmes uz vidi novērtējums
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
JSD	Jūras stratēģijas pamatdirektīva (2008/56/EK)
KIS	(JSD) Kopējā ieviešanas stratēģija
KLP	ES Kopējā Lauksaimniecības politika
KPN	Kopējā pieļaujamā nozveja
KZP	ES Kopējā Zivsaimniecības politika
LHEI	Latvijas Hidroekoloģijas institūts
LLP	Laba lauksaimniecības prakse
LLVA	Labi lauksaimniecības un vides apstākļi
LVĢMC	Latvijas Vides, Ģeoloģijas un Meteoroloģijas centrs
LVS	Labs vides stāvoklis (angl. <i>Good environmental status</i>)
MARPOL	Starptautiska konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem
MK	Ministru Kabinets
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NNN	Nelikumīga, neregulēta un neuzskaitīta zveja
NŪ	Notekūdeņi
NVO	Nevalstiska organizācija
PP	Pasākumu programma
STCW	Starptautiska konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu
UBAP	Upju baseinu apsaimniekošanas plāns

ŪO	Ūdensobjekti
ŪSD	Ūdens struktūrdirektīva (2000/60/EK)
VARAM	Vides Aizsardzības un Rreģionālās attīstības ministrija
VES	Vēja elektrostacijas
VIF	Vides izglītības fonds
VVD	Valsts Vides dienests
ZK	Zilais karogs

Atbilstoši Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma 12. pantam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Latvijas Hidroekoloģijas institūtu (Līgums Nr.27 (28.04.2015)), pamatojoties uz jūras novērtējumu un jūras vides mērķiem, izstrādā Pasākumu programmu, lai panāktu un saglabātu labu jūras vides stāvokli atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 2008/56/EK prasībām.

Gala ziņojumā "Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai", ņemot vērā priekšizpētes rezultātus, ir izstrādāti priekšlikumi pasākumu programmas sadaļai par jau esošajiem un plānotajiem tautsaimniecības nozaru pasākumiem ar ietekmi uz jūras vidi.

Pamatojoties uz konsultācijām ar iesaistītajām pusēm (nozārēm, speciālistiem, pašvaldībām), LHEI sagatavotajā Gala ziņojumā ir apkopota informācija par "bāzes scenārija" pasākumu ieviešanas ietekmes novērtējumu, ir izvērtēts, vai noteiktajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem "eitrofikācija", "jūru piesārņojošie atkritumi" un „svešzemju sugas” pastāv risks nesasnēgt labu jūras vides stāvokli līdz 2020.gadam, ir pamatota papildus pasākumu nepieciešamība un formulēti priekšlikumi potenciāli nepieciešamiem papildus pasākumiem jūras vides mērķu sasniegšanai, kā arī veikts šo papildus pasākumu tehniskās iespējamības novērtējums.

1. ESOŠO UN PLĀNOTO TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARU PASĀKUMU AR IETEKMI UZ JŪRAS VIDI IZVĒRTĒJUMS

Atbilstoši noslēgtajam līgumam ir aktualizēta informācija par jau esošajiem un plānotajiem tautsaimniecības pasākumiem. Informācijas aktualizācija veikta, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus, analizējot informāciju par visiem nozaru esošajiem un plānotajiem tautsaimniecības nozaru pasākumiem un vērtējot to ietekmi uz jūras vidi. Pasākumi ir sagrupēti slodžu grupās, kur katrai grupai ir atzīmēts vides stāvokli raksturojošais deskriptors, kuru tā ietekmē. Šeit gan jāatzīmē, ka slodžu grupā esošie pasākumi var ietekmēt vairākus citus jūras deskriptorus.

- 1) Deskriptoru "**bioloģiskā daudzveidība**" (D1) ietekmē pasākumi, kas ir plānoti un īstenoti atbilstoši Padomes Direktīvai 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas ietvaru, 1992.gada Riodežaneiro Konvencijai par bioloģisko daudzveidību, 1979.gada Bernes konvencijai par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību, 1979.gada Bonnas konvencijai par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību, kā arī šiem starptautiskajiem dokumentiem atbilstošajiem nacionālajiem normatīvajiem dokumentiem - Sugu un biotopu aizsardzības likums, Likums par IVN, Likums par Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, MK not. Nr.17 (05.01.2010.) "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām", MK not. Nr.83 (09.03.1999.) "Noteikumi par dabas parkiem", MK not. Nr.153 (21.02.2006.) "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības

prioritāro sugu un biotopu sarakstu”, MK not. Nr.199 (28.05.2002.) “Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā”, MK not. Nr.421 (05.12.2000.) “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”, MK not. Nr.940 (18.12.2012.) “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”. Atbilstoši normatīvajos dokumentos noteiktajam Latvijā ir izveidotas 7 jūras aizsargājamās teritorijas. Tomēr jāatzīmē, ka no bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas perspektīvas veiktie pasākumi ir ar ierobežotu efektu, jo aizsargājamās teritorijas ir noteiktas, lai aizsargātu specifiskas sugas vai biotopus un aizsardzības pasākumi ir lokāli ierobežoti, jo ir īstenojami tikai aizsargājamo teritoriju robežās. Papildus jāmin MK noteikumi Nr. 296 “Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos”, kas regulē zvejas rīku izmantošanas jautājumus un cita starpā paredz tralēšanas ierobežošanu piekrastes zonā (līdz 20 m dziļumam), kas būtiski uzlabo zemūdens biotopu stāvokli.

- 2) Deskriptoram **“svešās sugas un patogēni”** (D2) novērtēti pasākumi, kas balstās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 92/43/EEK, Regulās Nr.708/2007 un Nr. 1143/2014, HELCOM rekomendācijā un Starptautiskā konvencijā par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM Konvencija) (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) (1.pielikuma 3.tabula). Esošie normatīvie dokumenti regulē svešo sugu ievadīšanu vidē, aptverot kuģniecības un akvakultūras sektorus. Tomēr jāatzīmē, ka uz šo brīdi ir ieviesti tikai tie pasākumi, kas regulē svešo sugu ieviešanu akvakultūras vajadzībām. Pasākumi, kas regulē kuģu balasta ūdeņu apsaimniekošanas jautājumus, ir sagaidāmi, jo BWM Konvencija (Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību) vēl nav ratificēta. Tā kā šī konvencija ir ratifikācijas procesā, tad šī projekta ietvaros tajā noteiktie pasākumi tika uzskatīti par pamata (1b) pasākumiem. Tomēr, ja BWM konvencijas ratifikācija kavēsies, tad var būt nepieciešams pārskatīt šai konvencijā noteikto pasākumu klasifikāciju no “pamata” (1b) uz “papildus” (2a).
- 3) Deskriptoram **“selektīva īpatņu (zivju) ieguve”** (D3) novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.508/2014 (2014. gada 15. maijs), Nr. 1221/2014 (2014. gada 10. novembris), Nr. 1367/2014 (2014.gada 15. decembris), Nr. 2015/104 (2015. gada 19. janvāris) un HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un rekomendāciju pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 7.tabula). Paredzētie pasākumi ir ieviesti.
- 4) Deskriptoram **“barības ķēdes”** (D4) specifiski izstrādāti pasākumi netika identificēti. Daļa no pasākumiem, kas vērsti uz citiem deskriptoriem, ir ar pozitīvu ietekmi arī uz deskriptoru D4, piemēram, aizsargājamo teritoriju (deskriptors D1) izveide un zvejas rīku ierobežošana piekrastē (D3) pozitīvi ietekmē vairāku zivju sugu barības bāzes un nārsta vietu saglabāšanu. Tāpat pasākumi, kas tiek vai tiks īstenoti baseinu apsaimniekošanas plānu ietvaros eitrofikācijas (D5) vai piesārņojuma (D8) samazināšanai, arī būtiski uzlabos barības ķēžu elementu stāvokli. Tomēr esošais zināšanu līmenis nav pietiekošs, lai korekti izvērtētu citu deskriptoru pasākumu efektivitāti uz deskriptoru D4.

- 5) Deskriptoram **“eutrofikācija”** (D5) novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu Nr. 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris), Nr. 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris), Nr. 91/676/EEK (1991. gada 12.decembris), Eiropas Savienības kopējā lauksaimniecības politikas, Stratēģijas Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīva ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai un HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un rekomendāciju pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 2.tabula). Tā kā “pamata” pasākumi ir jāīsteno galvenokārt iekšzemē, tad tie ir iekļauti upju sateces baseinu apsaimniekošanas plānos un galvenokārt ir vērsti uz komunālo notekūdeņu un lauksaimniecības radīto slodžu samazināšanu. Baseinu apsaimniekošanas plāni tika izstrādāti vienlaicīgi ar projekta priekšlikumu izstrādi, tāpēc analizē baseinu plānos iekļauto pasākumu gala versijas analīzi nebija iespējams īstenot. Savstarpējās komunikācijas rezultātā baseinu plānos tiek iekļauti papildus pasākumi, kas dos būtisku stāvokļa uzlabojumu. Tāpēc eutrofikācijas deskriptora bāzes pasākumu novērtējums būtu jāaktualizē pēc baseinu plānu gala versijas apstiprināšanas.
- 6) Deskriptoram **“jūras dibena integritāte”** (D6) novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu Nr.2001/42/EK (2001.gada. 27.jūnijs), Nr. 92/43/EEK (1992.gada. 21.maijs), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.2187/2005 (2005.gada 25.decembris), Nr. 1380/2013 (2013.gada 13.decembris) un Latvijas likumdošanā noteikto pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 6.tabula). Visredzamākais pozitīvais efekts ir MK noteikumu Nr. 296 “Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos” regulējumam, kas ierobežo zvejas traļu izmantošanu piekrastes zonā (līdz 20 m dziļumam), kas būtiski samazina fizisko ietekmi uz bentiskajiem biotopiem. Daļa no pasākumiem, kas vērsti uz citiem deskriptoriem, ir ar pozitīvu ietekmi arī uz deskriptoru D6. Tomēr esošais zināšanu līmenis nav pietiekošs, lai korekti izvērtētu citu deskriptoru pasākumu efektivitāti uz deskriptoru D6.
- 7) Deskriptoram **“Pastāvīgas hidrogrāfisko apstākļu pārmaiņas”** (D7) specifiski izstrādāti pasākumi netika identificēti. Esošais zināšanu līmenis nav pietiekošs, lai korekti izvērtētu citu deskriptoru pasākumu efektivitāti uz deskriptoru D7.
- 8) Deskriptoriem **“piesārņotāju koncentrācija”** (D8) un **“kaitīgās vielas zivīs un citās jūras vēltēs”** (D9) novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu Nr.2010/75/ES (2010. gada 24. novembris), Nr. 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris), Nr. 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs), Nr. 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 850/2004 (2004. gada 29. aprīlis), Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris), Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs), Stratēģijas Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīva ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai un HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un rekomendāciju pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 4.tabula). Ieviestie pasākumi ir vērsti uz kaitīgo vielu emisiju no rūpnieciskiem un lauksaimniecības objektiem pieļaujamo normu regulēšanu, nosakot maksimāli pieļaujamās

emisiju apjomus. Tā kā projekta izstrādes laikā upju baseinu apsaimniekošanas plāni bija izstrādes stadijā, tad jauno priekšlikumu atbilstoši Ūdens struktūrdirektīvas 2000/60/EK prasībām atjaunotajiem upju baseinu apsaimniekošanas plāniem izvērtēšana nebija iespējama. Tāpēc “pamata” pasākumu izvērtējums ir jāaktualizē pēc upju baseinu apsaimniekošanas plānu apstiprināšanas. Kā atsevišķa sadaļa tika vērtēti pasākumi, kas vērsti uz jūras piesārņojumu ar naftas produktiem. Atbilstoši tika novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu Nr.1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs), Nr. 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis), un HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un rekomendāciju pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 5.tabula). Pasākumi, kas ir vērsti uz kuģu atkritumu pieņemšanu ostās, ir īstenoti un darbojas, būtiski samazinot kuģu radīto nafas piesārņojumu gadījumus.

- 9) Deskriptoram **“cietie atkritumi”** (D10) novērtēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu Nr.2008/98/EK (2008. gada 19. novembris), Nr. 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris), Nr. 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) Nr. 94/62/EK (1994. gada 20. decembris), Nr. 91/271/EEK (1991. gada 21.maijs), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs), Nr.508/2014 (2014. gada 15. maijs), un HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna un rekomendāciju un politikas iniciatīvu pasākumu (atbilstoši KIS rekomendācijām 1a un 1b – “pamata pasākumi”) ieviešanas efektivitāte (1.pielikuma 1.tabula). Atkritumu savākšanas un apsaimniekošanas pasākumi, kas tiek īstenoti ostās, ir ieviesti un ir efektīvi. Vietējās pašvaldības, kuru kompetencē ir uzturēt piekrastes pludmales zonu, savu iespēju robežās veic pludmales sakopšanu, nodrošina atkritumu savākšanu un izvešanu. Pasākumi ir efektīvi publiko peldvietu zonās un daļēji efektīvi pārējos rajonos. Pasākumi, kas ir vērsti uz atkritumu šķirošanu un nodošanu atkārtotai pārstrādei, ir daļēji efektīvi attiecībā uz piekrastes zonas piesārņojuma samazināšanu. Tā kā projekta izstrādes laikā upju baseinu apsaimniekošanas plāni bija izstrādes stadijā, tad jauno priekšlikumu atbilstoši Ūdens struktūrdirektīvas 2000/60/EK prasībām atjaunotajiem upju baseinu apsaimniekošanas plāniem izvērtēšana tika veikta ierobežotā apjomā. Tāpēc “pamata” pasākumu izvērtējums ir jāaktualizē pēc upju baseinu apsaimniekošanas plānu apstiprināšanas
- 10) Deskriptoram **“enerģijas, tostarp zemūdens trokšņu ievadīšana”** (D11) specifiski izstrādāti pasākumi netika identificēti. Esošais zināšanu līmenis nav pietiekošs, lai korekti izvērtētu citu deskriptoru pasākumu efektivitāti uz deskriptoru D11.

2. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA “EITROFIKĀCIJA” IZVĒRTĒJUMS

2.1. BARĪBAS VIELU SLODŽU ESOŠĀ STĀVOKĻA NOVĒRTĒJUMS

Pēdējā Baltijas jūras piesārņojuma slodžu atskaites periodā, 2008. – 2010. gadā, kopējā slāpekļa slodze uz Baltijas jūru bijusi aptuveni 829 tūkstoši tonnu gadā, no kurām 197 tūkstošus tonnu gadā sastāda atmosfēras depozicija. Kopumā pret iepriekšējo novērtēšanas periodu ir panākts 9%, jeb aptuveni 81 tūkstoša tonnu samazinājums¹, tomēr slāpekļa slodzes joprojām pārsniedz atskaites perioda (1997. – 2003. gads) vērtības.

Vērtējot atsevišķi katras Baltijas jūras piekrastes valsts pienesumu slāpekļa slodžu samazināšanā, Latvija kopā ar Igauniju un Krieviju ir vienīgās valstis, kuru radītā slāpekļa slodze uz Baltijas jūru nav mazinājusies. Latvijas radītās kopējā slāpekļa slodzes veido 79960 tonnas gadā (2.1. tabula), un ir nepieciešams noteikt pasākumus, lai panāktu 2001 tonnas samazinājumu, jeb 2.5% no pašreizējās slodzes. Šis apjoms galvenokārt attiecināms uz Baltijas jūras centrālās daļas radīto slodzi, kamēr Rīgas līcī nepieciešamais slāpekļa apjoma samazinājums ir tikai 3 tonnas gadā.

2.1. tabula. Esošā stāvokļa novērtējums kopējā slāpekļa normalizētajām slodzēm no sauszemes un atmosfēras, saskaņā ar HELCOM PLC 5.5. novērtējumu³.

Reģions	References vērtība tonnas/gadā (1997-2003) BSAP	Novērtējums tonnas/gadā (2008-2010)	Nepieciešamais samazinājums tonnas/gadā
Rīgas līcis	66 284	66 287	3
Baltijas jūra	11 675	13 673	1 998
Kopā	77 959	79 960	2 001

Kopējā fosfora slodzes uz Baltijas jūru jaunākajā piesārņojuma slodžu atskaites periodā sastāda 33 100 tonnas gadā, no kā 2100 tonnas veido atmosfēras depozicija. Salīdzinot ar iepriekšējā periodā konstatēto, ikgadējā fosfora slodze uz Baltijas jūru ir samazinājusies par gandrīz 3800 tonnām jeb 10%. Visas Baltijas jūras piekrastes valstis, izņemot Latviju, ir samazinājušas fosfora slodzes uz vismaz vienu no Baltijas jūras apakšbaseiniem. Savukārt, Latvijas fosfora slodze ir palielinājusies, salīdzinot ar iepriekšēja periodā konstatēto.

¹ HELCOM, 2015. Updated Fifth Baltic Sea pollution load compilation (PLC-5.5). Baltic Sea Environment Proceedings No. 145

Kopējā fosfora slodzes apjoms no Latvijas, kuru nepieciešams samazināt, veido 583 tonnas gadā jeb 21% no kopējās šī brīža fosfora slodzes (2.2. tabula). Salīdzinot ar atskaites periodu, kopējā fosfora slodzes no Latvijas uz Rīgas līci ir pieaugušas par 22%, bet uz Baltijas jūru - pat par 54% .

2.2. tabula. Esošā slāpekļa novērtējums kopējā fosfora normalizētajām slodzēm no sauszemes un atmosfēras, saskaņā ar HELCOM PLC 5.5. novērtējumu².

Reģions	References vērtība tonnas/gadā (1997-2003) BSAP	Novērtējums tonnas/gadā (2008-2010)	Nepieciešamais samazinājums tonnas/gadā
Rīgas līcis	1 959	2 397	438
Baltijas jūra	269	414	145
Kopā	2 228	2 811	583

Jāatzīmē, ka jaunākā atskaites perioda (2008. – 2010. gads) slodžu apjoma izvērtēšanai Latvija nav iesniegusi datus par sauszemes barības vielu slodzēm. Līdz ar to jaunākajā atskaites periodā kopējā slāpekļa un fosfora piesārņojuma slodzes ir aplēstas, balstoties uz iepriekšējo gadu datiem.

2.2. BARĪBAS VIELU SLODŽU IZMAIŅU VĒRTĒJUMS

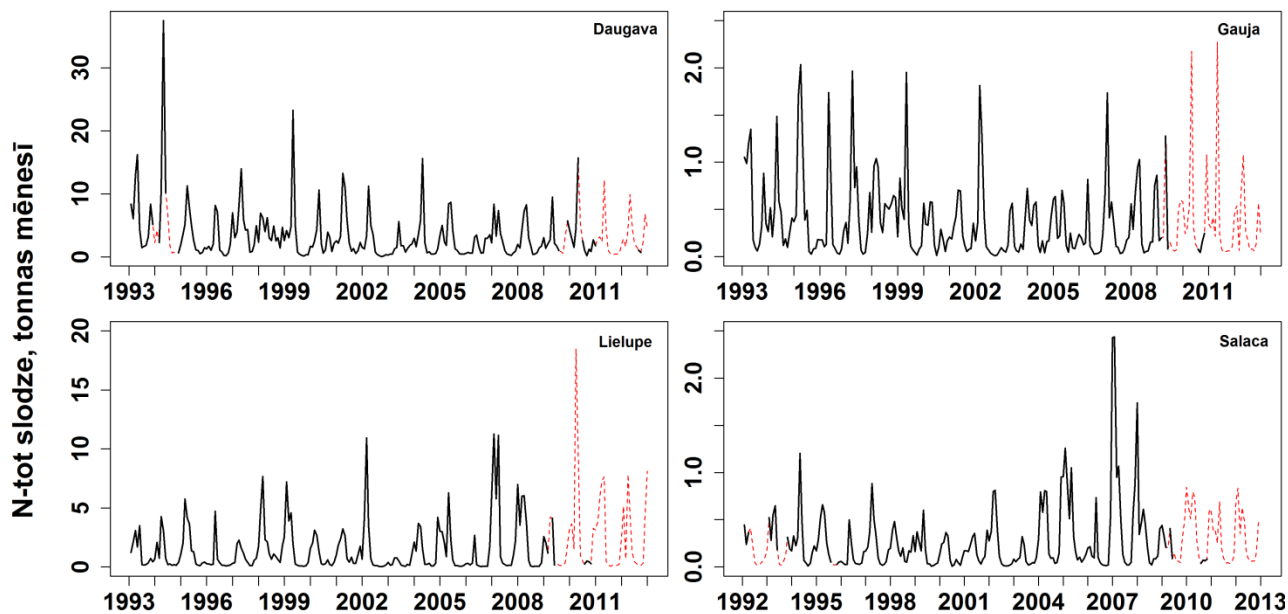
2.2.1. KOPĒJĀ SLĀPEKĻA SLODŽU IZMAIŅU TENDENCE

Lai izvērtētu izmaiņu tendences barības vielu slodzēm no Latvijas upēm uz Rīgas līci un Baltijas jūru, trūkstošie ūdens kvalitātes parametru koncentrāciju mērījumi, kas Rīgas līcī ieklūstošajās upēs ir īpaši aktuāla problēma sākot no 2009. gada, bet Baltijas jūrā ieklūstošajās upēs jau kopš 1991. gada, tika aizstāti ar lineārās interpolācijas rezultātiem, kas balstīti uz pieejamajām parametru koncentrāciju un upes noteces datu rindām, ko nodrošina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC).

² HELCOM, 2015. Updated Fifth Baltic Sea pollution load compilation (PLC-5.5). Baltic Sea Environment Proceedings No. 145

Trūkstošo datu interpolācija lielākajām Latvijas upēm veikta Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstītā projekta „Latvijas upju slodžu modelēšana” ietvaros³.

No Latvijas upēm, kas ieplūst Rīgas līcī, lielāko kopējā slāpekļa slodzi rada Daugava un Lielupe. 2.1.attēlā redzams, ka Daugavā kopš 1993. gada kopējā slāpekļa slodzēm ir tendence samazināties. Gaujas radītās N-tot slodzes ir kļuvušas zemākas sākot no 2003. gada, tomēr līdz 2013. gadam, lai arī ne līdz tādām apmēram kā periodā pirms 2003. gada, tām ir tendence palielināties. N-tot slodzes no Lielupes vērtējamas kā relatīvi stabilas. Arī Salacā kopējā slāpekļa slodzes neuzrāda tendenci palielināties, taču izņēmums ir bijis 2007. un 2008. gads, kad novērotas augstākās N-tot slodzes kopš 1992. gada.

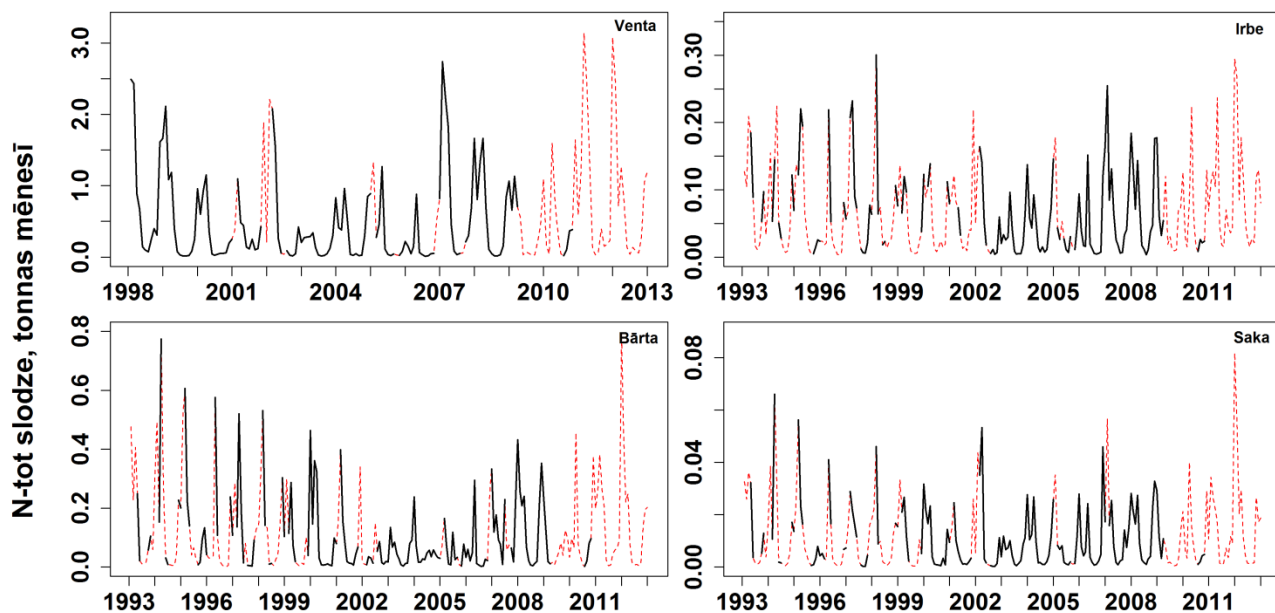

2.1.attēls. **Kopējā slāpekļa (N-tot) slodžu izmaiņas no Rīgas līcī ieplūstošajām upēm. Nepārtraukta līnija – novērojumi; sarkana pārtraukta līnija – interpolācija.**

No Baltijas jūrā ieplūstošajām Latvijas upēm izteikti lielāko slodzi uz Baltijas jūru rada Venta (2.2.attēls). Pārējo upju - Irbes, Bārtas un Sakas radītās slodzes ir 3 līdz 30 reizes mazākas.

N-tot radītajām slodzēm no Ventas līdz 2004. gadam ir tendence samazināties, savukārt pēc 2004.gada novērojama tendence tām pieaugt. Tāda pati situācija novērojama arī Bārtā. Kopējā slāpekļa slodzēm no Irbes novērojama relatīva stabilitāte. Savukārt N-tot slodzes no Sakas līdz 2004. gadam samazinās, bet pēc sekojošā pieauguma iestājas relatīva N-tot slodzes stabilitāte.

³ LHEI, 2015. Projekta „Latvijas upju slodžu modelēšana” pārskats. Latvijas Hidroekoloģijas institūts

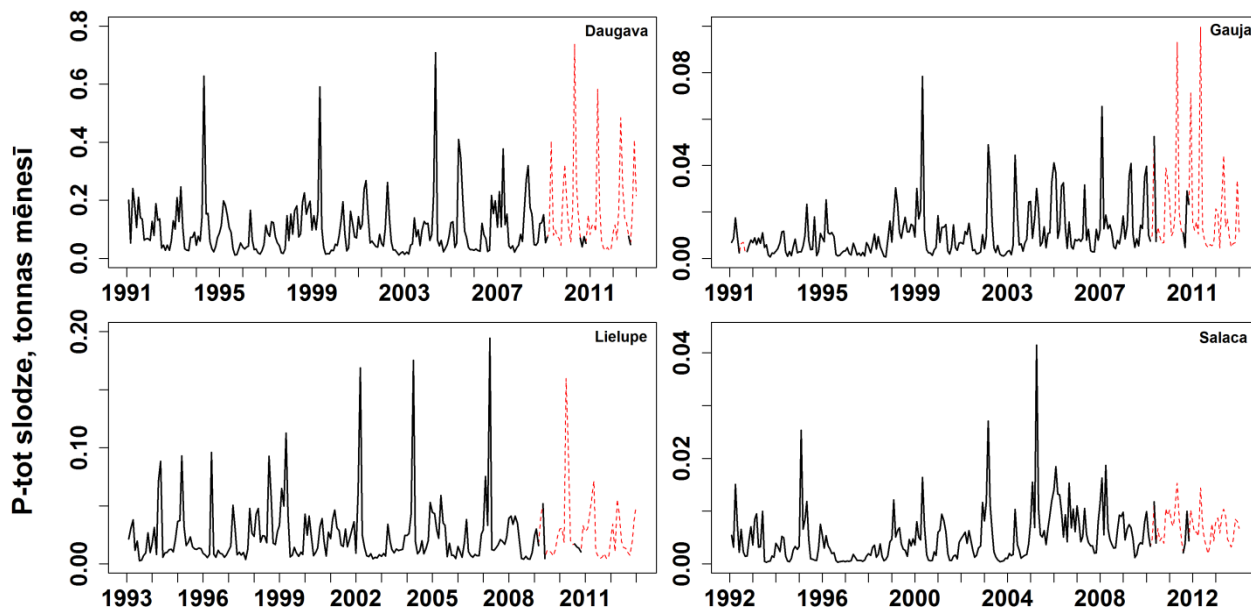

2.2.attēls. *Kopējā slāpekļa (N-tot) slodžu izmaiņas no Baltijas jūrā ieplūstošajām upēm. Nepārtraukta līnija – novērojumi; sarkana pārtraukta līnija – interpolācija.*

Kopējā slāpekļa slodžu izmaiņu tendence no lielākajām Latvijas upēm atspoguļojas arī nepieciešamajos slāpekļa samazināšanas apjomos konkrētā Baltijas jūras apakšbaseinā. Tā kā Rīgas līcī ieplūstošās upes neuzrāda izteiktu slodžu palielināšanās tendenci, tad arī slāpekļa daudzums, ko nepieciešams samazināt, ir niecīgs salīdzinot ar to, kas nonāk Baltijas jūrā. Tai pat laikā nav zināma situācija ar mazajām Latvijas piekrastes upēm, kur monitorings netiek veikts.

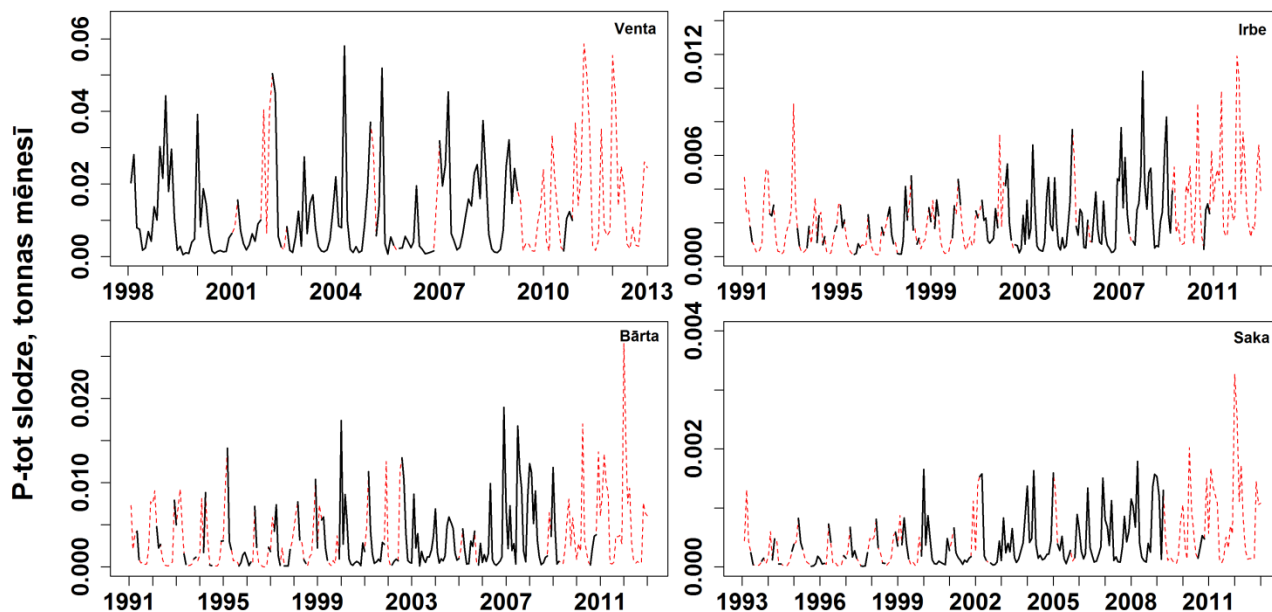
2.2.2. KOPĒJĀ FOSFORA SLODŽU IZMAIŅU TENDENCE

No lielākajām Rīgas līcī ieplūstošajām upēm augstākā kopējā fosfora slodze nāk no Daugavas (2.3.attēls). Līdz 2003. gadam, ar atsevišķiem izņēmumiem 1994. un 1999. gadā, P-tot slodzes no Daugavas nav uzrādījušas pieauguma vai samazināšanās tendenci. Pēc 2003. gada kopējā fosfora slodzes Daugavā uzrāda tendenci pakāpeniski palielināties. Tāda pati situācija novērojama arī fosfora slodžu izmaiņu tendencei Gaujā. Savukārt Lielupē laika posmā no 2002. gada palielinās maksimālās novērotās fosfora slodzes. Salacas P-tot slodzes no 1999. – 2008. gadam ir palielinājušās, bet pēc tam tās minimāli samazinās.

2.3.attēls. *Kopējā fosfora (P-tot) slodžu izmaiņas no Rīgas līcī ieplūstošajām upēm. Nepārtraukta līnija – novērojumi; sarkana pārtraukta līnija – interpolācija.*

Arī lielāko Baltijas jūrā ieplūstošo Latvijas upju radītajām fosfora slodzēm ir tendence palielināties (2.4.attēls). Lielākā kopējā fosfora slodze nāk no Ventas un laika posmā no 1998. – 2013. gadam tā ir saglabājusies relatīvi stabila. Irbē, Bārtā un Sakā kopš 1991. gada P-tot slodzes ir pakāpeniski palielinājušās.

2.4.attēls. *Kopējā fosfora (P-tot) slodžu izmaiņas no Baltijas jūrā ieplūstošajām upēm. Nepārtraukta līnija – novērojumi; sarkana pārtraukta līnija – interpolācija.*

Kopējā fosfora slodžu palielināšanās uzskatāma par nopietnu problēmu, ņemot vērā ka patreizējā Latvijas radītā fosfora slodze uz Baltijas jūru par 26% pārsniedz atskaites perioda (1997. - 2003.) noteikto apjomu, kas reizē ir arī mērķa lielums laba jūras vides stāvokļa sasniegšanai.

2.3. PASĀKUMI JŪRAS VIDES STĀVOKĻA UZLABOŠANAI

Lai sasniegtu Baltijas jūras rīcības plāna noteikto Baltijas jūras vides stāvokli⁴, LVĢMC izstrādā pasākumu programmas Latvijas upju baseinu apgabaliem ūdens stāvokļa uzlabošanai.

Lai izvērtētu to pasākumu plānu efektivitāti, kas attiecināmi uz Latvijas radīto barības vielu slodžu samazināšanu un eitrofikācijas apkarošanu, identificētu to esošo stāvokli un spēju līdz 2020. gadam sasniegt labu vides stāvokli, kā arī, ja nepieciešams, lemtu par papildus pasākumiem, tika izveidota ekspertu darba grupa, kurā piedalījās pārstāvji no Latvijas Hidroekoloģijas institūta, LVĢMC un LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas.

2.3.1. "BĀZES SCENĀRIJA" PASĀKUMU IZVĒRTĒŠANA

Atbilstoši izstrādātajai metodikai, kas aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”⁵, “bāzes scenārija” pasākumi ir tie, kas ir paredzēti citu normatīvo dokumentu ietvaros. Šai gadījumā tie ir visi pasākumi, kas ir paredzēti upju baseinu apsaimniekošanas plānos (tiek publicēti LVĢMC mājas lapā). Bāzes scenārija plānoto pasākumu apkopojums ir dots 1.pielikumā, bet detalizētāki pasākumu apraksti atrodami baseinu apsaimniekošanas plānos. Šeit gan jāatzīmē, ka analizē ir izmantots baseinu apsaimniekošanas plānu darba variants, jo tā izstrāde nebija pabeigta. Tāpēc pasākumu efektivitātes novērtējumu būtu vēlams aktualizēt pēc baseinu apsaimniekošanas plānu apstiprināšanas. Plānoto pasākumu efektivitātes izvērtējums ir apskatāms 2.3. tabulā. Pasākumu efektivitātes izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”⁷.

⁴ HELCOM, 2007. Baltic Sea Action Plan. HELCOM Ministerial Meeting

⁵ LHEI un SIA „AKTIVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Priekszizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

2.3.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D5 “Eitrofikācija”

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti /aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	<p>Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus (lauksaimniecība, komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas) un aktivitātes, kas veicina eitrofikāciju.</p> <p>Relatīvi nenosegts ir privātais sektors, piemēram, mazdārziņi, kas nav pieslēgti centralizētajai kanalizācijas sistēmai, kā arī to apsaimniekotāji nekontrolēti var izmantot augsnes mēslojumu.</p>	Galvenie slodžu avoti (aktivitātes) ir aptverti pietiekoši labi.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	<p>Ja plānotie pasākumi tiek īstenoti, to kopums uzskatāms par efektīvu, lai samazinātu slāpekļa slodzes un to radītās eitrofikācijas apmērus.</p> <p>Pasākumi, kas līdz šim ir bijuši vērsti uz augsnes erozijas radītajām fosfora slodzēm nav uzskatāmi par pietiekoši efektīviem. Upju baseinu plānos ir paredzēts iekļaut kā papildus pasākumu “zaļo” aizsargjoslu ap lauksaimniecības zemēm izveidi. Kamēr pasākums nav apstiprināts, nav īsti iespējams novērtēt tā efektivitāti.</p>	Sagaidāmie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu attiecībā uz slāpekļa slodzēm, bet nepietiekoši efektīvu attiecībā uz fosfora slodzēm.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	<p>No plānotajiem pasākumiem maz ir tādu, kuru ieviešana ir skaidri definēta. Liela daļa šo pasākumu ir plānošanas stadijā. Ir neskaidrs plānoto pasākumu sagaidāmais efekts.</p> <p>Nav zināms pasākumu ieviešanas finansējums un to ieviešanas kontrole ir zemā līmenī. Nav skaidrs plānoto “zaļo” aizsargjoslu statuss – ieviešana būs brīvprātīga vai obligāta?</p> <p>Lai arī līdz 2020. gadam sagaidāms eitrofikācijas problēmas uzlabojums, tas vērtējams kā nepietiekams.</p>	Pasākumu ieviešanas efektivitāte ir zema.
<p>Kopējais vērtējums: Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad sagaidāms, ka plānotie pasākumi dos būtisku uzlabojumu. Šāds vērtējums ir spēkā pie nosacījumiem, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nacionālā līmenī tiek noteikti un īstenoti efektīvi pasākumi barības vielu piesārņojuma ierobežošanai un eitrofikācijas izplatības novēršanai, kā arī pārvaldības prasību ieviešanai. Nepieciešamie pasākumi tiek ieviesti (un dod efektu) līdz 2020.gadam. <p>Taču ņemot vērā pasākumus, kas varētu tikt ieviesti BS periodā, var pieņemt, ka stāvoklis līdz 2020.gadam uzlabosies nedaudz.</p>		↗

2.3.2. RISKĀ NESASNIEGT LABU VIDES STĀVOKLI IZVĒRTĒŠANA

Bez plānoto pasākumu barības vielu slodžu mazināšanai un eitrofikācijas apkarošanai efektivitātes izvērtēts arī risks šiem pasākumiem nesasniet labu vides stāvokli (2.4. tabula) līdz 2020.gadam. Riska izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”⁶.

2.4. tabula. *Barības vielu slodžu samazināšanas un eitrofikācijas apkarošanas pasākumu plāna riska nesasniet labu jūras vides stāvokli novērtējums.*

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniet LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējais stāvoklis vērtējams kā slikts, jo esošās barības vielu slodzes ievērojami pārsniedz HELCOM PLC noteiktās references vērtības	↗	Esošie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus. Ieviešot plānotos pasākumus, sagaidāms pozitīvs efekts barības vielu slodžu mazināšanai, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no pasākumu ieviešanas kontroles pasākumiem, kā arī konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	No plānotajiem pasākumiem maz ir tādu, kas ir skaidri definēti, un lielākā daļa no pasākumiem ir plānošanas stadijā. Līdz ar to nav skaidrs, cik efektīvi ir šobrīd plānotie pasākumi. Neskaidrs ir arī pasākumu finansējums un pasākumu kontrole ir zemā līmenī.	1	Riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi un novērtējumā izmantotajiem indikatoriem ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība
Rīgas līcis	Sākotnējais stāvoklis vērtējams kā slikts, jo esošās barības vielu slodzes ievērojami pārsniedz HELCOM PLC noteiktās references vērtības	↗	Esošie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus. Ieviešot plānotos pasākumus, sagaidāms pozitīvs efekts barības vielu slodžu mazināšanai, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no pasākumu ieviešanas kontroles pasākumiem, kā arī konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	No plānotajiem pasākumiem maz ir tādu, kas ir skaidri definēti, un lielākā daļa no pasākumiem ir plānošanas stadijā. Līdz ar to nav skaidrs, cik efektīvi ir šobrīd plānotie pasākumi. Neskaidrs ir arī pasākumu finansējums un pasākumu kontrole ir zemā līmenī.	1	Riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi un novērtējumā izmantotajiem indikatoriem ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība

⁶ LHEI un SIA „AKTIVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Priekszpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

2.4. PAPILDUS PASĀKUMU REKOMENDĀCIJAS LABA JŪRAS VIDES STĀVOKĻA SASNIEGŠANAI

Rekomendētie papildus pasākumi var tikt iekļauti arī jau esošo (bāzes scenārija) pasākumu programmās. Ja tas tiek darīts, tad papildus pasākumu saraksts ir jāpārskata.

1. Lielākais barības vielu (slāpekļa un fosfora) apjoms no Latvijas uz Baltijas jūru tiek nogādāts ar upju nestajiem ūdeņiem. Lauksaimniecībā izmantotais mēslojums savukārt ir nozīmīgs barības vielu avots Latvijas upēm. Bez tam, lauksaimniecības zemju apstrādāšana veicina fosfora izskalošanos no augsnes, tā radot būtisku fosfora slodzi pat tad, ja tiek samazināta mēslojuma izmantošana. Tādēļ ir svarīgi, lai pasākumi barības vielu slodžu samazināšanai tiktu īstenoti maksimāli tuvu procesu pirmavotiem. Šajā gadījumā tiek rekomendēta **zaļo buferjoslu izveide ap lauksaimniecībā izmantoto zemju ieskaitajām upēm un novadgrāvjiem**. Buferjoslas būtu nosakāmas kā neapstrādātas zemes joslas ar dabīgo apaugumu upju vai grāvju krastos, kas aizturētu gruntsūdeņu nestās barības vielas un samazinātu to apjomu, kas nonāk ūdenstecēs un galu galā Baltijas jūrā. Tomēr šādu buferjoslu efektivitāte lielā mērā ir atkarīga no to platuma. Ņemot vērā samazināmo fosfora apjomu, buferjoslas platumam būtu jābūt vismaz 2-4 m⁷. Tā kā “zaļo” buferjoslu izveide tiek iekļauta upju baseinu apsaimniekošanas plānos, tad pēc to apstiprināšanas šī rekomendācija ir jāpārskata.
2. Atsevišķās vietās, lai samazinātu komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu radīto slodžu ietekmi vai lai radītu lokālu pozitīvu efektu nozīmīgām aizsargājamām teritorijām, būtu jāizvieto **mākslīgās molusku audzes**.
3. Negatīvs sākotnējā stāvokļa novērtējums ir balstīts uz modeļaprēķina rezultātiem, jo monitoringa dati bija nepietiekami, lai varētu izrēķināt slodzes pēdējam (2008-2010.g.) periodam. Tāpēc novērtējumā iekļautās slodzes un to trendi ir ar samērā lielu nenoteiktību. Nenoteiktības samazināšanai ir nepieciešams **kāpināt monitoringa intensitāti** vismaz tajās stacijās, kuras tiek izmantotas slodzes uz jūru aprēķināšanai. Rekomendācija ir veikt 8 lielāko Latvijas upju apsekošanu 9 – 12 reizes gadā stacijās, kuras tiek izmantotas slodžu aprēķināšanā⁸, kā arī pārrobežu upju gadījumā stacijās pie robežas. Bez tam ir ieteicams pārskatīt Latvijas biogēnu aizturēšanas sateces baseinā aprēķināšanas sistēmu un ja nepieciešams aktualizēt aprēķinu metodes un izmantotos koeficientus.
4. Fosfora slodzes uz ūdeņu ekosistēmām rodas no visām antropogēnajām aktivitātēm, kas rada augsnes eroziju. Latvijā viena no šādām aktivitātēm, kas var radīt būtiskas fosfora slodzes, ir mežizstrāde. Šobrīd nav zināms ne cik lielas slodzes mežizstrāde rada, ne kā šīs slodzes variē

⁷ Jansons, V. 2013. Aizsargjoslu pielietošanas lauksaimniecībā pieredzes izpēte. Atskaite par pētījumu projekta izpildi LLU Tēma Nr. KL-6, Latvijas Lauksaimniecības Universitāte, 59 lpp.

⁸ LVAF projekta Nr. 1-08/197/2013 “Latvijas upju slodžu modelēšana” rezultātu pārskats, LHEI, 85 lpp.

atkarībā no izmantotās pieejas – kailcirte, sanitārā cirte, u.t.t., kā arī cik lielā mērā slodzi ietekmē cirsma attālums no ūdenstece, augsnes tips, u.t.t. Tāpēc ir nepieciešams veikt izpēti, lai **kvantificētu mežizstrādes radītās slodzes** un izstrādātu efektīvus slodžu samazināšanas pasākumus.

2.5. PAPILDUS PASĀKUMU TEHNISKĀS IESPĒJAMĪBAS VĒRTĒJUMS

1. Zaļo aizsargjoslu pasākums ir tehniski īstenojams. Nepieciešams paredzēt adekvātu kontroles mehānismu. Buferjoslu izveidē ir svarīgi izvērtēt iespējamus risinājumus negatīvā ekonomiskā efekta, kas ietekmētu lauksaimniecības zemju apsaimniekotājus, mazināšanā.
2. Molusku mākslīgās audzēšanas pasākuma īstenošanas tehniskie risinājumi nav pietiekoši labi izstrādāti, lai bez papildus izpēti un adaptācijas tiktu īstenoti Latvijas piekrastes ūdeņos. Ir nepieciešams noskaidrot, kādas konstrukcijas un kādos dziļumos spēs izturēt Latvijas atklātajai piekrastei raksturīgos vides apstākļus, kāda ir molusku filtrēšana un biogēnu uzkrāšanas efektivitāte, kādas platības dos jūtamu efektu vides stāvokļa uzlabošanā. Tāpēc pirms šī pasākuma īstenošanas uzsākšanas ir jāveic priekšizpēte, ieskaitot tehnoloģiju testēšanu lauka apstākļos. Bez tam ir jāveic izmaksu-efektivitātes analīzes.
3. Monitoringa intensificēšanas pasākums tehniski ir īstenojams.
4. Augsnes erozijas pētījumu pasākums tehniski ir īstenojams.

2.6. IZŅĒMUMA PIEMĒROŠANAS VĒRTĒJUMS

Izņēmuma veids:

Atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 14.panta 1.punkta e) daļai dalībvalsts savos jūras ūdeņos nevar sasniegt labu jūras vides stāvokli līdz 2020.gadam, ja to kavē dabiskie apstākļi, kuri neļauj savlaicīgi uzlabot attiecīgo jūras ūdeņu stāvokli.

Ad hoc pasākumi:

Ja izņēmums tiek piemērots atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 14.panta e) daļai, tad *ad hoc* pasākumi nav jāīsteno.

Izņēmuma piemērošanas priekšnosacījumi:

1. Izņēmums atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 14.panta e) daļai paredz, ka dalībvalsts (Latvija) īsteno pasākumu programmu, kas nodrošina laba vides stāvokļa sasniegšanu jūrā.
2. Lai sasniegtu labu vides stāvokli jūrā, Latvijai jāsamazina kopējā slāpekļa un kopējā fosfora slodzes uz Rīgas līci un Baltijas jūru līdz 2.5.tabulā norādītajām bāzes scenārija slodzēm, tāpēc jāīsteno pasākumi, kas dos iespēju samazināt slodzes līdz nepieciešamajam līmenim.

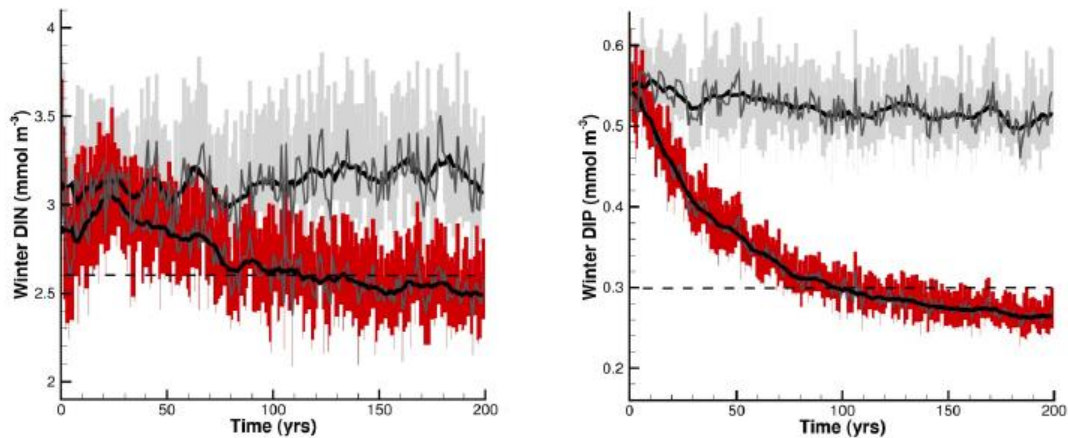
2.5. tabula. *Kopējā slāpekļa un kopējā fosfora normalizētajās references slodzes no sauszemes un atmosfēras, saskaņā ar HELCOM PLC 5.5. novērtējumu*⁹.

Reģions	Fosfora references slodžu vērtība tonnas/gadā	Slāpekļa references slodžu vērtība tonnas/gadā
Rīgas līcis	1 959	66 284
Baltijas jūra	269	11 675
Kopā	2 228	77 959

Izņēmuma piemērošanas pamatojums:

Virkne zinātnisku pētījumu ir demonstrējuši faktu, ka izmaiņas Baltijas jūrā notiek ar lielu laika nobīdi, ko nosaka Baltijas jūras iekšējie bioģeoķīmiskie procesi. Tāpēc, saskaņā ar kopējo izpratni par Baltijas jūrā notiekošo procesu laika skalu, ir akceptēts, ka īstenojot pasākumus jūras vides stāvokļa uzlabošanai var paiet ļoti ilgs laiks, vismaz 30 līdz 50 gadi, līdz tiek sasniegts vēlamais stāvoklis. To ļoti labi demonstrē modeļaprēķini (HELCOM 2014) par izmaiņām ziemas slāpekļa un fosfora koncentrācijās Baltijas jūras centrālās daļas ūdeņu virsējā slānī (1.attēls).

⁹ HELCOM, 2015. Updated Fifth Baltic Sea pollution load compilation (PLC-5.5). Baltic Sea Environment Proceedings No. 145

2.5.attēls. *Izmaiņas ziemas slāpekļa un fosfora koncentrācijās Baltijas jūras centrālās daļas virsējā ūdens slānī. Pelēkās līnijas reprezentē scenāriju, kad slodzes tiek saglabātas 1997.-2003.gada līmenī, sarkamās, ja tiek īstenota nepieciešamā slodžu samazināšana. Raustītā līnija ir mērķkoncentrācija. Adaptēts no HELCOM (2014)¹⁰.*

Kā var redzēt no attēla, tad, īstenojot pasākumus (0 gads), slāpekļa koncentrācija iekšējo procesu rezultātā sākotnēji var pat pieaugt un izteikta samazināšanās tendence būs novērojama tikai pēc 10 - 20 gadiem. Tai pašā laikā, fosfora koncentrācija uzrāda stabilu samazināšanās tendenci. Kopumā šādas prognozes ir noderīgas, lai novērtētu izmaiņu tendences un laika skalu, bet nevar tikt izmantotas, lai ļoti precīzi paredzētu gadu, kurā tiks sasniegts labs stāvoklis. Tāpēc, īstenojot uz jūras vides stāvokļa uzlabošanu vērstos pasākumus, kā starpmērķis būtu jāizvirza koncentrāciju samazināšanās tendences. Mērķkoncentrācijas sasniegšana paliek kā gala rezultāts. Ņemot vērā modeļaprēķina rezultātus, eutrofikācijas gadījumā ir pamatoti noteikt, ka labs vides stāvoklis netiks sasniegts 2020.gadā Baltijas jūras dabīgo apstākļu dēļ un ir pamatoti piemērot izņēmumu atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 14.panta 1.punkta e) daļai.

¹⁰ HELCOM, 2014. Eutrophication status of the Baltic Sea 2007-2011 - A concise thematic assessment. Baltic Sea Environment Proceedings No. 143

3. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA “JŪRU PIESĀRŅOJOŠIE ATKRITUMI” IZVĒRTĒJUMS

3.1. LABA VIDES STĀVOKĻA NOTEIKŠANAS METODIKA JŪRU PIESĀRŅOJOŠIEM ATKRITUMIEM PLUDMALĒ

Šajā Pasākumu programmas sagatavošanas posmā vides stāvokļa izvērtēšana ir iespējama tikai pludmalē konstatētajam atkritumu piesārņojumam. Esošās zinātniskās metodikas un datu bāzes trūkums pagaidām liedz izvērtēt mikroplastikas, ūdens kolonnā peldošu vai nogrimušu atkritumu piesārņojumu un tā ietekmi uz vidi.

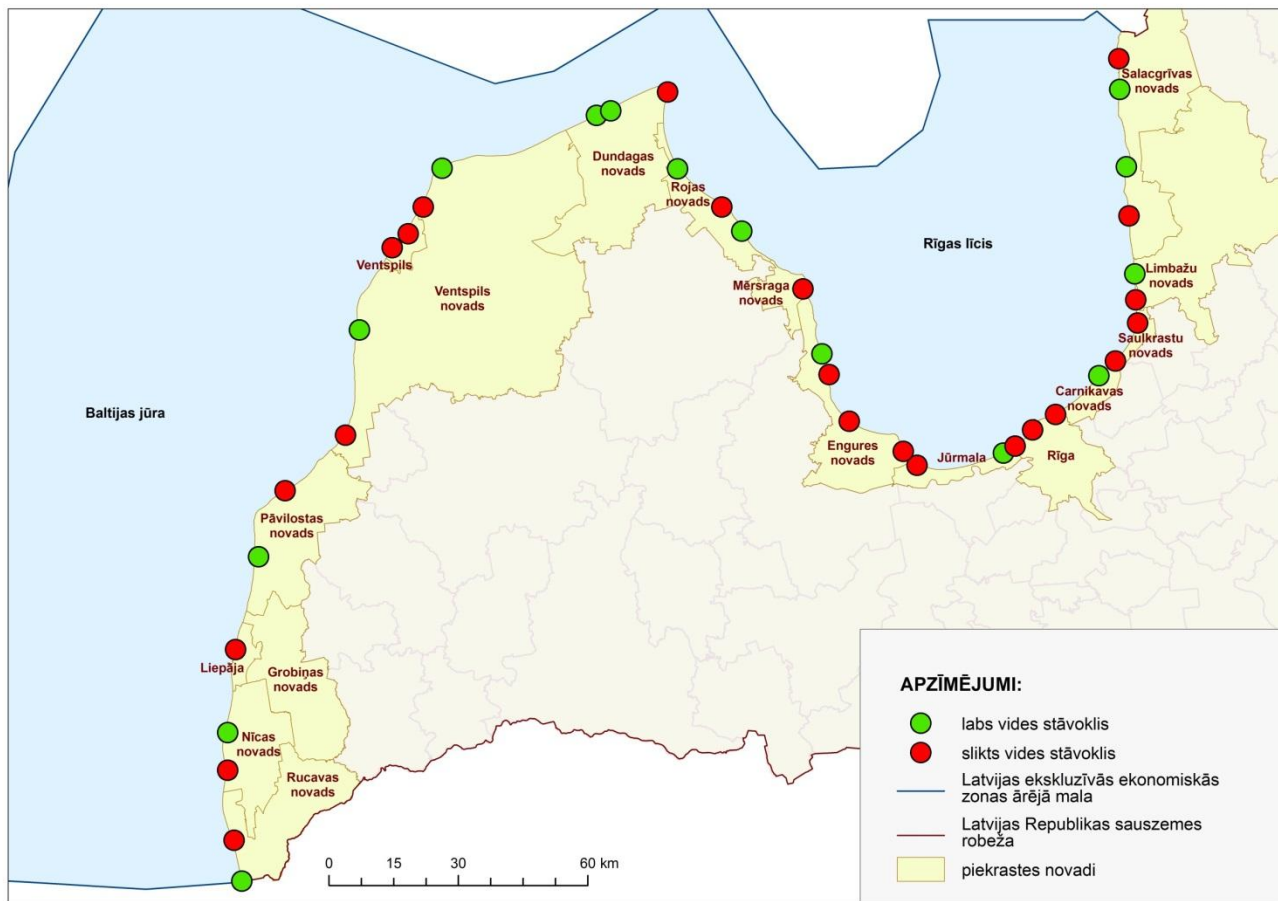
Labā vides stāvokļa (LVS) vērtības noteikšana cietajiem atkritumiem pludmalē tika veikta izmantojot datus, kas iegūti 3 gadu ilgos novērojumos 38 piekrastes posmos, kampaņas *Mana jūra* ietvaros. Kampaņas ietvaros jūras piesārņojošo atkritumu monitorings tiek veikts pēc ANO Vides programmas metodikas, apsekojot pludmales 100 metru garā posmā no ūdens līnijas līdz pirmajai pastāvīgajai veģetācijai vai līdz stāvkrastam. Šajā posmā tiek uzskaitīti visi atrastie atkritumi. Vidējais atkritumu vienību skaits 3 gadu periodā apsekotajā Latvijas piekrastē svārstās no 56 līdz 561 vienībām 100 metros (3.1.tabula). Novērojumu laikā tika identificēti četri piekrastes posmi (Abragciems, Kaltene, Irbes ieteka, Mazirbe), kur antropogēnā ietekme parādās salīdzinoši mazāk, nekā citos piekrastes posmos. Mazāk skartajos posmos konstatētais cieto atkritumu skaits 100 m transektā svārstījās no 21 līdz 92 vienībām, līdz ar to, atbilstoši vispārpieņemtai LVS noteikšanā, mazāk ietekmētās teritorijas varētu tikt teorētiski vērtētas kā references teritorijas, un relatīvā attiecībā pret tām tiktu noteikta LVS robeža.

Ņemot vērā konsultāciju procesa ar iesaistītajām pusēm rezultātus (2.1.pielikums), tika ierosināts neizmantojot references stāvokli LVS noteikšanas metodikā, jo praktiski nav iespējams identificēt piekrastes posmu, kas nebūtu pakļauts ietekmei. Bez tam, vairākas vietas, kurās ir novērojami zemi piesārņojuma līmeņi, tiek intensīvi sakoptas. Vairākās citās savukārt ir novērojami ļoti specifiski hidroloģiski apstākļi. Šī brīža zināšanu līmenis par cieto atkritumu ietekmi uz dzīvajiem organismiem ir nepietiekams, tāpēc, balstoties uz esošajiem datiem, nav iespējams noteikt zinātniski pamatotu LVS līmeni. Attiecīgi tika pieņemts lēmums LVS noteikšanā izmantot “eksperta viedokļa” pieeju. Konsultāciju procesā iesaistītie eksperti vienojās, ka 130 atkritumu vienības uz 100 pludmales metriem ir nosakāma kā LVS robežvērtība. Esošais stāvoklis Latvijas piekrastē, ņemot vērā LVS robežu, ir parādīts 3.1.attēlā.

3.1.tabula. Monitoringa dati trīs gadu periodā un esošā stāvokļa novērtējums, ņemot vērā LVS robežu

Nr	Monitoringa punkts	2012	2013	2014	LVS	Vidējais atkritumu vienību skaits un esošais stāvoklis
1.	Abragciems	41	40	54	130	56
2.	Kaltene	65	21	58	130	48
3.	Irbes ieteka	39	84	34	130	52

4.	Mazirbe	50	92	56	130	66
5.	Pūrciems	54	150	64	130	89
6.	Lauču akmens		83	104	130	94
7.	Oviši	76	146	79	130	100
8.	Užava	141	66	95	130	101
9.	Lielupes ieteka	118	87	106	130	104
10.	Bernāti	113	133	83	130	110
11.	Veczemju klintis		106	114	130	110
12.	Ziemupe	145	104	87	130	112
13.	Salacgrīva	100	116	121	130	112
14.	Gaujas ieteka	116		128	130	122
15.	Robeža	NA	146	100	130	123
16.	Ventspils	163	111	119	130	131
17.	Mērsrags	145	124	125	130	131
18.	Jūrmalciems	130	155	119	130	135
19.	Lilaste	69	167	174	130	137
20.	Jūrkalne	109	191	135	130	145
21.	Liepene	224	115	121	130	153
22.	Jaunķemeri	217	152	101	130	157
23.	Liepājas Karosta	284	59	154	130	166
24.	Vakarbuļļi	112	204	224	130	180
25.	Saulkrasti	224	179	174	130	192
26.	Staldzene	189	126	266	130	194
27.	Kolka	121	242	221	130	195
28.	Papes bāka	168	140	318	130	209
29.	Roja	264	222	147	130	211
30.	Zvejniekciems	145	267	312	130	241
31.	Lapmežciems	230	285	224	130	246
32.	Kuiviži	541	116	135	130	264
33.	Pāvilosta	547	235	60	130	281
34.	Tūja	290		341	130	316
35.	Vecāķi	274	334	340	130	316
36.	Engure	570	174	580	130	441
37.	Daugavgrīva	136	730	680	130	515
38.	Apšuciems	87	159	1436	130	561

3.1.attēls. *Esošā stāvokļa novērtējums, ņemot vērā LVS robežu*

3.2. PASĀKUMI JŪRAS VIDES STĀVOKĻA UZLABOŠANAI

Esošajā Pasākumu programmas izstrādes posmā tika papildināts vai atjaunots esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu kopums, jo tas netika līdz galam izdarīts iepriekšējā Pasākumu programmas izstrādes laikā. Esošo un plānoto pasākumu efektivitātes izvērtējuma galvenais uzdevums ir identificēt pasākumus, kas būtu iekļaujami „bāzes scenārijā” un ņemami vērā, vērtējot, vai 2020.gadā pastāv risks nesasniegt jūras vides mērķi.

3.2.1. "BĀZES SCENĀRIJA" PASĀKUMU IZVĒRTĒŠANA

Bāzes scenārija plānoto pasākumu apkopojums ir dots 1.pielikumā. Plānoto pasākumu efektivitātes izvērtējums ir apskatāms 3.2.tabulā. Pasākumu efektivitātes izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”¹¹.

3.2.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D10 “Jūras piesārņojums ar atkritumiem”

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma ar cietajiem atkritumiem slodžu avotus un aktivitātes, t.i. piekrastes tūrismu un citas piekrastē notiekošās aktivitātes. Esošais normatīvais regulējums un atbilstoši tam ostām izstrādātie atkritumu apsaimniekošanas plāni aptver arī kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanu ostās.	Galvenie slodžu avoti ir aptverti
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Īstenotie un plānotie pasākumi savā kopumā nav uzskatāmi par pietiekoši efektīviem lai būtiski uzlabotu pludmales piesārņojuma ar cietajiem atkritumiem stāvokli. Galvenais trūkums ir izlietoto plastmasas pudeļu apsaimniekošanas sistēmas neefektivitāte, kā arī plāno plastmasas maisiņu plašā lietošana.	Īstenotie un plānotie pasākumi neveido efektīvu pasākumu kopumu
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Daļa īstenoto pasākumu netiek veikti pietiekoši efektīvi, piemēram atkritumu izvešana no atkritumu konteineriem ne vienmēr notiek ar pietiekamu regularitāti, kā rezultātā atkritumi tiek mesti zemē, vai tos izvazā putni un zvēri.	Daļa īstenoto pasākumu netiek veikta pietiekoši efektīvi.
Kopējais vērtējums: Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma avotus un aktivitātes, tomēr tie neveido pietiekoši efektīvu kopumu. Daļa no īstenotajiem pasākumiem netiek veikta pietiekoši efektīvi. Tāpēc var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020 uzlabosies, bet nedaudz.		↗

¹¹ LHEI un SIA „AKTīVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Prieksizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

3.2.2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS NESASNIEGT JŪRAS VIDES MĒRĶUS ATTIECĪBĀ UZ CIETAJIEM ATKRITUMIEM

Bez plānoto pasākumu cieto atkritumu slodžu mazināšanai, tika izvērtēts arī risks gadījumā, ja šo pasākumu ieviešana nesniegs vēlamu rezultātu, nesasniedzot labu vides stāvokli (3.3.tabula) līdz 2020.gadam. Riska izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”¹².

3.3.tabula. Cieto atkritumu slodžu samazināšanas pasākumu plāna riska nesniegt labu jūras vides stāvokli novērtējums

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Esošais stāvoklis lielākajā daļā apsekoto piekrastes posmu neatbilst LVS	↗	Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma avotus un aktivitātes, tomēr tie neveido pietiekoši efektīvu kopumu. Daļa no īstenotajiem pasākumiem netiek veikta pietiekoši efektīvi. Tāpēc var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020 uzlabosies, bet nedaudz.	2	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS. Īstenojot esošos un plānotos pasākumus nav sagaidāma izteikta/būtiska pozitīva tendence	1	Riska vērtējumam ir augsta ticamība, jo novērtējumā izmantotajam indikatoram ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība un riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi.
Rīgas līcis	Esošais stāvoklis lielākajā daļā apsekoto piekrastes posmu neatbilst LVS	↗	Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma avotus un aktivitātes, tomēr tie neveido pietiekoši efektīvu kopumu. Daļa no īstenotajiem pasākumiem netiek veikta pietiekoši efektīvi. Tāpēc var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020 uzlabosies, bet nedaudz.	2	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS. Īstenojot esošos un plānotos pasākumus nav sagaidāma izteikta/būtiska pozitīva tendence	1	Riska vērtējumam ir augsta ticamība, jo novērtējumā izmantotajam indikatoram ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība un riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi.

¹² LHEI un SIA „AKTīVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Prieksizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

3.2.3. PAPILDUS PASĀKUMU PRIEKŠLIKUMI LABA VIDES STĀVOKĻA SASNIEGŠANAI

1. **Depozīta sistēmas izveide.**

Ņemot vērā piekrastes apsekojuma¹³ datus, tika secināts, ka lielāko atkritumu īpatsvaru rada iepakojuma atkritumi, t.i., plastmasa, plastmasas pudeles un polietilēna maisiņi. Tādēļ nepieciešams virzīt izlietotā iepakojuma nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēmas izveidi. Konsultāciju procesā, vides organizāciju pārstāvji rosināja pasākumu programmā minēt ne tikai maisiņus, bet arī jebkuru atkārtoti lietojamu atkritumu veidu. Nepieciešams virzīt plastmasas pudeļu depozīta izveidi.

2. **Depozīta sistēmas izveide piekrastē esošās tirdzniecības vietās.**

Veicināt mazumtirdzniecības sektora pārstāvju informētību un atbildību pludmales teritorijā, attīstot tādu infrastruktūru, kas veicinātu izlietotā iepakojuma savākšanu un atgriešanu atpakaļ mazumtirgotājam.

3. **Pasākumi, lai panāktu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa noturīgu samazinājumu.**

Pakāpeniski samazināt un aizstāt vienreizējas lietošanas plastmasas maisiņus ar papīra vai cita videi draudzīgāka materiāla maisiņiem. Veikt sabiedrības informēšanas/izglītošanas pasākumus.

4. **Monitorings un sabiedrības informēšanas kampaņas.**

Ņemot vērā datu bāzes nepilnības, kas aizkavē novērtēt vides stāvokli un sekot līdzi tā izmaiņām, nepieciešams veicināt regulāra atkritumu monitoringa nodrošināšanu piekrastes un jūras kolonnā esošajiem atkritumiem. Nepieciešams veicināt sabiedrības izpratni kopumā.

5. **Izpētes pasākumi**

Šī brīža zināšanu bāze ir nepietiekama, lai izstrādātu LVS ūdens kolonnā esošo mikrodaļiņu piesārņojumam, kā arī lai skaitliski aprēķinātu piesārņojuma līmeni pludmalē pie kura ir novērojami nevēlami traucējumi bioloģiskajos organismos. Tāpēc ir nepieciešams veikt izpēti ar mērķi noskaidrot esošo ūdens kolonnas piesārņojuma līmeni ar mikrodaļiņām, kā arī izstrādāt sistēmu šī un pludmales piesārņojuma ekoloģiskās ietekmes novērtēšanai.

¹³ Kampaņas Mana jūra ietvaros, 2012. – 2014. gads

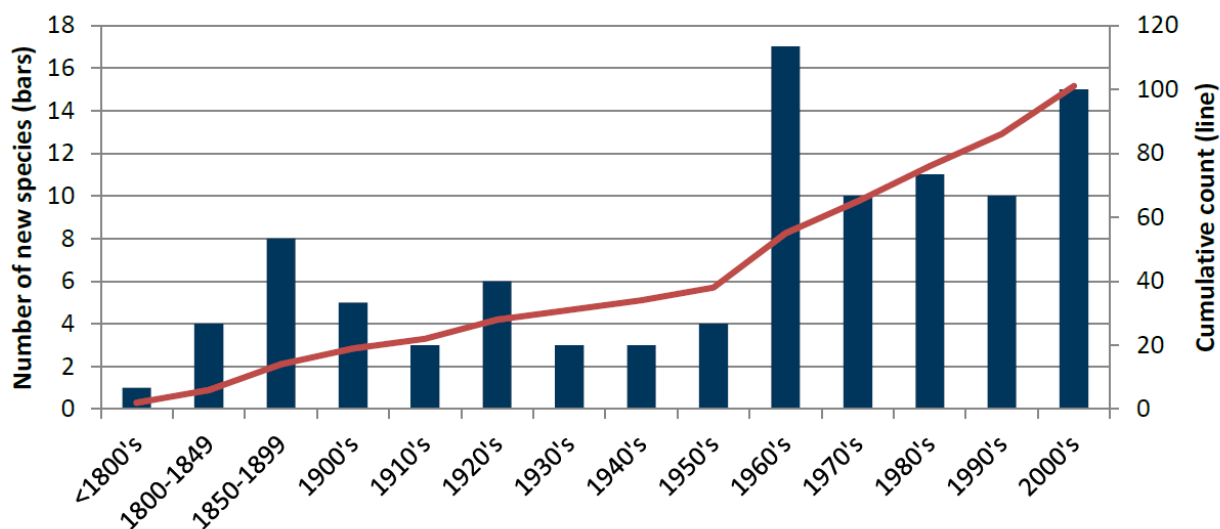
3.2.4. PAPILDUS PASĀKUMU TEHNISKĀS IESPĒJAMĪBAS VĒRTĒJUMS

1. Depozīta sistēmas pasākums ir tehniski īstenojams pasākums, lai gan līdz 2020. gadam depozīta sistēma Latvijā netiks ieviesta. Līdz 2018. gadam plānajiem maisiņiem plānots uzlikt augstāku DRN, apsaimniekotājiem vairāk atkritumi būs jānodod pārstādē.
2. Depozīta sistēma tirdzniecības vietā ir tehniski īstenojams pasākums. Jau šobrīd ir pieejami piemēri, kur tā labi darbojas.
3. Plastmasas maisiņu aizstāšana ar papīra vai biodegradējamiem maisiņiem ir tehniski nepiespējama līdz 2020.gadam.
4. Monitoringa regularitātes nodrošināšanas un sabiedrības informēšanas kampaņu pasākums tehniski ir īstenojams.
5. Izpētes pasākumi ir tehniski īstenojami.

4. KVALITATĪVĀ RAKSTURLIELUMA "INVAZĪVĀS SUGAS" IZVĒRTĒJUMS

4.1. SVEŠZEMJU SUGU ESOŠĀ STĀVOKĻA NOVĒRTĒJUMS

Saskaņā ar Baltijas jūras svešzemju sugu datubāzi (Baltic Sea Alien Species database) 118 sugas tiek uzskatītas par Baltijas jūrai svešām sugām. Jaunu svešzemju sugu ienākšana Baltijas jūrā ir konstatēta jau no 1800-jiem gadiem, tomēr īpaši strauja svešzemju sugu ienākšanas tendence dokumentēta beidzamajos gadu desmitos un nav vērojama tās samazināšanās ne 1990-tajos, ne 2000-tajos gados (4.1. attēls).

4.1.attēls. *Konstatēto svešzemju sugu skaits Baltijas jūrā līdz 2012.gadam*¹⁴

Sastopamo svešzemju sugu skaits dažādos Baltijas jūras valstu ūdeņos var atšķirties ko nosaka atšķirīgie vides apstākļi kā, piemēram, temperatūra un sāļums dažādos Baltijas jūras apakšbaseinos. Somija savos Baltijas jūras ūdeņos konstatējusi 31 svešzemju sugu, Vācija - 34 svešzemju sugas, Lietuva - 43 svešzemju sugas, Polija - 43 svešzemju sugas, Zviedrija - 55 svešzemju sugas. Latvijai piederošos Baltijas jūras ūdeņos konstatētas 35 svešzemju sugas (4.1.tabula).

¹⁴ Rolke M., Michalek M., Werner M., Lehtiniemi M., Strake S., Antsulevich A., Zaiko A. 2013. Trends in arrival of new non-indigenous species. HELCOM Core Indicator Report. Online. 07.08.2015. http://helcom.fi/Core%20Indicators/HELCOM-CoreIndicator-Trends_in_arrival_of_new_non-indigenous_species.pdf

4.1.tabula. **Konstatētās svešzemju sugas Latvijas piekrastes un atklātās daļas ūdeņos līdz 2012.gadam**¹⁵

Suga	Nosaukums latviski	Dabiskais izplatības reģions	Konstatēšanas/introducēšanas gads	Vektors	Atsauce
<i>Acartia tonsa</i>		Ziemeļ-amerika	1924.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Acipenser baeri</i>	Sibīrijas store	Sibīrijas upes, Baikāla ezers, Āzija	1962.g.	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/acipenser-baeri-brandt/
<i>Acipenser güldenstädti</i>	Krievu store	Ponto-Kaspija	1962.g.	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/acipenser-baeri-brandt/
<i>Acipenser ruthenus</i>	Sterlete	Ponto-Kaspija, Āzija	1948.g.	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/acipenser-ruthenus-l/
<i>Anguillicola crassus</i>	Zušu parazīts	Āzija	1990-tais	Zivju krājuma papildināšana	http://www.zm.gov.lv/doc_upl/zushu_plaans_kor_LV_janvaaaris.pdf
<i>Aristichthys nobilis</i>	Raibais platpieris	Āzija	1990.g.	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/aristichthys-nobilis-rich/
<i>Balanus improvisus</i>	Jūras zīle	Ziemeļ-amerika	1844.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.nobanis.org/MarineIdkey/Barnacles/BalanusImprovisus.htm
<i>Carassius gibelio</i>	Sudrabkarūsa	Āzija, Eiropa	1948.g.	Zivju krājuma papildināšana	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/carassius-auratus-l/
<i>Cercopagis pengoi</i>	Planktona vēzītis, ūdensblusa	Ponto-Kaspija	1992.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Chelicorophium curvispinum</i>		Ponto-Kaspija	???	Kuģu balasta ūdeņi	
<i>Cordylophora caspia</i>		Ponto-Kaspija	1800-tais	Kuģu apaugumi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Cyprinus carpio</i>	Karpa	Ponto-Kaspija, Āzija, Eiropa	1400-tais	Zivju krājuma papildināšana	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Dreissena polymorpha</i>	Svītrainā gliemene	Ponto-Kaspija	1800-tais	Kuģu apaugumi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Eriocher sinensis</i>	Ķīnas cimdiņkrabis	Ķīnas jūra	1926.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Evadne anonyx</i>		Ponto-Kaspija	1999.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Gammarus tigrinus</i>		Ziemeļ-amerika	2011.g.	Kuģu balasta ūdeņi	Strode et.al., submitted

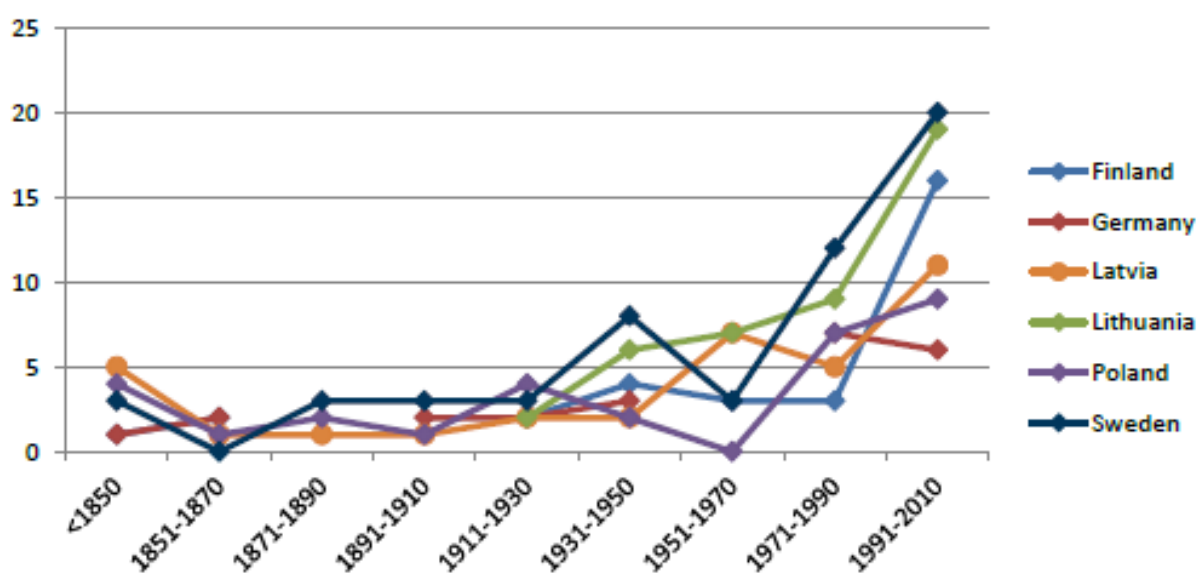
¹⁵ LHEI (2012) "Jūras vides stāvokļa sākotnējais novērtējums. C sadaļa. Laba vides stāvokļa kritēriji, indikatori un vērtējums Rīgas līcim un Baltijas jūrai". Pieejams: http://www.lhei.lv/docs/2012/Juras_derektiva_C.pdf

<i>Hemimysis anomala</i>		Ponto-Kaspija	1950-1960-tais	Zivju krājuma papildināšana	http://www.nobanis.org/MarineIdkey/Small%20crustaceans/HemimysisAnomala.htm
<i>Huso huso</i>	Beluga	Ponto-Kaspija	1962.g.	Zivju krājuma papildināšana	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/huso-huso-l/
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	Baltais platpieris	Āzija	1960-tais	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/hypophthalmichthys-molitrix-val/
<i>Marezzelleria neglecta</i>	Sarkanais daudzstārps	Ziemeļamerika	1985.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Mnemiopsis leidyi</i>		Ziemeļamerika	2006.g.	Kuģu balasta ūdeņi	HELCOM list of non-indigenous species
<i>Mya arenaria</i>	Lielā smilšgliemene	Ziemeļamerika	1200-tais	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Neogobius melanostomus</i>	Apaļais jūrasgrundulis	Ponto-Kaspija	2007.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Oncorhynchus gorbuscha</i>	Kuprlasis	Klusā okeāna ziemeļdaļa, Āzija, Ziemeļamerika	1973.g.	Akvakultūra	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/oncorhynchus-gorbuscha-walb/
<i>Oncorhynchus keta</i>	Ketlasis	Klusā okeāna ziemeļdaļa, Āzija, Ziemeļamerika	1970.g.	Zivju krājuma papildināšana	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/oncorhynchus-keta-walb/
<i>Oncorhynchus kisutch</i>	Sudrablasis	Klusā okeāna ziemeļdaļa, Āzija, Ziemeļamerika	1985.g.	Zivju krājuma papildināšana	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/oncorhynchus-kisutch-walb/
<i>Oncorhynchus mykiss</i>	Varavīksnes forele	Klusā okeāna austrumu piekraste, Ziemeļamerika	1899.g.	Akvakultūra, zivju krājuma papildināšana	http://www.latvijasdaba.lv/zivis/oncorhynchus-mykiss-walb/
<i>Orchestia cavimana</i>		Ponto-Kaspija	???	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Palaemon elegans</i>		Atlantijas okeāns	2009.g.	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Paramysis intermedia</i>		Ponto-Kaspija	1962.g.		http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html
<i>Paramysis lacustris</i>		Ponto-Kaspija	2009.g.		HELCOM list of non-indigenous species
<i>Pontogammarus robustoides</i>		Ponto-Kaspija	1999.g.		Grudule et. al. 2007.
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		Klusais okeāns	1887.g.	Kuģu apaugumi	HELCOM list of non-indigenous species
<i>Prorocentrum minimum</i>			1998.g.	Kuģu balasta ūdeņi	Olenina et.al., 2010.
<i>Rhithropopaneus harrisi</i>		Ziemeļamerika	???	Kuģu balasta ūdeņi	http://www.corpi.ku.lt/nemo/balt_reg.html

4.2. SVEŠZEMJU SUGU IZMAIŅU TENDENCĒ

Pieaugošās jūrlietu aktivitātes – kuģu intensitātes palielināšanās, akvakultūras aktivitātes u.c. – Baltijas jūras valstu ūdeņos tiek uzskatītas par galvenajiem svešzemju sugu izplatīšanās vektoriem. Vairāk kā pusei no Latvijas ūdeņos konstatētajām svešzemju sugām dabiskais izplatības areāls ir Ziemeļamerika un Ponto-Kaspijas reģions. Citi svešzemju sugu donorreģioni ir Āzija, Klusā okeāna piekraste, Sibīrija u.c. Latvijas ūdeņos atklātajā Baltijas jūrā un Rīgas līcī ir konstatēto svešzemju sugu galvenais izplatīšanās cēlonis tiek uzskatīts kuģi un to balasta ūdeņi, kam seko akvakultūra un zivju krājuma papildināšana – jaunu sugu izlaišana Latvijas piekrastes ūdeņos papildinot esošos zivju resursus.

Ienākošo svešzemju sugu skaits un ātrums dažādās desmitgadēs parādīts 4.2.attēlā¹⁶.

4.2.attēls. Ienākošo svešzemju sugu skaits un temps dažādās Baltijas jūras valstīs¹³

¹⁶ Rolke M., Michalek M., Werner M., Lehtiniemi M., Strake S., Antsulevich A., Zaiko A. 2013. Trends in arrival of new non-indigenous species. HELCOM Core Indicator Report. Online. 07.08.2015. http://helcom.fi/Core%20Indicators/HELCOM-CoreIndicator-Trends_in_arrival_of_new_non-indigenous_species.pdf

4.3. LABA VIDES STĀVOKĻA NOTEIKŠANAS METODIKA SVEŠZEMJU SUGĀM

Labā vides stāvokļa (LVS) noteikšanai tiek izmantots indikators „Jaunu svešzemju sugu ienākšanas trends”¹⁷. Indikators seko katrā Baltijas jūras apakšbaseinā ienākošo svešzemju sugu skaitam sešu gadu novērtējuma periodā. Indikatora pamatā ir sākuma novērtējums, identificējot jau esošo svešzemju sugu skaitu dažādos Baltijas jūras apakšrajonos. Ikvienu jaunu svešzemju sugu, kas ierodas pēc sākuma novērtējuma identificētā gada tiek uzskatīta kā jauna ienākusi suga. Par jaunu svešzemju sugu tiek uzskatītas visas sugas, gan tās kuras izveido dzīvotspējīgas populācijas, gan tās, kuras konstatētas nelielā laika periodā pat ja tā tālāk neveido dzīvotspējīgu populāciju (ikvienu atrasta jauna svešzemju suga tiks uzskatīta par neveiksmīgu apsaimniekošanas pasākuma ieviešanu).

Konsultācijas procesā iesaistītā ekspertu grupa vienojās, ka par indikatoram nepieciešamo sākuma gadu varētu tikt uzskatīts 2017.gads, kad tiktu pilnveidots esošais Latvijas ūdeņos sastopamo svešzemju sugu saraksts.

4.4. PASĀKUMI JŪRAS VIDES STĀVOKĻA UZLABOŠANAI

Esošajā Pasākumu programmas izstrādes posmā tika papildināts vai atjaunots esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu kopums. Esošo un plānoto pasākumu efektivitātes izvērtējuma galvenais uzdevums ir identificēt pasākumus, kas būtu iekļaujami „bāzes scenārijā” vērtējot risku nesasniegt labu jūras vides stāvokli 2020.gadā.

4.4.1. “BĀZES SCENĀRIJA” PASĀKUMU IZVĒRTĒŠANA

Bāzes scenārija plānoto pasākumu apkopojums ir dots 1.pielikumā. Plānoto pasākumu efektivitātes izvērtējums ir apskatāms 4.2.tabulā. Pasākumu efektivitātes izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”¹⁸.

¹⁷ Rolke M., Michalek M., Werner M., Lehtiniemi M., Strake S., Antsulevich A., Zaiko A. 2013. Trends in arrival of new non-indigenous species. HELCOM Core Indicator Report. Online. 07.08.2015.
http://helcom.fi/Core%20Indicators/HELCOM-CoreIndicator-Trends_in_arrival_of_new_non-indigenous_species.pdf

¹⁸ LHEI un SIA „AKTīVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Prieksizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

4.2.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D2
 “Svešzemju sugas”

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti/ aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus (kuģniecību, akvakultūru, ienākšanu no citiem reģioniem pa dabīgiem ūdensceļiem) un aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē. Relatīvi nenosegts ir privātais sektors, kur iedzīvotāji tur eksotisku sugu pārstāvjus mājas apstākļos un var izlemt no tām atbrīvoties izlaižot vidē vai kanalizācijā.	Galvenie slodžu avoti (aktivitātes) ir aptverti pietiekoši labi.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Plānotie pasākumi, ja tiks īstenoti, savā kopumā efektīvi nodrošinās svešo sugu ienākšanas samazināšanu. Lai gan lielā mērā konkrēti sagaidāmie slodzes samazināšanas pasākumi šobrīd nav zināmi un tiks noteikti nacionālā līmenī (piem., attiecībā uz ISS ieviešanas un izplatības novēršanu un pārvaldību, t.sk., piem., izstrādājot rīcības plānu pasākumiem ISS izplatības ceļu pārvaldībai, piemērojot apkarošanas pasākumus ISS agrīnā to ieviešanas stadijā).	Kopumā, sagaidāmie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu, taču pasākumu kopums lielā mērā būs atkarīgs no turpmāk īstenotajiem pasākumiem, kas tiks noteikti nacionālā līmenī.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Plānotie pasākumi ir ieviešanas procesā vai sagaidāmi. Ir sagaidāms, ka daļa no tiem tiks ieviesti un dos efektu jau līdz 2020.gadam. Taču daudziem ieviešanas termiņš ir neskaidrs. Lai gan šobrīd Latvija nav ratificējusi “Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un pārvaldību”, sagaidāms, ka ar konvencijas stāšanās spēkā Latvija īstenos noteiktu pasākumu kopumu, kuriem šobrīd ir ļoti liela nenoteiktība. Kā arī ir nenoteiktība, jo nav zināmi konkrēti pasākumi, kas tiktu noteikti un īstenoti nacionālā līmenī (īpaši, pasākumi, kas tiks noteikti saistībā ar ES Regulu par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību). Lai pasākumi būtu efektīvi, ir būtiski ieviest visu pasākumu kopumu.	Politikas pasākumu ieviešanas efektivitāte ir zema.
<p>Kopējais vērtējums: Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad plānotie pasākumi dos būtisku uzlabojumu. Šāds vērtējums ir spēkā pie nosacījumiem, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiek ratificēta “Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un pārvaldību”. Nacionālā līmenī tiek noteikti un īstenoti efektīvi pasākumi ES Regulas par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību prasību ieviešanai. Nepieciešamie pasākumi tiek ieviesti (un dod efektu) līdz 2020.gadam. <p>Taču, ņemot vērā pasākumus, kas varētu tikt ieviesti BS periodā, var pieņemt ka stāvoklis līdz 2020.gadam uzlabosies nedaudz.</p>		↗

4.4.2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS NESASNIEGT LABU VIDES STĀVOKLI ATTIECĪBĀ UZ SVEŠZEMJU SUGĀM

Bez plānoto pasākumu cieto atkritumu slodžu mazināšanai, tika izvērtēts arī risks gadījumā, ja šo pasākumu ieviešana nesniegs vēlamu rezultātu, nesasniedzot labu vides stāvokli (4.3.tabula) līdz 2020.gadam. Riska izvērtēšanas metodika detalizēti aprakstīta noslēguma ziņojumā iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”¹⁹.

4.3.tabula. Svešzemju sugu samazināšanas pasākumu plāna riska nesasniegt labu jūras vides stāvokli novērtējums

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums*	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējais stāvokļa vērtējums tiks sagatavots uz 2017.gadu	↗	Sagaidāmie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus un ietver efektīvu pasākumu kopumu, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	Īstenojot (līdz 2020.gadam) sagaidāmos pasākumus, būtu sagaidāma neliela pozitīva tendence / trends LVS virzienā	1	LVS vērtība ir konceptuāli definēta. Riska vērtējums tiks balstīts uz novērojumu rezultātiem.
Rīgas līcis	Sākotnējais stāvokļa vērtējums tiks sagatavots uz 2017.gadu	↗	Daudziem nozīmīgiem pasākumu veidiem nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem un to ieviešanas termiņu	2			

¹⁹ LHEI un SIA „AKTīVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Prieksizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

4.4.3. PAPILDUS PASĀKUMU PRIEKŠLIKUMI LABA VIDES STĀVOKĻA SASNIEGŠANAI

1. Monitorings.

Svešās sugas pēc ienākšanas vienā ostā var izplatīties uz dažādiem Baltijas jūras reģioniem dabīgā ceļā. Bez tam pastāv iespēja, ka svešā suga ienāk Baltijas jūrā no Ziemeļjūras, dabīgi izplatoties. Tāpēc ir nepieciešams īstenot monitoringa programmu, kas dotu iespēju korekti novērtēt svešās sugas ienākšanas vietu un izplatības vektorus. Šāda monitoringa programma ir nepieciešama arī lai izvērtētu un ja nepieciešams uzlabotu īstenojamo pasākumu efektivitāti.

2. Izpētes pasākumi

Šī brīža zināšanu bāze ir nepietiekama, lai izvērtētu ienākušo svešo sugu ietekmi uz jūras vidi. Tāpēc ir jāīsteno izpētes pasākumi ar mērķi noskaidrot svešo sugu ietekmi.

4.4.4. PAPILDUS PASĀKUMU TEHNISKĀS IESPĒJAMĪBAS VĒRTĒJUMS

1. Svešo sugu ienākšanas un izplatības vektoru monitorings ir tehniski iespējams.
2. Svešo sugu ietekmes uz Baltijas jūras vidi izpēte ir tehniski iespējama.

4.4.5. PASĀKUMI, KAM REKOMENDĒTS VEIKT SOCIĀLI EKONOMISKO ANALĪZI

Pasākumi, kuriem rekomendējam veikt sociāli ekonomisko analīzi ar mērķi izvērtēt vai tos iekļaut vai neiekļaut papildus pasākumu priekšlikumos laba vides stāvokļa sasniegšanai saistībā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību:

- Valsts politikas, stratēģijas vai programmas balasta ūdeņu pārvaldībai ostās un ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā, izstrādei;
- Atbilstošas iekārtas nosēdumu uzņemšanai ostās un termināļos, ja tajās veic balasta tanku tīrīšanu / remontu nodrošināšanai;
- Nolaist Balasta ūdeņus tikai saskaņā ar BWM Konvenciju (ja nav noteikts citādi);
- To kuģu uzraudzīšanai un sertificēšanai, kuri kuģo zem dalībvalsts karoga vai darbojas tās pakļautībā;
- Kuģu pārbaudes un pārkāpumu atklāšanā (t.sk. sankciju noteikšanā).

5. KONSULTĀCIJAS AR IESAISTĪTAJĀM PUSĒM

Atbilstoši direktīvas 19.2.pantam un likuma 17.pantam ir nepieciešams nodrošināt sabiedrības līdzdalību PP izstrādāšanā un apspriešanā.

Lai izvērtētu pasākumu plānu efektivitāti un spēju līdz 2020. gadam sasniegt labu vides stāvokli, kā arī, ja nepieciešams, lemtu par papildus pasākumiem, tika izveidota viena ekspertu darba grupa un organizēti divi plašāki semināri ar iesaistīto nozaru pārstāvjiem.

Ekspertu darba grupa, kurā piedalījās pārstāvji no LHEI, LVĢMC un VARAM diskutēja par risku, ka jūras vide var nerasniegt labu vides stāvokli raksturlielumā "eutrofikācija".

Lai izvērtētu risku, ka jūras vide var nerasniegt labu vides stāvokli raksturlielumā "jūru piesārņojošie atkritumi", 31.07.2015. tika organizēts seminārs ar iesaistīto nozaru pārstāvjiem. Tika aicināti 27 eksperti, ieradās 24 – pārsvarā lielāko piekrastes pašvaldību pārstāvji, kā arī dažādu valsts pārvaldes institūciju un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un diskusiju apkopojums ietverts 2.1.pielikumā.

Lai izvērtētu risku, ka jūras vide var nerasniegt labu vides stāvokli raksturlielumā "svešzemju sugas", 07.08.2015. tika organizēts seminārs ar iesaistīto nozaru pārstāvjiem. Tika aicināti 12 eksperti, ieradās 9 – galvenokārt ostu pārstāvji, kā arī eksperti no Latvijas Jūras administrācijas un ministrijām. Semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un diskusiju apkopojums ietverts 2.2.pielikumā.

Pēc semināriem nozaru institūcijām un iesaistīto pušu pārstāvjiem komentēšanai tika izsūtītas sekojošas tabulas:

- bāzes scenārija pasākumu efektivitātes novērtējums,
- riska novērtējums nerasniegt jūras vides mērķus.

Tabulas tika aizpildītas, ņemot vērā semināru diskusiju, un ieinteresēto pušu pārstāvji tika aicināti rakstiski iesūtīt viedokļus un komentārus. Šo komentāru apkopojums ir iestrādāts Noslēguma ziņojumā.

Lai identificētu papildus pasākumu nepieciešamību un šo iespējamo papildus pasākumu vides un sociālekonomiskās ietekmes, kā arī lai iepazīstinātu ar darba gaitu un rezultātiem, 27.11.2015. notika VARAM organizēta Jūras vides padomes 3.sēde. Tās dienas kārtība un protokols ietverts 2.3.pielikumā.

15.12.2015. tika organizēts seminārs iesaistītajām un ieinteresētajām pusēm par darba rezultātiem. Apspriešana ar iesaistītajām pusēm un semināra rezultāti atspoguļoti Noslēguma ziņojumā. Semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un protokols ietverts 2.4.pielikumā.

6. VEIKTĀS AKTIVITĀTES PASĀKUMU PROGRAMMAS STARPTAUTISKAI UN REĢIONĀLAI KOORDINĀCIJAI

Saistībā ar pasākumu programmas (PP) starptautisko un reģionālo koordināciju tika veiktas vairākas aktivitātes. Atskaites 3.pielikumā iekļauta šo aktivitāšu tehniska rakstura informācija.

Veiktās aktivitātes saistītas ar informācijas apmaiņu un koordināciju starptautiskā (ES), jūras reģiona līmenī, kā arī ar kaimiņvalstīm.

J.Aigars (LHEI) piedalījās Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas organizētā tiešsaistes sanāksmē š.g. 1.septembrī.

K.Pakalniete (SIA „AKTīVS”) piedalījās JSD KIS „Economiskās un sociālās analīzes” (ESA) darba grupas sanāksmē š.g. 26.oktobrī Briselē.

1. PIELIKUMS: REZULTĀTI NO ESOŠO UN PLĀNOTO NOZARU POLITIKU PASĀKUMU AR IETEKMI UZ JŪRAS VIDĪ ANALĪZES UN IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMA

Atbilstoši ziņojumā „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai” izstrādātajai pieejai²⁰, pasākumu efektivitātes izvērtējumam tika analizēta pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktība. Tā tika noteikta ņemot vērā atsevišķo raksturojošo rādītāju novērtējumus un to saikni ar nenoteiktības līmeņiem. Tika izmantota 5 kategoriju skala – pasākuma un/vai tā ieviešanas nenoteiktība ir „zema”, „zema-vidēja”, „vidēja”, „vidēja-augsta”, „augsta”.

Rezultāti ietver detalizētas tabulas katrai analizētajai slodzei, kurās katram pasākumam sniegta īsa aprakstoša informācija, sniegti novērtējumi atsevišķiem nenoteiktību ietekmējošiem rādītājiem un summārajam nenoteiktības novērtējumam, norādīta pasākuma kategorija atbilstoši rekomendācijām.

²⁰ LHEI un SIA „AKTiiVS”, 2014. Noslēguma ziņojums iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”. Latvijas Hidroekoloģijas institūts.
http://www.lhei.lv/docs/2014/Prieksizpete%20JSD%20PP_Nosleguma%20atskaite_20141222_gala.pdf

1.1. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „CIETIE ATKRITUMI”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 1.tabula. **SLODZE: Cieto atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē** (Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai * Lai turpmāk samazinātu kuģu radītos atkritumus, Komisija pārskata Direktīvu 2000/59/EK ar nodomu sasniegt mērķi "nulles novadišanu jūrā" no kuģiem, kas ienāk ES ostās. Jaunā tiesību akta priekšlikums bija plānots 2013. gadā.										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Citas	Atkritumu uzņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalstis nodrošina ostās atkritumu uzņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Atkritumu uzņemšanas un apstrādes plāni	Katra osta izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu . Dalībvalstis novērtē un apstiprina atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kuģu atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Obligātā maksa par kuģu atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un iznīcināšanu, sedz obligātās maksas, ko iekasē no kuģiem . Ostu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksu segšanas sistēmas kuģiem nedod nekādus stimulus atkritumu izkraušanai jūrā . Šajā nolūkā uz <u>kuģiem, kas nav zvejas kuģi un izklaides kuģi, kuriem atļauts vest ne vairāk kā 12 pasažierus</u> , attiecinā šādus principus: a) visi kuģi, kas piestāj kādā dalībvalsts ostā, būtiski piedalās minēto izmaksu segšanā neatkarīgi no tā, vai tie faktiski lieto minētās iekārtas . Šajā nolūkā var vienoties par obligātās maksas iekļaušanu ostas maksās vai par atsevišķu atkritumu standartmaksu. <u>Obligātās maksas var diferencēt inter alia atkarībā no kuģa kategorijas, tipa un lieluma</u> ; b) to izmaksu daļu (ja tāda ir), ko nesedz a) apakšpunktā minētā obligātā maksa, iekasē, pamatojoties uz kuģa faktiski nodoto atkritumu veidiem un daudzumiem.	Ek	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kravu atlieku nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, nodrošina kravas atlieku nodošanu ostas uzņemšanas iekārtās saskaņā ar Marpol 73/78 noteikumiem. Jebkuru obligāto maksu par kravas atlieku nodošanu maksā uzņemšanas iekārtu lietotājs.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kontrole	Dalībvalstis nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes , lai pārbaudītu kuģu atbilstību šīs Direktīvas prasībām, un ka veikto pārbažu skaits ir pietiekams .	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Informēšana	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris) ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Nē(Nac), Nē(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu. Šādi noteiktās sankcijas ir efektīgas, ar nodarījumu samērīgas un preventīvas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu . Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karaļa valsts iestādes.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sodi	Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par noziedzīgiem nodarījumiem 4. un 5. panta nozīmē piemēro efektīvus, samērīgus un atturošus sodus.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sadarbība noteikumu izpildes nodrošināšanai	Piemērojot šo direktīvu, dalībvalstis un Komisija sadarbojas , attiecīgos gadījumos, ciešā saziņā ar Eiropas Jūras drošības aģentūru un ņemot vērā rīcības programmu, kas paredzēta nejauša vai apzināta jūras piesārņojuma gadījumā un izveidota ar Lēmumu Nr. 2850/2000/EK (1), un, attiecīgos gadījumos, Direktīvas 2000/59/EK īstenošanu, lai: a) izstrādātu informācijas sistēmas , kas nepieciešamas šīs direktīvas efektīvai īstenošanai; b) izveidotu kopīgu praksi un pamatnostādnes , pamatojoties uz jau esošu starptautiska mēroga praksi un pamatnostādnēm, jo īpaši attiecībā uz: — to kuģu uzraudzību un ātru identifikāciju, kuri nopludina piesārņojošas vielas, pārkāpjot šo direktīvu, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz uzraudzības ierīcēm uz kuģa; — uzticamām metodēm, kā noteikt kāda konkrēta kuģa piesārņojošas vielas jūrā; — šīs direktīvas efektīvu īstenošanu.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu										
Tieša un no opēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Pasākumi peldvietu piesārņojumam (atkritumiem)	Peldvietu ūdeņus pārbauda attiecībā uz tādu piesārņojumu kā darvaini atkritumi, stikls, plastmasa, gumija vai jebkura cita veida atkritumi. Ja konstatē šāda veida piesārņojumu (ar atkritumiem) , veic atbilstīgus pasākumus , tostarp, ja nepieciešams, sabiedrības informēšanu.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Pašvaldības: Ar pasākumu ieviešanu kopumā pašvaldības tiek galā labi, grūtības parādās pie tādām pašvaldībām piegulošajām zemēm, kas atrodas valsts iestāžu rīcībā. No šīm teritorijām atkritumu nonāk pašvaldību zemēs, un pašvaldībām trūkst finansējuma šādai papildus piesārņojuma slodzes novēršanai/ apsaimniekošanai.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)

No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaim- niek., Citas	Pasākumi "ražotāja paplašinātai atbildībai" (produkta ražotājam)	Lai veicinātu atkritumu atkārtotu izmantošanu un rašanās novēršanu, pārstrādi un atkritumu citādu reģenerāciju, <u>dalībvalstis veic ar tiesību aktiem saistītus un citus pasākumus, lai nodrošinātu</u> , ka katrai fiziskai vai juridiskai personai, kura profesionālos nolūkos projektē, ražo un apstrādā, pārdod vai importē produktus (produkta ražotājs) ir ražotāja paplašināta atbildība . <i>Šādi pasākumi var būt atpakaļ nodotu produktu un atkritumu pieņemšana, kas paliek pēc šo produktu lietošanas, kā arī atkritumu tālāka apsaimniekošana un finansiāla atbildība par šādu darbību. Šajos pasākumos var iekļaut pienākumu sniegt publiski pieejamu informāciju par to, cik lielā mērā attiecīgais produkts ir atkārtoti izmantojams un pārstrādājams</i>	Dažādi	leviešana ir obligāta	Nav pārņemts likumdošanā	Nē(Nac)	Augsta	2a	Nav iekļauts atkritumu apsaimniekošanas likumā. Pamatojums: "Nepārņemam, jo dalībvalstīm ir rīcības brīvība šajā jautājumā. Ražotāja atbildības princips jau ir nostiprināts citos normatīvajos aktos."
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaim- niek., Citas	Pasākumi prdktu projektēšanai	<u>Dalībvalstis var</u> veikt piemērotus pasākumus, lai veicinātu tādu produktu projektēšanu, kas mazina to ietekmi uz vidi un atkritumu radīšanu ražošanas un produktu tālākas izmantošanas gaitā , kā arī lai nodrošinātu par atkritumiem kļuvušu produktu reģenerāciju un apglabāšanu saskaņā ar 8. pantu .	Dažādi	leviešana ir brīvprātīga	Nav pārņemts likumdošanā	Nē(Nac)	Augsta	2a	Nav iekļauts atkritumu apsaimniekošanas likumā. Pamatojums: "Nepārņemam, jo dalībvalstīm ir rīcības brīvība šajā jautājumā. Ražotāja atbildības princips jau ir nostiprināts citos normatīvajos aktos."

No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimniek otāji, sabiedrība kopumā	Pasākumi atkritumu reģenerācijai	<u>Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atkritumu reģenerāciju</u> saskaņā ar 10. pantu. <i>Ja nepieciešams vienkāršot vai uzlabot reģenerāciju, atkritumus savāc atsevišķi, ja tas no tehniskā, ekoloģiskā un ekonomiskā viedokļa praktiski izdarāms, un tos nejauc ar citiem atkritumiem vai citu materiālu, kam ir atšķirīgas īpašības.</i>	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a	Atkritumu apsaimniekošanas likums 20.pants (3): "Atkritumu reģenerāciju veic, ievērojot šā likuma 4. un 5.panta prasības. Reģenerācijas nolūkā atkritumus vāc atsevišķi, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti un atbilst vides aizsardzības prasībām. Nav pieļaujama dalīti savākto atkritumu sajaukšana ar citiem atkritumiem vai materiāliem, kuriem ir atšķirīgas īpašības." un (5) "Atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai reģenerāciju, atgūstot materiālus, nodrošina šā panta ceturtajā daļā minēto atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķiem."
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimniek otāji, sabiedrība kopumā	Pasākumi produktu atkārtotai izmantošanai	<u>Dalībvalstis vajadzības gadījumā īsteno pasākumus, lai veicinātu produktu atkārtotu izmantošanu</u> un atkārtotas izmantošanas darbību sagatavošanu, piemēram, veicinot otrreizējas izmantošanas un remonta tīklu izveidi un atbalstu, izmantojot ekonomiskus instrumentus, pasūtījuma kritērijus, kvantitatīvus mērķus vai citus pasākumus.	Dažādi	Apņēmu- sies ieviest	Nav pārņemts likumdo- šanā	Nē(Nac)	Augsta	2a	Nav iekļauts atkritumu apsaimniekošanas likumā. Pamatojums: "11.panta 1.daļas 1.teikumu nepārņemam, pasākumi jau ir paredzēti DRN likumā."

No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimnie- kotāji, sabiedrība kopumā	Pasākumi atkritumu pārstrādei	<u>Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu kvalitatīvu pārstrādi</u> , un šajā nolūkā izveido atsevišķas savākšanas sistēmas , ar kuru palīdzību tehniski, videi nekaitīgā veidā un ekonomiski lietderīgi nodrošināt nepieciešamos kvalitātes standartus attiecīgajās pārstrādes nozarēs. <i>levērojot 10. panta 2. punktu, līdz 2015. gadam izveido atsevišķas savākšanas sistēmu vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam.</i>	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	Atkritumu apsaimniekošanas likums 20.pants (4): "Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem, kā arī vides aizsardzības prasībām pašvaldības sadarbībā ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā minētajiem atkritumu apsaimniekotājiem organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumu, atsevišķu savākšanu pašvaldību administratīvajās teritorijās atbilstoši Ministru kabineta noteiktajām kategorijām un termiņam."
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimnie- kotāji, sabiedrība kopumā	Droša atkritumu apglabāšanas prasība	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , ka, ja nav veikta reģenerācija saskaņā ar 10. panta 1. punktu, atkritumiem piemēro drošas apglabāšanas darbības, kuras atbilst 13. panta noteikumiem attiecībā uz cilvēku veselības un vides aizsardzību.	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Atkritumu apsaimniekošanas likums 20.pants (9): "Atkritumus, kuri netiek reģenerēti, apglabā atkritumu poligonā, kur ir atļauts apglabāt atkritumus, vai arī apglabā citā veidā, kam ir izsniegta atļauja atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus."
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimnie- kotāji, sabiedrība kopumā	Atkritumu apsaimniekoš. plānu izstrāde	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , lai to kompetentās iestādes saskaņā ar 1., 4., 13. un 16. pantu izstrādātu vienu vai vairākus atkritumu apsaimniekošanas plānus . Tādi plāni atsevišķi vai kopā aptver visu attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfisko teritoriju. <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu apsaimniekošanas plānus izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Abi (Jā plāna/-u izstrādei; Nē(Nac) plānā iekļaut. P.)	Vidēja- Augsta	1a	Plānos nav nekā attiecībā uz piekrastes un jūrā esošo atkritumu apsaimniekošanu

No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimniekotāji, sabiedrība kopumā	Atkritumu rašanās novēršanas programmas izstrāde	<u>Dalībvalstis</u> saskaņā ar 1. un 4. pantu, vēlākais, līdz 2013. gada 12. decembrim izveido atkritumu rašanās novēršanas programmas. <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu rašanās novēršanas programmas izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Abi (Jā Progr. izstrādei; Nē(Nac) Progr. iekļaut. P.)	Vidēja-Augsta	1a	Programmās nav iekļauti pasākumi attiecībā uz piekrastes un jūrā esošo atkritumu apsaimniekošanu
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimniekotāji, sabiedrība kopumā	Aizliegums darbībām ar atkritumiem	<u>Dalībvalstis</u> veic vajadzīgos pasākumus, lai aizliegtu atkritumu izmešanu, izgāšanu un nekontrolētu apsaimniekošanu.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	Atkritumu apsaimniekošanas likums 15.pants (1): "Atkritumu savākšana, pārkraušana, šķirošana, uzglabāšana, reģenerācija vai apglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās."
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, atkritumu apsaimniekotāji, sabiedrība kopumā	Sodi	<u>Dalībvalstis</u> paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem. Noteiktās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	APK 75.pants; KL 99.,102.pants
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	Jūras, piekrastes, upju transporta pakalpojumi, būvniecība (hidrotehniskās būves)	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos, tādējādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu". Paredzēts piemērot kritēriju "aprites cikla izmaksas"	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1b	Līdz 2016.gada 18.aprīm jāapstiprina nacionālā likumdošana.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	Ostu, piestāņu pakalpojumi	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos, tādējādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu". Paredzēts piemērot kritēriju "aprites cikla izmaksas"	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1b	Līdz 2016.gada 18.aprīm jāapstiprina nacionālā likumdošana.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Izlietotā iepakojuma nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēma	<u>Dalībvalstis</u> paredz vajadzīgos pasākumus , lai nodrošinātu tādu sistēmu izveidi , kas ietver (i) lietotā iepakojuma un/vai iepakojuma atkritumu <u>savākšanu</u> no patērētāja, cita galīgā lietotāja vai no atkritumu plūsmas, lai tam piemērotu visatbilstīgākās atkritumu apsaimniekošanas iespējas; (ii) savāktā iepakojuma un/vai izlietotā iepakojuma <u>atkārtotu lietošanu un reģenerāciju</u> , ieskaitot <u>pārstrādi</u> .	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Augsta (P efektivitāte zema)	1a un 1b	Kopumā DRN nepacelšana un depoziētās neieviešana veido lielu risku nesasnēgt LVS līdz 2020. gadam. Kompozītmateriāli ir ietverti direktīvā par iepakojumu un izlietoto iepakojumu. Būtiska nozīme preču ekodizainam un jauniem iepakojuma veidiem, jāstrādā ar sabiedrības sistemātisku informēšanu.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Iepakojuma marķēšanas un identifikācijas prasības	Lai veicinātu savākšanu, otrreizēju izmantošanu un reģenerāciju, tostarp pārstrādi, ražotāji veic iepakojumu atbilstīgu marķēšanu uz paša iepakojuma vai arī uz tā etiķetes. Marķējumam ir jābūt skaidri saredzamam un viegli izlasāmam. Tam ir jābūt pietiekami noturīgam un jāsaglabājas arī pēc iepakojuma atvēršanas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Iepakojuma pamatprasības un standartizācija	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , ka tirgū laiž tikai tādu iepakojumu, kas atbilst visām šajā direktīvā, tostarp II pielikumā, paredzētajām pamatprasībām (<i>II pielikuma prasības attiecas uz iepakojuma sastāvu un atkārtotas lietošanas, reģenerācijas un pārstrādes iespējām</i>). Šīs pamatprasības ir izpildītas, ja iepakojums atbilst: a) atbilstīgiem saskaņotiem standartiem, kuru atsaucē numuri ir publicēti Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī; b) attiecīgajiem valsts standartiem.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Pasākumi patērētāju informēšanai	<u>Dalībvalstis</u> paredz pasākumus , lai nodrošinātu, ka iepakojuma lietotājiem un jo īpaši patērētājiem ir pieejama informācija par : (i) tiem pieejamajām nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēmām; (ii) viņu lomu, veicinot iepakojuma un izlietotā iepakojuma atkārtotu lietošanu, reģenerāciju un pārstrādi; (iii) tirgū esošā iepakojuma marķējuma nozīmi; (iv) atbilstīgiem iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas plānu elementiem, kas minēti 14. pantā. Dalībvalstis veicina arī patērētāju informēšanas un izglītošanas kampaņas.	In, Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b	Nav sistemātiski

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Atkritumu apsaimniekoš. plānā iekļaujami pasākumi	<p><u>Dalībvalstis</u> iekļauj 2008/98/EK Direktīvā paredzētajos atkritumu apsaimniekošanas plānos īpašu nodāju attiecībā uz iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, ietverot tajā 4. un 5. pantā pasākumus:</p> <p>- Dalībvalstis nodrošina to, ka papildus tiem pasākumiem, kas <u>izlietotā iepakojuma atkritumu rašanās novēršanai</u> veikti saskaņā ar 9. pantu, īsteno arī citus <u>preventīvos pasākumus</u>;</p> <p>- Dalībvalstis <u>var veicināt iepakojuma sistēmu otrreizēju izmantošanu</u>, ko veic saskaņā ar Līgumu un, nenodarot kaitējumu videi.</p>	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema	1a un 1b	Līdz 2015.31.12: Nodrošināt, ka tiek reģenerēti 60% no izlietotā iepakojuma un ka tiek sasniegti šādi minimāli pārstrādes mērķi: -60% pēc svara stiklam; -60% pēc svara papīram un kartonam; -50% pēc svara metāliem; -22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; -15% pēc svara kokam.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Ekonomiskie līdzekļi	<p><u>Padome</u> paredz ekonomiskus līdzekļus, lai veicinātu direktīvā paredzēto mērķu izpildi.</p> <p>Ja šādi pasākumi nav paredzēti, <u>dalībvalstis var</u> saskaņā ar Kopienas vides politikas pamatprincipiem, cita starpā, saskaņā ar "piesārņotājs maksā" principu, kā arī atbilstīgi no Līguma izrietošajiem principiem, <u>paredzēt pasākumus</u>, lai īstenotu minētos mērķus.</p>	Ek	Apņēmies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema	1a un 1b	DRN - līdz 2018.gadam plānots paaugstināt, "piesārņotājs maksā" princips
Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	<p>Dalībvalstis nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas:</p> <p>i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai "jūtīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000.</p> <p>ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk,</p> <p>iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000.</p> <p>Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.</p> <p>Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.</p>	T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Nenot. P. ievieš. - Šķēršļi)	1a un 1b	Finansējums nepietiekamība. Arī pēc kanalizācijas sistēmu izbūves, paliek mājsaimniecības, kas nav pieslēgtas pie šīm sistēmām.

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jutīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalsts nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās un komunālo NAI un (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecām, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Reizēm var būt gadījumi, kad nav atbilstības prasībām, vai notiek negadījumu piesārņojuma noplūdes.

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vien tas ir piemēroti.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Varētu būt nepieciešama turpmāka NŪ dūņu apjoma samazināšana, kas tiek novietotas pagaidu uzglabāšanai.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris) ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (attiecas uz EEZ)										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana	Preču marķēšana ar CE marķējumu	Preces marķētas ar CE marķējumu, kas apliecina, ka prece ražota ievērojot materiālu un enerģijas efektīvas izmantošanas nosacījumus, paredzamu slodzi vidē (gaisa emisijas, slodze uz ūdeņiem, augsni, troksni, vibrāciju, radiāciju, elektromagnētisko starojumu), paredzamu atkritumu daudzumu un reciklēšanas, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un materiālu vai enerģijas reģenerācijas iespēju. Īpaši attiecas uz MVU - ražotājiem. Neattiecas uz kravu un pasažieru pārvadājumu nozarēm.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a un 1b	Attiecināms tikai uz enerģiju patērējošiem ražojumiem (nav uz iepakojumu), kas sastāda nelielu atkritumu daudzumu.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/720, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK attiecībā uz vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms u.c.	Nacionālie pasākumi	Direktīvas 4.pantā iekļauj: Dalībvalstis veic pasākumus, lai panāktu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa noturīgu samazinājumu savā teritorijā. Minētie pasākumi var būt valsts līmeņa samazināšanas mērķi, saglabājot vai ieviešot ekonomiskos instrumentus, kā arī, atkāpjoties no 18. panta, tirdzniecības ierobežojumi ar noteikumu, ka minētie ierobežojumi ir samērīgi un nediskriminējoši. Šādi pasākumi var būt atšķirīgi atkarībā no vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu ietekmes uz vidi, kad tie tiek reģenerēti vai apglabāti, to kompostēšanas īpašībām, ilgzinātību vai paredzēto konkrēto pielietojumu.	Reg/Ec	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b	Nav zināmi P, finansējuma avoti

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms u.c.	Nacionālie pasākumi	Tādu pasākumu pieņemšana, kuri līdz <u>2019. gada 31. decembrim</u> nodrošina, ka <u>gada patēriņa apjoms nepārsniedz 90 vieglās plastmasas iepakojumu maisinus uz vienu cilvēku</u> , bet līdz <u>2025. gada 31. decembrim – 40 vieglās plastmasas iepakojumu maisinus uz vienu cilvēku</u> , vai līdzvērtīgus mērķus izsakot svara vienībās. Valsts patēriņa mērķos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepakojumu maisinus;	Nac	leviešana obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a?	Nav zināmi P, finansējuma avoti
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms u.c.	Nacionālie pasākumi	Tādu instrumentu pieņemšana, kuri līdz <u>2018. gada 31. decembrim</u> nodrošina, ka <u>vieglās plastmasas iepakojumu maisinus preču vai ražojumu tirdzniecības vietās neizsniedz bez maksas</u> , ja vien nav īstenoti vienlīdz efektīvi instrumenti. Minētajos pasākumos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepakojumu maisinus.	Nac	leviešana obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a?	Nav zināmi P, finansējuma avoti
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms u.c.	Nacionālie pasākumi	Neskarot 15. pantu, dalībvalstis var veikt pasākumus, piemēram, īstenot <u>ekonomikas instrumentus vai noteikt valsts līmeņa samazināšanas mērķus attiecībā uz visu veidu plastmasas iepakojumu maisiniem neatkarīgi no to materiāla biežuma.</u>	Nac	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	2b	Nav zināmi P, finansējuma avoti
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms u.c.	Nacionālie pasākumi	Komisija un dalībvalstis <u>vismaz pirmajā gadā pēc 2016. gada 27. novembra</u> aktīvi <u>veicina sabiedrības informēšanas un izpratnes veicināšanas kampaņas</u> par to, kāda kaitīga ietekme uz vidi ir vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu pārmērīgam patēriņam	Nac	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b	Nav zināmi P, finansējuma avoti
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējās rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējās informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finanšu garantiju vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, kas sedz: transporta izmaksas; reģenerācijas vai apglabāšanas izmaksas, tostarp jebkuru nepieciešamo pagaidu darbību izmaksas; un izmaksas, kas saistītas ar uzglabāšanu 90 dienas. <u>Finanšu garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums ir paredzēts, lai segtu izmaksas, kas rodas saistībā ar: gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana nevar tikt pabeigta, kā tas paredzēts, saskaņā ar 22. pantu; un gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana ir nelikumīga, kā minēts 24. pantā.</u>	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43. pantā minētajām valstīm.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Pamatnolīgumi par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Mongoliju, Vjetnamas sociālistisko republiku, Filipīnu republiku, no otras puses
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Zvejniecība	Finans. atbalsts "atkritumu zvejošanas" aktivitātēm	Lai saistībā ar ilgtspējīgām zvejas darbībām un vajadzības gadījumā ar zvejnieku līdzdalību aizsargātu un atjaunotu jūras bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas, EJZF var <u>atbalstīt</u> tostarpā šādas darbības: zvejnieku veikta atkritumu savākšana jūrā, piemēram, pazaudētu zvejas rīku un jūras piesārņojuma savākšana.	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	2a un 2b	(?) Vai 2014-2020 periodā Latvijā tiek plānots atbalsts šādām darbībām. Vai ir kāda konkrētāka informācija par plānotajiem kopējiem finansiālā atbalsta apjomiem šai aktivitātei.

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība, akvakultūra, zivju pārstrāde	Finans. atbalsts zvejas un akvakultūras produktu apstrāde	EJZF var atbalstīt tādu ieguldījumus zvejas un akvakultūras produktu apstrādē: a) kas veicina enerģijas taupīšanu vai mazina ietekmi uz vidi, arī ieguldījumus atkritumu apstrādē;	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	2a un 2b	Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā 2007-2013g. Jāpabeidz līdz 31.07.2015
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība, akvakultūra, zivju pārstrāde	Finans.atbalsts zivju pārstrādes iekārtās un infrastruktūrā	Atbalsta saistībā ar zivsaimniecības produkcijas pirmapstrādi vai uzglabāšanu: iekārtas un tehnika zivju apstrādes blakusproduktu un atkritumu savākšanai un transportēšanai;	Ek	leviešana ir brīvprātīga	P. ir ieviests	Jā	Zema	1b	Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā 2007-2013g. Jāpabeidz līdz 31.07.2015
Tieša, Sistemātiska	Zvejas ostas un izkraušanas vietas	Finans.atbalsts zvejas ostu un zvejas produktu izkraušanas vietu infrastruktūras uzlabošanai	Atbalsta jaunas tehnikas, iekārtu un aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas atbilstoši projekta mērķim: zvejas produktu blakusproduktu un atkritumu glabāšanai un apsaimniekošanai;	Ek	leviešana ir brīvprātīga	leviešana ir procesā	Jā	Zema	1b	Zvejas ostas un izkraušanas vietas 2014 - 2020.g Kārta atvērta 03.2015 - 09.2015 Finansējums 8milj.
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Kuģniecība, Citas	Reģionālais rīcības plāns jūras atkritumu samazināšanai	Līdz 2015.gadam izstrādāt reģionālu rīcības plānu ar mērķi panākt būtisku kvantitatīvu jūras atkritumu samazinājumu līdz 2025.gadam, salīdzinot ar 2015. gadu un lai novērstu kaitējumu piekrastes un jūras videi.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (Jā plāna izstrādei, Nē(Sag) pasāk.)	Zema-Vidēja	1b	(Bet P., kas varētu tikt noteikti plānā šobrīd nav zināmi).
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 (15.11.2007.) par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajam jūras piegūžojumam Baltijas jūras reģionā										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašīntelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi) . Ieteicams arī, lai zvejas tīklos nozvejotie atkritumi tiktu segti saskaņā ar "netiešās maksas" sistēmu. Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Ek	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Atbildīgie par monitoringa veikšanu	Monitorings	Atzīt vienu vienotu metodi paraugu ņemšanai un ziņošanai par jūras atkritumiem, kas atrasti pludmalēs (sniegtajai Rekomendācijas pielikumā) un aicināt to izmantot dažādu jūras atkritumu apsekojumu iniciatīvās , lai sasniegtu salīdzināmus rezultātus. IESAKA ARĪ, visām Baltijas jūras valstīm atbalstīt pludmales atkritumu uzraudzības pasākumus.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs (Valsts monit.) P. ir ieviests (sabiedr. monit.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Zema-Vidēja (Sabiedr. monit.) Augsta (Valsts monit. - Nenot. par P. un tā ievieš.)	2a	Nav vēl venošanās HELCOM līmenī. "Reģionālais rīcības plāns" attiecībā uz jūras atkritumiem (tiek izstrādāts), varētu ietvert rekomendācijas. Līdz ar to šobrīd šāds nac.monit. nav paredzēts. Finansējuma trūkums (regulāram) nacionālajam monitoringam. Ir veikts "sabiedriskais" monitorings (MARLIN projekts, ikgadēji kampaņas "Mana jūra" ietvaros).
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Pašvaldības, NVO, atkritumu apsaimniekotāji	Piekastes sakopšanas kampaņu atbalstīšana	Atbalstīt pludmales sakopšanas kampaņas un sadarboties ar vietējām pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām šajā jautājumā. Latvijā: Regulārās pludmales sakopšanas aktivitātes: - Pašvaldības veic savu izveidoto peldvietu sakopšanu (peldvietas, kuras ir apstiprinātas ar MK not.; sakopšanas prasību nosaka MK not. 38; šīs prasības tiek īstenotas; aktivitātes tiek finansētas no pašvaldību budžeta). - Privāto uzņēmēju veiktā pludmales sakopšana (uzņēmumi kempingu teritorijās; stāvvietu apsaimniekotāji, kuriem ir noslēgts līgums ar pašvaldību). Regulārās pludmales sakopšanas talkas/kampaņas ar sabiedrības līdzdalību: talka katru pavasari kampaņas "Lielā talka" ietvaros ; ikvasaras atkritumu savākšana un uzskaitē kampaņas "Mana jūra" ietvaros.	T/T	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	2b	(P. (minētās regulārās aktivitātes/ kampaņas/talakas) tiek regulāri veikti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Pašvaldības, NVO, VARAM	Sabiedrības informēšanas aktivitātes	Sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, veicināt sabiedrības informētību par jūras atkritumu negatīvo ietekmi uz piekrastes un jūras ekosistēmām. Latvijā: Svarīgākās (pastāvīgās, ilgtermiņa) programmas/kampaņas: (1) Svarīgākā (pastāvīga, ilgtermiņa, VIF prioritāra) – kampaņa „Mana Jūra”. (2) Eko-skolu programmas tēmu "ūdens", "atkritumi", "skolas vide un apkārtnē" īstenošana piekrastes skolās. (3) Zilā Karoga programmas obligātās vides izglītības aktivitātes pašvaldībās (pēc ZK kritērijiem pašvaldībām jānodrošina vides izglītības aktivitātes par šo tematiku).	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1b	(Minētās kampaņas/ programmas ir īstenotas un turpināsies. Varētu būt zināma paplašināšana to darbībā

HELCOM Rekomendācija 36/1 (04.03.2015.) par reģionālo rīcības plānu

Piekrastes	Sabiedrība kopumā	Vispārēji uzlabojumi atkritumu novēršanā un apsaimniekošanā	NL1 Iekļaut valsts un reģionālajos atkritumu apsaimniekošanas plānos: * jūras un piekrastes atkritumu problemātiku, * izvērtēt jūras un piekrastes atkritumu ietekmi, * izvērtēt attīrīšanas nosacījumus un nepieciešamo infrastruktūru piekrastes pašvaldībās vai upju, kuras iekļūst jūrā, krastos un iestrādāt nepieciešamos pasākumus lai novērstu atkritumu turpmāku rašanos un nonākšanu ūdens vidē	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Jā	Augsta	2a	
Piekrastes	Ražotāji	Vispārēji uzlabojumi atkritumu novēršanā un apsaimniekošanā	NL2 Promote Extended Producer Responsibility Strategies requiring producers, manufacturers, brand owners and first importers to be responsible for the entire life-cycle of the product with measures prioritizing the hierarchy of waste management in order to encourage companies to design products with long durability for reuse, recycling and materials reduction in weight and toxicity. Focus to be made on items frequently found in the marine environment.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Piekrastes	Notekūdeņu apsaimniekotāji, pašvaldības	Vispārēji uzlabojumi atkritumu novēršanā un apsaimniekošanā	NL3 Lietusūdeņu apsaimniekošanas uzlabošana, lai novērstu atkritumu nokļūšanu piekrastē un jūrā, ieskaitot mikrodaļiņas	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Izskatīt kā PP
Piekrastes	Ražotāji	Mikrodaļiņas	NL4 Encourage voluntary reporting of companies on their products formulas (i.e. that they do not contain micro particles) towards HELCOM Contracting Parties. Bring in certification schemes, such as Blue Angel, EU Ecolabel, Nordic Ecolabel, etc. Promote a no-littering policy in national parks and protected areas, i.e. visitors should carry out everything they carry in.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Šobrīd netiek izskatīts, jo nav veikta mikrodaļiņu stāvokļa novērtēšana

Piekrastes	Ražotāji	Mikrodaļiņas	NL5 Establish an overview of the importance of the different sources of primary and secondary microplastics. Evaluate products and processes that include both primary and secondary micro plastics, assess if they are covered or not by legislation, and act, if appropriate, to reduce the potential impact on the marine environment and to influence the legal framework. This must include the engagement with all appropriate sectors such as manufacturers and retailers. With regard to the use of primary microplastics in personal care products formulations the possible impact on the marine environment should be reduced by applying substitutes. For other areas of applications appropriate solutions need to be defined.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Šobrīd netiek izskatīts, jo nav veikta mikrodaļiņu stāvokļa novērtēšana
Piekrastes	Tirdzniecība	Plastmasas maisiņi	NL7 Atbalstīt vietējos pilotprojektus lai pakāpeniski aizstātu un samazinot vienreizējas lietošanas plastmasas maisiņus. Slēgt brīvprātīgas vienošanās ar mazumtirgotājiem un lielveikaliem, lai samazinātu plastmasas maisiņu patēriņu.	Zizp	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Izskatīt kā PP
Piekrastes	Pasažieru pārvadātāji, ostas, pašvaldības	Pudeles un iepakojums	NL8 Izveidot depozītu sistēmas stikla, plastmasas un alumīnija iepakojumiem, tostarp izveidot šādu sistēmu uz pasažieru kuģiem un saistītajām ostām. Veicināt iepakojumu samazināšanu un reciklēšanu.	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Izskatīt kā PP
Piekrastes	Pašvaldības, ostas, tirdzniecība, ēdināšana	Izsmēķi	NL9 Izvietot pelnu traukus sabiedriskās vietās, piemēram, pludmalēs, ārpus restorāniem, bāriem, sabiedriskajām ēkām (piekrastē, uz prāmjiem).	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Izskatīt kā PP
Piekrastes	Atkritumu apsaimniekotāji	Sanācijas un attīrīšanas pasākumi	NL10 Map (and highlight) landfills or dumpsites, including including historic ones which may eventually pose a risk to the marine environment due to factors such as coastal erosion, vicinity to rivers, and take appropriate action.	Zizp	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Piekrastes	Sabiedrība kopumā	Sanācijas un attīrīšanas pasākumi	NL11 Izveidot informācijas apmaiņas platformu pieredzes apmaiņai par labu tīrīšanas praksi pludmalēs, tostarp par darbībām piekrastes pašvaldībās, upes krastu tīrīšanu, darbībām jūras seklūdens un dziļūdens daļā, ostās, piestātnēs un iekšzemes ūdensceļos Izstrādāt labāko praksi par videi draudzīgām tehnoloģijām un metodēm tīrīšanai.	Sadarb	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Izskatīt kā PP

Jūras	Kuģniecība, ostas	Vispārēji uzlabojumi atkritumu novēršanā un apsaimniekošanā	NS1 Ensure the full implementation of HELCOM Convention Article 8 (Annex IV), especially Regulation 6; in line with related international agreements such as MARPOL V and related EU legislation (59/2000/EG) with regard to discharge of wastes to port reception facilities, and Article 9 on adequate reception facilities for pleasure crafts.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	1a	Ostas nodrošina atkritumu pieņemšanu
Jūras	Kuģniecība, ostas	Kuģniecības atkritumi un atkritumu plūsmas ostās	NS2 Improve and follow-up enforcement of MARPOL Annex V.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Jūras	Kuģniecība, ostas	Kuģniecības atkritumi un atkritumu plūsmas ostās	NS3 Ensure and gather information on the implementation in ports of HELCOM Recommendation 28E/10: Application of the no-special-fee system to ship-generated wastes and marine litter caught in fishing nets in the Baltic Sea area.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	1b/2a	Ieviests daļēji.
Jūras	Kuģniecība, ostas	Kuģniecības atkritumi un atkritumu plūsmas ostās	NS4 Veicināt atkritumu savākšana no mazizmēra izklaides kuģiem un jahta, (Zilā karoga prasības, kas saistītas ar izsūknēšanas staciju pieejamību un ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu).	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Jūras	Zvejnieki	Zvejsaimniecības un akvakultūras atkritumu apsaimniekošanas pasākumi	NS6 Improve enforcement of EU Regulation 1224/2009 on reporting lost gear.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Jūras	Zvejnieki, akvakultūras uzņēmumi, kuģniecība	Zvejsaimniecības un akvakultūras atkritumu apsaimniekošanas pasākumi	NS7 Enhance resource efficiency by facilitating markets and applications for plastic waste from the fishing, aquaculture and shipping industry (e.g. by bringing together producers of waste and recycling companies) by looking at specific items and differences in materials, including giving value to waste streams by financial incentives.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Jūras	Zvejnieki	Sanācijas un attīrīšanas pasākumi	NS8 Based on the risk assessment and identification of accumulation areas initiate removal of ghost nets and their safe management on land.	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Pasākums netika izskatīts, jo jūrā esošo atkritumu novērtēšanai nepieciešams izpētes darbs

Jūras	Zvejnieki	Sanācijas un attīrīšanas pasākumi	NS9 Promote removal of lost fishing gear.	TT	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Pasākums netika izskatīts, jo jūrā esošo atkritumu novērtēšanai nepieciešams izpētes darbs
Jūras	Zvejnieki	Sanācijas un attīrīšanas pasākumi	NS10 Encourage fishing vessels to be involved in passive Fishing for Litter schemes, where they are available.	Reg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Pasākums netika izskatīts, jo jūrā esošo atkritumu novērtēšanai nepieciešams izpētes darbs
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	Izglītošana un līdzdalība	NE1 Veicināt un praktizēt izglītojošus pasākumus par jūras atkritumiem sadarbojoties ar jau esošajām iniciatīvām ilgtspējīgas attīstības jomā un sabiedrību (tostarp darbībām, kas saistītas ar profilaksi lai sekmētu ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu).	Izg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	1a/1b	Pasākums tiek īstenots citā ietvarā
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	Izglītošana un līdzdalība	NE2 Identificēt un veicināt mācību programmas jūras saistītu izglītību, tostarp gan profesionāliem jūrniekiem un atpūtas nozarē (piemēram, niršanas un burāšanas skolas), kas attīsta apziņu, izpratni, un attiecībā uz jūras vidi un drošu apņemšanos atbildīgu uzvedību pie personīgā, pašvaldības, valsts un pasaules līmenī.	Izg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	Izglītošana un līdzdalība	NE4 Attīstīt "Adoptē pludmali" sistēmu	Izg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	Izglītošana un līdzdalība	NE5 Mainīt sabiedrības izpratni, (t.sk. bērnu un jauniešu) organizējot patērētāju kampaņas, lai novērstu atkritumu rašanos (piemēram, aicināt izmantot atkritumu urnas un pelnu traukus sabiedriskās vietās gan iekšzemē gan pludmalē).	Izg	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	Izglītošana un līdzdalība	NE6 Enhance cooperation and coordination with global marine initiatives such as: – The UNEP’s Global Programme of Action for the Protection of the Marine Environment from Land-based Activities (GPA-Marine); – Regional Seas Action Plans; – The Global Partnership on Waste Management (GPWM); and The Honolulu Commitment and the Honolulu Strategy on marine debris.	Sadarb	Brīvprātīgs	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	

Politikas iniciatīvas: Piekrastes sakopšanas aktivitātes										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Piekrastes sakopšanas aktivitātes	<p>Sabiedrības līdzdalība pludmaļu sakopšanas aktivitātēs palielina vispārējo izpratni par atkritumu jautājumu. Šādas shēmas, ļauj cilvēkiem aktīvi iesaistīties praktiskajos pasākumos, lai samazinātu jūras atkritumus un vairotu izpratni par nepieciešamību novērst piekrastes piesārņošanu.</p> <p><i>Pasaules aktivitātes: Blue Flag, Clean Up the World, International Coastal Cleanup (ICC), Project AWARE Foundation, World Environment Day, u.c.</i></p> <p><i>Eiropas aktivitātes: Coast watch, European Week for Waste Reduction, Keep Baltic Tidy, Ocean Initiatives, Surfriider Foundation Europe, u.c.</i></p> <p>Regulāras pludmales sakopšanas talkas/kampanas Latvijā ar sabiedrības līdzdalību:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talka notiek katru pavasari kampanas "Lielā talka" ietvaros (organizē Biedrība "Pēdas"). - Latvijas Vides izglītības Fonda organizētās ikvasaras kampanas "Mana jūra" ietvaros mēneša laikā tiek nostaigāta visa Latvijas piekraste un atsevišķās vietās notiek atkritumu savākšana un uzskaitē. 	T/T	Ieviešana ir brīvprātīga	P. ir ieviests (minētajām talkām/kampanām)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1b/2a	(Minētās talkas/ kampanas tiek regulāri veiktas un sagaidāms, ka turpināsies.)
Politikas iniciatīvas: Zilais karogs										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Zilā karoga sertifikāts	<p>Zilā karoga (ZK) sertifikāts (tūrisma ekosertifikāts) tiek piešķirts trijās kategorijās – Zilais Karogs peldvietām, Zilais Karogs jahtu ostām, kā arī Zilais karogs individuālajām jahtām. Kritēriju ieviešana nodrošina pilnvērtīgu metodoloģiju peldvietu apsaimniekošanai, kurā ir ņemti vērā visi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības faktori, un pievērsta liela uzmanība vides kvalitātes uzturēšanai un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai. Peldvietām, lai iegūtu Zilā Karoga balvu ir jāatbilst divdesmit deviņiem kritērijiem un jahtu ostām - divdesmit diviem.</p> <p>Šobrīd (Dec.2014) Latvijas jūras piekrastē ir 15 ZK vietas (pludmales un jahtu ostas). Līdz 2020.g. ir plānotas/sagaidāmas papildus jaunas.</p>	Reg (serifikā c.), Dažādi (P., lai saņemtu certif.)	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviests, gan sagaidāms (jaunas pludmales ar ZK certif.)	Jā	Vidēja (Progr., esošām ZK pludmalēm) Vidēja-Augsta (jaunām ZK pludmalēm)	1b/2a	<p>* Attiecībā uz Programmas (turpmāko) īstenošanu Latvijā, neskaidrības par Prog. turpmāko statusu, finansējums daļībai kustībā (piem. sertifikācijas komisijas darbam).</p> <p>* ZK sertifikāta iegūšanai: (1) izmaksas atbilstības sasniegšanai; (2) ūdens kvalitāte (nepieciešama "izcila peldūdens kvalitāte", tai neatbilst daļa peldvietu).</p>

Papildus pasākumi

Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Pētniecība	Izpētes projekts lai novērtētu kvalitāti jūrā	Zizp	Brīvprātīgs	Nav zināms	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Mionitorings	Monitorings piekrastē un jūrā	Zizp	Obligāts	Nav zināms	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē	Izglītošana un līdzdalība	Lokāla mēroga informācijas un izglītošanas kampaņas	In	Brīvprātīgs	Nav zināms	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē	Infrastruktūra atkritumu savākšanai	Atkritumu savākšanas infrastruktūras sakārtošana un uzlabošana piekrastes zonā	T/T	Brīvprātīgs	Nav zināms	Nē	Augsta	2a	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Mazumtirdzniecība, iedzīvotāji	Plastmasas maisiņi	Plastmasas maisiņu lietošanas ierobežojumi rekreācijas sezonā piekrastes pašvaldību tirdzniecības vietās	Dažādi	Brīvprātīgs	Nav zināms	Nē	Augsta	2a	

1.2. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „EITROFIKĀCIJA”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 2.tabula. **SLODZE: Biogēnu ienese** (Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteikta par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen-dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī	Nac	Apņēmies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja (Nenot. Par P. - tiek noteikti katram darb. veicējam)	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	T/T	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadīšanu, un ņemot vērā augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatziņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšana/ līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atrkītumu transportēšana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktorus, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	Nac	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Pārpalikumu apsaimniekošana	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	Nac	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)										
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Nac	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Reg	Izvēles P.	Nenoteikts (P.ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P. nav plānots)	Iespējams 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Latvija ir izvēlējusies P. "emisiju standarti").
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	T/T	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Monitorings	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	Nac	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš . iekārtas)	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)

Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Maksimāli pieļaujamās emisijas	Dalībvalstis ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdz lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	The National Emission Ceilings Directive 2001/81/EC (NECD) is currently being reviewed as part of The Clean Air Policy Package. The proposal repeals and replaces the current Union regime on the annual capping of national emissions of air pollutants, as defined in Directive 2001/81/EC. By doing so, it ensures that the national emission ceilings (NECs) set in the current Directive 2001/81/EC for 2010 onwards for SO ₂ , NO _x , NMVOC and NH ₃ shall apply until 2020 and establishes new national emission reduction commitments ("reduction commitments") applicable from 2020 and 2030 for SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , fine particulate matter (PM _{2,5}) and methane (CH ₄).
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a (un 1b)	The National Emission Ceilings Directive 2001/81/EC (NECD) is currently being reviewed as part of The Clean Air Policy Package. The proposal repeals and replaces the current Union regime on the annual capping of national emissions of air pollutants, as defined in Directive 2001/81/EC. By doing so, it ensures that the national emission ceilings (NECs) set in the current Directive 2001/81/EC for 2010 onwards for SO ₂ , NO _x , NMVOC and NH ₃ shall apply until 2020 and establishes new national emission reduction commitments ("reduction commitments") applicable from 2020 and 2030 for SO ₂ ,

										NOx, NMVOC, NH3, fine particulate matter (PM2,5) and methane (CH4).
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	MK not. Nr. 419 (21.maijs 2011.g)
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti										
No opēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Labas lauksaimniecības prakse (LLP)	Nolūkā nodrošināt vispārēju līmeni visu ūdeņu aizsardzībā pret piesārņojumu, 2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis izveido labas lauksaimniecības prakses kodeksu vai kodeksus, ko lauksaimnieki īsteno brīvprātīgi	Reg, Nac (T/T)	leviešana ir brīvprātīga	leviests (LLP nosac.), Neskaidrs (P.ievieš)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un iespējams 2a	Labas lauksaimniecības prakses nosacījumi ir izstrādāti
No opēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Informācija un izglītība	2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis jāizveido programma, kurā, tai skaitā, ja nepieciešams lauksaimniekiem tiek nodrošinātas apmācības un informācija, kas veicina LLP piemērošanu.	In	Apņēmies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	-
No opēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Īpaši jutīgās teritorijas	Dalībvalstis par īpaši jutīgām teritorijām nosaka visas pašu teritorijā zināmās zemes platības, kur nonāk saskaņā ar 1. punktu identificēti ūdeņi un kas sekmē piesārņojumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
No opēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Nacionālās programma/plāns	Dalībvalstis izveido rīcības programmas attiecībā uz noteiktajām īpaši jutīgajām teritorijām. Rīcības programmas īsteno četru gadu laikā pēc to izveidošanas, un tās veido III pielikumā uzskaitītie pasākumi, kā arī pasākumi, ko dalībvalstis ir noteikušas labas lauksaimniecības prakses kodeksā(-os).	Reg (Progr.), Dažādi (P.)	leviešana ir obligāta	leviests (progr. izstr.), Procesā (P.ievieš)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi P.ievieš.)	1a un 1b	Finansējuma trūkums P. ieviešanai (piem., kūtsmēslu krātuvju izbūvei). (Rīcības programma īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem)
No opēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Monitorings	Dalībvalstis izstrādā un īsteno piemērotas monitoringa programmas, lai novērtētu izstrādāto rīcības programmu efektivitāti. Dalībvalsts divu gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas viena gada periodā veic monitoringu nitrāta koncentrācijām saldūdeņos un atkārtu monitoringa programmu vismaz reizi četros gados.	Reg	leviešana ir obligāta	leviešana ir procesā	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi P.ievieš.)	1a un 1b/ iespējams 2a	Valsts finansējuma nepietiekamība monitoringa veikšanai.

Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (PKNŪD)

No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas: i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai "jūtīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000. ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk, iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000. leviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris. Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.	T/T	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Nenot.P. ievieš. - šķēršļi)	1a un 1b	Finansējums nepietiekamība. Arī pēc kanalizācijas sistēmu izbūves, paliek mājsaimniecības, kas nav pieslēgtas pie šīm sistēmām.
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. leviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jūtīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). leviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalsts nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās no komunālo NAI un (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemto ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecībām, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. leviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Reizēm var būt gadījumi, kad nav atbilstības prasībām, vai notiek negadījumu piesārņojuma noplūdes.

No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vien tas ir piemēroti.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Varētu būt nepieciešama turpmāka NŪ dūņu apjoma samazināšana, kas tiek novietotas pagaidu uzglabāšanai.
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Nacionālās programma/plāns	Dalībvalstis izstrādā programmu, lai īstenotu šo direktīvu, un sniedz Komisijai informāciju par šo programmu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, ŪSD										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Nē(Nac), Nē(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	Sociālekonomiskie iemesli (finansiālās kapacitātes ierobežojumi) ierobežo IS un PPP ieviešanu.

Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	In	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	Reg	leviešana ir obligāta	P.ir ieviests daļēji	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a (un 1b?)	Nepietiekams nacionālais finansējums monitoringam.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Direktīva (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	Ek	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbažu skaits ir pietiekams.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	-

Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Direktīva (1994. gada 16. jūnijs) 94/25/EK Par dalībvalstu likumu, noteikumu un administratīvo nosacījumu tuvināšanu attiecībā uz atpūtas kuģiem										
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Laišana tirgū	Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā minētos izstrādājumus var laist tirgū un nodot ekspluatācijā, izmantojot tos paredzētajam mērķim, tikai tad, ja tie ir pareizi uzbūvēti un apkopti un neapdraud cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Emsiju standarti	Direktīvā minētiem peldlīdzekļiem jāatbilst drošības, veselības, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības pamatprasībām, kas izklāstītas I pielikumā, tajā skaitā ņemot vērā NOx emisiju prasības.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Drošības prasība	Ja dalībvalsts konstatē, ka II pielikumā minētie atpūtas kuģi vai detaļas, uz kurām ir IV pielikumā minētā "CE marķējums", tās pareizi uzbūvējot, uzstādot, apkopjot un izmantojot paredzētajam mērķim, var apdraudēt cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi, tā veic atbilstošus pagaidu pasākumus, lai tos izņemtu no tirgus vai lai aizliegtu vai ierobežotu to laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Īpašs marķējums	Ja izstrādājumi, kas norādīti 10.pantā tiek laisti tirgū, tiem jābūt "CE marķējumam".	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem										
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Fosfātu saturs ierobežojumi	Plaša patēriņa veļas mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,5 g ieteicamā daudzuma mazgāšanas līdzekļa, ko izmanto galvenajā mazgāšanas ciklā veļas mazgāšanas mašīnās.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Fosfātu saturs ierobežojumi	Automātiskajās trauku mazgājamās mašīnās izmantojamus mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,3 g no standarta dozas.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema- Vidēja	1b	-
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Kontrole	Dalībvalstu kompetentās iestādes var piemērot, ja nepieciešams, visus vajadzīgos kontroles pasākumus attiecībā uz tirgū pieejamiem mazgāšanas līdzekļiem, kas nodrošina produkta atbilstību šīs regulas noteikumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	leviešana ir procesā	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	-

Eiropas Savienības kopējā lauksaimniecības politika (KLP)

No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	KLP: Savstarpējās atbilstības prasības	Lauksaimnieks, kurš saņem tiešmaksājumus, ievēro likumā noteiktās pārvaldības prasības, kas uzskaitītas Regulas II pielikumā, iesk. Nitrātu direktīvas (4.,5. pants), Notekūdeņu dūņu direktīvas (3. pants), un laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (6.pants) prasības.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa prasības (LLVS)	Dalībvalsts nodrošina to, ka visa lauksaimniecības zeme tiek uzturēta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī (LLVS). Dalībvalsts nosaka minimālās LLVS prasības, pamatojoties uz sistēmu, kas noteikta III pielikumā, t.sk. ūdens aizsardzību pret piesārņojumu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Saimniecību konsultatīvā sistēma	Dalībvalstis izveido sistēmu atbalsta saņēmēju konsultēšanai par zemes un saimniecību apsaimniekošanu ("saimniecību konsultatīvā sistēma"). Sistēmu vada šim nolūkam izraudzītas publiskas un/vai privātas institūcijas. Saimniecību konsultatīvā sistēma aptver vismaz tādus pienākumus saimniecību līmenī, kuri izriet no tiesību aktos noteiktajām apsaimniekošanas prasībām un paredzētajiem LLVS nosacījumiem. Lauksaimnieki var piedalīties saimniecību konsultatīvajā sistēmā pēc brīvprātības principa.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Administrēšanas un kontroles sistēma	Katra dalībvalsts izveido un izmanto integrētu administrēšanas un kontroles sistēmu ("integrētā sistēma"). Integrēto sistēmu piemēro I pielikumā minētajām atbalsta shēmām.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma ierobežojumi pietiekamas kontroles nodrošināšanai (inspekcijām).
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Kompensācijas maksājumi par īpaša veida apsaimniekošanu	Dalībvalsts var piešķirt īpašu atbalstu lauksaimniekiem, cita starpā, īpašiem lauksaimniecības veidiem, kas ir būtiski vides aizsardzībai vai uzlabošanai; vai konkrētām lauksaimnieciskām darbībām, kas rada papildu agrovides ieguvumus.	Ek	Apņēmums ieviests	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Vidēja	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	KLP tiešie maksājumi	Papildus pamata maksājumam vai vienotajam platībatkarīgajam maksājumam katra saimniecība par konkrētu klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi veicināšanu saņems vēl maksājumu par hektāru.	Ek	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	<u>Regula (EK) Nr. 1307/2013</u> , I pielikums (tiešajiem maksājumiem un tirgus pārvaldības instrumentiem) – 281.8 mljrd.eiro

No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Sodi	Jebkāda "zaļo" prasību neievērošana būs sodāma, piemērojot ļoti lielas sankcijas, proti, pēc pārejas perioda pārkāpēji zaudēs līdz pat 125 % no "zaļajiem" maksājumiem	Ek	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b	
Eiropas Savienības kopējā zivsaimniecības politika (KZP)										
Sistemātiska	Zvejnieki	EJZF finanšu instruments	Saprātīga, „zaļa” zveja (shared management), lai sekmētu pāreju uz ilgtspējīgu zveju, kas nerada izmetumus, mazkaitē jūras ekosistēmām un tādējādi dod ieguldījumu ilgtspējīgai jūras ekosistēmu pārvaldībai; nodrošina atbalstu, kas mērķēts uz inovācijām un pievienoto vērtību;	Ek	Apņēmīgas ieviest	Sagaidāms	Nē (Nac)	Augsta (Nenot. par P.)	1b	Komisijas piedāvātais finansējums no ES budžeta 2.kategorijas (dabas resursu apsaimniekošana) ir 6,685 mljrd. Euro KZP.
Sistemātiska	Zivsaimniecība	EJZF finanšu instruments	Saprātīga, „zaļa” akvakultūra (shared management) – lai sasniegtu ekonomiski dzīvotspējīgu, konkurētspējīgu un zaļu akvakultūru, kas var stāties pretī globālajai konkurencei;	Ek	Apņēmīgas ieviest	Sagaidāms	Nē (Nac)	Augsta (Nenot. par P.)	1b	Komisijas piedāvātais finansējums no ES budžeta 2.kategorijas (dabas resursu apsaimniekošana) ir 6,685 mljrd. Euro KZP.
Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	KLP atbilstības prasības un tiešie maksājumi	1. Pievienot Ūdens struktūr direktīvas prasības savstarpējās atbilstības prasībām saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti, t.i., ne agrāk kā 2014. gadā). 2. Zaļās KLP pirmais pilārs, lai atbalstītu dabīgās ūdensaiztures pasākumus (ekoloģiski nozīmīgās platībās) līdz 2014. gadam.	Reg	Apņēmīgas ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b, iespējams 2a	Tiešo maksājumu „Zaļā komponente”. Lai veicinātu izvīzīto vides un klimata mērķu sasniegšanu, papildus jau spēkā esošajām savstarpējās atbilstības prasībām tiek ierosināts 30% tiešā atbalsta sasaitīt ar „zaļo komponenti”, t.i., visiem lauksaimniekiem būs jānodrošina videi draudzīgas aktivitātes.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Vadlīnijas par "Zaļo infrastruktūru"	Līdz 2014. gadam izstrādāt ŪSD "Kopējās ieviešanas stratēģijas" (KIS) vadlīnijas par dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumiem (Natural Water Retention Measures).	In	Apņēmīgas ieviest	Ieviests	Jā	Zema	1a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Sabiedriskais finansējums	Izmantot struktūrfondu, kohēzijas fondu un EIB aizdevumus, lai atbalstītu dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumus (2014-2021).	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Nitrātu jutīgās teritorijas	Paplašināt nitrātu jutīgās teritorijas un pastiprināt rīcības programmas (Nitrātu direktīva).	Reg	Apņēmums ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	1b, iespējams 2a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	NŪ attīrīšana (apdzīvotās vietās)	Izmantojot ilgtermiņa investīciju plānošanu (iesk., ES fondus un EIB aizdevumus), līdz 2014. gadam sagatavot īstenošanas plānu un līdz 2018.gadam uzlabot atbilstības līmeni NŪ attīrīšanai (Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva).	Reg (plānam), Dažādi (P.)	Apņēmums ieviest	Ieviests (Plānam), Sagaidāms (P.)	Nē(Nac)	Vidēja (Nenot. P. ievieš.)	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Reg	Apņēmums ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Ūdens maksājumi un izmaksu segšana	Pastiprināt ūdens maksājumu/izmaksu segšanas pienākumus atbilstīgi Ūdens struktūrdirektīvai, tostarp izmantotā ūdens mērīšanu, ja tas ir nepieciešams. Noteikt ūdens maksājumu/izmaksu segšanu kā priekšnosacījumu finansējumam no Lauku attīstības un Kohēzijas politiku fondiem (no 2014.)	Reg	Apņēmums ieviest	Neskaidrs	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	Affordability constraints for full implementation of pricing/CR obligations.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Ūdens atkārtota izmantošana	Komisija ierosinās (regulatīvu) instrumentu par standartiem attiecībā uz ūdens atkārtotu izmantošanu (līdz 2015. gadam).	Reg	Nav zināms	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b / iespējams 2a?	-
Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn.?)	KLP atbilstības prasības	Komisija ierosinās uzlabot un vienkāršot LLVA (labi lauksaimniecības un vides apstākļi) savstarpējās atbilstības standartus un apsvērs iespēju iekļaut Ūdens struktūrdirektīvu savstarpējās atbilstības sistēmā, tiklīdz minētā direktīva būs īstenota un būs noteiktas prasības lauksaimniekiem, lai uzlabotu ūdens ekosistēmu stāvokli lauku apvidos.	Reg	Apņēmums ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P. - nav zināmi)	2a	Tiesību aktā ir apstiprināts, ka savstarpējās atbilstības sistēmā tiks iekļauta Ūdens pamatdirektīva un Pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas direktīva, tiklīdz būs pierādījies, ka tās ir pareizi piemērotas visās dalībvalstīs, un tiklīdz būs skaidri noteikti lauksaimnieku pienākumi.

No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn.?)	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Reg	Apņēmumsievies	Ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn.?)	Integrācija ar citām politikām	Komisija un dalībvalstis integrēs lauku attīstības stratēģijās un programmās kvantitatīvi izteiktus bioloģiskās daudzveidības mērķus, pielāgojot rīcības reģionālām un lokālajām vajadzībām.	Reg	Apņēmumsievies	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)										
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Komun. NŪ	Slodzes samazināšanas mērķu noteikšana	Maksimāli pieļaujamā biogēnu ieplūde katrā BJ baseinā un nepieciešamie samazināšanas mērķi katrai valstij un katram BJ baseinam ir atzīmēti tonnās (P un N). Tie varētu tikt atjaunināti, izvērtējot nacionālo programmu efektivitāti 2013. gadā.	Reg	Apņēmumsievies	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Jāsamazina 300 t P; 2560t N
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Komun. NŪ	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. par NŪ attīrīšanu 28E/5 un 28E/6 un izvēlēties vispiemērotākos un izmaksu-efektīvākos pasākumus iekļaušanai nacionālajās programmās. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/5 par komunālo NŪ attīrīšanu un 28E/6 par notekūdeņu vietējās attīrīšanas uzlabošanu viengimeņu mājās.	Reg	Apņēmumsievies	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši esošiem normatīviem)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	1b, iespējams 2a	ES un nacionālos normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Komun. NŪ	Rekomendāciju pieņemšana	<u>Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos.</u>	Reg	Apņēmumsievies	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.	Reg	Apņēmumsievies	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Komun. NŪ	Sadarbība	Saistībā ar piesārņojumu, kas rodas Baltkrievijā un Ukrainā, uzsākt kopīgas rīcības, piemēram, izmantojot divpusējus un/vai daudzpusējus projektus un citus esošos finansēšanas mehānismus, kā arī starptautiskus līgumus.	Dažādi	Apņēmumsievies	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta	2b	INTERREG III (9) „Cross-border Cooperation of Universities of Latvia - Lithuania - Belarus in Environmental Protection” (vadošais partneris – Daugavpils Universitāte, Latvija) – Daugavpils (Latvija), Šauļu (Lietuva) un

										Novopolockas (Baltkrievija) universitāšu sadarbības stiprināšana vides aizsardzības jomā; http://www.enpi-cbc.eu/go.php/lav/1VL_759_pr_ojekts_LL2_140/877
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanu kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem.	Reg	Apņēm-sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Augsta (Nenot. par P.)	NN	http://www.videsattistiba.lv/lv/projekti/cleanship/par-projektu.html
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Kuģniecība Komun. NU	Integrācija ar citām politikām	Identificēt un, ja nepieciešams, iekļaut atbilstošus nepieciešamos pasākumus nacionālajās programmās/ ŪSD UBAP.	Reg	Apņēm-sies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (USD 2.cikla PP)	Jā (esošiem P.) un Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. - USD 2.cikla P.nav zināmi)	1a un 1b/ iespē-jams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. USD 2.cikla PP papildus pasākumi nav vēl zināmi.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Visi avotu veidi, Abējāda	Visas, kas rada biogēnu emisijas	Pārskatītie slodzes samazināšanas mērķi	Deklarācija ietver pārskatīto maksimālo pieļaujamo biogēnu ieplūdi katram BJ baseinam un nepieciešamo biogēnu samazinājumu katram BJ baseinam un katrai BJ valstij atsevišķi (izteikts tonnās P un N).	Reg	Apņēm-sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir īstenots)	1a	Jāsamazina 300 t P; 2560t N
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Atbilstošas kuģu NŪ uzņemšanas iekārtas ostās	Deklarācijas valstis vienojas atlikušajās ostās turpināt uzlabot ostu iekārtas, kas paredzētas atkritumu uzņemšanai, lai līdz 2014.g. varētu ziņot IMO, ka ir pieejamas atbilstošas kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtas, kas vajadzīgas, lai 01.01.2016. varētu stāties spēkā MARPOL Annex IV attiecībā uz jaunajiem kuģiem.	T/T	Apņēm-sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir īstenots)	1a	Jau paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/59/EK par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai 5 un 16 pants
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pagaidu "vadlīniju" attiecībā uz pasažieru kuģu NU nodošanu ostās apstiprināšana	Deklarācijas valstis apstiprina " <i>HELCOM Interim Guidance on technical and operational aspects of delivery of sewage by passenger ships to port reception facilities</i> " un, ņemot vērā, ka tajās ir identificēti daži neatrisināti jautājumi, vienojas tajos ieviest skaidrību vēlākais līdz 2014.g.	Reg	Apņēm-sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir īstenots)	1a	-
No atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Kuģošanas "zaļo tehnoloģiju un alternatīvās degvielas platformas" izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas strādāt, lai radītu kuģošanai vienotu "Zaļo Tehnoloģiju un Alternatīvās degvielas Platform for Shipping" kopā ar citām Baltijas jūras reģiona iesaistītajām pusēm, lai samazinātu SOx un NOx emisijas no kuģniecības.	In	Apņēm-sies ieviest	Sagaidāms	Nē	Augsta (Nenot. par P.)	Iespē-jams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Esošās likumdošanas pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izmantot atbilstošus politikas un ekonomiskos instrumentus, tādus kā ES likumdošanas pilnīga ieviešana (tai skaitā, JSD, Nitrātu direktīva, USD, KLP), finansējuma pieejamība nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī ekonomiskos stimulus, lai samazinātu biogēnu noplūdes no lauksaimniecības.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši ES normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. un to ievieš.)	Iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	HELCOM "Lauksaimniecības agro-vides pasākumu pakete"	Deklarācijas valstis apstiprina atjaunināto "Lauksaimniecības iespējamo agro-vides pasākumu paketi" (" <i>HELCOM Palette of optional agro-environmental measures</i> "), kas būtu jāievieš caur atbilstošiem starptautiskiem un nacionāliem instrumentiem.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Kritisko biogēnu noplūžu teritoriju identificēšana	Deklarācijas valstis vienojas uzsākt aktivitāti, lai identificētu/pārbaudītu teritorijas, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm , kas palīdzētu piemērot mērķtiecīgus un izmaksu efektīvākos pasākumus tur, kur tie var dot lielāko vides efektu, piemēram, obligātie pasākumi darbībām ar kūtmēsliem (uzglabāšana un lietošana) intensīvajai liellopu, mājputnu un cūku audzēšanai.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Lauksaimniec. piesārņojuma novēršanas noteikumu ieviešana un pārskatīšana	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņemšanos ievieš Helsinku Konvencijas 3. pielikuma 2. daļas "Lauksaimniecības izraisītā piesārņojuma novēršana" noteikumus un atbalsta to efektīvu un izmaksu-efektīvu ieviešanu. Valstis vienojas uzsākt un līdz 2016.g. pabeigt minēto noteikumu pārskatīšanu un atjaunināšanu, lai tie labāk kalpotu LVS sasniegšanai.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Izpēte par pasākumiem "biogēnu balansētai" mēslošanai	Deklarācijas valstis nolemj izpētīt pasākumus , kas samazina biogēnu pārpalikumu mēslošanā, lai varētu sasniegt biogēnu balansētu mēslošanu. Mērķis ir panākt vienošanos nacionālā līmenī par šādas mēslošanas prakses pielietošanu (līdz 2018.g.).	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	"Ikgadējā biogēnu uzskaites" prasība saimniecībām	Deklarācijas valstis vienojas veicināt un virzīt uz to, lai vēlākais līdz 2018.g. piemērotu ikgadējo biogēnu uzskaiti (annual nutrient accounting) saimniecību līmenī , ņemot vērā augsnes un klimata apstākļus, ar mērķi panākt biogēnu balansētu mēslošanu un samazinātu biogēnu noplūdes. Ņemot vērā pozitīvos piemērus no HELCOM valstīm, kurās biogēnu grāmatvedība (<i>bookkeeping</i>) ir obligāta prasība, un ar mērķi to piemērot reģiona mērogā, kā pirmais solis minētā prasība piemērojama teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Augsta	Iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Nacionālās vadlīnijas/standarti biogēnu saturam mēslos	Lai mēslu biogēnu saturs mēslošanas procesā tiktu izmantots pilnībā un varētu izvairīties no pārmēslošanas, deklarācijas valstis vienojas līdz 2016.g. izstrādāt nacionālās vadlīnijas vai standartus biogēnu saturam mēslos un līdz 2018.g. izstrādāt vadlīnijas/ rekomendācijas šo standartu pielietošanai praksē.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē (Nac)	Augsta	Iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	"Labāko pieejamo tehnoloģiju" prasības ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas ieviest vismaz tikpat stingras Labāko pieejamo tehnoloģiju prasības (Best Available Technology – BAT) intensīvajai mājputnu un cūku audzēšanai , kā tas tiks noteikts ES BREF dokumentā un Secinājumos par BAT (Baltic Farmers Forum for Environment document and Conclusions on BAT) , it īpaši teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm. BREF dokuments un Secinājumi par BAT tiek izstrādāti ES Rūpniecisko emisiju direktīvas (<i>Industrial Emissions Directive - IED</i>) ietvaros. Tos plānots pabeigt 2014.g., lai stātos spēkā no 01.01.2015.	T/T	Apņēmusies ieviest	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Jā (Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b	Interreg Central Baltic programme
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., Komunālie NŪ	P "pārstrāde" (recycling)	Deklarācijas valstis vienojas palielināt fosfora pārstrādi (recycling of phosphorus) (īpaši lauksaimniecībā un notekūdeņu attīrīšanā) un veicināt attiecīgas metodoloģijas izstrādi.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Neskaidri	Nē (Sag)	Augsta (Nenot. par P. un to ievieš.)	Iespējams 2a	21.01.2014 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas ATZINUMS par tematu "Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Konsultatīvs paziņojums par ilgtspējīgu fosfora izmantošanu"" COM(2013) 517 final
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ	HELCOM Rekomendācijas 28E/5 pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas turpināt modernizēt notekūdeņu attīrīšanu , lai pilnībā ieviestu HELCOM Rekomendāciju 28E/5 , tai skaitā uzsākot pilot-aktivitātes, lai iesaistītu plašāku apdzīvoto vietu tīklu un, kur tas ir piemēroti, uzlabojot sadarbību vides jomā ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ietvaros starp HELCOM valstīm, kas ir arī ES dalībvalstis.	T/T	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Jaunas Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums , kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē (Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	22.05.2015 Draft HELCOM Recommendation on sustainable aquaculture in the Baltic sea region Code 3-18

HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā

Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašīntelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Ek	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
-------------------------------	------------	---------------------------	--	----	--------------------	--	----	------	----	---

HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/5 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu

No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ	NŪ attīrīšana (apdzīv. vietām)	Sadzīves NŪ vai līdzīga veida NŪ, kas tiek savākti centrālā NŪ sistēmā un attīrīti tādās NAI, kuru slodze ir līdzvērtīga: - 300 - 2 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 25 mg/l), ≥ 70% Pkop jeb (2 mg/l), ≥ 30% Ntot (jeb 35 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 2 000 – 10 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 80% Pkop (jeb 1 mg/l), ≥ 30% Nkop, veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 10 001 – 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb 0.5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 15 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2015. gadam]. - > 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 samazinājumu (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb 0,5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 10 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2010. g. beigām, ja > 200 000 CE vai 2012. gadā, ja > 100 000 CE].	Reg	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (ievieš. atbilstoši PKNŪD prasībām)	Jā	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš.)	1b, iespējams 2a	Finansējuma trūkums, lai ieviestu prasības, kas pārsniedz PKNŪ direktīvas prasības (tā ir prioritāte nāk. ES finanšu per., jo ieviešanas termiņš beidzas 2015.g.)
---------------------------------------	--------------	--------------------------------	---	-----	--------------------	---	----	--	-------------------------	---

HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/6 par notekūdeņu vietējo (on-site) attīrīšanu

No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Mājsaimniec., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	NŪ attīrīšana (individuālie NŪ)	<p><u>NŪ vietējā attīrīšana</u>: veicināt praksi, ka NŪ vietējā attīrīšanā viengīmeņu mājās, mazos uzņēmumos un apdzīvotās vietās, kurās ir līdz 300 CE, tiktu attīrīti tādā veidā, lai emisijas vidē sasniedz vismaz sekojošas vērtības (vienība – g/persona/dienā): max pieļaujamā dienas slodze uz vienu iedzīvotāju BSP5 = 8, Pkop = 0.65 un Nkop = 10. <u>Pārejas periods</u>: 10 gadu pārejas periods no Rekom. pieņemšanas datuma (2007) mājsaimniecībām, kurās ir ūdens tualete, un 14 gadu pārejas periods mājsaimniecībām, kurās nav ūdens tualetes.</p>	T/T	Apņēmies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a?	
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Mājsaimniec., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	Dūņu apsaimniekoš.	<ul style="list-style-type: none"> • Jāpievērš uzmanība tam, lai samazinātu dūņu veidošanos un veicinātu tādas sistēmas, kas nodrošina barības elementu otrreizējo pārstrādi un izmantošanu lauksaimniecībā. • Dūņas ir jāsavāc, jāglabā un jātransportē uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām vai uz norādītu dūņu apstrādes vietu tādā veidā, lai izvairītos no noplūdes. • Dūņas no septiskām tvertnēm vai aktīvo dūņu sistēmām nedrīkst izgāzt ūdens objektos vai to tuvumā. 	Nac	Apņēmies ieviest	Ieviests daļēji, Nenoteikts (pap.P.)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš. - P. virs esošās prakses)	1a un iespējams 2a	-
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Mājsaimniec., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	Lietus NŪ apsaimniekoš.	Lietus NŪ nedrīkst iekļaut notekūdeņu attīrīšanas sistēmās.	T/T, Reg	Apņēmies ieviest	Nenoteikts (pap. P. esošiem normat. nav plānoti)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - pap.P. nav plānoti)	Iespējams 2a	Finansējuma trūkums investīcijām (lai nodalītu kanalizācijas un lietus ūdeņu sistēmas).
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/7 pa pasākumi, kas vērsti uz polifosfātu aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos										
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Visas aktivitātes, kas izmanto mazgāš. līdz.	Fosfora saturs ierobežojumi	Polifosfātu mazgāšanas līdzekļos: būtu jāpiemēro maksimālais ierobežojums kopējam fosfora saturam, un ieteicamais robežlielums koncentrācijai ir 0,2–0,5 P masas %.	Reg	Apņēmies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

1.3. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „SVEŠĀS SUGAS UN PATOGĒNI”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 3.tabula. **SLODZE: Svešo sugu (SS) un patogēnu ievadīšana vidē** (Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen-dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Dzīvotņu Direktīva, Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Akvakultūra	SS ievadīšanas vidē regulējums	Svešzemju sugu apzinātu introdukciju savvaļā, regulē tā, lai nekaitētu dabiskām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā, un, ja pamatoti nepieciešams, introdukciju aizliedz.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Akvakultūra	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veicina izglītību un vispārējo informācijas pieejamību par savvaļas faunas un floras sugu aizsargāšanu un saglabāšanu.	In	Apņēmies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Vidēja	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Akvakultūra	Pētniecība	Dalībvalstis un Komisija apmainās ar informāciju, lai nodrošinātu pienācīgu pētniecības koordinēšanu savstarpējā līmenī, ņemot vērā direktīvā izklāstītos mērķus.	Zizp	Apņēmies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Vidēja	1a	(-) (? Nepietiekams nacionālais finansējums pētniecībai.)
ES Regula par SS izmantošanu akvakultūrā, Padomes Regula Nr. 708/2007 (2007. gada 11. jūnijs) par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Atļauju izsniegšana	Akvakultūras operatoriem nepieciešams saņemt atļauju, pirms svešzemju sugas ieviešanas vai vietējā areālā nesastopamas sugas pārvietošanas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Karantīna	Karantīna ir jāievieš visos gadījumos, kad ūdens organismi tiek ielaisti "atklātās akvakultūras platībās".	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	MK not. Nr 400 (02.06.2008) attiecināms uz visām akvakultūras platībām un visām sugām..
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Eksperimentāla izlaišana	Specifiskos gadījumos pirms ūdens organismu ielaišanas atklātās akvakultūru platībās, nepieciešams veikt eksperimentālu izlaišanu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	MK not. Nr 400 (02.06.2008) attiecināms uz visām akvakultūras platībām un visām sugām..
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Ārkārtas pasākumu plāni	Visām īpašām ieviešanām un eksperimentālām izlaišanām izstrādā ārkārtas pasākumu plānu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Nav nacionālajā likumdošanā

Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akva-kultūra	Vides riska novērtējums	Gadījumos, ja tiek veikta īpaša transportēšana, veic videi radītu apdraudējumu izvērtējumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Nav nacionālajā likumdošanā
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akva-kultūra	Monitorings	Pēc izlaišanas atklātās akvakultūras platībās svešzemju sugas pārrauga divus gadus vai pilnu attīstības ciklu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Nav nacionālajā likumdošanā
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	ES nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var iesniegt Komisijai pieprasījumus iekļaut noteiktas svešzemju invazīvās sugas ES nozīmes sarakstā (sastādīts pēc 4(4) panta kritērijiem).	Reg	leviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta	1b	2016.gada 2.janvāris
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Valsts nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var izveidot savu valsts nozīmes invazīvo svešzemju sugu sarakstu.	Reg	leviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	ISS izplatību ierobežojošie pasākumi	Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu netīšu vai nolaidības dēļ izraisītu Eiropas nozīmes svešzemju invazīvo sugu ieviešanu vai izplatīšanos.	Nav zināms	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Atļauju izsniegšana (pētījumiem un uzglabāšanai)	Dalībvalstis izveido atļauju sistēmu, lai ļautu uzņēmumiem veikt svešzemju invazīvo sugu pētījumus vai ex-situ uzglabāšanu.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Atļauju izsniegšana (citām darbībām)	Ar Komisijas pilnvaru, dalībvalsts var izsniegt atļaujas iestādēm, lai veiktu darbības, kas neattiecas uz ISS zinātnisko pētniecību.	Reg	leviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Ārkārtas pasākumi sugām, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā	Ja dalībvalstij ir pierādījumi par tādu ISS klātbūtni vai ieviešanas apdraudējumu savā teritorijā, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā, dalībvalsts var nekavējoties pieņemt ārkārtas pasākumus.	Nav zināms	leviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta (P. nav zināmi.)	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Rīcības plāns	Dalībvalsts 18 mēnešos no dienas, kad pieņemts Savienības saraksts, izstrādā visaptverošu analīzi neapzinātās ISS izplatības ceļiem savā teritorijā un jūras ūdeņos, identificē izplatības ceļus, kuriem nepieciešama prioritāra rīcība. <u>Trīs gadu laikā</u> no Savienības saraksta pieņemšanas katra dalībvalsts izstrādā rīcības plānu pasākumiem ISS izplatības ceļu pārvaldībai.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	2018.gada 2.jūnijs

Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	ISS uzraudzības sistēma	18 mēnešu laikā no Savienības saraksta pieņemšanas dalībvalsts izveido uzraudzības sistēmu, kas apkopo un reģistrē datus par ISS sastopamību vidē, ieskaitot agrīnas ieviešanās konstatēšanu.	Reg, Zizp?	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	2018.gada 2.jūnijs
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	ISS kontrole	Dalībvalstis līdz 02.01.2016. ievieš pilnībā funkcionējošas struktūras, lai veiktu oficiālās kontroles , kas nepieciešamas, lai novērstu apzinātu ISS ieviešanu Eiropas Savienības teritorijā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	ISS apkarošana agrīnā stadijā	Ja ISS uzraudzības sistēma uzrāda ISS ieviešanos agrīnā stadijā, dalībvalsts par to ziņo Komisijai un piemēro apkarošanas pasākumus .	Nav zināms	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1b	-
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Pārvaldības pasākumi	Dalībvalstis, kuras savā teritorijā ir konstatējušas plaši izplatījušos invazīvu svešzemju sugu, kas rada bažas Savienībai, 18 mēnešos no dienas, kad invazīvā svešzemju suga ir iekļauta Savienības sarakstā, ievieš efektīvus apsaimniekošanas pasākumus .	Nav zināms	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta	1b	2018.gada 2.jūnijs
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Stingrāki valsts noteikumi	Dalībvalstis var paturēt spēkā vai paredzēt stingrākus valsts noteikumus ar mērķi nepieļaut invazīvu svešzemju sugu introdukciju, naturalizāciju un izplatīšanos.	Nav zināms	Ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta (P. nav zināmi.)	1b/iespējams 2a	-

HELCOM BJRP: "Ceļvedis" BWM Konvencijai, Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	SS saraksts	Pieprasīt HELCOM HABITAT un HELCOM MONAS sastādīt HELCOM invazīvo, kriptogēno un/vai kaitīgo sugu sarakstu Baltijas jūrā.	In	Apņēmīgs ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sadarbība informācijas apmaiņai	Sadarboties ar citiem reģioniem, lai nodrošinātu nepārtrauktu informācijas apmaiņu par invazīvajām, kriptogēnām un ūdens vidi apdraudošām vietējām sugām.	In	Apņēmīgs ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1b, iespējams 2a	Nav regulāras sadarbības sistēmas/platformas. Tikai SS saraksts (skat. P. "SS saraksts"). Neregulāras sadarbības aktivitātes notiek projektu/ekspertu diskusiju ietvaros. Nav patstāvīgas sistēmas sadarbībai ar citiem reģioniem.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	HELCOM "Mērķa sugu" saraksts	Izvēlēties un vienoties par HELCOM mērķa sugām, t.i., tām sugām, kas var ietekmēt vai kaitēt videi, cilvēku veselībai, īpašumam vai resursiem, un kurām ir būtisks riska novērtējums.	Zizp	Apņēmīgs ieviest	Ieviešana ir procesā	Jā	Vidēja	1b	Darbs notiek. Taču šobrīd nav oficiāli pieņemta saraksta HELCOM līmenī (ne arī nacionālā līmenī).
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sākotnējais apsekojums ostās	Veikt "sākotnējo apsekojumu" par vides apstākļiem lielākajās ostās un iezīmēt galvenos augsta riska tālsatiksmes maršrutus.	Zizp	Apņēmīgs ieviest	P. ir ieviests (veiktie apsekoj.) un Neskaidrs (turpmākie m apsekoj.)	Jā	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	1b, iespējams 2a	Apsekojumi tiek realizēti, cik iespējams, projektu ietvaros. Nacionālā finansējuma trūkums.

Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Kritēriji riska novērtējumam	Precizēt un vienoties par kritērijiem, lai atšķirtu "nepieņemami augsta" un "pieņemami zema" riska scenārijus reģionālajiem maršrutiem.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja- Augsta (Šķēršļi)	Iespē- jams 2a	Finansējuma trūkums. P. ieviešanai ir atkarīga no tā, vai ir finansējums nepieciešamajai izpētei.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Balasta ūdeņu apmaiņas noteikumi	Pievienoties OSPAR, lai ārpus Atlantijas okeāna kuģojošie kuģi brīvprātīgi veiktu balasta ūdens apmaiņu pirms ierašanās vai OSPAR teritorijas šķērsošanas, lai dotos uz Baltijas jūru. Uzsākt līdzīgu iniciatīvu kuģiem, kas izkuģo no Baltijas un veic tranzīta reisu OSPAR reģionā uz citiem galamērķiem.	Reg	Ieviešana ir brīvprātīga	Ieviešana ir procesā (reģionālā līmenī)	Jā	Vidēja (Brīvprātīgs statuss)	1a	(Nozīmīgi šķēršļi nacionālā līmenī netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Monitorings	Pielāgot / paplašināt HELCOM monitoringa programmas, lai iegūtu ticamus datus par invazīvajām sugām Baltijas jūrā, tajā skaitā ostu teritorijās.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	Nenoteikts (Monit. Progr. atbilstoši JSD prasībām)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja- Augsta (Šķēršļi)	Iespē- jams 2a	Nacionālā finansējuma trūkums monitoringa veikšanai.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Informācijas sistēma (reģionam)	Sadarboties ar mērķi izveidot reģionālās informācijas sistēmu datiem, kas iegūti ostu apsekošanā, monitoringā un riska izvērtējumos.	In	Apņēmī- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja- Augsta (Šķēršļi)	Iespē- jams 2a	Nozīmīgākie šķēršļi: Panākt visu pušu vienošanos par specifiskiem jautājumiem (saistībā ar sistēmas saturu/informāciju); nacionālā finansējuma izdalīšanai, lai regulāri apkopotu un sniegtu nacionālo informāciju.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sedimentu pieņemšanas iekārtas ostās	Nodrošināt pienācīgas nosēdumu pieņemšanas iekārtas ostās un termināļos, kur tiek veikta balasta tilpņu tīrīšana un labošana.	T/T	Apņēmī- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja- Augsta (?) (Nenoteikt. P. ievieš.)	Iespē- jams 2a	Jāveic sociāli-ekonomiskais novērtējums
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Navigation Telex System (NAVTEX)	Piesaistīt ostu apsekojumu un monitoringa datus NAVTEX vai ekvivalentai sistēmai, ar kuru kuģus var brīdināti neuzņemt balastūdeņus apstākļos ar augstu svešu sugu uzņemšanas risku.	Dažādi	Apņēmī- sies ieviest	Sagaidāms	Jā	Vidēja- Augsta (?) (Nenoteikt. P. ievieš.)	NN	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu	Deklarācijas valstis pieņem Kopējās HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu (<i>the Joint HELCOM/OSPAR Guidelines on the granting of exemptions under the International BWM Convention, Regulation A-4</i>), kā arī piesaistīto <i>online</i> instrumentu lēmumu pieņemšanas atbalstam (" <i>HELCOM online decision support tool</i> ") un ostu aptauju datubāzi.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir īstenots)	1a	-

Tieša, Negadījumu	Akva-kultūra	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā <u>svešo sugu ieviešana</u> , biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Reg	Apņēmu-sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja (termiņi?)	1b	Draft HELCOM Recommendation on aquaculture 07.10.2014
Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai bioloģiskajai daudzveidībai, cita starpā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstīšanu un / vai aktualizāciju.	Reg	Apņēmu-sies ieviest	ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akva-kultūra	Invazīvo SS politikas instruments	Komisija aizpildīs politikas nepilnības invazīvo svešo sugu apkarošanā, izstrādājot īpašu likumdošanas instrumentu līdz 2012. [pieņemta jaunais ES Regulas par ISS .]	Reg	Apņēmu-sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Regula ir pieņemta, Okt.2014.)
BWM Konvencija, Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pasākumi kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontrolei un pārvaldībai (Likumā (projektā) noteiktie pasākumi)	Konvencijas mērķis ir novērst, samazināt un likvidēt kaitīgu ūdens organismu un patogēnu pārvietošanu ar kuģu balasta ūdeņiem un nogulsniem. Pasākumi, kas iekļauti Konvencijā (Likuma projektā ietvertie pasākumi šobrīd NAV detalizēti analizēti): • Izstrādāt valsts politiku, stratēģiju vai programmu balasta ūdeņu pārvaldībai ostās un ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • Nodrošināt atbilstošas iekārtas nosēdumu uzņemšanai ostās un termināļos, ja tajās veic balasta tanku tīrīšanu / remontu. • Nolaist balasta ūdeņus tikai saskaņā ar BWM Konvencijas (ja nav noteikts citādi). • Monitorings BWM efektivitātei ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • To kuģu uzraudzīšana un sertificēšana, kuri kuģu zem dalībvalsts karoga vai darbojas tās pakļautībā. • Kuģu pārbaudes un pārkāpumu atklāšana (t.sk. sankciju noteikšana). • Informācijas par invazīvajām sugām ziņošana.	Dažādi (Reg, T/T, In)	ieviešana būtu obligāta (kad konvencija stātos spēkā, likums pieņemts)	Neskaidrs (Iespējamais termiņš konvencijas ratifikācijai un likuma pieņemšanai nav zināms)	Nē(Sag) (Par konkrētiem pasākumiem varētu spriest pēc Likuma pieņemšanas.)	Augsta (P. nav zināmi, Nenot. P. ievieš.)	1b/Iespējams 2a	Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.

1.4. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „BĪSTAMĀS VIELAS”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 4.tabula. **SLODZE: Bīstamo vielu ienese (sintētiskie un nesintētiskie savienojumi, t.sk., smagie metāli, izņemot naftas produktus)**
(Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas. Dalībvalstīm jānodrošina, ka atļaujas ietver visus nepieciešamos pasākumus, t.sk., maksimālo pieļaujamo emisiju vērtības un piemērotas monitoringa prasības.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Negadījumi: prasītās rīcības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka: a)operators nekavējoties informē kompetento iestādi; b)operators nekavējoties veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus; c)kompetentā iestāde liek operatoram veikt jebkurus piemērotus papildpasākumus, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī	Nac	Apņēmu- sies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja (Nenot. Par P. - tiek noteikti katram darb. veicējam)	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadišana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	T/T	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadīšanu, un ņemot vērā augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatziņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Darbības pārtraukšana	1. Pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators novērtē augsnes un gruntsūdeņu piesārņojuma stāvokli. Ja iekārta radījusi būtisku augsnes un gruntsūdeņu piesārņojumu ar atbilstīgām bīstamām vielām, operators veic vajadzīgos pasākumus, lai tādējādi atjaunotu minēto augsnes stāvokli. 2. Ja operatoram nepieprasa sagatavot pamatziņojumu, pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators veic vajadzīgās attīrīšanas darbības ar mērķi savākt, kontrolēt, ierobežot vai mazināt attiecīgās bīstamās vielas, lai objekts, vairs neradītu augsnes un gruntsūdeņu piesārņojuma būtisku apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi.	T/T	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšana/ līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	-

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Nacionālais plāns: Pārejas perioda plāns	Dalībvalstis var izstrādāt un īstenot valsts pārejas plānu. Valsts pārejas plānā iekļautās sadedzināšanas iekārtas var atbrīvot no minēto emisiju robežvērtību ievērošanas attiecībā uz piesārņojošām vielām.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P.)	Iespē- jams 2a?	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atrkritumu transportē- šana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktorus, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Pārpalikumu apsaimnieko- šana	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)

Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Nac	Apņēmu- sies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Reg	Izvēles P.	Nenoteikts (P.ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	Iespē- jams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Latvija ir izvēlējusies P. "emisiju standarti".

Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Monitorings	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistēmātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Maksimāli pieļaujamās emisijas	Dalībvalstis ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdz lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	The National Emission Ceilings Directive 2001/81/EC (NECD) is currently being reviewed as part of The Clean Air Policy Package. The proposal repeals and replaces the current Union regime on the annual capping of national emissions of air pollutants, as defined in Directive 2001/81/EC. By doing so, it ensures that the national emission ceilings (NECs) set in the current Directive 2001/81/EC for 2010 onwards for SO2, NOx, NMVOC and NH3 shall apply
-----------------------------------	--------------------------	------------------------------------	--------------------------------	--	-----	-----------------------	----------------	----	------	----	---

										until 2020 and establishes new national emission reduction commitments ("reduction commitments") applicable from 2020 and 2030 for SO2, NOx, NMVOC, NH3, fine particulate matter (PM2,5) and methane (CH4).	
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema- Vidēja	1a (un 1b?)	The National Emission Ceilings Directive 2001/81/EC (NECD) is currently being reviewed as part of The Clean Air Policy Package. The proposal repeals and replaces the current Union regime on the annual capping of national emissions of air pollutants, as defined in Directive 2001/81/EC. By doing so, it ensures that the national emission ceilings (NECs) set in the current Directive 2001/81/EC for 2010 onwards for SO2, NOx, NMVOC and NH3 shall apply until 2020 and establishes new national emission reduction commitments ("reduction commitments") applicable from 2020 and 2030 for SO2, NOx, NMVOC, NH3, fine particulate matter (PM2,5) and methane (CH4).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	MK not. Nr. 419 (21.maijs 2011.g)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā (Prioritāro vielu direktīva)

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Vides kvalitātes standarti	Virszemes ūdens bjeptos dalībvalstīm ir jāievieš vides kvalitātes standartus saskaņā ar direktīvas I pielikumu un tajā noteiktajām vielu koncentrācijām (µg/l) .	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Standarti ir ieviesti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstīs to teritorijā esošā UBA vai UBA daļā veic visu šīs direktīvas I pielikuma A daļā uzskaitīto prioritāro vielu un piesārņojošo vielu emisijas, izplūdes un zudumu uzskaiti.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	Jā	Zema- Vidēja	1a un 1b	leviešanai vajadzēja tikt pabeigtai līdz 2013.g. Bet varētu turpināties arī ilgāk, dēļ nepietiekamā finansējuma un ekspertu pieejamības.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Monitorings	Dalībvalstīs nosaka sedimentu un/vai biotas monitoringa biežumu tā, lai nodrošinātu pietiekamus datus ticamai ilgtermiņa tendenču analīzei.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	NĒ(Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a un 1b	Finansējuma trūkums ir galvenais ierobežojošais faktors (nepietiekams).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, ŪSD

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam,t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstīs nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Nē(Nac), Nē(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespē- jams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	Nac	ieviešana ir obligāta (bet P.tiek noteikti nac.līmeņi)	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespē- jams 2a?	Sociālekonomiskie iemesli (finansiālās kapacitātes ierobežojumi) ierobežo IS un PPP ieviešanu.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	Reg	ieviešana ir obligāta	P.ir ieviests daļēji	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a (un 1b?)	Nepietiekams nacionālais finansējums monitoringam.

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komun. NŪ, Citas	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH regula)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Vielu reģistrēšana	Vielas tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos nedrīkst ražot Kopienā vai laist tirgū, ja vien tās nav reģistrētas saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Ziņojums: Ķīmiskās drošības pārskats	Ķīmiskās drošības novērtējumu veic un ķīmiskās drošības pārskatu sagatavo visām vielām, kas jāreģistrē saskaņā ar I nodaļu, ja vienam reģistrētājam gadā ir 10 tonnu vai lielāks apjoms. Reģistrētājs apzina un piemēro atbilstīgus pasākumus, lai pietiekami kontrolētu ķīmiskās drošības novērtējumā apzinātos riskus, vajadzības gadījumā tos iesaka drošības datu lapās.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Drošības datu lapas	Vielas vai maisījuma piegādātājs - saskaņā ar noteiktiem kritērijiem - sniedz saņēmējam vielas vai maisījuma ar drošības datu lapas.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas nodrošināšan as prasība	Vielas vai vielas preparātā piegādātājs, kam nav jāiesniedz drošības datu lapa, saņēmējam sniedz informāciju saskaņā ar 32. pantu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas nodrošinā- šanas prasība	1. Tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, un vismaz vienas nosaukumu. 2. Pēc patērētāja pieprasījuma tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, patērētājam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātajam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vienas nosaukumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas glabāšanas pienākums	Katrs ražotājs, importētājs, pakārtots lietotājs un izplatītājs vāc un glabā pieejamu visu vajadzīgo informāciju, lai pildītu ar šo regulu uzliktos pienākumus, vismaz 10 gadus pēc tam, kad viņš beidzis ražot, importēt, piegādāt vai lietot attiecīgo vielu vai preparātu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Noteiktu vielu aizliegšana jeb ierobežošana	1. Ražotājs, importētājs vai pakārtots lietotājs nelaiž tirgū, neizmanto pats XIV pielikumā iekļautās vielas, - ja vien izņēmuma gadījumā. 2. Vielu, kas atrodas tīrā veidā, maisījumā vai izstrādājumā, un kas iekļauta XVII pielikumā, nedrīkst ražot, laist tirgū vai lietot, izņemot, ja tas atbilst šī ierobežojuma nosacījumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Marķēšana	Licenču īpašnieki, kā arī pakārtoti lietotāji, kas iekļauj vielas preparātā, norāda licences numuru uz marķējuma, pirms vielu vai vielas preparātu laiž tirgū licencētai lietošanai.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Kontrole	Dalībvalstis uztur konkrētiem apstākļiem piemērotu oficiālu kontroles un citu darbību sistēmu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a un 1b	Atbildīgo iestāžu inspektoru kapacitāte nav pietiekama, lai veiktu kontroli pietiekamā apjomā.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodus īsteno. Sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Padomes direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas

Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimnie- koš. (regulējums un robež- vērtības)	Dalībvalstis aizliedz izmantot dūņas, ja viena vai vairāku smago metālu koncentrācija augsnē pārsniedz robežvērtības, ko tās noteikušas saskaņā ar I A pielikumu. Dūņu izmantošana tiek reglamentēta ar sekojošām procedūrām: a) dalībvalstis nosaka maksimālo dūņu daudzumu, ko vienai platības vienībai gadā, izsakot to sausnas tonnās, drīkst iestrādāt augsnē, <u>vai</u> b) dalībvalstis nodrošina to, ka tiek ievērotas robežvērtības attiecībā uz metālu daudzumu, ko vienā platības un vienā laika vienībā var iestrādāt augsnē.	Reg (Nac)	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema- Vidēja	1a	Notekūdeņu dūņu izmantošana samazinās.
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimnie- koš. (attīrīšana pirms izmanto- šanas)	Pirms izmantošanas lauksaimniecībā dūņas jāapstrādā. Ar paredzētiem nosacījumiem, var atļaut izmantot neapstrādātas dūņas.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema- Vidēja	1a	Notekūdeņu dūņu izmantošana samazinās.
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimnie- koš. (izmantoša- nas aizliegums)	Dalībvalstis aizliedz dūņu izmantošanu vai dūņu piegādi izmantošanai: a) pļavām vai lopbarības kultūrām, ja pļavas ir paredzētas ganībām un lopbarības kultūras paredzēts novākt, pirms pagājis noteikts laikposms (7. pants) b) augsnei, kur audzē augļu un dārzeņu kultūras, izņemot augļu kokus; c) zemei, kas paredzēta tādu augļu un dārzeņu kultūru audzēšanai, kas parasti ir tiešā kontaktā ar augsni un ko parasti patērē neapstrādātus, - 10 mēnešus pirms ražas novākšanas un novākšanas laikā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Siste- mātis- ka	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Analīzes	Izmantotās dūņas un augsni analizē kā norādīts II A un II B	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 850/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem

Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekot āji, enerģijas ražošana, militārā joma	Noteiktu vielu aizliegums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas I pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir aizliegta.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekot āji, enerģijas ražošana, militārā joma	Noteiktu vielu ierobežojums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas II pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir ierobežota saskaņā ar minētajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekot āji, enerģijas ražošana, militārā joma	Ziņošana par krājumu	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām, kuras ir atļauts lietot, sastāvoša vai tās saturoša krājuma, lielāka par 50 kg, turētājs sniedz dalībvalsts, kurā krājums ir izveidots, kompetentajai iestādei informāciju par attiecīgā krājuma veidu un lielumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekot āji, enerģijas ražošana, militārā joma	Atkritumu apsaimniekošana	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām sastāvoša vai tās saturoša krājuma turētājs rīkojas ar minēto krājumu kā ar atkritumiem un saskaņā ar 7. pantu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji, enerģijas ražošana, militārā joma	Izplūžu uzskaites	Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis saskaņā ar savām saistībām atbilstoši Konvencijai un Protokolam izveido un uztur uzskaites (inventory) par III pielikumā minēto vielu izplūdēm gaisā, ūdenī un uz zemes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji, enerģijas ražošana, militārā joma	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalsts paziņo savu rīcības plānu , kas izstrādāts saskaņā ar saistībām atbilstoši Stokholmas konvencijai kā daļa no šīs konvencijas valsts ieviešanas plāna par pasākumiem kopējo izplūžu identificēšanai, raksturošanai un samazināšanai līdz minimumam, lai tās iespējami drīz likvidētu, ja tas praktiski izdarāms.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	2005.gada 31.martā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.206 „Par noturīgo organisko piesārņotāju samazināšanas nacionālo plānu 2005.–2020.gadam” apstiprināts Nacionālais ieviešanas plāns par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem 2005.–2020.gadam.
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji, enerģijas ražošana, militārā joma	Monitorings	Komisija un dalībvalstis ciešā sadarbībā izveido attiecīgas programmas un mehānismus atbilstoši pašreizējam stāvoklim, lai regulāri nodrošinātu salīdzināmus monitoringa datus par dioksīnu, furānu un PHB klātbūtni vidē, kā norādīts III pielikumā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji, enerģijas ražošana, militārā joma	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus attiecībā uz sodiem, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos piemēro. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem 											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Nega-dīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts <u>nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu</u> . Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Nega-dīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 782/2003 (2003. gada 14. aprīlis) par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Sistēmātiska	Kuģniecība	Alvorganisko savienojumu aizliegums	Alvorganiskos savienojumus, kuri darbojas kā biocīdi pretapaugšanas sistēmās, nedrīkst lietot vai atkārtoti lietot uz kuģiem no 2003. gada 1. jūlija.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Sistēmātiska	Kuģniecība	Alvorganisko savienojumu aizliegums	Kuģiem, kuriem ir tiesības kuģot zem dalībvalsts karoga, uz to korpusiem vai ārējām daļām un virsmām esošajās pretapaugšanas sistēmās nedrīkst būt alvorganiskie savienojumi: i) no 2003. gada 1. jūlija kuģiem, un kuriem pretapaugšanas sistēma ir tikusi lietota, mainīta vai aizstāta pēc šīs dienas; ii) no 2008. gada 1. janvāra, ja vien tiem nav pārklājuma, kas veido barjeru šādiem savienojumiem, lai novērstu to noplūdi no neatbilstošās pretapaugšanas sistēmas.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Sistēmātiska	Kuģniecība	Sertifikācija	i) Kuģus, kuru bruto tonnāža ir ≥ 400 apseko un sertificē no 2003. gada jūlija, pirms kuģis tiek nodots ekspluatācijā pirmo reizi vai arī kad pretapaugšanas sistēmas tiek nomainītas vai aizstātas; ii) Kuģiem, kuru garums ir ≥ 24 m, bet kuru bruto tonnāža ir < 400 , jāved līdzīgu AFS deklarāciju, lai pierādītu atbilstību aizliegumam lietot un pārvadāt alvorganiskos savienojumus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu (AAL) laišanu tirgū

Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Vielu apstiprināšana	Aktīvo vielu apstiprina, ja tā atbilst kritērijiem, kas ietverti II pielikuma 2. un 3. punktos. Pirmo apstiprinājumu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	MK note. Nr.509 (24.07.2012)
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Produktu autorizācija	AAL nav atļauts laist tirgū / lietot, ja vien tas ir atļauts dalībvalstī saskaņā ar šo regulu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Produktu lietošanas principi	AAL lieto pareizi, tajā skaitā ietverot labu augu aizsardzības praksi piemērošanu un atbilstību nosacījumiem, kas noteikti saskaņā ar šo Reg.	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Izstrādāta "Laba augu aizsardzības prakse" http://www.vaad.gov.lv/sakums/normatvie-akti/augu-aizsardziba.aspx
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Prasības publiskai informācijai	Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par augu aizsardzības līdzekļiem, kas ir atļauti vai atsaukti saskaņā ar šo regulu, ir publiski pieejama elektroniskā formā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Marķēšana un iepakojums	1. AAL, kurus var kļūdaini noturēt par pārtiku, dzērieniem vai lopbarību, <u>iepakoj</u> tā, lai samazinātu iespējamību, ka šādu kļūdu varētu pieļaut. 2. AAL <u>marķējumā</u> ievēro Direktīvā 1999/45/EK ietvertās klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas prasības, kā arī prasības, kas izklāstītas regulā, kuru pieņem saskaņā ar 79. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Informācijas glabāšanas prasība	AAL ražotāji, piegādātāji, izplatītāji, importētāji un eksportētāji vismaz piecus gadus glabā informāciju par AAL, ko tie ražo, importē, eksportē, uzglabā vai laiž tirgū (profesionālie lietotāji).	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Kontrole	Dalībvalstis veic oficiālas pārbaudes, lai īstenotu šīs regulas ievērošanu. Tās sastāda un nosūta Komisijai ziņojumu par šo pārbaūžu apjomu un rezultātiem sešu mēnešu laikā pēc tā gada beigām, uz kuru attiecas ziņojumi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Pārtikas un veterinārais dienests KDKP rezultātus paziņo Eiropas Savienībai un EFSA.

Sint. sav.	No upēm, Sistēmātiska	Lauksaimn.	Sodi	Dalībvalstis pieņem noteikumus attiecībā uz soda sankcijām par šīs regulas pārkāpumiem un veic pasākumus, kas vajadzīgi to īstenošanai. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši no turpmākiem pārkāpumiem (dissuasive).	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)											
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējas informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finanšu garantiju vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, kas sedz: transporta izmaksas; reģenerācijas vai apglabāšanas izmaksas, tostarp jebkuru nepieciešamo pagaidu darbību izmaksas; un izmaksas, kas saistītas ar uzglabāšanu 90 dienas. <u>Finanšu garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums ir paredzēts, lai segtu izmaksas, kas rodas saistībā ar: gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana nevar tikt pabeigta, kā tas paredzēts, saskaņā ar 22. pantu; un gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana ir nelikumīga, kā minēts 24. pantā.</u>	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43.pantā minētajām valstīm.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veic nepieciešamos pasākumus , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītāji atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts videi drošā veidā visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Sint. sav.	Tieša, Sistēmātiska	Kuģniecība, atkrītumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Pamatnolīgumi par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Mongoliju, Vjetnamas sociālistisko republiku, Filipīnu republiku, no otras puses
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu											
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Regulējums un kontrole attiecībā uz klasifik., marķēšanu, iepakoj.	Dalībvalstis veic <u>visus vajadzīgos pasākumus</u> , tostarp uztur <u>valsts kontroles sistēmu</u> , lai nodrošinātu, ka tirgū nenonāk vielas un maisījumi, kas nav klasificēti, marķēti, paziņoti un iepakoti saskaņā ar šo regulu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Vielu un maisījumu klasifikācija	Ražotāji, importētāji un pakārtoti lietotāji pirms vielu vai maisījumu laišanas tirgū klasificē tos saskaņā ar II sadaļu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Marķēšana un iepakojšana	Ja viela vai maisījums ir klasificēts kā bīstams, piegādātāji nodrošina, ka viela vai maisījums pirms laišanas tirgū ir marķēts un iepakots atbilstīgi III un VI sadaļai.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Palīdzības dienests	Dalībvalstis izveido savus palīdzības dienestus, lai sniegtu konsultācijas ražotājiem, importētājiem, izplatītājiem, pakārtotiem lietotājiem un visām citām ieinteresētajām personām par to attiecīgajiem pienākumiem un saistībām saskaņā ar šo regulu.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Sodi	Dalībvalstis ievieš <u>sodus</u> , kas piemērojami par šīs regulas neievērošanu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu. Pārkāpumu gadījumā sodiem jābūt efektīviem, proporcionāliem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Reklamēšana	Tādas vielas reklamēšanai, kura klasificēta kā bīstama, jāatbilst 48. panta prasībām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Informācijas glabāšanas prasības	Piegādātājs apkopo un vismaz 10 gadus pēc vielas vai maisījuma pēdējās piegādes nodrošina pieeju visai informācijai, ko izmantojis, lai to klasificētu un marķētu saskaņā ar šo regulu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	(-), Sistēmātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Pasākumi (pagaidu nacionālie pasākumi)	Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls uzskatīt, ka viela vai maisījums, lai gan atbilst šīs regulas prasībām, rada nopietnu risku cilvēku veselībai vai videi ar klasifikāciju, marķējumu vai iepakojumu saistītu iemeslu dēļ, tā var veikt atbilstīgus pagaidu pasākumus.	Nac	Apņēmies ieviest	Nenoteikts (Šādi P. nav plānoti)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P.nav plānoti)	ļespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Padomes Direktīva 96/82/EK (1996. gada 9. decembris) par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas (Seveso-III no 2012.g.)											
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Pasākumi (operatoriem, negadījumos)	Dalībvalstis nodrošina to, ka <u>operatoram ir pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus</u> , kas vajadzīgi, lai novērstu smagus nelaimes gadījumus un mazinātu to ietekmi uz cilvēkiem un vidi.	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	Iekļauts: Par Partnerības līgumu Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020.gada plānošanas periodam
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators noteiktā termiņā nosūta kompetentai iestādei paziņojumu</u> , iekaitot operatora nosaukumu, informāciju, kas ļautu identificēt bīstamās vielas, bīstamo vielu daudzumu un fizisko formu, uzņēmuma tiešo vidi (faktori, kas varētu izraisīt smagus nelaimes gadījumus vai saasināt to sekas).	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Nelaimes gadījumi: novēršanas politika operatoriem	Dalībvalstis prasa, lai <u>operators izstrādātu dokumentu, kurā izklāstīta smagu nelaimes gadījumu novēršanas politika</u> , kā arī nodrošinātu tādas politikas pienācīgu īstenošanu. Dokumenta mērķis ir ar atbilstīgiem līdzekļiem, procedūrām un vadības sistēmām garantēt cilvēku un vides augsta līmeņa aizsardzību.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Nelaimes gadījumi: operatoru drošības pārskati	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators izstrādātu drošības pārskatu</u> ar mērķi parādīt, ka ir nodrošināta smagu nelaimes gadījumu novēršanas politika un tās īstenošanai vajadzīgā vadības sistēma.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis nodrošina to, ka, izstrādājot zemes izmantošanas politiku un/vai citu attiecīgu politiku, tās ņem vērā mērķus attiecībā uz smagu nelaimes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P.nav plānoti)	1a	Nav iekļauts.
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka personām, kuras varētu skart smags nelaimes gadījums uzņēmumā, bez īpaša minēto personu pieprasījuma tiek sniegta informācija par drošības pasākumiem un atbilstīgu rīcību nelaimes gadījuma gadījumā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	-

Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaimes gadījuma, tiklīdz iespējams, operatoram ir pienākums (a) informēt kompetentās iestādes; (b) sniegt kompetentām iestādēm ziņas, tiklīdz tās saņemtas un (c) informēt kompetentās iestādes par plānotiem pasākumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Nelaimes gadījumi: pārsūtā rīcība (no kompetentās iestādes)	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaimes gadījuma, tiklīdz iespējams, kompetentā iestāde: (a) nodrošinātu to, ka tiek veikti visi vajadzīgie steidzami, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumi; (b) veicot pārbaudes, izmeklēšanu vai citiem piemērotiem līdzekļiem vāktu informāciju, kas vajadzīga smagā nelaimes gadījuma tehnisko, organizatorisko un vadības aspektu pilnīgai analīzei; (c) attiecīgi rīkotos, lai nodrošinātu to, ka vadītājs veic visus vajadzīgos pasākumus stāvokļa labošanai; (d) sniegtu ieteikumus attiecībā uz turpmākiem aizsargpasākumiem.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Lai novērstu smagus nelaimes gadījumus un mazinātu to sekas, dalībvalstis par to teritorijā notikušām smagiem nelaimes gadījumiem, kas atbilst VI pielikuma kritērijiem, cik vien ātri iespējams informē Komisiju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Kontrole	Dalībvalstis nodrošina to, ka kompetentās iestādes organizē <u>pārbaucēju sistēmu vai citus kontroles pasākumus</u> , kas piemēroti attiecīgā tipa uzņēmumam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis un Komisija, pamatojoties uz gūto pieredzi, apmainās ar informāciju par smagu nelaimes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu. Jo īpaši apmainās ar tādu informāciju, kas attiecas uz šajā direktīvā paredzēto pasākumu norisi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz vidi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļūdināšanu											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatoriem)	Ja kaitējums vidi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi</u> .	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatoriem)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tiktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējumu radošiem faktoriem; (ii) \ (atbilstoši 7. pantam).	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Izmaksu atlīdzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātnespējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	Ek	Ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P. ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	Iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējuma novēršanas (remedial) darbības.	Reg	Apņēmības ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Prasība ietverta: "Par Līgumu starp Beļģijas Karalisti, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības

Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	leviešanas atbalsta rīcības	Veicināt rīcības, lai efektīvāk īstenotu spēkā esošos tiesību aktus (t.sk. . apgūt ES finansējumu no KLP un struktūrfondiem).	Nav zināms	Nav zināms	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	Iespējams 2a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	Vides kvalitātes standarti	Pieņemt Komisijas priekšlikumu par grozījumiem vides kvalitātes standartiem (Prioritāro vielu direktīva) (2012.-2013.).	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistēmātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	KLP atbilstības prasības	Pievienot Ūdens struktūrdirektīvas prasības savstarpējo atbilstību prasībām, saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti (t.i., ne agrāk 2014.) .	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	Iespējams 2a?	Tiešo maksājumu „Zaļā komponente”. Lai veicinātu izvirzīto vides un klimata mērķu sasniegšanu, papildus jau spēkā esošajām savstarpējās atbilstības prasībām tiek ierosināts 30% tiešā atbalsta sasaistīt ar „zaļo komponenti”, t.i., visiem lauksaimniekiem būs jānodrošina videi draudzīgas aktivitātes.

HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)

Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība	Ierobežojumi smago metālu izmantošanai	Atbalstīt turpmāku ierobežojumu noteikšanu un, ja iespējams, pilnībā aizliegt dzīvsudraba izmantošanu produktos un procesos. Līdz 2009. gadam izvērtēt iespēju noteikt kadmija satura ierobežojumu mēslošanas līdzekļos.	Reg	Apņēm-sies ieviest	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši esošiem LV un ES tiesību aktiem)	(-) (Pap.P. nav plānoti)	Augsta (Nenot. P. ievieš)	Iespē-jams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība	Nacionālā programma/plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HELCOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Reg	Apņēm-sies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	Jā (ieviesta-jiem), Nē (pap. pas.)	Vidēja-Augsta (Nenot. pap.P.)	1a un iespē-jams 2a	-
Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība,	Noteiktu vielu aizliegums vai ierobežojums	<ul style="list-style-type: none"> Līdz 2010. gadam aizliegt izmantot, ražot un tirgot endosulfanu, pentaBDE, octaBDE. Līdz 2008. gadam ieviest stingrus ierobežojumus PFOS, NP/NPEs, SCCPs izmantošanai. 	Reg	Apņēm-sies ieviest	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir.)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespē-jams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P.ieviešana atbilstoši Prioritāro vielu direktīvas prasībām.)
Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība,	Ķīmisko produktu reģistrs	Līdz 2010. gadam izveidot un pilnveidot atbilstošus ķīmisko produktu reģistrus, maksimāli izmantojot pašreizējos reģistrus, kā arī tādus reģistrus, kas tiek izstrādāti, piemēram, REACH.	Reg	Apņēm-sies ieviest	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir. un REACH)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespē-jams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.P.ieviešana atbilstoši Prioritāro vielu direktīvas un REACH regulas prasībām.)
Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Alvorganisko savienojumu aizliegums	<ul style="list-style-type: none"> Sākot no 2010. gada, neviens kuģis, kas ienāk Baltijas jūras reģiona ostās, kuģu pretapaugšanas sistēmā nevar izmantot alvorganiskos savienojumus, kas darbojas kā biocīdi. Veicināt efektīvu, videi draudzīgu un drošu kuģu pretapaugšanas sistēmu izmantošanu, kas nesatur tributilstannānu (TBT); 	Reg	Apņēm-sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Rūpniecība (sadedzinās. Iekārtas)	Rekomendā-ciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/8 par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija mazo sadedzināšanas iekārtu darbībā.	Reg	Nenoteikts (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	Nenoteikts (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespē-jams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Nav un netiek plānoti īpaši nacionālie normatīvi Rekomend. pārņemšanai. P. ieviešana notiek galvenokārt caur informācijas un apziņas veidošanas pasākumiem.)

Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Turpmāk identificēt, novērtēt un samazināt izplūdes, emisiju un zudumus no avotiem identificētajos iespējamajos sektoros un galvenajos izmantošanas veidos, un iekļaut tos nacionālajās īstenošanas programmās/ES ūdens struktūrdirektīvas pasākumu programmā.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (ŪSD 2.cikla PP)	Jā (esošiem P.) un Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. - ŪSD 2.cikla P.nav zināmi)	1a un 1b/ iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. ŪSD 2.cikla PP papildus pasākumi nav vēl zināmi.)
Sint. sav.	Visi avotu veidi, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste-mātiska	Nav norādīts	Stratēģijas īstenošana bīst.v. mērķu sasniegšanai	Dalībvalstīm tiek rekomendēts piemērot Rekomendācijas pielikumā iekļauto " Stratēģiju HELCOM mērķa par bīstamajām vielām sasniegšanai" [Stratēģija nosaka rīcības principus un veidus, bet ne konkrētus veicamos pasākumus.]	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Ieviešana turpinās	Nē(Nac)	Vidēja	1a, 1b, iespējams 2a?	Ķīmisko vielu likums, MK noteikumi Nr. 475 (13.06.2006) Nr.139 (14.02.2006); Nr. 384 (28.08.2001); Nr. 34 (22.01.2002); Nr. 626 (18.09.2007); Nr. 1060 (15.09.2009); Nr. 302 (19.04.2011); Mk. Rīkojums Nr. 181 (31.03.2004); Upju baseinu apsaimniekošanas plāni
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avo-tu veidi, Siste-mātiska	Nav norādīts	HELCOM Prioritāro bīst.v. saraksts	Tiek rekomendēts uzturēt, pārskatīt un atjaunot HELCOM Prioritāro bīstamo vielu sarakstu (iekļauts 2.pielikumā), balstoties uz monitoringa un citiem zinātniskajiem datiem.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Jā	Augsta	2a	Nav ieviests
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/ apglabāšanu											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No opēm, Siste-mātiska	Atkritumu poligoni	Atkritumu poligonu apsaimniekošana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts, lai no 01.01.2011. tiktu ievērota pareiza atkritumu poligonu apsaimniekošana un līdz 01.01.2012. visi neatbilstošas prakses atkritumu poligoni tiktu slēgti vai atjaunoti un ne vēlāk kā no 01.01.2013. tiktu ievēroti attiecīgie kritēriji atkritumu pieņemšanai poligonos . Ziņošana par Rekomendācijas ieviešanu - 2014.g. un reizi trijos gados pēc tam.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a	Ieviešanu paredz jau citi normatīvi un prasības Kohēzijas fonda finanšu instrumenta piesaistīšanai. Latvijai ziņojums nav jāiesniedz : http://rod.eionet.europa.eu/obligations?country=21&id=&filter=GO&issue=13&client=72&_sourcePage=u9Ql6IU8JcBRpoYEIXZpVqWNPpi88w7g5d5zs-

												WhBf8%3D&_fp=huiUGjUE EHkP8AMsmQuvqyOS- 6fy0ObsaF3MmDSJVUKeyRkf 8X2FKB2ArFJ6R0xT
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā												
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ieviest "Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ" caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	Nz	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Nav iniciēti pasākumi sadarbības organizēšanai	
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks. <i>[Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]</i>	Reg	Apņēmusies ieviest	Ieviests daļēji	Jā	Zema (ratific.), Augsta (pārējām)	2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/2 par baterijām un akumulatoriem												
Nesint. (iesk. Met.)	Tieša, no upēm, sistēmātiska	Iedzīvotāji, ražotāji, pakalojumu sfēra	Tirgošanas aizliegums un marķējuma prasība	Dalībvalstīm tiek rekomendēts aizliegt tirgot baterijas un akumulatorus, kuru norādīto metālu saturs pārsniedz norādīto, kā arī attiecīgi marķēt šos metālus saturošos izstrādājumus.	Reg	Apņēmusies ieviest	Ieviests	Jā	Zema	1a	Mk. Not. Nr.139 (14.02.2006) + Bateriju un akumulatoru ražotājiem ir jāreģistrējas bateriju un akumulatoru ražotāju reģistrā (www.elektroregistrs.lv). Minētā ražotāju reģistra turētājs ir Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija.	
Nesint. (iesk. Met.)	Tieša, no upēm, sistēmātiska	Iedzīvotāji, ražotāji, pakalojumu sfēra	Savākšana un apstrāde pēc izmantošanas	Dalībvalstīm tiek rekomendēts nodrošināt bateriju un akumulatoru savākšanu (savākšanas apjomiem jābūt vismaz 25% 2012.g. un 45% 2016.g.) un apstrādi pēc izmantošanas.	T/T	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē	Vidēja	1b	Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.- 2020.gadam paredz: Savākt 45 % no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.	

HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/3 par kadmiju mēslošanas līdzekļos

Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Siste- mātis- ka	Lauksaimniec.	Kadmija saturs mēslošanas līdzekļos	Dalībvalstīm tiek rekomendēts noteikt maksimālo kadmija saturu BJ sateces baseinā lietojamajos mēslošanas līdzekļos.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	leviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	Latvijā kadmija pieļaujamo saturu mēslošanas līdzekļos nosaka MK 2006.gada 27.jūnija noteikumi Nr.530 „Mēslošanas līdzekļu identifikācijas, kvalitātes atbilstības novērtēšanas un tirdzniecības noteikumi”
----------------------------	---------------------------------------	---------------	--	--	-----	-------------------------	----------	-----------------------------	------	----	---

HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)

Sint. sav.	No atmos- fēras, Siste- mātis- ka	Rūpniecība (lielās un mazās sadedzināš. iekārtas)	Prasības, emisiju limita vērtības un pasākumi emisiju samazinā- šanai	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņemšanos nodrošināt sadedzināšanas efektivitātes prasības (combustion efficiency requirements) un dioksīnu emisiju limita vērtības atbilstoši HELCOM Rekomendācijai 28E/8 (līdz 2016.g.), lai samazinātu dioksīnu emisijas no maza mēroga sadedzināšanas avotiem, kā arī izstrādātu izmaksu efektīvākos un BAT atbilstošus pasākumus liela mēroga rūpniecības objektiem.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	leviests daļēji	Nē	Augsta	2a	Nacionālais ieviešanas plāns par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem 2005.–2020.gadam (31.03.2005). Nevienā no normatīvajiem aktiem nav noteiks ikgadējais valstī pieļaujama dioksīnu un furānu emisiju daudzums gaisā. Ministru kabineta noteikumi Nr. 401 “Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai” 24.04.2011. Noteikumi nosaka NOP emisiju robežvērtības dioksīniem un furāniem, kas rodas gaisā un ūdenī no atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Noteikumi nosaka, ka maksimālās dioksīnu un furānu emisiju robežvērtības gaisā pēc izplūdes gāzu attīrīšanas nedrīkst pārsniegt 0,1 ng/m3 (tas attiecas uz kopējo koncentrāciju, kas aprēķināta, ņemot vērā to I-TEQ), bet pēc izplūdes gāzu attīrīšanas procesā radušos notekūdeņu attīrīšanas nedrīkst pārsniegt 0,3 ng/l.
---------------	--	---	---	---	-----	-------------------------	--------------------	----	--------	----	---

Sint. sav.	Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums, kā arī <u>antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē</u> no akvakultūrām.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja (termiņi?)	1b / iespējams 2a?	Draft HELCOM Recommendation on aquaculture 07.10.2014
Sint. sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP), HELCOM GIS.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Jā	Vidēja (termiņi?)	2a	REGIONAL ACTIONS 1. STW as the official HELCOM tool and funding secured. 3. New regional AIS data and endproduct delivery service hosted by the HELCOM Secretariat. 2. Operational technical solution in place combining EU and regional systems for POLREP message exchange. PLEASE NOTE Regional information system development is a continuous process.
Sint. sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas , lai stiprinātu BJ avārijas situāciju sagatavošanas un reaģētspējas jaudu.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Jā	Augsta	2a	Vai Latvija slēgs bilaterālās vienošanās?
Sint. sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (<i>HELCOM Manual on Co-operation in Combatting Marine Pollution Volume II</i>), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Jā	Zema	2a	

Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Siste- mātis- ka	Nav norādīts	Pasākumu pakete bīstamo vielu samazinā- šanai	Deklarācijas valstis pieņem "pārvaldības pasākumu paketi bīstamo vielu izplūžu, emisiju un zudumu samazināšanai no dažādiem avotiem" (" <i>Palette of measures on management options to reduce discharges, emissions, and losses of hazardous substances from various sources</i> ").	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms	Jā	Augsta	2a	15.4.2014 iesniegta HELCOM apstiprināšanai: http://www.helcom.fi/Documents/Ministerial2013/Ministerial%20declaration/Adopted_endorsed%20documents/Palette%20of%20cost-effective%20management%20options%20to%20reduce%20pollution%20by%20hazardous%20substances.pdf
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Nav norādīts, Siste- mātis- ka	Nav norādīts	Āktivitātes paterētāju uzvedības izmaiņām	Deklarācijas valstis vienojas turpināt veicināt un pastāvīgi atbalstīt aktivitātes , kuru mērķis ir <u>mainīt paterētāju uzvedību uz "zālāku" produktu, procesu un pakalpojumu lietošanu</u> (mazāk saistītu ar bīstamo vielu lietošanu).	Dažādi	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta	2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Nesint. (iesk. Met.)	Tieša, no upēm, Siste- mātis- ka	Ražotāji, kuģniecība, iedzīvotāji	Minamatas Konvencijas par merkūriju ratificēšana	Deklarācija mudina ratificēt un pēc iespējas ātri sākt ieviest Minamatas Konvenciju par merkūriju (UNEP Minamata Convention on Mercury (2013)) , ņemot vērā jau esošās un iespējams atjauninātās HELCOM Rekomendācijas, kas ierobežo merkūrija lietošanu produktos un procesos.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Augsta	2a	Likumdošanā nav normas par merkūrija lietošanu; konvencija nav ratificēta
Nesint. (iesk. Met.)	Dažādi avoti, Siste- mātis- ka	Ražotāji, kuģniecība	Radioaktīvo vielu monitorings un ietekmes novērtējums	Deklarācijas valstis vienojas turpināt radioaktīvo vielu monitoringu BJ saskaņā ar HELCOM Rekomendāciju 26/3 un veikt novērtējumus radioaktivitātes ietekmei uz jūras vidi un cilvēkiem.	Reg, Zīp	Apņēmu- sies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1b	Latvija piedalās monitoringā. Guidelines related to HELCOM Recommendation 26/3 Revised 3 July 2015
Sint. sav.	Tieša, Nega- dījumu	Kuģniecība	Rekomendā- cijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Plānots ieviest līdz 2018

Sint. sav.	Tieša, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/4 "Novērošana no gaisa ar tālīzpētes metodēm un aprīkojumu BJ reģionā".	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Jautājumi dalībvalstīm: Are national waters covered by regular aerial surveillance which meet the general rules for a minimum of regular surveillance flights Chapter 7.5.2 of the Response Manual? Do you have sufficient share of surveillance flight in darkness/ poor visibility (15-25% on average)?
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (concept of proactive route planning) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātas novērošanas sistēmām Baltijas jūrā											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda(Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	T/T	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Jautājumi dalībvalstīm: Are national waters covered by regular aerial surveillance which meet the general rules for a minimum of regular surveillance flights Chapter 7.5.2 of the Response Manual? Do you have sufficient share of surveillance flight in darkness/ poor visibility (15-25% on average)?
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/8 par par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas											
Sint. sav.	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināšanas iekārtas)	Publiskā informācija	Veikt nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu sabiedrības informētību.	In	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P ieviešana nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta	2b	Nav P

Sint. sav.	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Emisiju standarti	Dalībvalstis 2008. gadā izstrādā noteiktas <u>efektivitātes prasības un emisiju robežvērtības</u> , kas paredzētas mazām sadedzināšanas iekārtām.	Reg	Apņēmības ieviest	ieviests	Jā	Zema	1b	Nacionālais ieviešanas plāns par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem 2005.–2020.gadam (31.03.2005). Nevienā no normatīvajiem aktiem nav noteikts ikgadējais valstī pieļaujamais dioksīnu un furānu emisiju daudzums gaisā. Ministru kabineta noteikumi Nr. 401 "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai" 24.04.2011. Noteikumi nosaka NOP emisiju robežvērtības dioksīniem un furāniem, kas rodas gaisā un ūdenī no atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Noteikumi nosaka, ka maksimālās dioksīnu un furānu emisiju robežvērtības gaisā pēc izplūdes gāzu attīrīšanas nedrīkst pārsniegt 0,1 ng/m3 (tas attiecas uz kopējo koncentrāciju, kas aprēķināta, ņemot vērā to I-TEQ), bet pēc izplūdes gāzu attīrīšanas procesā radušos notekūdeņu attīrīšanas nedrīkst pārsniegt 0,3 ng/l.
Sint. sav.	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Videi drošas sadedzināšanas tehnoloģijas	Mazās sadedzināšanas iekārtās <u>jāveicina videi drošu sadedzināšanas tehnoloģiju</u> izmantošana.	In	ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P ieviešana nav plānota)	NĒ(Nac)	Augsta	2b	Nav P
Sint. sav.	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Publiskā informācija	Piegādātāji jāinformē par videi drošām metodēm tādās sadedzināšanas iekārtās, kas nepārsniedz 50 kW, kā arī tie jāiesaista videi draudzīgas prakses (Best Environmental Practises — BEP) veicināšanā mājāsaimniecībās.	In	ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P ieviešana nav plānota)	NĒ(Nac)	Augsta	2b	Nav P

Sint. sav.	Atmosfēras, Sistēmātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Kontrole	Uzņēmumos jāiesaka vai jānosaka kā obligāta prasība, ka operators veic ikgadējas iekšējas pārbaudes un regulāras instruktāžas par pareizu tehniskā aprīkojuma izmantošanu, ko veic autorizēti eksperti (piem., profesionāli skursteņslauķi).	Reg	Apņēmuses ieviest	Ieviests	Jā	Zema	1b	Ministru kabineta noteikumi Nr. 401 "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai" 24.04.2011. nosaka iekārtas darbības un kontroles kārtību.
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā											
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Reg	Apņēmuses ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena dalībvalsts veic virs citas(-u) dalībvalsts(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Reg	Apņēmuses ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš.)	Iespējams 2a	Nacionālie lidojumu netiek veikti finansējuma trūkuma dēļ.
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izveidotu labas prakses pieeju.	In	Apņēmuses ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Ņemot vērā starptautisko sadarbību, dalībvalstis savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastē.	Reg	Apņēmuses ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Novērtējums: naftas un ķīmiskā piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstis pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Reg	Apņēmuses ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu novēršanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint. sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionālai plāns: reaģētspējas gatavības plāns	Līdz 2010. gadam identificēt nepieciešamību un pabeigt kvantitatīvu novērtēšanu pretpasākumiem saistībā ar reaģēšanu piekrastē, kā arī līdz 2013. gadam sagatavot konkrētu plānu/programmu to īstenošanai.	Reg (Plāna izstr.)	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), ieviešana ir procesā (P.)	Jā	Zema- Vidēja	1a un 1b	Notiek sadarbība starp iesaistītajām institūcijām. Finansējuma trūkums plānā noteikto P. (nacionālās reaģētspējas kapacitātes uzlabošanai) ieviešanai.

1.5. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „NAFTAS PRODUKTU IENESE”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 5.tabula. **SLODZE: Naftas produktu ienese** (Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	Ek	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbaūžu skaits ir pietiekams.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Informēšana	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu. Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvu, samērīgu un preventīvu sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējās rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējās informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finansiālās garantijas vai līdzvērtīgu nodrošinājumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43. pantā minētajām valstīm.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtītāji, saņēmēji, īpašnieki	Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtitāji, saņēmēji, īpašnieki	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, atkritumu sūtitāji, saņēmēji, īpašnieki	Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmīgas ieviest	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	Pamatnolīgumi par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Mongoliju, Vjetnamas socialistisko republiku, Filipīnu republiku, no otras puses
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatoriem)	Ja kaitējums videi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi.</u>	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatoriem)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tiktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējumu radošiem faktoriem; (ii) \ (atbilstoši 7. pantam).	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Izmaksu atlīdzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātspējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P. ievieš. nav plānota)	NĒ(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	Iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējumu novēršanas (remedial) darbības.	Reg	Apņēmīgas ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	Vides aizsardzības likums 26.pants

Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnīeku minimālo sagatavotības līmeni

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Apmācības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jūrnīeki būtu sagatavoti vismaz saskaņā ar STCW konvencijas prasībām un viņiem būtu sertifikāti.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kvalitātes standartu sistēma	Dalībvalstis nodrošina, ka darbības, kas saistītas ar sagatavošanu, kompetences novērtēšanu, sertificēšanu, apstiprinājumu un atkārtotu apstiprinājumu izsniegšanu un ko veic nevalstiskas aģentūras vai vienības, kas ir to pakļautībā, pastāvīgi tiek pārraudzītas, izmantojot kvalitātes standartu sistēmu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Personāla atpūtas periods (prasība)	Noguruma novēršanas nolūkā dalībvalstis nosaka un ievieš atpūtas laiku sardzes personālam un prasa sardzes sistēmas organizēt tā, lai sardzes personāla efektivitāte nepasliktinātos noguruma dēļ, un pienākumus organizēt tā, lai pirmais sardzes sastāvs reisa sākumā, kā arī nākamie sardzes sastāvi, kuri cits citu nomaina, būtu pietiekami atpūtušies un arī citādi gatavi sardzei.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Visus kuģus neatkarīgi no karoga, ar kuru tie kuģo, tiem atrodies dalībvalsts ostās, pakļauj ostas valsts kontrolei, ko veic virsnieki, kurus konkrētā dalībvalsts ir attiecīgi pilnvarojusi, lai pārbaudītu, vai visiem jūrnīekiem, kas strādā uz kuģa un kam saskaņā ar STCW konvenciju jābūt kompetences sertifikātam vai attiecīgajām atļaujām.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par tādu attiecīgās valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo Direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto sistēmu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis un Komisija nodrošinās to, ka Natura 2000 tīkla izveide, arī jūras vidē, lielā mērā tiek pabeigta līdz 2012. gadam un turpinās integrēt sugu un dzīvotņu aizsardzības un pārvaldības prasības galvenajās ar zemes un ūdeņu izmantošanu saistītajās politikās, ko īsteno gan Natura 2000 teritorijās, gan ārpus tām.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ieviešana ir procesā	NĒ(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Natura 2000 pārvaldības plāni	Dalībvalstis nodrošinās to, ka visās Natura 2000 teritorijās tiek laikus izstrādāti un īstenoti pārvaldības plāni vai līdzvērtīgi instrumenti, kuros ir noteikti saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema- Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Informācija un izglītība	Komisija un dalībvalstis (1) uzlabos <u>sadarbību ar galveno nozaru pārstāvjiem</u> un turpinās <u>izstrādāt vadlīniju dokumentus</u> , lai uzlabotu nozaru izpratni par ES dabas tiesību aktu prasībām un to nozīmi ekonomikas attīstības veicināšanā; (2) veicinās dabas jomā pieņemto direktīvu noteikumu izpildi, rīkojot tiesnesiem un prokuroriem īpašas <u>mācību programmas</u> par Natura 2000 un izstrādājot labākas atbilstības veicināšanas spējas.	In	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema- Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Nacionālā programma/ plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams</u> .	Reg	Apņēmī- sies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	Jā (ieviesta- jiem), NĒ (pap. pas.)	Vidēja- Augsta (Nenot. par pap.P.)	1a un iespē- jams 2a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/11 par turpmākiem norādījumiem par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/11 attiecībā uz kuģošanu ledus apstākļos.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema- Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava)										
Tiešas noplūdes, Negadīj.	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/6 "Integrated Wildlife Response Planning in the Baltic Sea Area", 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām BJ.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	P ir ieviests	Jā	Zema	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP), HELCOM GIS.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms	Jā	Vidēja (termiņi?)	2a	REGIONAL ACTIONS 1. STW as the official HELCOM tool and funding secured. 3. New regional AIS data and endproduct delivery service hosted by the HELCOM Secretariat. 2. Operational technical solution in place combining EU and regional systems for POLREP message exchange. PLEASE NOTE Regional information system development is a continous process.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izsvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas , lai stirpinātu BJ avārijas situāciju sagatavotības un reaģētspējas jaudu.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms	Jā	Augsta	2a	Vai Latvija slēgs bilaterālās vienošanās?
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionālo OWR plānu izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas izstrādāt un pieņemt nacionālos plānus "reaģēšanas pasākumiem ar naftas produktiem piesārņotās savvaļas dzīvās dabas attīrīšanai" (oiled wildlife response (OWR) plans) (līdz 2016.g.); un stiprināt darbu pie OWR HELCOM RESPONSE ietvaros.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Augsta	2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (HELCOM Manual on Co-operation in Combatting Marine Pollution Volume II), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms	Jā	Zema	2a	

Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātās novērošanas sistēmām Baltijas jūrā. Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (<i>concept of proactive route planning</i>) un <u>līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus</u> BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Dažādi	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	T/T	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Jautājumi dalībvalstīm: Are national waters covered by regular aerial surveillance which meet the general rules for a minimum of regular surveillance flights Chapter 7.5.2 of the Response Manual? Do you have sufficient share of surveillance flight in darkness/ poor visibility (15-25% on average)?
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ievieš "Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ" caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	Nz	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Nav iniciēti pasākumi sadarbības organizēšanai
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks. <i>[Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]</i>	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Ieviests daļēji	Jā	Zema (ratific.), Augsta (pārējām)	2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekom. 31E/6 par Integrated Wildlife Response Planning										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionāla OWR plāna izstrāde	Dalībvalstīm tiek rekomendēts izmantot OWR (Oiled Wildlife Response) Vadlīnijas un nacionālā vai lokālā līmenī izstrādāt naftas piesārņojuma ārkārtas rīcības plānos (<i>oil pollution contingency plans</i>) integrētus OWR plānus.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Jā	Augsta	2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā

Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (<i>concept of proactive route planning</i>) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Dažādi	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	
-----------------------------------	------------	--	--	--------	-------------------------	-----------	----	--------	----	--

HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātās novērošanas sistēmām Baltijas jūrā

Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	T/T	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē	Augsta	2a	Jautājumi dalībvalstīm: Are national waters covered by regular aerial surveillance which meet the general rules for a minimum of regular surveillance flights Chapter 7.5.2 of the Response Manual? Do you have sufficient share of surveillance flight in darkness/ poor visibility (15-25% on average)?
--	------------	---	---	-----	-------------------------	-----------	----	--------	----	---

HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā

Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	"Netiešās maksas" sistēma	izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās (no 2000. gada) kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašīntelpu naftas atkritumi).	Ek	Apņēmu- sies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
-------------------------------------	------------	---------------------------------	--	----	-------------------------	---	----	------	----	---

HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā

Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema- Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena dalībvalsts veic virs citas(-u) dalībvalsts(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac)	Vidēja- Augsta (Nenot. P. ievieš. - Šķēršļi)	Iespē- jams 2a	Nacionālie lidojumu netiek veikti finansējuma trūkuma dēļ.

Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izveidotu labas prakses pieeju.	In	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema- Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Nemot vērā starptautisko sadarbību, dalībvalstis savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastē.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Novērtējums: naftas un ķīmiskā piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstīs pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu novēršanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionālai plāns: Pretpasākumu plāns saistībā ar reaģētspēju	Līdz 2010. gadam identificēt nepieciešamību un pabeigt kvantitatīvu novērtēšanu pretpasākumiem saistībā ar reaģēšanu piekrastē, kā arī līdz 2013. gadam sagatavot konkrētu plānu/programmu to īstenošanai.	Reg	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), ieviešana ir procesā (P.)	Jā	Zema- Vidēja	1a un 1b	Notiek sadarbība starp iesaistītajām institūcijām. Finansējuma trūkums plānā noteikto P. (nacionālās reaģētspējas kapacitātes uzlabošanai) ieviešanai.
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/11 "Norādījumi par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos"										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Apmācības	Attīstīt izglītības piedāvājumus jūrniekiem, piedāvājot augstas kvalitātes mācību programmas par kuģošanu ledus apstākļos, saskaņā ar 1978.gada STCW konvenciju.	In	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pietiekami ledlaužu pakalpojumi	Veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka ir pieejami pietiekami ledlaužu pakalpojumi, lai palīdzētu kuģiem, kas atrodas viņu teritorijas ostās.	T/T	Apņēmī- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

1.6. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „FIZISKĀS SLODZES UZ JŪRAS VIDI”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 6.tabula. **SLODZE: Fiziskās slodzes uz jūras vidi** (Avots: Biedrība “Exelixa”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodze	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasāku- miem	Nenoteikti- ba par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen- -dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27.jūnija direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu										
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Kuģniecība, Zvejniecība, Enerģētika, Telekomu- nik.	Ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūras	Plānu un programmu sagatavošanas laikā tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Eiropas Padomes 1992.gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību										
Fiziski zaudējumi (biotopi)	Kuģniecība, Zvejniecība, Hidrobūves	IVN procedūra	Pirms tiek izsniegta atļauja veikt darbību, jāīsteno ietekmes uz vidi izvērtēšana.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).										
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka <u>zvejas rīku izmantošanas nosacījumus.</u>	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	Reg, T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir īpaša zvejas atļauja, kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus un (3) tralēšanas aizliegumu ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m.	Reg, T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Ministru Kabineta noteikumi Nr. 296. (02.05.2007.) "Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos"

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Zvejniecība	Aizlieguma vietas zvejai ar traļiem	Piekrastes ūdeņos un pārējos Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos aizliegta zveja ar traliem vietās, kuru dziļums nepārsniedz 20 m.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
	Zvejniecība	Zvejas aizlieguma vietas	Rīgas līcī aizliegta zveja ar traļiem, ja tiem piestiprināts gruntrops.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Zvejniecība	Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos, (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Gan Jā, gan Nē(Sag)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
-----------------------------	-------------	---	--	----------	-----------------------	---	---------------------	-------------	----------	---

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Finans. atbalsts atkritumu iekārtu infrastruktūrai ostās	Zvejas flotes modernizācija – investīcijas drošības, darba apstākļu uzlabošanā, ieguldījumi selektīvākos rīkos , zvejas produktu kvalitātes uzlabošana, nosacījumu izpilde saistībā ar nevēlamo nozveju, energoefektivitātes uzlabošana;	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	2a un 2b	41,9 milj. EUR
-----------------------------	------------------------------	--	---	----	--------------------------	-----------	----	-------------	----------	----------------

Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas un piestātnes ārpus ostām	Prasība par IVN	Attiecas uz ostām un piestātnēm ārpus ostām, kas paredzētas kravu pārkraušanai (izņemot pasažieru kuģu piestātnes), ja tās var apkalpot kuģus ar 1350 tonnu un lielāku tilpību. Pirms darbības uzsākšanas jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (> 25 ha platībā)	Prasība par IVN	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 25 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (> 5 ha platībā)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 5 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (pazemes izstrādnes)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi pazemes izstrādēs. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (tīrot vai padziļinot virszemes ŪO vai jūru)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz derīgo izrakteņu ieguvi, tīrot vai padziļinot virszemes ūdens objektus vai jūru (izņemot ostas akvatorijas remonta padziļināšanu sākotnējā projektētā dziļuma atjaunošanai), ja kopējais izrakteņu ieguves apjoms ir 1000 kubikmetru un vairāk. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Oglūdenražu izpēti un ieguves urbumi	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ogļūdenražu izpēti un ieguves urbumiem. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Vēja elektrostaciju būvniecība	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz vēja elektrostaciju būvniecību LR teritoriālajā jūrā un LR ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecība	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecību (visām darbībām, uz kurām neattiecas šā likuma 1.pielikums). Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Dambju, molu un citu būvju būvniecība jūrā	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz dambju, molu un citu būvju būvniecību jūrā, kur iespējamas krasta pārmaiņas, izņemot esošo būvju uzturēšanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošana	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Ministru Kabineta noteikumi Nr. 475 (13.06.2006.) "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība"

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Tehnisko noteikumu saņemšanas prasība	VVD izsniedz tehniskos noteikumus virszemes ŪO vai ostu akvatoriju tīrīšanai vai padziļināšanai, ja šīm darbībām saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nav nepieciešams IVN.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (kuģu ceļu tīrīšana vai padziļināšana)	Eksperta atzinums par ietekmi	Darbības ierosinātājs papildus iesniegumam iesniedz sertificēta eksperta atzinumu par virszemes ŪO tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi uz ĀADT, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī iespējamo ietekmi uz tīrāmo vai padziļināmo ŪO. Ja nepieciešams, VVD pieprasa Dabas aizsardzības pārvaldei izvērtēt saņemto atzinumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Tehniskajos noteikumos iekļaujamie papildus nosacījumi	Tehniskajos noteikumos papildus vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām iekļauj šādus nosacījumus: (..) pasākumi kaitējuma ūdens bioloģiskajiem resursiem un vides piesārņojuma novēršanai.	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Atļaujas saņemšana grunts novietošanai jūras novietnē	Ja izņemto grunti paredzēts novietot grunts novietnē jūrā, VVD papildus tehniskajiem noteikumiem izsniedz atļauju grunts novietošanai jūras novietnē atbilstoši Helsinku konvencijas prasībām, pamatojoties uz darbības ierosinātāja iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai. Grunts novietošana grunts novietnē jūrā ir atļauta tikai saskaņā ar Latvijas Jūras administrācijas apstiprinātajām grunts novietņu robežām.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Ministru Kabineta noteikumi Nr. 652 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Nida–Pērkone" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Fiziski zaudējumi/kaitējums	Energētika (VES), Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt alģu un gliemeņu rūpniecisku iegūvi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (grunts novietnes)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Ministru Kabineta noteikumi Nr. 653 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"										
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Enerģētika (VES), Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt aļģu un gliemeņu rūpniecisku ieguvi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (grunts novietnes)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 807 (19.10.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"										
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Enerģētika (VES)	Aizliegtās darbības	Visā aizsargājamā jūras teritorijā aizliegts: uzstādīt vēja elektrostacijas; lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svīnu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Ostas (grunts novietnes un gultnes padziļināšana)	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu aizsargājamā jūras teritorijā nepieciešams veikt šādām darbībām: grunts novietnes ierīkošanai; gultnes padziļināšanai (grunts izņemšanai vai pārvietošanai), lai nodrošinātu kuģu satiksmi aizsargājamās jūras teritorijas neitrālajā zonā	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

1.7. ESOŠIE UN PLĀNOTIE NOZARU POLITIKU PASĀKUMI DESKRIPTORAM „SELEKTĪVA ĪPATŅU (ZIVJU) IEGUVE”, PASĀKUMU IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

1.pielikuma 7.tabula. **SLODZE: Selektīva īpatņu (zivju) ieguve** (Avots: Biedrība “Exelixi”, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību /pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen-dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013.gada 1.decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ilgtermiņa pārvaldības plānos ietveramie pasākumi	Daudzgadņu plānos jāietver <u>saglabāšanas pasākumus</u> , lai atjaunotu un uzturētu zivju krājumus virs līmeņiem, kas spēj nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (MIIA).	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Izkraušanas pienākuma prasības ieviešana	Visas to sugu nozvejas, uz kurām attiecas nozvejas limiti, tiek paceltas un paturētas uz zvejas kuģiem, reģistrētas, izkrautas un attiecīgā gadījumā atskaitītas no kvotas, izņemot gadījumus, kad tās izmanto kā dzīvu ēsmu. Ne vēlāk kā - no 01.01.2015.: mazā pelaģiskā zveja, lielā pelaģiskā zveja, rūpnieciskā zveja un laša zveja BJ, - no 01.01.2015. attiecībā uz zvejniecības galvenajām sugām un no 01.01.2017. attiecībā uz visām pārējām sugām tādu iepriekš neminētu sugu zveja BJ, uz kurām attiecas nozvejas limiti.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	Jā	Vidēja	1b	Nepieciešams sakārtot tiesisko bāzi ES līmenī, kas novērstu juridiskās pretrunas izmetumu aizlieguma ieviešanai. Nepieciešama vienošanās par tehniskajiem pasākumiem horizontālā līmenī starp reģioniem, lai nodrošinātu vienādu šī noteikuma ieviešanu .
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu ieviešana atbilstošas zvejas kapacitātes nodrošināšanai	Dalībvalstis laika gaitā <u>paredz pasākumus</u> , lai savu flotu zvejas kapacitāti pielāgotu savām paredzētajām zvejas iespējām, ņemot vērā tendences un pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem. Lai to panāktu, dalībvalstis līdz katra gada 31. maijam nosūta Komisijai ziņojumu par līdzsvaru starp to flotes zvejas kapacitāti un to zvejas iespējām. - Dalībvalstis <u>nodrošina</u> , lai <u>no 01.01.2014.</u> to flotu zvejas kapacitāte nevienā brīdī nebūtu lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos, (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Gan Jā, gan Nē(Sag)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas iespēju noteikšana	Dalībvalstīm iedalītās zvejas iespējas nodrošina ikvienai dalībvalstij ar katru zivju krājumu vai zvejniecību saistīto zvejas darbību relatīvu stabilitāti. Zvejas iespējas nosaka saskaņā ar piesardzīgu pieeju zvejniecības pārvaldībai (nodrošina MIIA) un atbilstīgi kvantitatīvi nosakāmiem mērķapjomiem, termiņiem un ierobežojumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (ikgadējās zvejas iespējas)	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Minimālā saglabāšanas references izmēra noteikšana	Savienības tiesību aktos noteikts jūras ūdeņu dzīvo organismu sugu izmērs, ņemot vērā briedumu, par kuru mazākiem izmēram piemēro ierobežojumus vai stimulus ar mērķi novērst nozvejošanu, kas veikta ar zvejas darbībām.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Finansiālais atbalsts	Ievērojot nosacījumus, ko jāparedz piemērojamos ES tiesību aktos, ES finansiālo palīdzību dalībvalstīm var piešķirt, lai palīdzētu sasniegt KZP mērķus un to piešķir ar nosacījumu, ka dalībvalstis izpilda KZP noteikumus.	Ek	leviešana ir obligāta	Sagaidāms (Fin.atb. no EJZF)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par daudzgadu plānu Baltijas Jūras mencu krājumiem, Padomes Regula (EK) Nr. 1098/2007 (2007.gada 18.septembris), ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto * Tiks atcelta, kad stāsies spēkā jaunais ilgtermiņa pārvaldības plāns (saistībā ar Regulu Nr. 1380/2013 par KZP; sagaidāms 2015.g.)										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kopējā pieļaujamā nozveja (KPN)	Katru gadu Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par attiecīgo mencu krājumu Kopējo pieļaujamo nozveju (KPN) nākamajam gadam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ierobežojumi zvejas piepūlei (laika periodiem) un apgabaliem	Regula nosaka laika periodus (maksimālo dienu skaitu), kad atļauta zveja ar konkrētiem zvejas rīkiem un zvejas ierobežojumus norādītos apgabalos (no 1. maija līdz 31. oktobrim).	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Zvejas iespējas mencai ir pietiekamā līmenī, lai zvejotu visu gadu, bet, nosakot zvejas dienas, tiek veidoti mākslīgi kavēkļi, kas traucē apgūt kvotu.

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Īpaša atļauja mencu zvejai	Visiem Kopienas kuģiem, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m un kuriem uz klāja atrodas vai kuri izmanto kādus rīkus mencu zvejai Baltijas jūrā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2187/2005 3. pantu, ir jāsaņem īpaša atļauja mencu zvejai Baltijas jūrā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Darbību reģistrēšana Zvejas žurnālā	Visu Kopienas kuģu, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m, kapteiņi reģistrē savu kuģu darbības zvejas žurnālā . Dalībvalstis var atļaut ar VMS (kuģu satelītnovērošanas sistēma) aprīkoto kuģu kapteiņiem zvejas žurnālā ierakstāmo informāciju paziņot elektroniskā veidā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas piepūles datu ziņošanas prasība (zvejas kuģiem)	Tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, uz kura ir jebkurš no Regulā minētajiem zvejas rīkiem, iebraucot ostā un izbraucot no ostas vai iebraucot Baltijas jūrā un izbraucot no Baltijas jūras, nosūta uz karoga valsti zvejas piepūles ziņojumu, kas satur Regulā norādīto informāciju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas ierobežojumu atbilstības kontrole (veic kompetentā iestāde)	Karoga dalībvalsts kompetentās iestādes novēro un kontrolē atbilstību: zvejas piepūles ierobežojumiem un zvejas ierobežojumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Minimālā zivju lieluma prasības	Regula nosaka zivju mērišanu un pārāk maza izmēra zivju ielaišanu atpakaļ jūrā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka pasīvo zvejas rīku izmērus un izmantošanas laiku, ierobežojumus un nosacījumus attiecībā uz driftertikliem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka <u>linuma acu izmērus un auklas rupjumu, vajadzīgo nozvejas procentuālo apjomu sasniegšanu</u> (ūdeņu dzīvo resursu daudzumus, kas nozvejoti, pārsniedzot atļautās procentuālās daļas, kas precizētas II un III pielikumā, nedrīkst izkraut krastā, bet tos pirms katras izkraušanas ielaiž atpakaļ jūrā), <u>citus zvejas rīku izmantošanas nosacījumus.</u>	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas aizlieguma apgabali	Visu gadu ar jebkādiem aktīviem zvejas rīkiem aizliegts zvejot Regulā minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Lašu zvejas ierobežojumi	Aizliegts turēt uz klāja lašus: a) no 1. jūnija līdz 15. septembrim apakšrajonu 22–31 ūdeņos; b) no 15. jūnija līdz 30. septembrim apakšrajonu 32 ūdeņos.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir <u>īpaša zvejas atļauja</u> , kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) <u>kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus</u> un (3) <u>tralēšanas aizliegumu</u> ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Aizliegtie zvejas rīki un paņēmiņi	Ķert ūdeņu dzīvos resursus, izmantojot metodes, kas ietver sprāgstvielu, indīgu vai apdullinošu vielu, elektrības vai jebkāda veida lādiņu izmantošanu, ir aizliegtas.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju, Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008 (2008.gada 29.septembris), ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	NNN zvejas aizliegums	Regula <u>aizliedz veikt nelikumīgu, neregulētu un neuzskaitītu (NNN) zveju</u> . Pieņem, ka zvejas kuģis ir iesaistījies NNN zvejā, ja ir pierādīts, ka tas ir veicis 3.pantā norādītās darbības, tai skaitā, a) zvejojis bez derīgas licences, pilnvarojuma vai atļaujas, b) nav izpildījis pienākumu reģistrēt un ziņot par nozveju vai par datiem, kas saistīti ar nozveju, c) bijis iesaistīts tādu krājumu specializētajā zvejā, uz kuriem attiecas moratorijs vai kuru zveja ir aizliegta; d) izmantojis aizliegtu vai neatbilstīgu zvejas rīku.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Tūlītēju noteikumu izpildes pasākumu veikšana pārkāpumu gadījumos	Gadījumā, ja fiziska vai juridiska persona tiek turēta aizdomās par smagu pārkāpumu vai ir tikusi pārsteigta pārkāpuma izdarīšanas brīdī, dalībvalstis uzsāk pārkāpuma izmeklēšanu un saskaņā ar to valsts tiesību aktiem un atkarībā no pārkāpuma smaguma pakāpes veic <u>tūlītējus noteikumu izpildes pasākumus</u> , tai skaitā šādus: a) zvejas darbību tūlītēja pārtraukšana; b) zvejas kuģa novirzīšana uz ostu; c) zvejas rīku un nozvejas vai zvejas produktu arests; fd) īslaicīga attiecīgā zvejas kuģa vai transportlīdzekļa lietošanas aizliegšana; e) zvejas pilnvarojuma apturēšana.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Sankcijas pārkāpumu gadījumos	Dalībvalstis nodrošina, ka fizisku personu, kas izdarījusi smagu pārkāpumu (NNN zveja), vai juridisku personu, kas ir atbildīga par smagu pārkāpumu, soda ar efektīvām, samērīgām un preventīvām administratīvām sankcijām.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	NNN zvejas kuģu saraksts	Komisija izveido Eiropas Kopienas NNN kuģu sarakstu. Šajā sarakstā iekļauj zvejas kuģus, saistībā ar kuriem, atbilstīgi šai regulai iegūtājā informācijā apgalvots, ka tie ir iesaistījušies NNN zvejas darbībās, un kuru karoga valstis nav rīkojušās atbilstīgi regulai, reaģējot uz šādu NNN zveju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par KZP kontroles sistēmu, Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kontrole zvejas darbībām	Dalībvalstis kontrolē darbības , ko KZP darbības jomā veic fiziska vai juridiska persona attiecīgo dalībvalstu teritorijā un to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos ūdeņos, tai skaitā šādas darbības: zvejas darbības un pārkraušana citā kuģī.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas licence	Kopienas zvejas kuģi ūdeņu dzīvo resursu komerciālai izmantošanai var lietot tikai tad, ja tam ir derīga zvejas licence .	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas atļauja	Kopienas zvejas kuģim, kas darbojas Kopienas ūdeņos, ir atļauts veikt konkrētas zvejas darbības tikai tad, ja tās ir norādītas derīgā zvejas atļaujā , ja uz zvejniecības vai zvejas zonām, kurās darbības ir atļautas, attiecas: a) zvejas piepūles režīms; b) daudzgadu plāns; c) zvejai ierobežota teritorija; d) zinātniskos nolūkos veikta zveja; e) citi Kopienas tiesību aktos noteikti gadījumi.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas rīku marķēšana	Zvejas kuģa kapteinis ievēro nosacījumus un ierobežojumus, kas attiecas uz zvejas kuģu un to zvejas rīku marķēšanu un identifikāciju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kuģu satelītnovērošanas sistēma	Dalībvalstīs darbojas kuģu satelītnovērošanas sistēma, lai efektīvi uzraudzītu ar to karogu kuģojošu zvejas kuģu zvejas darbības visur, kur šie kuģi atrodas, un zvejas darbības dalībvalstu ūdeņos.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Automātiskās identifikācijas sistēma (AIS)	Zvejas kuģis, kura <u>lielākais kopējais garums pārsniedz 15 m, ir aprīkots ar AIS</u> , ko uztur darbībā un kas atbilst veikspējas standartiem: kuģiem, kuru lielākais kopējais garums ir a) starp 15 m un 18 m – no 2014. g. 31. maija; b) starp 18 m un 24 m – no 2013. g. 31. maija; c) starp 24 m un 45 m – no 2012. g. 31. maija.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas žurnāli	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru <u>kuģu lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk</u> , savā zvejas žurnālā <u>reģistrē darbības un jo īpaši ieraksta visus nozvejotos un uz kuģa paturētos katras sugas īpatņu daudzumus</u> , ja tie pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu, kā arī reģistrē <u>visus izmetumus</u> , kuru apjoms attiecībā uz katru sugu pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Iepriekšējas paziņošanas prasība	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru <u>kuģu lielākais kopējais garums ir 12 m vai vairāk</u> , kuri zvejo <u>krājumus, kas ietverti daudzgadu plānā</u> , un kuriem piemērots pienākumu elektroniski reģistrēt datus zvejas žurnālā, vismaz 4 stundas pirms paredzamās ierašanās ostā paziņo sava kuģa karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm Regulas 17. pantā norādīto informāciju .	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pārkraušanas citā kuģī aizliegumi un noteikumi	Jūrā veikt pārkraušanu citā kuģī Kopienas ūdeņos ir aizliegts. To drīkst veikt tikai ar attiecīgu atļauju un ievērojot šajā regulā paredzētos nosacījumus, dalībvalstu ostās vai vietās, kas atrodas tuvu dalībvalsts krastam, kuras apstiprinātas šim nolūkam, un saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Izkraušanas deklarācija	Neskarot īpašus noteikumus, kas ietverti daudzgadu plānos, tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, kura kuģa lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk, vai viņa pārstāvis aizpilda izkraušanas deklarāciju un jo īpaši ieraksta izkrautos katras sugas īpatņu daudzumus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas piepūles režīma atbilstības kontrole	Dalībvalstis kontrolē atbilstību <u>zvejas piepūles režīmiem</u> ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle. Tās nodrošina, ka zvejas kuģi, kas kuģo ar to karogu, <u>atrodas tajos ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms</u> , kad šie kuģi pārvadā vai attiecīgajā gadījumā <u>izmanto zvejas rīkus, uz kuriem attiecas minētais zvejas piepūles režīms</u> , vai attiecīgā gadījumā darbojas zvejniecībā, uz kuru attiecas minētais zvejas piepūles režīms, tikai tad, ja tiem pieejamā maksimāli pieļaujamās zvejas piepūles robeža nav sasniegta un ja katram zvejas kuģim pieejamā piepūle nav izmantota.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Paziņošana par zvejas rīkiem	Attiecīgajos ģeogrāfiskos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms un kuros piemēro zvejas rīku ierobežojumu vai kuros maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle ir noteikta dažādiem zvejas rīkiem vai zvejas rīku grupām, pirms katra laikposma, uz kuru attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle, zvejas kuģa kapteinis vai viņa pārstāvis karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm <u>pazīno, kādu zvejas rīku vai attiecīgā gadījumā zvejas rīkus viņš paredzējis izmantot gaidāmajā laikposmā</u> . Pirms nav sniegts minētais paziņojums, zvejas kuģis <u>nedrīkst zveiot</u> ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nozvejas un zvejas piepūles datu reģistrēšana un glabāšana	Katra karoga dalībvalsts visus attiecīgos datus par zvejas iespējām, kuri minēti šajā regulā, <u>reģistrē</u> gan izkrāvumu, gan, attiecīgā gadījumā, zvejas piepūles izteiksmē <u>un glabā</u> minēto datu oriģinālus 3 gadus vai ilgāk atbilstīgi valsts noteikumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Būtu nepieciešami atsevišķi uzlabojumi informācijas sistēmā "Latvijas integrētā zivsaimniecības informācijas un kontroles sistēma" (izveidojusi un uztur ZM), bet kopumā P. ir ieviests.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas kapacitātes atbilstības kontrole	Dalībvalstis ir atbildīgas par vajadzīgo <u>pārbaūžu veikšanu</u> , lai nodrošinātu to, ka kopējā zvejas kapacitāte, kas atbilst dalībvalsts izdotajām zvejas licencēm, GT un kW izteiksmē nekad nav lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Dzinēja jaudas atbilstības licencei prasība	Ir aizliegts zveiot ar zvejas kuģi, kuram ir dzinējs ar jaudu, kas pārsniedz to, kura noteikta zvejas licencē.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kontroles programmu izstrāde	Dalībvalstis izstrādā valsts kontroles programmu , kas piemērojama <u>katram daudzgadu plānam</u> . Visas valsts kontroles programmas dara zināmas Komisijai vai dara pieejamas dalībvalsts tīmekļa vietnē. Dalībvalstis nosaka <u>konkrētus inspekcijas kritērijus</u> saskaņā ar regulas I pielikumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas rīku izmantošanas noteikumi	Regula nosaka noteikumus zvejas rīku izmantošanai, tai skaitā, nostiprināšanu un uzglabāšanu, un pazaudēta zvejas rīka atgūšanu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pārraudzības metodes	Dalībvalstis veic pārraudzību to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos Kopienas ūdeņos, pamatojoties uz: a) gadījumiem, kad zvejas kuģi novēroti no inspekcijas kuģiem vai pārraudzības gaisa kuģiem; b) kuģu satelītnovērošanas sistēmu; vai c) citām pamanišanas un identifikācijas metodēm.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Inspekciju veikšanas noteikumi	Regula nosaka <u>noteikumus par dalībvalstu un kopienas veiktajām inspekcijām</u> , tai skaitā, inspekciju veikšanas kārtību, operatora pienākumus, inspekcijas ziņojuma sagatavošanu, elektroniskās datubāze uzturēšanu, inspekcijas ārpus inspekciju veicošās dalībvalsts udeņiem un procedūru pārkāpuma gadījumā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Sankcijas par KZP noteikumu pārkāpumiem	Dalībvalstis nodrošina, lai atbilstīgi to tiesību aktiem sistemātiski veiktu attiecīgus pasākumus, tostarp ierosinātu administratīvu lietu vai krimināllietu pret fiziskām vai juridiskām personām, kuras tur aizdomās par kāda KZP noteikuma pārkāpumu. Vispārējo sankciju pakāpi un papildu sankcijas saskaņā ar attiecīgiem valsts tiesību aktu noteikumiem nosaka tādā veidā, lai pārliecinātos, ka to rezultātā pārkāpējiem efektīvi liedz pārkāpumu rezultātā gūto ekonomisko izdevīgumu, neskarot to likumīgās tiesības strādāt profesijā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Tūlītēji pasākumi pārkāpuma novēršanai	Dalībvalstis veic tūlītējus <u>pasākumus, lai novērstu</u> to, ka zvejas kuģu kapteiņi vai citas fiziskas personas un juridiskas personas, kuras piekertas Regulas Nr. 1005/2008 definēta smaga pārkāpuma (NNN zveja) izdarīšanas brīdī, turpina šādi rīkoties.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Punktu sistēma smagiem pārkāpumiem	Dalībvalstis smagiem pārkāpumiem (NNN zveja) piemēro punktu sistēmu, kura balstās uz to, ka zvejas licences turētājam piešķir attiecīgu punktu skaitu, ja ir pārkāpti KZP noteikumi. Ja kopējais punktu skaits sasniedz vai pārsniedz noteiktu punktu skaitu, zvejas licenci automātiski aptur vismaz uz 2 mēnešiem.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms (ir MK not. projekts)	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Valsts reģistrs zvejas pārkāpumiem	Dalībvalstis valsts reģistrā ievada visus KZP noteikumu pārkāpumus, ko izdarījuši zvejas kuģi, kuri kuģo ar to karogu, vai to valsts piederīgie, tostarp uzliktās sankcijas un piemēroto soda punktu skaitu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Sankcijas dalībvalstīm par KZP prasību neizpildi	Regula nosaka pasākumus/ sankcijas, lai <u>nodrošinātu, ka dalībvalstis</u> ievēro KZP mērķus, tai skaitā, zvejas aizliegumu noteikšanu un kvotu un zvejas piepūles samazināšanu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Datu uzkrāšanas un apstiprināšanas sistēma	Dalībvalstis izveido datorizētu datubāzi tādu datu apstiprināšanai, kas reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un ne vēlāk kā līdz 2013. g. 31. decembrim izveido apstiprināšanas sistēmu . Šīs regulas mērķu izpildei katra dalībvalsts pirms 2012. g. 1. janvāra izveido oficiālu tīmekļa vietni, kas pieejama internetā un satur regulā minēto informāciju.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Zvejniecība	Finans. atbalsts zvejniecībai	Zvejas flotes modernizācija – investīcijas drošības, darba apstākļu uzlabošanā, ieguldījumi selektīvākos rīkos, zvejas produktu kvalitātes uzlabošana, nosacījumu izpilde saistībā ar nevēlamo nozveju, energoefektivitātes uzlabošana. Inovācijas – zvejnieki un zvejnieku ražotāju organizācijas veic sadarbībā ar zinātniskajām institūcijām; Atbalsts resursu saglabāšanas pasākumu izstrādei un īstenošanai - atbalsts tiešai zivju krājumu papildināšanai (zušu vai lašu pārvaldības plāni) levieš BIOR.	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	2a un 2b	41.9 milj.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība, akvakultūra, zivju pārstrāde	Finans. atbalsts zvejas un akvakultūras produktu apstrāde	Investīcijas akvakultūras uzņēmumos – produktīvi ieguldījumi, sugu dažādošana, produktu kvalitāte, labturība, aizsardzība pret savvaļas plēsoņām, resursu efektīva izmantošana, energoefektivitāte, investīcijas darbību dažādošanai. Atbalsts iekārtām, būvniecībai, rekonstrukcijai. * Kompensācijas akvakultūrai, kas nodrošina vides pakalpojumus – hektārmaksājumi dīķsaimniecībām, uzņemoties 5 gadu saistības par praksi, kas ir virs likumdošanas prasībām; * Inovācijas - veic sadarbībā ar zinātniskajām institūcijām; * Konsultācijas, apmācības – konsultāciju pakalpojumi, profesionālā apmācība, mūžizglītība, pieredzes un labās prakses apmaiņa. Levieš sadarbībā ar Zivsaimniecības sadarbības tīklu.	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	2a un 2b	46.3 milj.
Padomes regula (ES) Nr. 1221/2014 (2014. gada 10. novembris), ar ko 2015. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā, un groza Regulu (ES) Nr. 43/2014 un Regulu (ES) Nr. 1180/2013										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kopējās pieļaujamās nozvejas (KPN) un kvotu noteikšanas kārtība	Noteikts KPN un kvotas reņģei, mencai, jūras zeltplekstei (neattiecas uz Latviju), lasim, brētliņai	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas piepūles limiti	Dalībvalstis sava karoga zvejas kuģiem, kas zvejo ar traliem, dāņu vadiem vai līdzīgiem zvejas rīkiem, kuru linuma acs izmērs ir vienāds ar vai lielāks par 90mm, žaunu tīkliem, iepinējītīkliem vai vairāksienu tīkliem, kuru linuma acs izmērs ir vienāds ar vai lielāks par 90mm, ar gruntī nostiprinātām āķu rindām, āķu jedām, izņemot peldošas āķu jedas, rokas āķu rindām un džiga aprīkojumu, piešķir tiesības pavadīt līdz: a) 147 dienām ārpus ostas ICES 22.–24. apakšrajonā, izņemot laikposmu no 1. līdz 30. aprīlim, kad piemēro Regulas (EK) Nr. 1098/2007 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu; un b) 146 dienām ārpus ostas ICES 25.–28. apakšrajonā, izņemot laikposmu no 1. jūlija līdz 31. augustam, kad piemēro Regulas (EK) Nr. 1098/2007 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu.	Reg/TT	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas piepūles limiti	Maksimālais dienu skaits, ko zvejas kuģis gada laikā drīkst pavadīt ārpus ostas un atrasties abos 1. punkta (sk iepriekšējo P) a) un b) apakšpunktā minētajos apgabalos, zvejojot ar zvejas rīkiem, kas precizēti 1. punktā, nedrīkst pārsniegt maksimālo dienu skaitu, kas noteikts zvejai kādā no šiem abiem apgabaliem.	Reg/TT	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Zvejas piepūles limiti	Atkāpjoties no 1. un 2. punkta un ja tas vajadzīgs efektīvai zvejas iespēju pārvaldībai, dalībvalstis var iedalīt sava karoga zvejas kuģiem papildu dienas ārpus ostas, ja līdzvērtīgs ārpus ostas pavadāmu dienu skaits ir noņemts citiem to karoga zvejas kuģiem, uz kuriem attiecas piepūles ierobežojumi tajā pašā apgabalā, un ja katra tāda zvejas kuģa jauda (kW), kuram dienas ir noņemtas, ir vienāda ar saņēmēja zvejas kuģa jaudu vai lielāka par to. Saņēmēju zvejas kuģu skaits nevar pārsniegt 15 % no kopējā attiecīgās dalībvalsts zvejas kuģu skaita, kā norādīts 1. punktā.	Reg/TT	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Padomes Regula (ES) Nr. 1367/2014 (2014. gada 15. decembris), ar ko 2015. un 2016. gadam nosaka Savienības zvejas kuģu zvejas iespējas attiecībā uz konkrētiem dziļūdens zivju krājumiem										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kopējās pieļaujamās nozvejas (KPN) un kvotu noteikšanas kārtība	Noteikts KPN un kvotas dziļūdens zivju sugām	Reg	Nav zināms	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Augsta	?	Nav skaidrs vai attiecināma uz Baltijas jūru

Padomes Regula (ES) 2015/104 (2015. gada 19. janvāris), ar ko 2015. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Savienības ūdeņos un – attiecībā uz Savienības kuģiem – konkrētos ūdeņos, kas nav Savienības ūdeņi, groza Regulu (ES) Nr. 43/2014 un atceļ Regulu (ES) Nr. 779/2014										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Kopējās pieļaujamās nozvejas (KPN) un kvotu noteikšanas kārtība	Nosaka Savienības ūdeņos pieejamās zvejas iespējas un Savienības kuģu zvejas iespējas konkrētos ūdeņos, kas nav Savienības ūdeņi, attiecībā uz konkrētiem zivju krājumiem un zivju krājumu grupām. Nosaka: a) nozvejas limitus 2015. un 2016. gadam; b) zvejas piepūles limitus laikposmam no 2015. gada 1. februāra līdz 2016. gada 31. janvāri; c) dažu krājumu zvejas iespējas CCAMLR konvencijas apgabalā laikposmam no 2014. gada 1. decembra līdz 2015. gada 30. novembrim; d) dažu krājumu zvejas iespējas IATTC konvencijas apgabalā;	Reg	Nav zināms	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Augsta	?	Nav skaidrs vai attiecināma uz Baltijas jūru
ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nacionālā stratēģija/ rīcības plāns	Komisija uzlabos pasaules BD atvēlētā ES finansējuma efektivitāti, cita starpā atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un nacionālo bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu izstrādi un/vai atjaunošanu un labāk koordinējot BD palīdzības/projektu īstenošanu ES un ar svarīgākajiem līdzekļu devējiem ārpus ES.	Reg	Apņēmies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde un ieviešana	Komisija un dalībvalstis <u>saskanā ar KZP izstrādās un īsteno ilgttermiņa pārvaldības plānus, kuros būs paredzēti uz MIIA pieeju balstīti nozvejas ieguves noteikumi</u> . Šie plāni būtu jāizstrādā tā, lai tie atbilstu konkrētiem, noteiktā laikā izpildāmiem uzdevumiem un balstītos uz zinātniskiem ieteikumiem un ilgtspējības principiem.	Reg	Apņēmies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Dati un informācija	Komisija un dalībvalstis ievērojami aktivizēs savu darbu, lai <u>vāktu datus</u> MIIA īstenošanas atbalstam. Tiklīdz šis mērķis būs sasniegts, tiks lūgts izstrādāt zinātnisko ieteikumu, lai līdz 2020. g. vides apsvērumus iestrādātu MSY definīcijā.	Reg, Zlzp	Apņēmies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu īstenošana MIIA (MSY) prasības nodrošināšanai	Komisija un dalībvalstis <u>saglabās un atjaunos zivju krājumus</u> tādā apjomā, lai MIIA varētu nodrošināt visos apgabalos, kuros darbojas ES zvejas flotes, ieskaitot apgabalus, kas ir reģionālu zvejniecības pārvaldības organizāciju pārziņā, un to trešo valstu ūdeņos, ar kurām ES ir noslēgusi partnerattiecību nolīgumus zivsaimniecības nozarē.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu izstrāde piezvejas novēršanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus, <u>novērstu nevēlamu sugu piezveju</u> un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu izstrāde izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus , novērstu nevēlamu sugu piezveju un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām.	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja	1b	Nepieciešams sakārtot tiesisko bāzi ES līmenī, kas novērstu juridiskās pretrunas izmetumu aizlieguma ieviešanai. Nepieciešama vienošanās par tehniskajiem pasākumiem horizontālā līmenī starp reģioniem, lai nodrošinātu vienādu šī noteikuma ieviešanu .
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nepieciešamo pasākumu ieviešana krājumu bioloģiski drošam līmenim	BJRP mudina veikt <u>visus nepieciešamos pasākumus</u> , lai līdz 2021. g. nodrošinātu to, ka visas komerciāliem mērķiem izmantojamās zivju sugas atbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> , sasniedz maksimālo ilgtspējīgo ieguvu (Maximum Sustainable Yield (MSY)), ir sastopamas to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmu- sies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde	BJRP mudina līdz 2010.g. <u>izstrādāt ilgtermiņa pārvaldības plānus</u> par <u>komerciāliem</u> mērķiem izmantojamiem zivju krājumiem, nodrošināt to atbilstību drošiem bioloģiskiem limitiem un sasniegt izvirzītos mērķus, piemēram, maksimālo ilgtspējīgo ieguvu, un uzlabot to izplatību un lieluma/vecuma diapazonu, <u>īpaši lašiem, pelagiskām sugām (brētlinām un silkēm) un plekstveidīgo zivju sugām.</u>	Reg	Apņēmu- sies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētlinām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nepieciešamo pasākumu ieviešana NNN zvejas novēršanai	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai nekavējoties novērstu nelikumīgas, neregulētas un neuzskaitītas (NNN) zvejas gadījumus (Illegal, Unregulated and Unreported—IUU), kā arī turpinātu izstrādāt krastā izkrautā loma kontroles un citus pasākumus. (Veicamie pasākumi būtu jānosaka ar KZP.)	Reg	Apņēmu- sies ieviest	P. ir ieviests	Jā (Regulā EK Nr. 1005/2008 noteiktie P.)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ilgtermiņa pārvaldības plāna mencām īstenošana	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai ne vēlāk kā līdz 2012. g., veiktu esošo ilgtermiņa pārvaldības plānu <u>īstenošanu</u> attiecībā uz mencām, lai uzlabotu to izplatības lieluma/ vecuma diapazonu.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā (Plānā noteiktie P.)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Papildus pasākumu ieviešana izkraušanas pienākuma prasības īstenošanai	BJRP mudina <u>ievieš papildu zivsaimniecības pārvaldības pasākumus</u> , pamatojoties uz labākajiem pieejamiem zinātniskiem datiem, lai līdz 2012.g. nodrošinātu, ka visas nozvejotās sugas un piezvejas sugas, ko nevar atbrīvot dzīvas vai bez ievainojumiem, tiek izkrautas krastā un iekļautas <u>zinojumā</u> .	Reg, T/T	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	P. šīs prasības īstenošanai šobrīd nav zināmi (pieņemti).
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu ieviešana piezvejas novēršanai	BJRP mudina, lai steidzami tiktu <u>ieviesti pasākumi</u> , lai līdz 2012. g. samazinātu mazizmēra zivju un ārpusmērķa sugu <u>piezveju</u> .	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Jauni pasākumi zvejniecības praksei ar negatīvu ietekmi	Deklarācija ietver vienošanos, ka <u>pasākumi attiecībā uz zvejniecības praksi</u> , kam ir negatīva ietekme uz aizsardzības mērķiem un/vai apdraudētām vai sarūkošām sugām un dzīvotnēm, būtu jāturpina, ietverot arī <u>jaunu pasākumu uzsākšanu līdz 2015.g.</u>	Nav zināmi	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (Tikai P. atbilstoši KZP)	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. Par P. - P. nav zināmi.)	Iespējams 2a	P. ieviešanas atbilstoši KZP 2014-2020. Papildus P. nepieciešamība un ieviešan nav zināma.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu ieviešana zivju krājumu bioloģiski drošam līmenim	Deklarācija ietver vienošanos, ka visām komerciāliem mērķiem izmantojamo zivju sugu populācijām būtu jāatbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> un sastopamām to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā, un ka MIIA (MSY) būtu jāsasniedz, kur iespējams, līdz 2015. g., un pakāpeniski pieaugošā veidā – vēlākais līdz 2020. g. attiecībā uz visiem krājumiem.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde	Deklarācija atbalsta ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, <u>izstrādājot ilgtermiņa pārvaldības plānus</u> galvenajiem komerciālajiem Baltijas jūras zivju krājumiem, ietverot aizsardzības pasākumus, lai uzturētu un atjaunotu zivju krājumus virs MMIA (MSY) līmeņa, kur iespējams - līdz 2015. g., un vēlākais - līdz 2020. g.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Reģionālie pasākumi izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	Deklarācija atzinīgi vērtē <u>izmetumu aizliegumu zem KZP ietvara</u> (no 2015.g.) un atbalsta reģionāli piemērotus risinājumus , lai novērstu izmetumu problēmu, piemēram, uzlabojot selektivitāti un ieviešot stimulus, lai atvieglotu izmetumu aizlieguma piemērošanu.	Reg, T/T	Apņēmums ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	2a	P. šīs prasības īstenošanai šobrīd nav zināmi (pieņemti).
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pasākumu izstrāde un ieviešana piezvejas novēršanai	Deklarācijā nolemts rīkoties, lai samazinātu zvejniecības aktivitāšu negatīvo ietekmi uz jūras ekosistēmu un, lai sasniegtu šo mērķi, tiek atbalstīta zvejniecības pārvaldības uzlabošana un tehniskie pasākumi, lai samazinātu ārpusmērka zivju, putnu un zīdītāju sugu <u>piezveju</u> , lai sasniegtu tādu BJRP minēto piezvejas līmeni, kas tuvs nullei, un samazinātu kaitējumu jūras gultnes dzīvotnēm.	T/T	Apņēmums ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)

2. PIELIKUMS: REZULTĀTI UN MATERIĀLI NO IESAISTĪTO PUŠU SANĀKSMĒM

Šajā pielikumā sniegta informācija par projekta ietvaros veiktajām aktivitātēm saistībā ar iesaistīto pušu sanāksmēm - tika organizēti vairāki semināri, un pielikumā ietverti šo semināru materiāli - semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un diskusiju rezultātu apkopojums.

2.1. SEMINĀRA „PRIEKŠLIKUMU IZSTRĀDE PASĀKUMU PROGRAMMAI LABA JŪRAS VIDES STĀVOKĻA PANĀKŠANAI ATTIECĪBĀ UZ KVALITATĪVO RAKSTURLIELUMU – JŪRU PIESĀRŅOJOŠIE ATKRITUMI” MATERIĀLI

Semināra (31.07.2015.) dienas kārtība:

LATVIJAS
HIDROEKOĻĪJAS
INSTITŪTS

Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai
laba jūras vides stāvokļa panākšanai
attiecībā uz kvalitatīvo raksturlielumu – jūru piesārņojošie atkritumi

2015.gada 31.jūlijs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Peldu iela 25, 101.auditorija

Darba kārtība

11: 00 – 11: 10	Semināra atklāšana , Juris Aigars, LHEI Ievads , Baiba Zasa, VARAM
11: 10 – 11: 30	Atkritumu monitorings piekrastē, kampaņa <i>Mana Jūra</i> . Jānis Ulme, VIF
11: 30 – 11: 45	Metodika laba vides stāvokļa (LVS) novērtēšanai, LVS robežvērtības . Juris Aigars, LHEI
11: 45 – 13: 00	Diskusija. Vai piedāvātā metodika un robežvērtības ir pieņemamas .
13: 00 – 13: 15	Kafijas pauze
13: 15 – 14: 15	Saruna ar pašvaldību pārstāvjiem par pasākumiem, kas tiek īstenoti vai plānoti attiecībā uz piekrastes apsaimniekošanu .
14: 15 – 14: 30	Bāzes scenārija novērtēšana . Juris Aigars, LHEI
14: 30 – 15: 15	Riska novērtēšana . Juris Aigars, LHEI
15: 15 - 16:00	Papildus pasākumu apspriešana Juris Aigars, LHEI

Semināra (31.07.2015.) dalībnieku saraksts:

Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai

attiecībā uz kvalitatīvo raksturlielumu – jūru piesārņojošie atkritumi

2015.gada 31.jūlijs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Peldu iela 25, 101.auditorija

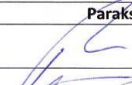

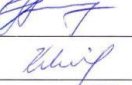

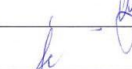

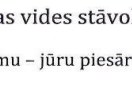
Dalībnieku saraksts

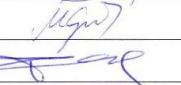
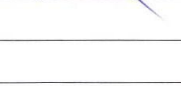

Nr.	Vārds	Uzvārds	Organizācija	Kontaktinformācija	Paraksts
1	Anda	Supe	Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija	anda.supe@rīga.lv	<i>[Signature]</i>
2	Arta	Dubava	Rīgas dome	arta.dubava@rīga.lv	<i>[Signature]</i>
3	Baiba	Zasa	VARAM	baiba.zasa@varam.gov.lv	<i>[Signature]</i>
4	Dace	Liepniece	Liepājas pilsētas dome		
5	Diāna	Stendzeniece	LHEI	diana.stendzeniece@lhei.lv	<i>[Signature]</i>
6	Gunta	Gabrāne	DAP	gunta.gabrane@daba.gov.lv	<i>[Signature]</i>
7	Gunta	Lukstiņa	Latvijas Pašvaldību savienība	gunta.lukstin@pas.lv	<i>[Signature]</i>
8	Gunta	Konopļeva	Grobiņas novads, Medzes pagasta pārvalde	gunta.konopleva@medzes.lv	<i>[Signature]</i>
9	Ilga	Zīlniece	Ventspils pilsētas dome	ilga.zilniece@vents.pils.lv	<i>[Signature]</i>

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Projektu finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds. Pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Nr.	Vārds	Uzvārds	Organizācija	Kontaktinformācija	Paraksts
10	Imants	Pastors	Carnikavas novada dome	imants.pastors@carnikava.lv	
11	Jānis	Ulme	Vides izglītības fonds	22551423 janis.ulme@zemkopiba.lv	
12	Juris	Aigars	LHEI		
13	Kaspars	Ķemers	Salacgrīvas novada dome	kaspars.ķemers@salacgriva.lv	
14	Kristīna	Veidemane	BEF	67357551 kristina.veidemane@bef.lv	
15	Lauma	Krišāne	Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija	lauma.krisane@daba.gov.lv	
16	Lauris	Bernāns	Carnikavas novada dome	lauris.bernans@carnikava.lv	
17	Liene	Stikāne	Kurzemes plānošanas reģions	liene.stikane@kurzemesregions.lv	
18	Roberts	Elksnis	Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija		
19	Rudīte	Vesere	VARAM		
20	Sandra	Sprukta	VARAM LHEI	sandra.sprukta@lhei.lv	
21	Sigita	Šulca		Sigita.shulca@gmail.com	

Nr.	Vārds	Uzvārds	Organizācija	Kontaktinformācija	Paraksts
22	Solvita	Strāķe	LHEI	SOLVITA.STRAKJE@LHEI.LV	
23	Tatjana	Jansone	VARAM		
24	Ike	Cerņovska	Jūrmalas pils. dome	ike.cernovska@jpd.gov.lv	
25	Mārtiņš	Grēls	ZVSD VSD	martins.grels@varam.gov.lv	
26	Mārtiņš	Grēls	VARAM TPD	martins.grels@varam.gov.lv	
27	Roberts	Elksnis	RĪGAS ZĪEMEĻU IZPILDĪREKCIJA	ROBERTS.ELKSNIS@RĪG.LV	
28					

Semināra (31.07.2015.) diskusiju apkopojums:

I. Prezentācijas:

1. J. Ulme prezentēja kampaņas "Mana jūra" ietvaros veiktā atkritumu monitoringa aspektus un rezultātus.
2. J. Aigars prezentēja piedāvāto metodiku Laba vides stāvokļa robežvērtības noteikšanai.

II. Diskusija. Vai piedāvātā metodika LVS novērtēšanai un definētās robežvērtības ir pieņemamas.

VVD (Vladislavs Baruskovs): Attiecībā uz vides stāvokļa definēšanu un četriem references apgabaliem, jāņem vērā, ka Irbes ieteka un Kaltene ir atpūtniekiem grūti pieejamas teritorijas. Nav arī ņemti vērā dabas apstākļi (vējš, ieskalošana), kas ietekmē atkritumu nonākšanu pludmalē un īpaši references teritorijās.

LHEI (Juris Aigars): Paldies par viedokli, gaidām diskusiju, kurā tad izrunājam būtiskākos vērā ņemamos aspektus.

BEF (Kristīna Veidemane): Varbūt pavērtēt tos monitoringa punktus, kur tiek veikti sezonāli mērījumi? Ziemai būs atšķirīgi dati.

LHEI: Ja sākam sezonālus novērojumus, tad tiem jābūt veiktiem ar noteiktu regularitāti. Novērtējumi saistīti ar metodiku un monitoringa programmas dizainu. Pašreiz skatījāties tikai uz vasaras datiem.

Salacgrīvas novada dome (Kaspars Ķemers): Ierosinājums sadalīt pludmales divos posmos: oficiālās jeb koptās un nekoptās pludmales.

LHEI: Arī tas ir jautājums par metodiku un monitoringa programmas dizainu. Kopumā Jūras stratēģijas pamatdirektīva (2008/56/EK) atļauj dalībvalstīm brīvi rīkoties un attīstīt metodiku LVS noteikšanai, bet EK galvenā vēlme ir, lai dalībvalsts spēj novērtēt, kāds ir stāvoklis (GES/ non-GES).

Latvijas Pašvaldību savienība (Gunta Lukstiņa): Mūsu interesēs ir labs vides stāvoklis, ko būtu jāsasniedz 2020. gadā, līdz ar to jāparāda tas pludmales posms, kurā notiek apsaimniekošana.

LHEI: Jāpalielina monitoringa punktu skaits, J. Ulmes piedāvātā karte ir labs reprezentatīvs paraugs, lai saprastu, cik monitoringa stacijas un km ir nepieciešamas.

Latvijas Pašvaldību savienība: Vajadzētu saprast kāda būtu atkrituma vienību gradācija valstīs noteiktajās peldvietās.

Vides izglītības fonds (Jānis Ulme): Mērīt uzreiz pēc pludmales uzkopšanas pasākuma ir pretrunā ar jebkuru metodikas protokolu. Pēc jaunākajiem JRC ieteikumiem būtu jāņem vērā divi galējie punkti - būtu jāņem viena apsaimniekota vieta, viena neapsaimniekota vieta. Turpmāk Mana jūra kampaņās sezonālos mērījumus veiks Zilā Karoga peldvietās, savukārt vasaras monitoringa punktus izvēlēsies tā,

lai tie reprezentētu blīvāku un mazāk blīvu apmeklējumu. Attiecībā uz references teritorijām, jāņem vērā, ka Abrugciema pludmale pēc šī brīža novērtējuma iegūst references stāvokli, jo tur atrodas kempings ar ideālu pludmales apsaimniekošanu. Kaltene izskatās jauki, bet pēc stāvlaukuma izbūves un labiekārtošanas tā kļuva populārāka vieta un pludmales atkritumu vienību skaits palielinājās uz 200 vienībām. Irbes ietekai jāņem vērā vēja ietekme. Man kā kampaņas rīkotājam un monitoringa veicējam ir sava psiholoģiskā robeža – 100 atkritumu vienības uz 100 metriem, kas ir 1 atkritumu vienība aptuveni uz 1 metru pludmales. Netīra pludmale varētu skaitīties no 200 atkritumu vienībām.

LHEI: varbūt references stāvokli vispār var atņemt, varbūt reference ir 0 atkritumu vienības. Jo JSD vispār neprasa definēt referenci.

Latvijas Pašvaldību savienība: Varbūt vēl kā kritēriju ņemt atkritumu izmēru?

Vides izglītības fonds: Izmērs nekorelē ar ekoloģisko ietekmi, jo 3 cm gabalam apmēram tāda pati ietekme kā 40 cm gabalam. Lai kā mērītu, LVS grozīsies ap 100 vienībām.

LHEI: Šobrīd nevaram parādīt ekoloģisko ietekmi, tāpēc LVS tiek noteikts kā atkritumu vienību skaits 100 pludmales metros.

BEF: Uz kādu atkritumu vienību iet HELCOM?

VARAM (Baiba Zasa): Saskaņā ar jauno rekomendāciju (36/1), līdz 2016. gadam ir plānots izstrādāt indikatorus un strādāt pie koordinētām monitoringa metodēm. Šobrīd HELCOM nepiedāvā konkrētas robežvērtības, un dalībvalstīm atkritumu monitorings līdz šim veikts tikai kampaņveidīgi.

BEF: Varbūt vajag vērtēt, cik plata ir monitorētā pludmale?

Carnikavas novada dome (Imants Pastors): Varbūt jāņem vērā kvadrātūra?

VIF: Mēs esam mēģinājuši rēķināt atkritumu vienības uz kvadrātmetru, bet tad piesārņoto vietu tops veidojas citādāks. Un, lai novērtētu ekoloģisko ietekmi, nav svarīgi, cik plata ir pludmales, no kuras atkritumi tiek ieskaloti jūrā. Turklāt, jāņem vērā, ka ir grūti precīzi noteikt transekta kvadrātūru, jo apauguma līnija un ūdens līnija nav taisnas.

LHEI: Ierosinu atņemt references bāzi no turpmākās diskusijas, jo tai ir jābūt nullei atkritumu vienībām. Atstājam tikai 130 – 140 vienības un 100 metriem.

Kopsavilkums:

• Klātesošie semināra dalībnieki (eksperti) vienojas, ka 130 vienības uz 100 pludmales metriem ir nosakāma par laba vides stāvokļa (LVS) robežvērtību.

Diskusija ar pašvaldību pārstāvjiem par pasākumiem, kas tiek īstenoti vai plānoti attiecībā uz piekrastes apsaimniekošanu.

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu.

Pašvaldību viedoklis kopumā: Nav informētas, ka, izņemot naftas produktus, pārbaudes veic arī attiecībā uz stiklu, plastmasu, gumiju un citiem piesārņotāju veidiem. Nav informētas par to, kas jāveic, ja tiek konstatēts šādu materiālu piesārņojums.

Carnikavas novada dome, Salacgrīvas novada dome: Ar pasākumu ieviešanu kopumā pašvaldības tiek galā labi, grūtības parādās pie tādām pašvaldībām piegulošajām zemēm, kas atrodas valsts iestāžu vai uzņēmumu (piemēram Latvijas Valsts Meži) rīcībā. No šīm teritorijām atkritumi nonāk pašvaldību zemēs, un pašvaldībām trūkst finansējuma šādai papildus piesārņojuma slodzes novēršanai/apsaimniekošanai.

VARAM (Rudīte Vesere): Jāstrādā uz sabiedrības informēšanu, pašvaldības var piesaistīt struktūrfondu līdzekļus.

BEF: Jājautā Veselības inspekcijas viedoklis.

Secinājums:

• *Kopumā nav identificēti nozīmīgi šķēršļi Direktīvas 2006/7/EK ieviešanā oficiāli apsaimniekotajās peldvietās. Pasākumi tiek īstenoti.*

2. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ).

VARAM (R. Vesere): Atkritumu radītājs ir jebkurš iedzīvotājs. Jāpievērš uzmanība atkritumu reģenerācijai, dalītai vākšanai. Pašvaldības organizē dalīto vākšanu, jāvērtē, cik pašvaldība ir prasīga pret pakalpojuma izpildītāju. Lai samazinātu apglabājamo atkritumu daudzumu poligonos, DRN poligoniem plānots pacelt līdz 2020. gadam, tiks vērtēta iespēja ieviest stingrākus aizliegumus apglabāt tos atkritumu veidus, ko var pārstrādāt. Šobrīd atkritumu apsaimniekošanas plānos nav uz piekrasti orientētu pasākumu. Reģionālajos plānos ir 10 apsaimniekošanas reģioni, kur pašvaldības kopīgi darbojas, tur var akcentēt piekrastes apsaimniekošanas nepieciešamību. Varētu diskutēt par lielāku finansējumu atkritumu apsaimniekošanai piekrastē. Jāstrādā arī ar sabiedrības izglītošanu, tam būs pieejams arī ES fondu finansējums. Attiecībā uz sodiem - tuvāko 2 gadu laikā ir plānots pāriet no Administratīvo pārkāpumu kodeksa uz sodiem, kas būs normēti speciālajos likumos.

3. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu.

VARAM (R. Vesere): Līdz 2020. gadam depoziņa sistēmu Latvijā nav plānots ieviest. Pašreiz plānie maisiņi patērētājiem pieejami bez maksas, bet līdz 2018. gadam plānajiem maisiņi plānots uzlikt augstāku DRN, apsaimniekotājiem vairāk atkritumi būs jānodod pārstādē.

Secinājums:

• *Kopumā DRN nepaceļšana un depozītsistēmas neieviešana veido lielu risku nesasniegt LVS līdz 2020. gadam. Kompozītmateriāli ir ietverti direktīvā par iepakojumu un izlietoto iepakojumu. Būtiska nozīme preču ekodizainam un jauniem iepakojuma veidiem, jāstrādā ar sabiedrības sistemātisku informēšanu.*

4. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru.

BEF: Zemes pārvaldības likums nodod piekrastes teritorijas pašvaldību valdījumā, neuzliekot apsaimniekošanu par pienākumu, bet dod iespēju realizēt pašvaldībām dažādas funkcijas. Darbības šobrīd notiek pēc brīvprātības principa. Likums dod pašvaldībām drīzāk iespēju pelnīt, nevis konkrēti apsaimniekot atkritumus.

Jūrmalas pilsētas dome (Ilze Černovska): Jūrmalas pilsētas dome 2008.gadā ir pieņēmusi lēmumu par pludmales zonējumu un pēc tā vadoties veido pludmales infrastruktūru. Šogad strādājam pie tā izmaiņām. Jūrmalas pašvaldība apsaimnieko visu 24 km garo pludmali, ne tikai peldvietas (katru dienu veic nomesto atkritumu savākšanu, izvieto atkritumu konteinerus, kurus katru dienu izved, nodrošina dalīto atkritumu konteineru izvietošanu noejās uz pludmali, irdina smiltis). Darbi notiek plānoti.

Carnikavas novada dome: Carnikavā plāno apsaimniekot visu 19 km joslu, būs apsaimniekošanas plāns, jo tas saistīts ar publiskā finansējuma piesaisti.

Salacgrīvas novada dome: Plānotas izveidot noejas ik pēc 1 km, abos galos izvietot atkritumu urnas. Pie izejām ir nodrošināta apsaimniekošana.

Secinājums:

• *Kopumā: pašvaldībām ir plānotas rīcības, bet visām pašvaldībām nav konkrēti gatavi plāni.*

5. Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem.

VARAM (R. Vesere): Šobrīd Latvijā ir 10 reģioni un 11 atkritumu poligoni. Poligoni drīzāk var radīt gruntsūdeņu piesārņojumu, bet poligonu ietekme uz jūru nav iespējama. Poligoni veidoti 10 – 15 gadu ilgam termiņam, bet kalpos visticamāk vēl tikpat ilgi, līdz ar to šobrīd nav pamata domāt par jaunu poligonu izveidi. Attiecībā uz izgāztuvēm – tās visas ir slēgtas un 70% ir rekultivētas. Nav pamata izskatīt šo kā slodzi uz jūru.

Secinājums:

• *Nav attiecināms uz jūru, ņemam ārā pasākumu no pasākumu programmas.*

6. Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu.

VARAM (R. Vesere): Kopumā par sektoru – ir pieņemts jauns likums par ūdens saimniecības pakalpojumiem (papildus ūdens saimniecības likumam). Tas palīdz pašvaldībām risināt notekūdeņu

apsaimniekošanas jautājumus un paredz finansējumu pašvaldībām atbalstīt iedzīvotājus jaunu pieslēgumu izveidei. Jāsaprot kā/ vai komunālie notekūdeņi ietekmē jūru. Būs MK noteikumi par biotualešu izvešanu.

VIF: Ausu kociņi iet cauri attīrīšanas iekārtām un nonāk jūrā. Lietusūdens nonāk kopējā kanalizācijā.

LHEI: Izveidosim aptauju pašvaldībām par lietusūdens apsaimniekošanu.

Secinājums:

• **Kopumā nav būtisku šķēršļu, kas kavē pasākuma ieviešanu attiecībā uz atkritumu izvākšanu no notekūdeņiem, grūtības ir mazākām atkritumu frakcijām (mikrodaļiņām) un ar sanitārajiem atkritumiem.**

7. HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā.

VARAM (Baiba Zasa): Jāskata kontekstā ar JSD iniciatīvu sabiedrības informēšanai.

• **Kopumā: Drīzāk šo izskatīt kā papildus pasākumus. Vislabāk atstāt kā nevalstiskā sektora iniciatīvu. LHEI: Atstājam pie pamata pasākumiem, bet ar lielu ieviešanas efektivitātes trūkumu.**

8. *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011.*

VARAM (Baiba Zasa): Regulas Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) 40. pants paredz finansiāli atbalstīt "zvejnieku veiktu atkritumu savākšanu jūrā, piemēram, pazaudētu zvejas rīku un jūras piesārņojuma savākšanu", taču EK apstiprinātajā Latvijas Rīcības programmā šādai darbībai finansējums nav paredzēts. Zemkopības ministrijai ir vairāk informācijas par zivsaimniecības fondu līdzekļiem.

9. Zaļā Grāmata par Eiropas stratēģiju par plastmasas atkritumiem vidē, COM(2013) 123.

Secinājums:

Neliekam šo Nacionālajā pasākumu programmā, jo tas ir galvenokārt pašai EK saistošs dokuments.

Bāzes scenārija pasākumu efektivitāte.

• *Tabulas tiks aizpildītas, ņemot vērā šodienas diskusiju. Tiks izsūtītas komentēšanai ieinteresētajām pusēm.*

„Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D10 “Jūras piesārņojums ar atkritumiem”

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma ar cietajiem atkritumiem slodžu avotus un aktivitātes, t.i. piekrastes tūrismu un citas piekrastē notiekošās aktivitātes. Esošais normatīvais regulējums un atbilstoši tam ostām izstrādātie atkritumu apsaimniekošanas plāni aptver arī kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanu ostās.	Galvenie slodžu avoti ir aptverti
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Īstenotie un plānotie pasākumi savā kopumā nav uzskatāmi par pietiekoši efektīviem lai būtiski uzlabotu pludmales piesārņojuma ar cietajiem atkritumiem stāvokli. Galvenais trūkums ir plastmasas pudeļu depozītsistēmas neesamība, kā arī plāno plastmasas maisiņu plašā lietošana.	Īstenotie un plānotie pasākumi neveido efektīvu pasākumu kopumu
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Daļa īstenoto pasākumu netiek veikti pietiekoši efektīvi.	Daļa īstenoto pasākumu netiek veikta pietiekoši efektīvi.
Kopējais vērtējums: Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma avotus un aktivitātes, tomēr tie neveido pietiekoši efektīvu kopumu. Daļa no īstenotajiem pasākumiem netiek veikta pietiekoši efektīvi. Tāpēc var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020.g. uzlabosies, bet nedaudz.		↗

• Sanāksmes dalībnieki vienojas virzīt depozītsistēmu kā papildus pasākumu!

Papildus pasākumu apspriešana.

10. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ).

Nepieciešams veicināt tādu produktu projektēšanu, kas mazina to ietekmi uz vidi un atkritumu radīšanu ražošanas un produktu tālākas izmantošanas gaitā.

• *LHEI: Konsultēties ar Latvijas atkritumu apsaimniekotāju asociāciju.*

11. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/720, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK attiecībā uz vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)

12. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011.

- *Konsultēties ar ostu/ kuģniecības sektoru par pamata pasākumu ieviešanu attiecībā uz atkritumiem no kuģiem!*

13. HELCOM Rekomendācija 36/1 (04.03.2015.) par reģionālo rīcības plānu

Plānu un programmu papildināšana – nepieciešams iekļaut piekrastes teritorijas, ņemot vērā piekrastes specifiku.

Lietusūdens apsaimniekošana – aktuāls jautājums, bet nedarbojas, jo ir kopējā kanalizācija. Ņemam ārā no pasākumu programmas.

Monitorings un kampaņas paliek, kā papildus pasākums.

Reģionālajā līmenī notiks sabiedrības uzvedības pētījumi, iespējams, aptverot arī Latviju, līdz ar to nacionālā mērogā nekoncentrējamies uz šāda veida pētījumiem.

! BEF: Pasākumu programmā pieminēt ne tikai plastmasas maisiņus, bet arī jebkuru atkārtoti lietojamu atkritumu veidu.

Riska novērtējums nenasniegt Jūras vides mērķus attiecībā uz cietajiem atkritumiem

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nenasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Esošais stāvoklis lielākajā daļā apsekoto piekrastes posmu neatbilst LVS	↗	Īstenotie un plānotie pasākumi aptver galvenos pludmales piesārņojuma avotus un aktivitātes, tomēr tie neveido pietiekoši efektīvu kopumu. Daļa no īstenotajiem pasākumiem netiek veikta pietiekoši efektīvi. Tāpēc var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020 uzlabosies, bet nedaudz	2	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS. Īstenojot esošos un plānotos pasākumus nav sagaidāma izteikta/būtiska pozitīva tendence	1	Novērtējumā izmantotajam indikatoram ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība un riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi

2.1.1. ELEKTRONISKI SAŅEMTIE KOMENTĀRI PĒC SEMINĀRA „PRIEKŠLIKUMU IZSTRĀDE PASĀKUMU PROGRAMMAI LABA JŪRAS VIDES STĀVOKĻA PANĀKŠANAI”

Ilze Černovska

Jūrmalas pilsētas pašvaldības

Attīstības pārvaldes

Vides nodaļas

vides aizsardzības vecākā speciāliste

Saņemts: 28.08.2015.

1. Vēlos vērst uzmanību, ka ar attīrīšanas iekārtu darbību mazajās pašvaldībās ir sekojošas problēmas: samazinoties iedzīvotāju skaitam samazinās attīrāmā ūdens daudzums; nav kvalificētu darbinieku, kuri uzrauga un novērš kļūmes attīrīšanas iekārtu darbībā - tas veicina nepietiekami attīrītu notekūdeņu novadīšanu (pieredze no semināra Bauskas pusē).

2. Nepiekrītu R.Veseres kundzes apgalvojumam, ka Latvijā krīze ir beigusies (pēc oficiāliem statistikas datiem joprojām katru dienu no Latvijas izbrauc vid.60 cilvēku, neesmu pārliecināta par objektivitāti tajā uzskaitījumā, cik Latvijā šajos gados vispār ir iedzīvotāju- samazinājums), kā arī tam, ka šķiroto atkritumu daudzums Latvijā (nesalīdzinot ar "krīzes" laiku) palielinās. Pretējo viņas teiktajam var atrast dažādos interneta tekstos. Piemēram, "Latvijā šķirošana laikam ir nebeidzams process, kurā ir daudz vietas, kur attīstīties, un nepieciešama liela enerģija gan no iedzīvotāju, gan uzņēmumu puses. Šobrīd pēc statistikas datiem atkritumus šķiro tikai 37% iedzīvotāju. Latvijā ir viens no sliktākajiem otrreizējās atkritumu pārstrādes rādītājiem Eiropas Savienībā. Joprojām pat 90% no atkritumiem nonāk poligonos, kaut lielu daļu varētu pārstrādāt un radīt jaunas preces", pastāstīja "Eco Baltia" valdes priekšsēdētājs Māris Simanovičs raidījumam "Vides fakti" (2014.).

Jūras piekrastes atkritumu problēma ir skatāma kopumā ar situāciju Valstī, tāpēc palieku pie jau seminārā paustā viedokļa, ka tāda saraustīta un sadalīta plānošana neveicina mūsu gribēto uzlabojumu. Ja Baltijas jūra jau ilgstoši ir uzskatīta par vienu no piesārņotākajām jūrām pasaulē, tad ķīmiskais piesārņojums, jūrā izmestais (nevis ieskalotais) piesārņojums ir ne mazāk, bet lielāks drauds.

Seminārā kārtējo reizi pārliecinājos, ka joprojām dzīvojam nevis pēc apvienošanas, bet dalīšanas principa.

2.2. SEMINĀRA „PRIEKŠLIKUMU IZSTRĀDE PASĀKUMU PROGRAMMAI LABA JŪRAS VIDES STĀVOKĻA PANĀKŠANAI ATTIECĪBĀ UZ KVALITATĪVO RAKSTURLIELUMU – SVEŠĀS SUGAS” MATERIĀLI

Semināra (07.08.2015.) dienas kārtība:

Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai
laba jūras vides stāvokļa panākšanai
attiecībā uz kvalitatīvo raksturlielumu – svešzemju sugas

2015.gada 7.augusts

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Peldu iela 25, 101.auditorija

Darba kārtība

10:30 – 11:00	Reģistrācija un kafija
11:00 – 11:10	Semināra atklāšana , Solvita Strāķe, LHEI Ievads , Baiba Zasa, VARAM
11:10 – 11:20	Baltijas jūras svešzemju sugas, HELCOM indikators „Jaunu svešzemju sugu ierašanās trends” . Solvita Strāķe, LHEI
11:20 – 11:30	Metodika laba vides stāvokļa (LVS) novērtēšanai, LVS robežvērtības . Solvita Strāķe, LHEI
11:30 – 12:00	Diskusija. Vai piedāvātā metodika un robežvērtības ir pieņemamas.
12:00 – 12:30	Saruna ar pārstāvjiem par pasākumiem, kas tiek īstenoti vai plānoti attiecībā uz svešzemju sugām.
12:30 – 12:45	Bāzes scenārija un riska novērtēšana. Sigita Šulca, Solvita Strāķe, LHEI
12:45 – 13:00	Papildus pasākumu apspriešana. Sigita Šulca, Solvita Strāķe, LHEI

Projektu finansē Latvijas vides aizsardzības fonds.

Pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Semināra (07.08.2015.) dalībnieku saraksts:

Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai

2015.gada 7.augusts

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Peldu iela 25, 101.auditorija
Dalībnieku saraksts

Nr.	Uzvārds	Vārds	Organizācija	Tālrunis	E-pasts	Paraksts
1	Barsukovs	Vladislavs	Valsts vides dienests	28662696	vladislavs.barsukovs@vvd.gov.lv	
2	Biezbārde	Laura	LR Satiksmes ministrija	67028190	Laura.Biezbarde@sam.gov.lv	
3	Drunka	Guntis	Ventspils brīvostas pārvalde		guntis.drunka@vbp.lv	
4	Mikelsone	Inese	LR Zemkopības ministrija	67027525	Inese.Mikelsone@zm.gov.lv	
5	Ponemecis	Kaspars	Liepājas SEZ ostas pārvalde		kaspars@sez.lv	
6	Slisāne	Daiga	Rīgas brīvostas pārvalde	67090712	daiga.slisane@rop.lv	
7	Smilga	Guna	Rīgas brīvostas pārvalde		guna.smilga@rop.lv	

Projektu finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds.
Pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

1/2

Nr.	Uzvārds	Vārds	Organizācija	Tālrunis	E-pasts	Paraksts
8	Sprukta	Sandra	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	26311100	sandra.sprukta@lhei.lv	
9	Strāķe	Solvita	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	67610850	solvita.strake@lhei.lv	
10	Šmite	Ieva	Latvijas Jūras administrācija	67062175	ieva.smite@lja.lv	
11	Zasa	Baiba	LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026910	Baiba.Zasa@varam.gov.lv	
12	Žideņš	Kristaps	Skultes ostas pārvalde	29262891	kapteinis@skulteport.lv	
13	Verze	Rudīte	VARAM	67026464	rudite.verze@varam.gov.lv	
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						

2/2

Semināra (07.08.2015.) diskusiju apkopojums:

Diskusija. Vai piedāvātā metodika laba vides stāvokļa (LVS) novērtēšanai, un LVS robežvērtības ir pieņemamas.

LHEI (Solvita Strāķe): Ja piekrītat, ka Latvija varētu izmantot šo HELCOM indikatoru „Jaunu svešzemju sugu ierašanās trends”, mums ir jānedefinē bāzes gads. Un vai šī robežvērtība „0” ir pieņemama?

Ventspils brīvostas pārvalde (Guntis Drunka): Vai Latvijā pēdējo 6 gadu laikā ir parādījusies kāda jauna suga?

LHEI: Latvijā nav, bet Igaunijā ir atrasta jauna gliemežu suga, domājams, ka Latvijas ūdeņos šo sugu arī iespējams atrast. Indikators stiprās pusēs - ir daudz ekspertu apkārt Baltijas jūrai, kas atrastās sugas ievada datu bāzēs, bet vājās pusēs – iespējami grunts rajoni, kas nav kārtīgi apsekoti, un identificētais sugu saraksts ir nepilnīgs. Ļoti svarīgi līdz nedefinētā gada sākumam izpētīt visus pieejamos paraugus un sastādīt pēc iespējas pilnīgāku svešzemju sugu sarakstu.

Ventspils brīvostas pārvalde: Vai dabīgi ieceļojušās (ar putniem, pa upēm u.c.) svešzemju sugas arī tiks ņemtas vērā?

LHEI: Jūras pamatdirektīva ņem vērā svešzemju sugas, kuras ir ieceļojušas cilvēka darbības rezultātā. Sugas, kuras ieceļojušas jebkādā citā veidā netiks ņemtas vērā, kad analizēs labu jūras vides stāvokļa sasniegšanu. Atsevišķos gadījumos ir ļoti grūti atšķirt – vai suga radusies dabiskā ceļā vai cilvēku darbības rezultātā.

Ierosinu, ka par bāzes gadu varētu noteikt nākamo vai aiznākamo gadu, kad būs pabeigta paraugu analīze un būs gatavi sugu saraksti.

VVD (Vladislavs Barsukovs): Piekrītu, ka ne ātrāk kā pēc gada, lai LHEI var pabeigt analizēt paraugus.

Ventspils brīvostas pārvalde: Domāju, ka nevajag noteikt konkrētu datumu, bet no brīža, kad LHEI varēs konkrēti pateikt, cik svešzemju sugu mums ir.

LJA (Ieva Šmite): Ja nebūs sarakstos ietvertas dabīgi izplatījušās sugas, vai tās nebūs potenciāli ar balasta ūdeņiem ievestās?

LHEI: Noteikti nē, darba grupās par to tiek ļoti daudz diskutēts.

Ventspils brīvostas pārvalde: Latvijai garām iet kuģu tranzītkārti, piemēram, no Krievijas, Somijas. Ir kuģi, kas balasta ūdeņus maina atklātos ūdeņos. Pastāv liela iespēja, ka Latvija var dabūt svešzemju sugas ne no saviem kuģiem.

LJA: Pēc Starptautiskās konvencijas par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM) stāšanās spēkā būs 5 gadi pārejas laiks, lai varētu uzstādīt iekārtas, pēc tam ūdens nomaīņa nebūs aktuāla. Bet šobrīd konvencijas ieviešana ir apstājusies, nevar zināt, kad tā stāsies spēkā.

LHEI: Atzīmēsim, ka risks saņemt svešzemju sugas no svešu kuģu balasta ūdeņiem šobrīd pastāv.

Ventspils brīvdostas pārvalde: Robežvērtība „0” biedē, jo pastāv iespēja, ka kāda suga nejauši nav konstatēta.

LHEI: To apzinās visas valstis. Tādēļ, parādoties jaunai sugai, tiks veikta pamatīga zinātniskā analīze, lai izvērtētu, kādā ietekmē svešzemju suga ieviesusies – cilvēku darbības rezultātā vai varbūt klimata pārmaiņu dēļ.

Rīgas brīvdostas pārvalde (Daiga Slišāne): Ja kādu svešzemju sugu atklās, piemēram, Polijā un pēc kāda laika to atradīs arī Latvijas ūdeņos, vai mums tā skaitīsies?

LHEI: Nē, neskaitīsies. Precizējums: šobrīd tiek diskutēts kā izvērtēt sugu pielāgošanās spējas dažādos Baltijas jūras rajonos. Šobrīd atrastās svešzemju sugas citos Baltijas jūras rajonos neskaitās mūsu sarakstos un mazliet ir neskaidrs jautājums - ja tās parādās uzskatīt ka tās atceļojušas ar kuģu palīdzību jeb dabisku sugas pielāgošanās spēju dēļ tā izplatās visā Baltijas jūrā.

Ventspils brīvdostas pārvalde: Bet ja Polijā būs atrasta suga, Liepājā un Ventspilī nebūs, bet Rīgā būs?

LHEI: Šobrīd projektos tiek mērīti ostu vides apstākļi, tiek salīdzināti sugu izplatības apstākļi. Tiek pētīts, cik liela tolerance sugām, kur tās spēj iedzīvoties. Ja Rīgas ostā būs kāda suga, tad tā jau būs Latvijas svešzemju sugu sarakstā.

VVD: Cik bieži tiks ņemti paraugi ostās?

LHEI: HELCOM-OSPAR svešzemju sugu metodoloģija nosaka ņemt paraugus 2 reizes gadā – maijā un augustā.

VVD: Vai nebūs tā, ka vienu gadu paraugs tiks ņemts vienā vietā, bet nākošajā gadā – nedaudz citā vietā un suga atradīsies?

LHEI: Tā varētu būt. Pēc metodoloģijas ir jābūt 3 paraugu vietām. Ļoti iespējams, ka, ņemot paraugu, svešzemju sugas nav, bet 20m tālāk ir.

Šobrīd nav īstas skaidrības, vai laba vides stāvokļa noteikšanai tiks skaitītas tikai invazīvās sugas, kas šobrīd Baltijas jūrā ir tikai 10, vai visas svešzemju sugas. Labāks, protams, būtu 1.variants.

Ventspils brīvdostas pārvalde: Vai tiks skaitīti tikai augi un dzīvnieki vai arī vīrusi un baktērijas?

LHEI: HELCOM nosaka, ka jāvērtē arī baktērijas un vīrusi, bet neviena valsts to praktiski neveic, tas pārāk sarežģīti.

Saruna ar pārstāvjiem par pasākumiem, kas tiek īstenoti vai plānoti attiecībā uz svešzemju sugām.

PAMATA PASĀKUMI

1. Dzīvotņu Direktīva, Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvalas faunas un floras aizsardzību

LHEI: Vai pētniecības, informēšanas un izglītošanas pasākumi ir adekvāti un pietiekami? Ja nē, kurās jomās būtu nepieciešami pasākumi (ja iespējams, piem., konkrēti par kādiem pētījumiem)?

LJA: Vai ar to, ka cilvēki būs izglītoti, tiks panākts, ka neparādīsies jaunas sugas? Kā cilvēks ar savu rīcību varēs ietekmēt sugu parādīšanos?

VVD: Tas vairāk attiecināms uz akvakultūru.

LHEI: Piekritu. Cilvēki jāizglīto, lai neievieš eksotiskas sugas savvaļā. Bet, pateicoties aukstajām ziemām, Latvijā šī problēma daļēji tiek risināta dabiskā veidā.

2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību

LHEI: Kāds ir Regulā minēto pasākumu statuss Latvijā? Vai prasības ir iekļautas nacionālajā likumdošanā? Kuras iestādes vai organizācijas atbildīgas par pasākumu ieviešanu un vai darbs pie plānu sistēmu izveides ir uzsākts? Vai līdz 2020.g. Regulas pasākumu ieviešana nodrošinās LVS?

LJA: Regulas preambulā ir atsauce uz Balasta ūdeņu konvenciju, bet pašā Regulā nekā tāda nav, tā ļoti vispārīga. Mēs par to nebijām informēti, nebūtu ļāvuši ko tādu ierakstīt. Tagad komisija norāda uz šo atsauci, norāda, ka kuģniecībai jārīkojas, nepieciešams kaut ko samazināt, novērst.

VVD: Nezinu, kā šos pasākumus varēs ieviest. Ja reāli grib panākt rezultātu, tie ir milzīgi ieguldījumi.

LJA: Kā Regula būs saistīta ar Direktīvu? Tas nav atsevišķi atraujams no likumdošanas.

LHEI: Piekritu, bet nevaru atbildēt. Tas būtu jautājums ministrijas pārstāvjiem. Nosūtīsim viņiem semināra protokolu, cerēsim saņemt komentārus.

3. HELCOM BJRP: "Celvedis" BWM Konvencijai, Celvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)

Rīgas brīvostas pārvalde: Vai mērķu sugu saraksts būs no tām sugām, kas šobrīd konstatētas, vai no potenciāli iespējamām?

LHEI: Šis saraksts tiks veidots saskaņā ar Balasta ūdeņu konvenciju, tiks noteiktas īpašās mērķa sugas, kam būs jāveic riska novērtējums. Tas var atšķirties no saraksta, kas lietots indikatoram. Baltijas jūrai būs savs mērķu sugu saraksts un katra valsts savos sarakstos pārbaudīs vai suga ir tās ūdeņos.

Ventspils brīvostas pārvalde: Kāds mērķis ir šim mērķa sugu sarakstam? Vai šīs sugas plānots iznīcināt, ierobežot izplatību?

LHEI: Šajā mērķa sugu sarakstā būs Baltijas jūras sugas, kurām ir potenciāls risks ieviesties kaut kur citur. Šīm sugām būs jāizstrādā riska novērtējums izvērtējot vides apstākļus ostās, kur ir kuģa gala maršruts. Šobrīd jāizstrādā kritēriji mērķa sugu noteikšanai.

Ventspils brīvostas pārvalde: Bet jebkura suga var ieviesties kaut kur citur. Kuģim mainīsies reisa galamērķis un līdz ar to mainīsies arī mērķa sugas?

LJA: Tas saistīts ar riska novērtējumu. Konkrētā maršrutā būs konkrēti atbrīvojumi. Ja mainīsies kuģa maršruts, būs jātaisa jauns riska novērtējums.

4. HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)

LHEI: Šo deklarāciju Latvija apņēmusies ieviest, viss notiek, kā plānots.

5. Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020

LHEI: Šobrīd nav skaidrs, vai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas plānošana ietver svešo sugu problemātiku jūrā. Bet šis jautājums uzdodams DAP un VARAM.

PAPILDUS PASĀKUMI

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību

LHEI: Vai mēs vēlamies šeit kādus papildus pasākumus?

LJA: Nevēlamies.

2. BWM Konvencija, Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)

LHEI: Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas iesaistītajām pusēm un institūcijām, tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.

Ventspils brīvostas pārvalde: Tā ir viena lieta, bet otra ir tā, ka šobrīd mūsu nostāja ir nepieņemoties, kamēr pārējās Baltijas valstis (arī ne Eiropas Savienības valstis) nav pievienojušās, lai neiespaidotu konkurētspēju, tā kā tas ir dārgs pasākums.

LJA: Ratifikācija nav īstais indikators, lai konvencija stātos spēkā. Ar Latvijas pievienošanu konvencija nestāsies spēkā, jo mums pārāk necīga bruto tonnāža. Mums drīzāk jāpiestrādā, lai kāda no lielajām valstīm pievienojas.

Pievienojoties konvencijai, pret Latvijas kuģiem konvencijas dalībvalstu ostās vairs nebūs labvēlīgākas attieksmes, visi būs līdzvērtīgi, būs jāpilda tie paši pasākumi, kas citām valstīm.

Ventspils brīvostas pārvalde: Savukārt mēs varēsim pieņemt kuģus bez šiem dārgi maksājumiem pasākumiem tāpat kā tās valstis, kas vēl nav pievienojušās.

Konvencijas ieviešanas turpmākais scenārijs no mums nav atkarīgs, tas atkarīgs vienīgi no lielajām valstīm.

LJA: Šobrīd ļoti liela nenoteiktība, notiek diskusijas starptautiskā jūras organizācijā un ir plānoti konvencijas grozījumi.

Bet būtu ļoti vērtīgi šobrīd veikt konvencijas pasākumos paredzēto monitoringu.

Ventspils brīvostas pārvalde: Piedāvātie pasākumi ir ļoti sarežģīti, piedāvātās tehnoloģijas dārgas, pieejamas tikai elitārai publikai. Liela neskaidrība par visu. Negribētos, ka saistībā ar šīs konvencijas pasākumu ieviešanu uzņēmēji tiks pārsteigti nesagatavoti.

3. HELCOM BJRP: "Ceļvedis" BWM Konvencijai, Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)

LHEI: Finansējuma trūkuma dēļ tiek veikts tikai „sākotnējais apsekojums” projektu ietvaros. Nozīmīga ir informācijas apmaiņa starp Baltijas jūras valstīm, šobrīd galvenā ir svešo sugu datu bāze.

Ventspils brīvostas pārvalde: Vai nav tā, ka tik daudz gadu balasta ūdeņi bez ierobežojumiem vadāti un jaukti, ka ir jau par vēlu ko darīt? Vai pastāv risks vēl kādas sugas ieviest?

LHEI: Klimats ir kļuvis siltāks, palielinās risks, ka sugas vairāk sāks ieviesties.

4. HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)

Nav komentāru

LHEI: Vēl ir Akvakultūru Regula, bet tā kā šobrīd nav Zemkopības ministrijas pārstāvju, par to nediskutēsim.

Šodienas diskusijas mērķis mums bija izanalizēt, vai ar noteiktajiem pamata pasākumiem Latvijai izdosies sasniegt labu vides stāvokli, vai arī nepieciešami kādi papildus pasākumi.

Ņemot vērā šodienas diskusiju, aizpildīsim tabulas, izsūtīsim komentēšanai ieinteresētajām pusēm.

Ieinteresētajām pusēm komentēšanai izsūtītās tabulas, kas aizpildītas balstoties uz semināra diskusiju rezultātiem:

„Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D2 “Svešzemju sugas”

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti/ aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus (kuģniecību, akvakultūru, ienākšanu no citiem reģioniem pa dabīgiem ūdensceļiem) un aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē. Relatīvi nenosegts ir privātais sektors, kur iedzīvotāji tur eksotisku sugu pārstāvjus mājas apstākļos un var izlemt no tām atbrīvoties izlaižot vidē vai kanalizācijā.	Galvenie slodžu avoti (aktivitātes) ir aptverti pietiekoši labi.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Plānotie pasākumi, ja tiks īstenoti, savā kopumā efektīvi nodrošinās svešo sugu ienākšanas samazināšanu. Lai gan lielā mērā konkrēti sagaidāmie slodzes samazināšanas pasākumi šobrīd nav zināmi un tiks noteikti nacionālā līmenī (piem., attiecībā uz ISS ieviešanas un izplatības novēršanu un pārvaldību, t.sk., piem., izstrādājot rīcības plānu pasākumiem ISS izplatības ceļu pārvaldībai, piemērojot apkarošanas pasākumus ISS agrīnā to ieviešanas stadijā).	Kopumā, sagaidāmie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu, taču pasākumu kopums lielā mērā būs atkarīgs no turpmāk īstenotajiem pasākumiem, kas tiks noteikti nacionālā līmenī.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Plānotie pasākumi ir ieviešanas procesā vai sagaidāmi. Ir sagaidāms, ka daļa no tiem tiks ieviesti un dos efektu jau līdz 2020.gadam. Taču daudziem ieviešanas termiņš ir neskaidrs. Lai gan šobrīd Latvija nav ratificējusi “Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un pārvaldību”, sagaidāms, ka ar konvencijas stāšanās spēkā Latvijai būs jāīsteno noteikts pasākumu kopums, kuriem šobrīd ir ļoti liela nenoteiktība. Kā arī ir nenoteiktība, jo nav zināmi konkrēti pasākumi, kas tiktu noteikti un īstenoti nacionālā līmenī (īpaši, pasākumi, kas tiks noteikti saistībā ar ES Regulu par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību). Lai pasākumi būtu efektīvi, ir būtiski ieviest visu pasākumu kopumu.	Politikas pasākumu ieviešanas efektivitāte ir zema.

<p>Kopējais vērtējums: Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad plānotie pasākumi dos būtisku uzlabojumu. Šāds vērtējums ir spēkā pie nosacījumiem, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvija ratificē "Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un parvaldību". Nacionālā līmenī tiek noteikti un īstenoti efektīvi pasākumi ES Regulas par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību prasību ieviešanai. Nepieciešamie pasākumi tiek ieviesti (un dod efektu) līdz 2020.gadam. <p>Taču, ņemot vērā pasākumus, kas varētu tikt ieviesti BS periodā, var pieņemt ka stāvoklis līdz 2020.gadam uzlabosies nedaudz.</p>	↗
---	---

Svešzemju sugu samazināšanas pasākumu plāna riska nesasniegt labu jūras vides stāvokli novērtējums

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums*	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējais stāvokļa vērtējums tiks sagatavots uz 2017.gadu	↗	Sagaidāmie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus un ietver efektīvu pasākumu kopumu, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	Īstenojot (līdz 2020.gadam) sagaidāmos pasākumus, būtu sagaidāma neliela pozitīva tendence / trends LVS virzienā	1	LVS vērtība ir konceptuāli definēta. Riska vērtējums tiks balstīts uz novērojumu rezultātiem.
Rīgas līcis	Sākotnējais stāvokļa vērtējums tiks sagatavots uz 2017.gadu	↗	Daudziem nozīmīgiem pasākumu veidiem nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem un to ieviešanas termiņu.	2		1	

2.3. JŪRAS VIDES PADOMES SĒDES MATERIĀLI

Sēdes (27.11.2015.) dienas kārtība:

Jūras vides padomes 3. sēde
2015. gada 27.novembrī plkst. 10:00
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, Peldu ielā 25, 101.telpā
Darba kārtība
27.11.2015.

9:30 – 10:00	Reģistrācija un kafija
10:00 -10:15	Sēdes atklāšana. VARAM Valsts sekretāra vietnieces vides aizsardzības jautājumos Aldas Ozolas uzruna. Darba kārtības apstiprināšana.
10:15 – 10:40	Pasākumu programmas izstrādes progress. „Bāzes scenārija” izvērtējums. Juris Aigars, Sigita Šulca (LHEI, projekta „Priekšlikumu izstrāde pasākumu programmai laba jūras vides stāvokļa panākšanai” īstenotājs)
10:40 – 11:00	Eitrofikācija <ul style="list-style-type: none">❖ esošais stāvoklis❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze❖ papildus pasākumu nepieciešamība Juris Aigars, LHEI
11: 00 - 11:15	Papildus pasākumu apspriešana. Diskusija
11:15 - 11:35	Svešās sugas <ul style="list-style-type: none">❖ esošais stāvoklis❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze❖ papildus pasākumu nepieciešamība Solvita Strāķe, LHEI
11:35 – 11:50	Papildus pasākumu apspriešana. Diskusija
11:50 – 12:10	Jūru piesārņojošie atkritumi <ul style="list-style-type: none">❖ esošais stāvoklis❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze❖ papildus pasākumu nepieciešamība Diāna Stendzeniece, LHEI
12:10 – 12:30	Papildus pasākumu apspriešana. Diskusija
12:30 - 12:50	Kafijas pauze
12:50 – 13:15	Turpmākais darbs pie pasākumu programmas izstrādes. Konsultācijas ar iesaistīto nozaru/pušu pārstāvjiem. Juris Aigars, LHEI, Baiba Zasa, VARAM
13:15-13:30	Par nepieciešamajām izmaiņām VARAM 2012.gada 30.jūlija rīkojumā Nr.274 „Par Jūras vides padomes personālsastāvu”. Informācijas apmaiņa.
13:30 - 14:00	Dažādi. Diskusija. Noslēgums

Sēdes (27.11.2015.) protokols:

Jūras vides padomes 3. sēdes

**2015. gada 27.novembrī plkst. 10:00 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, Peldu ielā
25, 101.telpā**

Protokols Nr. 3_27/11/15

Rīgā

2015.gada 27.novembris

Sanāksmē piedalās:
padomes locekļi:

Vārds, uzvārds	Institūcija, amats
Alda Ozola	VARAM valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos
Rolands Bebris	VARAM Vides aizsardzības departamenta konsultants, Jūras vides padomes priekšsēdētāja vietnieks
Baiba Zasa	VARAM Vides aizsardzības departamenta Ūdens resursu nodaļas vecākā eksperte
Kadrija Rozentāle	Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Aizsardzības plānošanas nodaļas vecākā referente
Sintija Strautiņa	Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta Licenču un naftas rezervju pārvaldības nodaļas vadītāja
Laima Rituma	Satiksmes ministrijas Jūrlietu departamenta direktore
Juris Skrube	VAS "Latvijas Jūras administrācija" Kuģošanas drošības departamenta eksperts vides aizsardzības jautājumos
Evija Šmite	Valsts vides dienesta ģenerāldirektora vietniece
Anda Ikaunieca	Latvijas Hidroekoloģijas institūta direktore
Guntis Drunka (<i>aizvieta I. Sarmuli</i>)	Ventspils brīvostas pārvaldnieka vietnieks, Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas valdes loceklis un Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas un Latvijas Ostu asociācija
Jānis Birzaks	Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR”
Kristīna Veidemane	Biedrība „Baltijas Vides Forums”, Vides konsultatīvās padomes pārstāve
Jānis Ulme	biedrība „Zemes draugi”, Vides konsultatīvās padomes pārstāvis
Antons Vjaters	biedrības „Latvijas Jūrniecības savienība” valdes priekšsēdētājs

Pieaicinātie:

Ojārs Gerke	NBS Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienests
Ieva Šmite	VAS "Latvijas Jūras administrācija" Kuģošanas drošības departamenta eksperte vides aizsardzības jautājumos
Juris Aigars	Latvijas Hidroekoloģijas institūta (LHEI) Jūras monitoringa nodaļas vadošais pētnieks
Solvita Strāķe	LHEI vadošā pētniece
Diāna Stendzeniece	LHEI zinātniskā asistente
Sigita Šulce	LHEI pieaicinātais eksperts
Rudīte Vesere	VARAM Vides aizsardzības departamenta direktore
Tatjana Jansone	VARAM Vides aizsardzības departamenta Ūdens resursu nodaļas vadītāja

Sanāksmē nepiedalās:

Iveta Ozoliņa, Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktora vietniece;
Inese Miķelsone, Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākā referente;
Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvis;
Dagnis Straubergs, Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs, Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienība;
Māris Dadzis, Ventpils novada domes priekšsēdētāja vietnieks, Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienība;
Zivsaimniecības konsultatīvās padomes pārstāvis.

Sanāksmi vada: Alda Ozola un Rolands Bebris

Protokolē: Baiba Zasa

Sanāksmi atklāj VARAM valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos A. Ozola. Sēdes mērķis ir sniegt informāciju par pasākumu programmas izstrādes progresu laba jūras vides stāvokļa panākšanai saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvu. Lai atbalstītu pasākumu programmas sagatavošanu atbilstoši direktīvā noteiktajām prasībām, 2014. gadā un 2015.gadā tika veikti pētījumi LVFA finansēto projektu ietvaros. Iepriekšējā sēde notika pirms gada, kad informējām par Priekšizpētes rezultātiem. Šogad darbs turpinās, tai skaitā, konsultējoties ar padomē pārstāvēto nozaru ekspertiem, un projekta īstenotāji – LHEI pārstāvji informēs par līdz šim paveikto un vēl nepieciešamo darbu turpmāk. Padome tika aicināta izteikt viedokli un ieteikumus. A.Ozola arī aicina nepieciešamības gadījumā nominēt jaunus pārstāvjus VARAM 2012.gada rīkojuma precizēšanai. A.Ozola iepazīstina ar paredzēto dienas kārtību, aicina to apstiprināt. J.Ulme lūdz iespēju mainīt izskatāmo jautājumu secību, skatot vispirms tēmu par jūru piesārņojošiem atkritumiem un pēc tam par svešajām sugām. Dienas kārtība tiek apstiprināta ar J.Ulmes ierosinātajām izmaiņām jautājumu izskatīšanas secībā.

1. Pasākumu programmas izstrādes progress. „Bāzes scenārija” izvērtējums.

Ziņo Juris Aigars, demonstrējot ppt prezentāciju.

Padome vienojas, ka informācija par "Bāzes scenārija" izvērtējumu tiks sniegta sēdes gaitā, skatot konkrētos kvalitatīvos raksturlielumus.

J.Aigars informē par metodisko pieeju. Datu trūkums neļauj pietiekami izvērtēt tendences laba vides stāvokļa (LVS) panākšanai. Tika izvērtēti arī potenciālie izņēmuma gadījumi. Šī projekta ietvaros, ņemot vērā priekšizpētes rezultātus, a) ir izstrādāta programmas sadaļa par jau esošajiem un plānotajiem tautsaimniecības nozaru pasākumiem ar ietekmi uz jūras vidi, iegūstot un izanalizējot informāciju par visiem nozaru jau īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem; b) ir izstrādāti pētniecisko datu analīzē pamatoti priekšlikumi pasākumu programmai; c) veikts identificēto papildu pasākumu tehniskās iespējamības novērtējums.

Atgādina pieņemto nozaru politiku esošo pasākumu klasifikāciju: 1a) – esošs un īstenots pasākums, 1b) – esošs, bet nav vēl īstenots. Skaidro esošo pasākumu efektivitātes izvērtēšanas pieeju: slodžu avoti, sektori; vai pasākumi kopumā, ja tiks ieviesti, būs pietiekami efektīvi, lai panāktu LVS; konstatēto trūkumu analīze: vai pasākums ir pietiekami skaidrs, lai vērtētu efektivitāti.

Īsumā informē par izņēmumiem un secinājumu, ka vienīgais piemērojams izņēmums Latvijas gadījumā varētu būt attiecībā uz eitrofikāciju atbilstoši JSD 14.panta (1) e) daļai, saskaņā ar kuru dalībvalsts savos jūras ūdeņos nevar sasniegt LVS līdz 2020.gadam, ja to kavē dabiskie apstākļi, kuri neļauj savlaicīgi uzlabot attiecīgo jūras ūdeņu stāvokli.

K.Veidemane atgādina, ka pasākumu programmas (PP) izstrādes termiņš saskaņā ar Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu ir š.g. 15.decembris.

B.Zasa paskaidro, ka VARAM ir lūgusi Ministru prezidentei pagarināt PP izstrādes termiņu par gadu (līdz 2016.gada 15. decembrim), ņemot vērā to, ka vēl jāveic virkne darbietilpīgu uzdevumu, t.sk. PP sociālās un ekonomiskās ietekmes novērtējums, kam nepieciešams papildu laiks.

2. Priekšlikumi pasākumu programmai

2.1. Eitrofikācija: esošais stāvoklis, riska nesasniegt labu vides stāvokli analīze un papildus pasākumu nepieciešamība.

Ziņo Juris Aigars. Runājot par esošo stāvokli, saskaņā ar HELCOM BSEP nr.143, visā Baltijas jūrā ir sliktas vides stāvoklis. Pasākumi slāpekļa (N) samazināšanai devuši labu rezultātu – HELCOM trends liecina par samazināšanos. Attiecībā uz fosforu (P) ir sliktāk, jo, neskatoties uz esošo pasākumu īstenošanu, tai ir tendence palielināties. Efekts ir, bet kāpj. Punktveida avotu ar tiešu ieplūdi jūrā ir mazākā daļa, lielāko daļu veido upju nestais piesārņojums.

K.Veidemane iestarpina, ka P no lauksaimniecības samazinās, jau ir zem normas.

J.Aigars – upju monitorings nav atbilstošs, lai normāli sarēķinātu slodzi uz jūru; modelī ir ielikts, bet ticamības līmenis ir zems.

Sigita Šulca – bija gadi, kad nepietiekama finansējuma dēļ monitorings bija neatbilstošs.

J.Aigars – staciju skaits ir ierobežots, upju grīvās 7-8 reizes gadā būtu jāvar veikt monitoringu, un tās nav astronomiskas summas. LHEI [izstrādātais] upju [slodžu] modelis pierāda to pašu tendenci. Jautājums par ticamību.

J.Aigars turpina - ir ierosināti vairāki papildus pasākumi. Esošie un plānotie pasākumi galvenokārt saistāmi ar upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem (UBAP). Ir ierosināti vairāki papildu pasākumi

S.Šulca – lauksaimniecībai ir pieejams finansējums. Upju baseiniem ir paredzēts finansējums 1) starpkultūraugu audzēšanai, 2 m veģetācijas buferjoslu izveidošanai; 2) finansējums arī meliorācijas sistēmas uzlabošanai mežsaimniecībā, lauksaimniecībā; 3) punktveida avotiem finansējums būs tikai lielajiem, mazajiem nebūs, tas pašvaldību ziņā. Ir mēģināts modelēt N un P slodzes samazinājumu Lielupei uz 2020.gadu pret 2013.gadu, prognozējot N - 21% un P- 14% samazinājumu.

T.Jansone – grozījumi Aizsargjoslu likumā attiecībā uz baltalkšņu audzēm, bet [nav skaidrs] kāda būs ietekme.

J. Birzaks – aizaugšana pieaug, nav vienkārši par biogēniem pateikt.

Alda Ozola – vai ir kvantificētas [N un P slodzes]?

J.Aigars, S.Šulca skaidro, ka šobrīd nav pietiekamas ticamības, tikai modelis. Pēc LVĢMC modelētā jau tagad būtu sasniegts references līmenis, bet HELCOM aprēķini rāda pretējo [pie tiem pašiem izejas datiem]. J.Aigars uzsver, ka HELCOM novērtējumos Latvijai hroniski trūkst *references* par slodzēm, jo nav cilvēka, kas regulāri sekotu līdži, kas ir liels darbs.

T.Jansone – Latvijai uz katru PLC [piesārņojuma slodzes novērtējuma] ziņojumu ir cits cilvēks, nav pēctecības.

K.Veidemane – kā sasniegsim HELCOM noteikto slodzes samazinājuma mērķi?

J.Aigars – gan HELCOM, gan LHEI modelis pierāda N samazināšanos, bet P palielināšanos. Bet tieši cipari būs izšķiroši, kad tiks vērtēts progress.

K.Veidemane - Vai ņem vērā pārrobežu slodzi?

J.Aigars – faktisko slodzi no Latvijas.

K.Veidemane - Vai UBAP ņem vērā HELCOM noteiktos mērķus?

J.Aigars - paralēli ar baseinu plāniem pie „eitrofikācijas” vēl jāatgriežas un jāizvērtē salīdzinot ar UBAP.

S.Šulca skaidro, ka UBAP baseinu objektu līmenī un upju baseinu līmenī. UBAP tieši attiecas uz jūru (pārejas un piekrastes ūdeņi). Situācija ir tāda, ka 1.UBAP nevar salīdzināt ar 2.UBAP, jo zināšanu līmenis ir uzlabojies, ir saprasts arī, kuri pasākumi dod efektu un kuri nedod.

T.Jansone papildina: „Pie nosacījuma, ja visi pasākumi tiek īstenoti”. Piespiest zemniekus ar UBAP pasākumiem nevar!

J.Aigars – Bāzes scenārija pasākumu efektivitāte – efekts būs, bet neliels. Ir veikts riska izvērtējums. Tiek ierosināti šādi papildu pasākumi:

- Zaļo buferjoslu izveide gar lauksaimniecībā izmantoto zemju ieskaitajām upēm un novadgrāvjiem (ne visos upju baseinos);
- Mākslīgo molusku audžu izvietošana jūrā komunālo notekūdeņu ievadīšanas rajonos (šo apsver arī citas valstis); tomēr pasākums nav gatavs ieviešanai šobrīd, jo vēl jāveic tehniskās iespējamības un izpētes pasākumi;
- Monitoringa intensitātes kāpināšana; nav tehniski nepaceļams uzdevums; būtiski apsekt rajonus ar pārrobežu ietekmi;
- Mežizstrādes radīto biogēnu slodžu kvantificēšana – ideja izpētei (Silava novērtē tikai uz P); grāvji gar ceļu malām pie izcirsta meža rada iespēju piesārņojumam notecēt.

A.Ozola – vai ir aplēsts, cik tonnu [piesārņojuma slodžu] samazinājumu dotu molusku audzēšana?

J.Aigars – ar izmaksām un aprēķiniem, ir nepieciešama izpēte.

J.Aigars – izņēmuma piemērošana attiecībā uz eitrofikāciju dabisko apstākļu dēļ. Nepieciešama diskusija. Vai, zinot, ka nepieciešami ieviešanas pasākumi, varam piemērot?

R.Bebrišs – ES Ūdens direktori jau ir pateikuši, ka ne 2020.gadā, ne 2040.gadā sasniegt LVS būtu grūti. Ir ieguldīts milzums ES naudas, bet nemitīgi mainīgo kritēriju un monitoringa prasību izmaiņu dēļ nav sasniegts rezultāts. Minimums, 50 gadi varētu būt nepieciešami. Jāņem vērā arī atšķirīgās augsnes dažādās DV, kā arī pārrobežu ietekme.

J.Aigars – attiecībā uz N – sākumā bija pieaugums, tad stabilizējās, bet P samazināšanās tendence nākamajā periodā būs jāspēj pierādīt.

E.Šmite – vai ņemta vērā P izgulsnēšanās sedimentos?

J.Aigars – jā.

T.Jansone – vai ir norādes, kas vairāk ietekmē – N vai P un kas notiek, ja līdzsvars tiek izjaukts?

J.Aigars – ietekmē abi. Rīgas līcī svarīgāks ir P, Baltijas jūrā N. Ja līdzsvars tiek izjaukts, tad veidojas labvēlīgi apstākļi aļģu sugām, kas fiksē atmosfēras slāpekli.skaidro.

G.Drunka – vai notiek pārrobežu monitorings?

J.Aigars – Tas obligāti nepieciešams, nespējam HELCOM iesniegt pareizos datus.

J.Birzaks – Vai dati ir kvalitatīvi?

J.Aigars – Iespējams, ka parādās jau politiska ietekme.

S.Šulca – Uz robežas tiek veikts pārrobežu monitorings visur.

J.Aigars – Latvijai ir svarīgs pašai savs modelis, jo, rēķinot slodzi uz jūru, jāņem vērā aizturēšanās. P kaut kur paliek.

Secinājums: jāsakārto pārrobežu piesārņojuma monitorings, novērtējums un monitorings kopumā. Papildu pasākumi principā atbalstāmi. Buferjoslas 2 m obligāti (zemnieki atbalstīs). Zināms efekts ir sagaidāms.

2.2. Jūru piesārņojošie atkritumi: esošais stāvoklis, riska nesasnīgt labu vides stāvokli analīze, papildus pasākumu nepieciešamība.

Ziņo Diāna Stendzeniece, izmantojot ppt prezentāciju.

Šobrīd iespējams runāt tikai par atkritumiem piekrastē, bet ne jūrā. Izmantoti kampaņas „Mana jūra” dati par 3 gadu novērojumiem 38 piekrastes posmos visas Latvijas piekrastes garumā. Vasaras dati. Monitorings veikts atbilstoši UNEP metodikai. Vidējais atkritumu vienību skaits – 56 – 561 vienības / 100 m.

R.Bebriš – vai mēģināts vērtēt, cik liela ieskalošana ar pavasara paliem un atskalošana no kuģiem?

K.Veidemane informē, ka EK finansētais projekts, kurā Rīga abpus Daugavai bija pilot-teritorija, pēc ziemas sezonas izskalotais pēc atkritumu veidiem tika vērtēts, vai varētu būt no kuģiem. Secināts, ka daļa varētu būt no kuģu kravām, bet ne lielākā daļa.

R.Bebriš – svarīgi nacionālie kritēriji. Pavasarī pa Gauju liels daudzums tiek ienests. Nav risināms ar šiem instrumentiem.

G.Drunka nesaprot references līmeni. Sakopšanas jautājums.

J.Aigars – LVS robežvērtība 130 vienības uz 100 metriem ir eksperta vērtējums.

S.Šulca – piekrastē ir iniciatīva, bet nav valsts līmeņa pasākuma, monitoringa. Ir atšķirība starp dažādiem atkritumu veidiem (baterija, izsmēķis vai riepa).

J.Ulme – runājot par ietekmēm – katrā gadījumā ir ticamības kritērijs. Pieņēmums: 70-80 vienības krasta, sauszemes ietekme, pārējais – jūras. Ir izmantoti „Mana jūra” veiktā monitoringa dati, jo pārklāj visu jūras piekrasti. Latvijas vidējie dati – sezonālie un vasaras izlīdzinās. Par 130 vienībām viens no pamatojumiem ir 4 gadu vidējais rādītājs 172 vienības, ES stratēģijā noteiktais 20% samazinājums Latvijai būtu pamatots. Plastmasas konkrētas frakcijas ar dažādiem pasākumiem ir praktiski novēršamas. Arī Piekrastes telpiskās attīstības plānojumā paredzētas monitoringa stacijas katrā piekrastes pašvaldībā. HELCOM rīcības plāns attiecībā uz jūras atkritumiem paredz arī vietējas nozīmes rīcības, konkrēti vietējie atkritumu plāni atbilstoši katra novada specifikai. Līdz ar to 130 vienības ir stipri pieticīgs, pragmatisks kompromiss starp LVS un reāli izdarāmo. Bez šiem datiem neviena pludmale nevar iegūt Zilo karogu. Ventspilī novērota liela ostas ietekme – plastmasas virvju/ tauvu gali.

S.Šulca – UBAP ir ielikta cieta atkritumu tēma, lai gan nebija tādas prasības.

R.Vesere – EK mēneša laikā nāks klajā ar uzstādījumu par mikroplastiku un plastmasas maisiņiem. Depozīta sistēma neatrisinās visu, kas saistīts ar jūras atkritumiem, jo galvenais jautājums ir par mikroplastiku. Svarīga ir arī pašvaldību atbildība un organizācija uz vietas.

G.Drunka – norāda, ka tas nav viennozīmīgi, ka kuģu tauvas gali rodas ostas darbības rezultātā, jo zvejas kuģi pamatā piestāj Liepājā, Pāvilostā. Pašvaldību atkritumu apsaimniekošana korelē ar šo, viss ir saistīts.

T.Jansone – par cik jaunais Zemes pārvaldības likums ir spēkā, tad piekrastes ūdeņi ir pašvaldību valdījumā un ir cerība, ka situācija uzlabosies.

D. Stendzeniece turpina, ka ir ierosināti vairāki papildus pasākumi, kas ir tehniski iespējami (t.sk., depoziņa sistēmas ieviešana, plastmasas maisiņu lietošanas ierobežošana, monitoringa piekrastē, sabiedrības informēšana). Var uzskatīt, ka stāvoklis līdz 2020.gadam uzlabosies, bet nedaudz.

- Depoziņa sistēmas izveide;
- Depoziņa sistēmas izveide lokāli, piekrastē esošās tirdzniecības vietās. R.Vesere šo pasākumu ierosina nosaukt nevis par „depoziņa sistēmu”, bet par atpakaļnodošanas sistēmu v. tml.
- Plastmasas maisiņu lietošanas samazināšana – R.Vesere aicina sasaistīt ar jauno direktīvu 2015/720 par vieglās plastmasas maisiņiem, kas jāievieš līdz 2018.gadam. Ir DV, kas gatavojas aizliegt izmantošanu, ar ekonomiskiem instrumentiem, ar aizstāšanu. (2013.g.- 23 mais/pers., direktīva nosaka 2019.g. – 90 mais/pers., 2025.g. – 40 mais/pers.);
- Monitoringa un sabiedrības informēšana;
- Izpēte: mikroplastikas, atkritumu telpiskais sadalījums, slodžu avoti utt.

S.Šulca – monitoringa šobrīd ir NVO rokās. Ierosina apsvērt „izņēmumu” par mikroplastiku, jo situācija nav zināma.

R.Vesere - pašvaldību pienākums ir informēt sabiedrību, t.sk., par jūru piesārņojošiem atkritumiem.

J.Birzaks – atgādina par realizētiem infrastruktūras projektiem Natura 2000 teritorijās, informācijas stendiem.

E.Šmite – arī jaunajos makšķerēšanas noteikumos jau ir aizliegts atstāt uz ledus zvejas rīkus, atkritumus.

J.Aigars - Nepieciešama izpēte; citās valstīs ir, LV nav, ar to jātiek skaidrībā.

E.Šmite – vai ņemti vērā pazaudētie zvejas tīkli?

J.Birzaks – skaidro atšķirību starp tīklu (linumu) un trali. „Spoku tīkli” ir aizliegti Baltijas jūrā kopš 2008.gada. No noenkurotajiem tīkliem cieš jūras putni. Problēma var būt traļi, ko aprauj uz vrakiem vai velkot trali pa akmeņainu grunti. Tikai pēc stiprām vētrām tos parauj nost.

Secinājums: Papildu pasākumi principā atbalstāmi, apsverot padomes izteiktos priekšlikumus.

Sanāksmes vadīšanu turpina **Rolands Bebris.**

2.3. Svešās sugas: esošais stāvoklis, riska nesasniedzot labu vides stāvokli analīze, papildus pasākumu nepieciešamība.

Ziņo Solvita Strāke, izmantojot ppt prezentāciju.

Esošās situācijas analīze balstās uz 6 gadu izvērtēšanas ciklu par svešo sugu ierašanos Baltijas jūrā. Laba vides stāvokļa noteikšanai tiek izmantots indikators „Jaunu svešzemju sugu ienākšanas tendence”. Indikators seko katrā Baltijas jūras apakšbaseinā ienākošo svešzemju sugu skaitam sešu gadu novērtējuma periodā. Datu bāzē iekļautas 40 Latvijas ūdeņos sastopamās sugas. Konsultācijas procesā iesaistītā ekspertu grupa ir informēta, ka saraksts var tikt pilnveidots pēc jaunas metodes, ko pārbauda ostās. Ekspertu grupa vienojās, ka par indikatoram nepieciešamo sākuma gadu varētu tikt uzskatīts 2017.gads.

Veikta esošo pasākumu, politikas plānošanas dokumentu, tiesību aktu analīze, HELCOM Ceļvedis BWMC ratificēšanai un ieviešanai. Pēc BWMC ratificēšanas būs jāīsteno zināms pasākumu kopums. Šobrīd esošo pasākumu efektivitāte samērā zema.

Laima Rituma – jautā par BWMC (Balasta konvencijas) un ES regulas par invazīvajām svešzemju sugām saikni. Jāsaprot VARAM viedoklis. SM ir bažas, jo Invazīvu svešzemju sugu (ISS) regulas apsvērumā ir tikai atsauce uz BWMC, bet citādi neizvirza nekādas prasības.

J.Aigars skaidro, ka katrs no šiem dokumentiem analizēts kā atsevišķs pasākums. S.Strāke – nav skaidrības par atbildīgo ministriju, DAP runā ar ZM. ISS monitoringa metodika tiek izstrādāta.

B.Zasa paskaidro, ka šobrīd atbildīgā ministrija ir VARAM. Piekrīt, ka ISS regula tikai atsaucas uz BWMC. ISS regula²¹ laikam attiecas uz sauszemi un iekšzemes ūdeņiem.

S.Strāke – sugu saraksta veidošanā jābūt piesardzīgiem, jo šobrīd ar Ministru Kabineta noteikumiem ir noteikta tikai viena suga – latvānis.

Šobrīd papildus pasākumi netiek ierosināti. Secināts, ka, ja tiktu ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad tie dotu būtisku uzlabojumu. Šāds vērtējums gan ir spēkā pie vairākiem nosacījumiem, t.sk. Balasta konvencijas ratificēšana un ieviešana. Tāpēc risks pastāv.

G.Drunka – nepieciešams precizēt, ka nevis stāvoklis uzlabosies, bet saglabāsies „status quo” (nepasliktināsies).

J.Birzaks – kā ierobežot ISS? Agrā brīdināšana, monitorings. Viens avots ir transports, transporta mezgli.

R.Bebriš - no demonstrētā attēla, grafika redzams, ka ISS problēma būtiskākā ir Somijai, Zviedrijai un Lietuvai. No kurienes tāds lēciens?

S.Strāke skaidro grafikā aptverto periodu, pēdējo 10 gadu periodā (2000-2010) lēciens, jo 1990 – 2010 saistīts ne tikai ar kuģu intensitātes pieaugumu, bet ar to, ka tikai tad 1.reizi tika sastādīts reģionālais svešzemju sugu saraksts.

J.Skrube jautā, vai sarakstā tiek norādīti riski, ko var radīt šīs sugas mūsu ūdeņos? S.Strāke skaidro, ka datubāzē ir jebkādas svešzemju sugas. Taču no 40 sugām varbūt tikai daļa, kas pierādījušas invazīvu raksturu. HELCOM saraksts par izplatības vektoriem būs ļoti svarīgs (LV piedalās šajā darbā).

R.Bebriš rezumē: **Noslēguma secinājumi kopumā:**

1) nepieciešami resursi, lai piedalītos HELCOM darbā kopumā un EK darba grupās;

2) jāsakārto pārrobežu piesārņojuma monitorings, novērtējums un monitorings kopumā;

3) pētījumu varētu būt vēl vairāk;

4) Balasta konvencija u.tml. ir diskutējami jautājumi, par kuriem arī Ostu padomē tiek pieņemti kolektīvi lēmumi.

J.Aigars - pētījumi JSD ieviešanai nepieciešamo zināšanu bāzes uzlabošanai par jūras vides stāvokli tiek plānoti, t.sk., Latvijai pieejamā Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda finansējuma ietvaros.

3. Turpmākais darbs pie pasākumu programmas izstrādes. Konsultācijas ar iesaistīto nozaru/pušu pārstāvjiem.

Baiba Zasa informē -

Lai pabeigtu programmas izstrādi, vēl ir nepieciešams īstenot būtiskus soļus:

novērtēt paredzēto pasākumu ietekmi uz sociālekonomisko vidi, t.sk. izvērtēt paredzēto pasākumu efektivitāti, veicot šo pasākumu izmaksu novērtējumu un izmaksu-efektivitātes analīzi un izmaksu-ieguvumu analīzi. Iespējami arī “izņēmuma gadījumi”, ja pasākumu izmaksas ir nepamatoti augstas salīdzinājumā ar jūras vides apdraudējumu, tomēr tādā gadījumā ir zinātniski jāpamato un jāsniedz

²¹ Tomēr arī uz jūru: ISS regulas Nr. 1143/2014 1.pants: Šajā regulā izklāstīti noteikumi par to, kā novērst, līdz minimumam samazināt un mīkstināt apzinātas un neapzinātas invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās Savienībā radīto kaitīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību; (6) apsvērumi: Lai palīdzētu sasniegt mērķus, kas izvirzīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK⁽¹⁾, 2008/56/EK⁽²⁾ un 2009/147/EK⁽³⁾ un Padomes Direktīvā 92/43/EEK⁽⁴⁾, ar šo regulu vajadzētu paredzēt noteikumus, lai novērstu, līdz minimumam samazinātu un mīkstinātu invazīvo svešzemju sugu radīto kaitīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un attiecīgajiem ekosistēmu pakalpojumiem, un cilvēku veselību un drošību, kā arī lai samazinātu to sociālo un ekonomisko ietekmi.

priekšlikumi un jāpamato pagaidu pasākumi, lai novērstu jūras vides stāvokļa turpmāku pasliktināšanos.

Jāizvērtē arī Programmas pārrobežu ietekme, jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sabiedriskā apspriešana. Paredzēts, ka uzsāksim sabiedrības informēšanu jau par priekšlikumiem programmas papildu pasākumiem, negaidot programmas izstrādi pilnībā.

K.Veidemane: jautā, kas tiek darīts attiecībā uz pārējiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem (D) (D3 zivis, D1 biodaudzveidība, D11 zemūdens troksnis u.c.)?

J.Aigars skaidro, ka ar D11 šobrīd nav datu, informācijas, D3 galvenokārt tiek risināts KZP datu vākšanas un novērtējuma ietvaros. Nespējot novērtēt esošo stāvokli attiecībā uz biodaudzveidību, nevar plānot arī pasākumus.

J.Birzaks papildina, ka ICES arī šobrīd jau vairāk savus ieteikumus pamato uz ekosistēmas pieeju.

J.Aigars – HELCOM piekrastes zivju indikators attiecas uz biodaudzveidību nevis uz zivsaimniecību.

K.Veidemane: ierosina sabiedriskajai apspriešanai gatavot viegli uztveramu informāciju un arī par pārējiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem.

B.Zasa atbalsta ierosinājumu.

J.Aigars skaidro, ka vēl būs rezultāti par piesārņojošām vielām. Par eitrofikāciju būs jāskata vēlreiz kontekstā ar UBAP.

4. Par nepieciešamajām izmaiņām VARAM 2012.gada 30.jūlija rīkojumā Nr.274 „Par Jūras vides padomes personālsastāvu”.

Baiba Zasa informē, ka laikā kopš rīkojuma apstiprināšanas ir notikušas būtiskas izmaiņas padomes personālsastāvā, tāpēc ir nepieciešams atjaunināt rīkojumu. Lūdzam informēt par izmaiņām institūciju pārstāvju nominācijās. No dažām institūcijām jau esam saņēmuši informāciju par izmaiņām, no citiem vēl gaidām. VARAM veiks attiecīgās izmaiņas un nosūtīs rīkojuma projektu saskaņošanai. Sēdes dalībnieki vienojas, ka B.Zasa visiem padomes locekļiem un sēdes dalībniekiem izsūtīs demonstrētās ppt prezentācijas par darba kārtības jautājumiem.

Noslēgumā R.Bebris rezumē – runājot par ES ūdens sektoru, atsauc atmiņā š.g. maijā Rīgā notikušo Ūdens un jūras direktoru sanākumi Latvijas prezidentūras ES Padomē ietvaros. Šajās dienās šāda sanāksme notiek Luksemburgā, piedaloties arī Dabas direktoriem, turpinot Lietuvas prezidentūras laikā uzsāktu un Itālijas turpināto tradīciju, jo ir būtiski koordinēt ūdens, jūras un dabas sektoru direktīvu ieviešanu. Ūdens direktori ir tikušies arī ar lauksaimniecības politikas veidotājiem un vienojušies par 10% piesārņojuma samazinājumu.

Sēde slēgta plkst. 13:45.

Sanāksmes vadītāji:

Alda Ozola, Rolands Bebris

Protokolēja:

Baiba Zasa

2.4. NOSLĒGUMA SEMINĀRA PAR "JSD PASĀKUMU PROGRAMMAS LABA JŪRAS VIDES STĀVOKĻA SASNIEGŠANAI" IZSTRĀDES PROGRESU 2015.GADĀ MATERIĀLI

Semināra (15.12.2015.) dienas kārtība:

Pasākumu programmas laba jūras vides stāvokļa sasniegšanai izstrādes progress

2015. gada 15. decembrī plkst. 10:00

Bellevue Park Hotel Rīga

Slokas iela 1

Konferenču zāle "Londona"

Darba kārtība

9:30 – 10:00	Reģistrācija
10:00 -10:05	Atklāšana. Juris Aigars
10:05 – 10:15	Ievads, informācija par JSD PoM izstrādes procesu. VARAM Baiba Zasa
10:15 – 10:40	Pasākumu programmas izstrādes progress. „Bāzes scenārija” izvērtējums. Juris Aigars
10:40 – 11:00	UBAP paredzētie pamata pasākumi LVĢMC
11:00 – 11:15	Eitrofikācija <ul style="list-style-type: none"> ❖ esošais stāvoklis ❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze ❖ papildus pasākumu nepieciešamība Juris Aigars, LHEI
11:15 – 11:30	Diskusija
11:30 - 11:45	Svešās sugas <ul style="list-style-type: none"> ❖ esošais stāvoklis ❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze ❖ papildus pasākumu nepieciešamība Solvita Strāķe, LHEI
11:45 – 12:00	Diskusija
12:00 – 12:20	Kafijas pauze
12:20 – 12:35	Jūru piesārņojošie atkritumi Jānis Ulme
12:35 – 12:50	Jūru piesārņojošie atkritumi <ul style="list-style-type: none"> ❖ esošais stāvoklis ❖ riska nesniegt labu vides stāvokli analīze ❖ papildus pasākumu nepieciešamība Diāna Stendzeniece, LHEI
12:50 – 13:05	Diskusija
13:05 - 13:15	Turpmākais darbs
13:15 – 14:00	Dažādi. Diskusija. Noslēgums

Semināra (15.12.2015.) dalībnieku saraksts:

Semināra (15.12.2015.) diskusiju apkopojums:

J. Aigars (LHEI) atklāj semināru.

I. Prezentācijas:

1. B. Zesas (VARAM) prezentācija. Pasākumu programmas laba jūras vides stāvokļa panākšanai izstrādes process.
2. J. Aigara (LHEI) prezentācija. Pasākumu programmas izstrādes progress.

Diskusija.

Kristīne Pakalniete, SIA AKTiiVS : norāda uz informāciju par risku nesasnīgt LVS. Riska mazināšana nevar būt saistāma tikai ar izpētes pasākumu intensitātes kāpināšanu, ir jāliek uzsvars uz bāzes scenārija pasākumu kārtīgāku ieviešanu un jāpiedāvā konkrēti papildus pasākumi. Izņēmuma gadījumi – saskaņā ar JSD, izņēmumus var piemērot, pamatojoties uz ekonomisko analīzi. Pasākumus var neievieš vai pagarināt ieviešanas termiņus, pamatojoties uz ekonomisko analīzi, līdz ar to, ir iespējami arī citi izņēmumi, bez tā gadījuma, ko šobrīd piedāvā iekļaut Latvijas Pasākumu programmā.

Juris Aigars, LHEI: šajā PoM izstrādes posmā ekonomiskā analīze nebija plānota, līdz ar to bija iespējams piemērot izņēmuma gadījumu tikai eitrofikācijas kvalitatīvajam raksturlielumam.

II. Prezentācija:

A. Krauze (LVGMC), Upju baseinu apsaimniekošanas plānu 2016. – 2021. gadam pasākumu programma.

Diskusija.

Ilze Muriņa, Zemkopības ministrija : Kāda ir UBAP sasaiste ar PoM?

Sigita Šulca: ņemot vērā, ka JSD attiecas arī uz piekrastes ūdeņiem, PoM pilnībā jāņem vērā pasākumi, kas iekļauti UBAP.

Iveta Ozoliņa, Zemkopības ministrija: attiecībā uz pasākumiem lauksaimnieciskās darbības rezultātā radītā piesārņojuma mazināšanu – vai ar "aizsargjoslu" saprot neartu joslu? Jo aizsargjosla ir arī kultūraugi.

Aiga Krauze, LVGMC : jā, tā ir nearta aizsargjosla.

Ļubava Tralmaka, Zemkopības ministrija: kad paredzēts kāpināt monitoringa intensitāti?

Juris Aigars: monitoringa intensitātes kāpināšana ir mūsu rekomendācija, jo praktiska šī pasākuma izpilde ir atkarīga no finansējuma piešķiršanas. Tas būs VARAM lēmums.

Sigita Šulca: lielo izmaksu dēļ, upēs ir problēmas ar prioritāro vielu monitoringu, tomēr jāatzīmē, ka šo vielu monitorēšana tiek veikta intensīvāk salīdzinot ar pēc-krīzes laiku.

Baiba Zasa: UBAP monitorings arī ir iekļauts kā pamata pasākums virszemes ūdensobjektiem, tomēr, protams, jūras un virszemes ū/o monitorings atšķiras.

Sigita Šulca: baseinu plānos ir daudz t.s. "balto plankumu" jeb neiekļautu virszemes ū/o, tāpēc nākotnē būtu nepieciešams iekļaut šīs teritorijas monitoringā. Jūras monitoringa intensificēšanai ir cits mērķis, piemēram, pārrobežu ietekmes korektākas izpratnes veicināšanai.

Juris Aigars: monitorings ir labs sākums, taču nozīme ir arī pētījumu veikšanai, lai spētu pamatot problēmu, lai mums pašiem būtu savi nacionālie dati un viedoklis, ne tikai starptautiskos pētījumos aizgūtais.

III. Prezentācija:

Juris Aigars (LHEI), Eitrofikācija D5

Diskusija.

Kristīne Pakalniete: Vai tehniskie pasākumi attiecībā uz fosfora slodzi tomēr ir pietiekami aptverti?

Juris Aigars: mēs pamatā vērtējam politiskos dokumentus.

Sigita Šulca: pasākuma efektam vēl var veikt vērtējumu, bet slodžu analīzes kvalitatīvs novērtējums ir veikts pilnā apmērā.

Kristīne Pakalniete: es ieteiktu PoM skaidrāk nodalīt rekomendācijas no tiem pasākumiem, kas, saskaņā ar JSD, ir ziņojamie pasākumi.

Baiba Zasa: uz doto brīdi tie ir priekšlikumi PoM.

Juris Aigars: mēs nezinām pasākumu efektu uz fosfora samazināšanos, tāpēc ir priekšlikums par izpeti.

IV. Prezentācija:

Solvita Strāķe (LHEI), Svešzemju sugas D2

Diskusija.

Inārijs Voits, Latvijas Zivsaimnieku asociācija: vai tomēr ir korekti definēts, kuras sugas tiek uzskatītas par invazīvajām, bet kuras – par neinvazīvajām svešzemju sugām? Apaļais jūras grundulis, piemēram, tiek uzskatīts par kaitīgu, jo izēd ikrus, taču tas ir nozīmīgs barības ķēdes elements mencu pārtikā.

Solvita Strāķe: Šobrīd pie šī jautājuma tiek strādāts HELCOM darba grupā, kur tiek definēti invazīvo sugu kritēriji. Patreiz definīcija "invazīvā suga" tiek lietota relatīvi brīvi. Piekrītu, ka apaļais jūrasgrundulis ir ļoti piemērots invazīvās sugas definīcijai, jo nodara pieteikami būtisku kaitejumu gliemeņu audzēm, kuras ir mūsu aizsargājamo jūras teritoriju biotopu viens no pamatelementiem.

Didzis Ustups, BIOR: ne BIOR veiktajos pētījumos, ne zinātniskajā literatūrā neparādās gadījumi, kas liecinātu, ka graudi izēstu ikrus. Tomēr ir jautājums par konstatēto sugu skaitu pēdējos 6 gados, cik tādas ir?

Solvita Strāķe: Latvijas jūras ūdeņos pēdējos 6 gados varētu būt konstatētas no 6-8 sugām. Šo informāciju var pārbaudīt AquaNIS datubāzē, kur atrodami arī Latvijas dati.

Kristīne Pakalniete: riskam nesasniegt LVS ir dots vērtējums "2" (vidējs risks), līdz ar to ir nepieciešami skaidri priekšlikumi reāliem papildus pasākumiem, kā panākt samazinājumu slodzēm.

Ieva Šmite, LJA: informē par BWM ratificēšanas progresu un ieviešanas laika plānojumu. Pēc konvencijas spēkā stāšanās, paies 5 gadi kamēr uz kuģiem tiks uzstādītas jaunās iekārtas. Tikai pēc tam varēs vērtēt, vai ir bijis kāds pozitīvs efekts attiecībā uz svešo sugu ienākšanas ierobežošanu.

Didzis Ustups, BIOR: Vai tiešām akvakultūra ir nozīmīga slodze svešo sugu ienākšanai? Šobrīd Latvijas jūras ūdeņos nav nevienas jūras akvakultūras.

Solvita Strāķe: Akvakultūra kā nozīmīga slodze identificēta 1950-jos un 60-jos gados, kad bija ļoti daudz mēģinājumu ieviest svešzemju zivju sugas dažādās audzētavās. Lielu daļu zivju vides apstākļu dēļ nebija iespējams audzēt, bet šobrīd zināms, ka arvien lielāka interese parādās jūras akvakultūru audzētājiem. Tādēļ pēc kuģu radītās slodzes akvakultūra ir nākamā aktivitāte, kas identificēta kā nozīmīga svešajām ienākošajām sugām.

V. Prezentācija:

Jānis Ulme (VIF), kampaņas Mana jūra ietvaros veiktais piekrastē esošo atkritumu monitorings

Diskusija.

Karina Pavlova: lūdzu izskaidrojiet, kā tiek noteikta 100 metru monitoringa zona.

Jānis Ulme: teritorija tiek vērtēta no ūdens līnijas līdz pirmā apauguma līnijai, 100 metru platumā. Grūtības ir pašvaldību teritorijās, kurām piekraste ir mazāka par 100 metriem.

Kristīne Pakalniete: kādi ir plāni attiecībā uz monitoringa iniciatīvas turpināšanu? Atsaucoties uz J. Ulmes prezentāciju - kā skaidrotu tendenci samazināties atkritumu daudzumam kampaņas 4 gadu laikā? Vai kampaņas laikā iegūtie dati ir pieejami publiski?

Jānis Ulme: mums ir plāns turpināt iniciatīvu līdz 2018. gadam, sadarbojoties ar VARAM. 2017. gadā plānojam palaist "Adopt the Beach" kampaņu. Tendence samazināties atkritumu daudzumam, manuprāt, ir saistīta ar apsaimniekošanu. Esam arī novērojuši, ka labvēlīgi tiek ietekmētas arī tās zonas, kas atrodas tieši blakus sakoptajām teritorijām, līdz ar to secinām, ka laba apsaimniekošana dod plašāku efektu. Dati ir publicēti zviedru datu bāzē, bet var tikt iegūti pēc personīga pieprasījuma pie J. Ulmes.

Antons Vjaters: vai apsaimniekošana korelē ar talkām?

Jānis Ulme: neesmu domājis par šādu korelāciju. Atturoš atbildēt.

VI. Prezentācija:

Diāna Stendzeniece (LHEI), Jūru piesārņojošie atkritumi D10

Ingrīda Puriņa, LHEI: vēlos vērst uzmanību uz papildus pasākumu veicināt plastmasas maisiņu lietošanas samazināšanu un aizstāšanu ar biodegradējamiem maisiņiem – bioloģiskās sadalīšanās procesā tie apdraud vidi uz dzīvos organismus, jo veido mikroplastikas piesārņojumu.

Juris Aigars: varbūt varam par citu definējumu, vai izņemt biodegradablu maisiņu veidu papildus pasākumu priekšlikuma.

Didzis Ustups: ieteikums paskatīties BIC reisu datu bāzi, jo, iespējams, papildus zivju resursu monitoringam tiek veikts uz grunts esošo atkritumu monitorings.

VII. Noslēgums

Baiba Zasa, Juris Aigars. Informē, ka turpmākais darbs saistīts ar izvērtējumu par to, kurus pasākumus atstās, ņems ārā vai liks klāt. Tiks veikts ekonomiskais novērtējums.

3. PIELIKUMS: REZULTĀTI UN MATERIĀLI NO VEIKTAJĀM AKTIVITĀTĒM PASĀKUMU PROGRAMMAS STARPTAUTISKAĪ UN REĢIONĀLĀI KOORDINĀCIJAI

Šajā pielikumā iekļauta tehniska rakstura informācija no atskaites periodā veiktajām aktivitātēm saistībā ar pasākumu programmas (PP) starptautisko un reģionālo koordināciju.

Turpmāk iekļauta:

1. informācija no J.Aigara (LHEI) piedalīšanās Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas organizētā tiešsaistes sanāksmē š.g. 1.septembrī;
2. informācija no K.Pakalnetes (SIA „AKTiiVS”) piedalīšanās JSD KIS „Ekonomiskās un sociālās analīzes” (ESA) darba grupas sanāksmē š.g. 26.oktobrī Briselē – ietverts K.Pakalnetes piezīmju apkopojums no šīs sanāksmes.

Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas organizētā tiešsaistes sanāksme 2015.gada 1.septembrī:

Baltic Marine Environment Protection Commission

Working Group on the State of the Environment and Nature Conse

Online meeting under STATE & CONSERVATION 2-2015

Online meeting, 1 September, 2015

Outcome from State and Conservation thematic online meeting on measures for regional coordination

With reference to STATE & CONSERVATION 2-2015 (Paragraphs 5J.8-5J.9 and Annex 4 in the outcome), the thematic online meeting of State and conservation on measures for regional coordination was organized as a follow-up activity of STATE & CONSERVATION 2-2015 on 1 September 2015. The aim of the Meeting was to finalize the request for input on measures for regional coordination to the GEAR IG PoM Workshop on 28 October 2015 which was initiated at the second meeting of State and Conservation.

The Meeting was attended by delegations from Estonia, Finland, Germany and Sweden. The List of Participants is attached as Annex 1.

The Meeting was led by the co-Chairs of the Working Group: Mr. Urmas Lips, Estonia and Ms. Penina Blankett, Finland as well as by Ms. Ulla Li Zweifel, Professional Secretary. Ms. Petra Kääriä, Assisting Professional Secretary acted as secretary of the Meeting.

Ulla Li Zweifel provided background information to the request and on the topics and suggested measures which are to be finalized by 30 September by State and Conservation as input to the GEAR IG PoM Workshop on 28 October 2015 (document 5J-5).

The Meeting considered the proposed regional measures outlined at State and Conservation 2-2015 (document 5J-5) and agreed that they are all relevant as topics for further regional coordination and should be developed as input for the IG PoM workshop and provided further input to the topics and measures as included in Annex 2.

The Meeting noted the concern raised by Germany on the link between HELCOM acquis and MSFD in the Joint document on regional coordination of Programmes of Measures. Germany will provide written comments on the issue to the Secretariat (petra.kaaria@helcom.fi) by 14 September 2015 to be directed to Gear IG PoM.

The Meeting noted that several Contracting Parties would like to consult nationally the proposals under theme C 'Selective extraction and incidental bycatch' provided by the lead-country Poland (document 5J-6). Further comments are expected to be provided from Finland, Sweden, Germany and possibly Estonia and will be directed to Poland.

The Meeting agreed on the following timetable for the further work regarding the input to Gear IG PoM:

1. The Secretariat will update information for each topic based on the discussion held at this meeting, streamline the format between topics and circulate the material to the meeting participants by Friday 4 September.
2. Comments and proposed edits to the actions are to be provided by Contracting Parties to the Secretariat (petra.kaaria@helcom.fi) by 11 September 2015. Germany will provide comments on topic C by 14 September 2015. The Secretariat will consolidate a new version which will be circulated to State and Conservation Contacts for a 10-day commenting period until 23 September 2015.
3. The Secretariat will compile the possible further comments from State and Conservation contacts and provide the input to Gear IG PoM at latest by 30 September.

The Outcome as well as documents for the meeting will available via the [STATE & CONSERVATION 2-2015 Meeting site](#).

Annex 1. List of participants

Representing	Name	Organization	E-mail address
Chair			
Finland	Penina Blankett	Ministry of Environment	penina.blankett@ymparisto.fi
Contracting Parties			
Estonia	Urmas Lips	Marine Systems Institute at Tallinn University of Technology	urmas.lips@msi.ttu.ee
Finland	Jan Ekebom	Parks & Wildlife Finland	jan.ekebom@metsa.fi
Finland	Samuli Korpinen	Finnish Environment Institute	samuli.korpinen@ymparisto.fi
Finland	Ville Karvinen	Finnish Environment Institute	ville.karvinen@ymparisto.fi
Germany	Dieter Boedeker	Germany Federal Agency for Nature Conservation (BfN)	dieter.boedeker@bfm-vilm.de
Germany	Christine Wenzel	Ministry of Energy, agriculture, environment and rural areas, Schleswig-Holstein	christine.wenzel@melur.landsh.de
Germany	Kai Hoppe	Leibniz-Institute for Baltic Sea Research	kai.hoppe@io-warnemuende.de
Latvia	Juris Aigars	Latvian Institute of Aquatic Ecology	juris.aigars@lhei.lv
Sweden	Tobias Porsbring	Swedish Agency for Marine and Water Management	tobias.porsbring@havochvatten.se
Sweden	Norbert Häubner	Swedish Agency for Water and Marine Management	norbert.haubner@havochvatten.se
HELCOM Secretariat			
Secretariat	Ulla Li Zweifel	HELCOM Secretariat	ullali.zweifel@helcom.fi
Secretariat	Janica Borg	HELCOM Secretariat	janica.borg@helcom.fi
Secretariat	Petra Kääriä	HELCOM Secretariat	petra.kaaria@helcom.fi

Annex 2 State and Conservation input to Gear IG PoM on joint actions and measures

The State and Conservation Working Group has considered the request from the Gear Group to provide technical input on potential joint actions and regional measures indicated on the list of “Specific topics in need of further regional coordination” provided by GEAR 10-2015.

The request was addressed at State and Conservation 2-2015, further elaborated during an intersessional online meeting on 1 September 2015, and finalized through written procedure. Four topics were addressed by the Group:

- Spatial protection measures
- Conservation, restoration and reintroduction of species
- Selective extraction and by-catch of species
- Input of contaminants; related to assessment of hazardous substances

Poland contributed as Lead Country to the topic related to by-catch.

When preparing the input to the IG PoM workshop to be held 28 October 2015, the Group responded to the three questions formulated by GEAR 10-2015 while also considering that proposed activities should be measures or information needs for the development of measures and that they furthermore should be new to HELCOM or existing activities in need of further regional coordination.

Questions for HELCOM Working Groups from IG PoM

Questions that HELCOM Working Groups should consider when preparing an input to the regional coordination process (from IG PoM Workshop ToR):

1. Indicate if the proposed topic for coordination is already well covered by the activities of the Working Group (to provide brief description, including reference to the existing ToR / Roadmaps / work plans / sub-groups) and briefly reflect on possible gaps or needs for further work and/or improved coordination;
2. For new issues, propose how they could be taken forward in a coordinated manner, including next steps, possible technical requirements and time-lines.
3. If still not identified, indicate the most appropriate and effective action level according to the three categories of measures (coordination of national measures, joint measures and actions, joint proposals and inputs to other competent organizations and institutions: EU, IMO etc.).

A.Spatial protection measures

GEAR proposal on topics in need of further regional coordination: Further development of the HELCOM MPA network, including its ecological coherence and effective management. Coordination may concern management of MPAs, in particular possibilities for actions in relation to restrictions on fishing, dredging and extraction of non-living resources in MPAs (State & Conservation, Fish Group).

1. Coordination of management measures of pressures and impacts on MPAs, in particular for adjacent transnational MPAs

Coordination of management measures for MPAs is a new aspect to HELCOM.

Step 1: Identify adjacent transnational MPAs using HELCOM MPA database and invite Contracting Parties to inform on any contacts between MPA managers.

Step 2: Make an inventory of the steps and measures that Contracting Parties have already taken, e.g. concerning fisheries and shipping. The new HELCOM MPA database that is currently being updated can be used as an information source regarding regulated activities in the MPAs.

Develop a scheme/compilation with possible management options for pressures and impacts on MPAs and define suitable management level: national, regional, European

Step 3: Compile existing management guidelines, including HELCOM guidelines and those related to the Habitats and Birds Directive and identify where HELCOM can provide complementary guidance, in particular for management of transnational MPAs.

Outcome: a joint regional guideline on management of pressures in adjacent transnational MPAs.

Timeline: Finland and Germany could initiate the action and provide a first draft by 2016.

Form of activity: Intersessional activity using a Lead Country approach which will be given support through the HELCOM MPA task group.

Type of measure: a joint regional action contributing to coordinated management of Baltic Sea Protected Areas.

2. How to consider MPAs in Maritime Spatial Planning and vice versa

The Ecosystem approach provides guiding principles for Maritime Spatial Planning (MSP). MSP is to consider any restrictions and regulations to MPAs provided through MPA management plans. Some activities are however allowed within MPAs, while conservation objectives may be effected by activities causing pressure outside the MPAs. Thus, MPA/MSP interaction is not delimited by the MPA borders and there is a need to consider activities both inside and outside MPAs in the MSP context. The action should be taken forward in cooperation with HELCOM-VASAB MSP Working Group aiming at a regional approach for considering MPAs and respective protection requirements in MSP and how..... To specifically address MPA/MSP interaction and coordination is a new aspect to HELCOM.

Step 1: Invite Contracting Parties to inform the next meeting of State and Conservation on how MPAs have been considered so far in national MSP plans with a view to sharing information. Invite HELCOM-VASAB MSP WG to inform on any background information already compiled by the Group related to MPAs.

Step 2: Set up a workshop or back-to-back meeting with HELCOM-VASAB MSP Working Group to discuss how the action can be taken forward.

Outcome: tentatively some form of joint regional guidelines but as a first step to share experience and best practices.

Timeline: the action could start in 2015.

Form of activity: as a first step via information sharing and a proposed joint workshop of State and Conservation and HELCOM-VASAB MSP WG.

Type of measure: a joint regional action contributing to a coordinated approach for how to consider MPAs in MSP and vice versa .

3. Develop joint tools/approach for assessing effectiveness of spatial protection measures for individual sites as well as network level

HELCOM Recommendation 35/1 calls for assessing “the effectiveness of the management plans or measures of HELCOM MPAs by conducting monitoring, and where feasible scientific research programmes, which are directly connected to the conservation interests of HELCOM MPAs, including the placement of monitoring

stations inside the MPAs “ (para k). There is however no plan or established method in HELCOM for how to carry out such assessment.

This topic is related to existing tasks on the work plan of the Working Group (analysis of ecological coherence, see table below) although no specific activity has been launched to develop an approach for assessing effectiveness of spatial protection measures. Such approach needs to be developed to achieve paragraph k of Recommendation 35/1.

No	Task in the work plan of State and Conservation	Current situation
4	Periodic assessment of the status and progress towards an ecologically coherent and effectively managed network of HELCOM coastal and marine Protected Areas (MPAs) and strive for harmonized approach in reporting, including its timing taking into account the work on global and European level and	Ecological coherence analysis of the HELCOM MPA network will be done in autumn 2015

Step 1: Develop criteria on how to assess effectiveness of management for single MPAs and for the network as a whole, making use of work carried out in OSPAR and elsewhere.

Outcome: a joint approach to assess effectiveness of MPA management.

Timeline: the action could start in 2016 but will depend on resources.

Form of activity: to develop an approach to assess effectiveness is considered to require project support. External financing, e.g. LIFE+ provides a tentative source.

Type of measure: a joint regional action contributing to coordinated management and assessment of Baltic Sea Protected Areas.

A. Conservation, restoration and reintroduction of species

GEAR proposal on topics in need of further regional coordination: New HELCOM Recommendation on species conservation is ready (pending clarification of the study reservation by one CP) and coordination may concern follow up implementation, in particular measures for the protection of migratory and mobile species, e.g. by developing joint conservation plans (State & Conservation).

Activities to support implementation of Recommendation of Conservation of Baltic Sea species categorized as threatened according to the HELCOM Red List.

The State and Conservation Group under the Lead of Germany drafted a Recommendation of Conservation of Baltic Sea species categorized as threatened according to the HELCOM Red List. The Recommendation was presented at HELCOM 36-2015. Its adoption is still pending a study reservation by Denmark. Several analyses and supporting activities to follow-up the draft Recommendation have already been identified by the Working Group but they will not be initiated before adoption of the draft Recommendation.

This topic is related to several tasks on the work plan of State and Conservation, specifically under task 6 (*Prepare proposals for measures for the conservation and protection of species and coastal and marine habitats and biotopes and follow up on implementation of measures*). In addition to the tasks on the work plan, State and Conservation 1-2015 agreed to carry out a number of analyses to support the development and implementation of the two Recommendations e.g. to:

- make an inventory of existing measures that will contribute to the improved status of threatened species and biotopes/habitats and analyze if they are sufficient to improve the state of those species
- based on this gap analysis; identify the need for new measures and for which new measures it could be suitable to consider joint measures (regional plans) or coordinated measures (coordination of national measures)

In addition the State and Conservation Working Group has been requested to develop “by 2017 guiding documents on conservation, recovery or action plans and/or related management measures for HELCOM threatened species or species groups and their habitats, and regularly reviews the progress of recovery of HELCOM threatened species”. This paragraph was originally included in the version of the new Recommendation on species presented for adoption at HELCOM 36-2015. It was agreed that the paragraph should not be included in the Recommendation but instead included on the work plan of the State and Conservation Working Group.

The agreed analyses and the development of guidelines, together with other related tasks on the work plan, are considered as sufficient activity to ensure regionally coordinated follow-up the implementation of the Recommendation, when adopted.

No	Task in the work plan of State and Conservation	Current situation
6.1	New HELCOM Recommendations on conservation plans for species, habitats and biotopes at risk of extinction	The draft Recommendation on conservation of Baltic Sea species categorized as threatened according to the HELCOM Red List was adopted at HELCOM 36-2015 pending a study reservation by Denmark. It is now being discussed between Germany and Denmark, Aim: adoption at HELCOM 37-2016. When the Recommendation on species has been approved an associated recommendation on biotopes, habitats and biotopes complexes will also be developed.
6.4	Follow-up HELCOM Recommendation 34E/1 on safeguarding important bird habitats and migration routes in the Baltic Sea from negative effects of wind and wave energy production at sea.	The ToR of the Joint OSPAR/ HELCOM/ ICES/ Working Group on Seabirds (JWGBIRD) was amended at STATE&CONSERVATION 2-2015 and will provide a platform for HELCOM work on birds, in particular related to monitoring and assessment HELCOM data layers on birds are to be updated in 2015/2016 (Sweden as a lead country of Rec 34E/1 possibly to organize a request to CPs)
6.5	Increase positive incentives to enhance reduction of pressures on biodiversity and “elimination by 2020 of incentives and subsidies which could be harmful to biodiversity”	An activity planned for the time period of 2017-2018
6.6	Follow-up HELCOM Recommendation 27-28/2 on Conservation of seals in the Baltic Sea area	This task is carried out by the Seal Expert Group that reports to State and Conservation and the next Seal meeting will discuss the next reporting round which is to be done in 2016, the Seal Expert group is also to scrutinize whether all needed information for the Recommendation can be obtained from the ongoing reporting.

Step 1: adoption of the draft HELCOM Recommendation of Conservation of HELCOM Baltic Sea species categorized as threatened according to the HELCOM Red List.

Step 2: implementation of agreed analyses and development of a guiding document for conservation/recovery/action plans related to management measures.

Outcome: coordinated follow-up and joint guidelines for plans related to management measures.

Timeline: carrying out the outlined analyses and activities is estimated to take 2 years and will commence after the adoption of the Recommendation.

Form of activity: agreed analyses on existing measures to be carried out by Contracting Parties. Lead Country approach for development of the guidelines. To consider setting up an intersessional group to consider conservation of species and habitats.

Type of measure: joint regional action contributing to coordination of measures to conserve species of the Baltic Sea.

A. Selective extraction and incidental by-catch of species

GEAR proposal on topics in need of further regional coordination:

Coordination may concern:

- proposals for joint actions, more specifically regionally coordinated measures on coastal fisheries taking into account transboundary species' conservation needs;
- joint regional input regarding Community actions which are required to reduce the impacts of EU fisheries management on non-target species (and benthic habitats – see the theme above) both within and outside MPAs (State and Conservation, Fish Group).

This topic is covered by actions (9.1, 9.3) under task 9 (*Develop and maintain the regional data and information systems needed to carry out its tasks*) in the work plan of State and Conservation. HELCOM has also developed a pressure core indicator for by-catch of mammals and birds, but so far the data does not allow any assessment of the magnitude of the pressure.

Work plan of State and Conservation:

No	Task in the work plan of State and Conservation	Current situation
9.1	Development of biodiversity data portal, e.g. data from RED LIST project	The biodiversity data portal was published in 2014 and includes information on harbour porpoise bycatch (but no other data on bycatch)
9.3	Communicate to relevant authorities and institutions the needs for adequate knowledge on by-caught birds and mammals including monitoring and reporting systems	HELCOM has an indicator on bycatch of mammals and birds: Number of drowned mammals and waterbirds in fishing gear. Monitoring and reporting systems are however not adequate for follow-up of the indicator. A solution to lack of data is anticipated through the revision of the DCF. HELCOM Seal EG and Fish group are involved in by-catch work.

Also note that the HELCOM Fish Group is closely involved in the bycatch work and the third meeting (FISH 3-2015) in Warsaw on 26-27 November 2015 will discuss bycatch of mammals and birds in Baltic Sea in detail.

Bycatch is included in the work plan of HELCOM Fish:

No	Task in the work plan of HELCOM Fish	Current situation
2	Identification of the possible remaining gaps in adequately assessing impacts of fisheries on marine ecosystems, including by-catch	discussed at FISH 3
3	Identification of requirements for harmonization assessment strategy for by-catch monitoring (including mammals and birds)	discussed at FISH 3
6	Provide tools for sustainable fishing practices, including to address by-catch of fish, birds and mammals: -Further development of the HELCOM generic decision-support tool to	The BalticBOOST project will follow-up work of BALTFIMPA on the decision-

	<p>map possible negative impacts of specific gear types on threatened or declining species and habitats (developed by BALTFIMPA)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Development of guidelines on sustainable fisheries practices in Marine Protected Areas -Testing and use of the tools when implementing sustainable fishing methods and practices into MPA management plans -Promotion of research of fishing gear impacts on marine species and biotopes -Input to development of fisheries management and technical measures to minimize unwanted by-catch of fish, birds and mammals (BSAP target: close to zero by-catch rates and minimized damage to sea bed habitat) 	<p>support tool related to impacts from fisheries on benthic biotopes. Plans for other tools have not been detailed yet.</p>
--	---	--

1. Adjustment or utilization of EU data collection framework for HELCOM scientific and research projects

This action is new to HELCOM.

Since 2000, an EU framework for the collection and management of fisheries data has been in place. This framework was reformed last time in 2008 resulting in the Data Collection Framework (DCF). Under this framework, the Member States (MS) collect, manage and make available a wide range of fisheries data needed for scientific advice.

In July 2015, new proposal for Data Collection Framework Regulation (*REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL concerning the establishment of a Union framework for the collection, management and use of data in the fisheries sector and support for scientific advice regarding the Common Fisheries Policy – recast COM (2015) 294 final*) has been adopted by the European Commission. This has been done in order to make DCF compliant with the reformed Common Fisheries Policy.

New DCF Regulation will define the frameworks for EU multiannual programme for data collection, which will be prepared after adoption of a regulation. It is proposed that the EU multiannual programme for data collection will define only stable and basic variables, but other parameters will be more flexible and can be changed with time. The role of regional DCF groups in deciding in detail how the data should be collected is strengthened. This attitude is in line with regionalisation under the reformed Common Fisheries Policy.

Therefore, it seems that such an EU approach may provide room for more active role for regional stakeholders such as HELCOM, in deciding on data collection in each marine region.

As a result, it would be very useful if HELCOM could analyse the ways of constructively contributing to EU DCF processes, particularly given the apparent coherence of its regional remit with more emphasis on regionalization in the EU DCF.

Fleet under special monitoring target:

Many by-catch data can be collected by small coastal fisheries operating in the Baltic Sea coastal zones. These could comprise fish species present on coastal waters, particularly those not covered by EU legislation, as well as information on bird by-catch.

Additionally, it should be considered if recreational fisheries could be included into the monitoring of by-catch and what kind of data could be useful for HELCOM. The new DCF proposal places more emphasis on this.

Step 1: Make an inventory of what kind of data from DCF will be useful for Baltic Sea region, and what kind of data will be needed for HELCOM Baltic Sea indicators and environment assessments.

Step 2: Determine how the access to the data coming from data collection could be organised for HELCOM in order to ensure highest standards of primary data protection.

Form of activity: A proposal to be drafted in cooperation between Fish, State and Conservation and Gear and to be adopted by HOD. **Taking into account regionalisation under the new Common Fisheries Policy and also more regional dimension of the technical measures' regulation, HELCOM proposal should also be consulted with BALTFISH and possibly with ICES.**

Outcome: Proposal aiming to

- ensure that the work of regional DCF groups positively contributes to core HELCOM activities, such as the second holistic assessment of the Baltic marine environment;
- ensure that data of relevance to fisheries DCF possessed by HELCOM can be used in regional DCF processes

On basis of this activity, and the reformed DCF, HELCOM could prepare its own strategy for collection of data concerning by-catch of threatened and endangered species, taking into account the impact of recreational fisheries and that substantial share of by-catch data can be collected by small coastal fisheries operating in the Baltic Sea coastal zones (they could cover fish species present on coastal waters, particularly those not covered by EU legislation, as well as information on bird by-catch). Timeline: deadline for the action: 2016; depending on the EU progress on the issue.

Type of measure: joint proposals and inputs to other competent organizations and institutions

Testing alternative fishing gears/fishing techniques through joint project/projects (continuation of BALTFIMPA?)

This topic is not new to HELCOM and is in the work plan of the HELCOM Fish Group (point 6), but has not so far not been planned further or financed.

In order to minimise the negative impacts of fisheries on marine nature, common solutions are urgently needed. The highest interactions usually appear in the coastal waters where small, traditional fisheries are present. These kind of extensive fisheries are protected/specially treated in the reformed CFP. One of the options to minimise interactions is to use fishing gears/fishing techniques which are less harmful to nature than the others. Such alternative fishing gears/fishing techniques could be especially useful to minimise such interactions as:

- Fisheries and seals interactions, including problem of damaged fishing gears and catch;
- By-catch of harbour porpoise and other sea mammals;
- By-catch of marine birds;

By-catch of threatened and endangered fish species. Step 1: State and Conservation and Fish to prepare a project proposal for a project that would *inter alia*:

- Analyse traditional fishing gears and their impacts on protected species (as a supplement of matrix from BALTFIMPA project/cooperation with BalticBOOST project);
- Define potential by-catch "hot spots" in the Baltic Sea (taking into account available by-catch data as well as using ICES fishing effort data and available data from coastal fleet's fishing effort);
- Analyse and test usefulness of available alternative fishing gears, fishing techniques known to reduce by-catch of marine birds and sea mammals in Baltic Sea conditions (also exchange of experience and knowledge is necessary);
- Analyse and test new fishing gears/fishing techniques;

- Prepare a recommendation concerning utilisation of alternative fishing gears/fishing techniques for by-catch “hot spots” in the Baltic Sea;
- Prepare guidelines for fishing in MPAs, including also by-catch “Hot spots”, as well as education for fishermen.

Some national activities within the project could be supported from the European Fisheries and Maritime Fund. Also, other financial opportunities should be considered.

Form of activity: Cooperation between HELCOM Groups (State and Conservation and Fish), ICES and national scientific institutes doing research on fisheries.

Outcome:

Timeline: Proposed deadlines: 2016-2017.

Type of measure: joint regional action to reduce by-catch and coordination of management of the Baltic Sea Protected Areas

1. Collection of information on marine litter by-caught during fishing operations – project

This action is new to HELCOM.

Step 1: HELCOM Fish Group should prepare a proposal for a pilot project with MARINE LITTER NETWORK . Proposal could initially be implemented at national level with chosen fishermen, with information exchange through Fish. National scientific institutes doing research on fisheries (including data on marine litter found in fish) should be adequately involved.

Data on litter by-caught during fishing operations could deepen the current knowledge on the problem of marine litter. Such information could be obtained quite easily without adding extra burden on fishing operations at sea. Information about marine litter caught in the fishing nets will not lead to any restrictions/application of mitigation measures on fisheries, and therefore should not lead to any obstacles in cooperation with fishermen. Additionally, fishermen have long term interest in improving the situation of marine litter as it has a negative impact on fish resources.

Fishing operations could provide data on marine litter from:

- pelagic trawl - data on marine litter in a water column;
- demersal trawl - data on marine litter at the sea bottom.

In order to succeed with the action:

- Fishermen should obtain incentives for reporting;
- Fishermen should obtain a simple survey allowing a basic description of marine litter by-caught in fishing nets;
- Activities should be assisted with an information campaign.

Information about marine litter found in fish could also be obtained from scientific institutes.

By-caught litter could also be removed from the environment by fishers. However, such a measure would need an in-depth preparation activities. These could comprise e.g.: support for the necessary modernization of fishing vessels, improved land infrastructure to receive and recycle the collected litter, incentives and promotional campaigns for fishers. Particular attention should be paid to small-scale fleet.

Information on a marine litter by-caught by the fishermen could be divided into categories such as:

- plastic cups, bottles, bags, other plastic items;

- glass bottles, pottery items, other glass items;
- metal cans, other metal items,
- crisp/sweet packets;
- foam sponge;
- ropes, nets;
- other textile;
- paper and wood items;
- others.

Form of activity: national work with fishermen and regional coordination through Fish, State and Conservation and HELCOM Marine Litter expert network. Removing litter by-caught in fishing nets can be supported by EMFF at national level (according to Regulation of the European Parliament and of the Council no 508/2014 on EMFF).

Outcome:

Timeline: 2016-2018.

Type of action: coordination of national measures and joint regional action

Input of synthetic and non-synthetic contaminants

GEAR proposal on topics in need of further regional coordination:

The coordination may concern:

- e.g. the identification of pharmaceuticals in the marine environment and of other chemicals in effluents, which are relevant for the environmental status of marine waters to provide knowledge base for action (Pressure, State and Conservation)

1. Assessment of pharmaceuticals

This is not a new action in HELCOM. Assessment of the state of contamination with pharmaceuticals is on the work plan for the Working Group (point 4.5) with concrete plans for coordinated assessment of pharmaceuticals together with the Pressure Group and in cooperation with PA Hazards, EUSBSR. The assessment will be carried by the end of 2015.

2. Addressing effluents from sewage treatment plants more broadly

XXXX To address effluents from sewage treatment plants more broadly, to identify other problematic substances than pharmaceuticals.

To specifically consider micropollutants is a new aspect to HELCOM.

Step 1: Gather national data on other emerging pollutants e.g. micropollutants such as biocides, additives, and heavy metals. The assessment be carried out in a similar way as the assessment of pharmaceuticals starting with a data submission request for national data, screening studies and monitoring programmes. Use same principles and steps as for the pharmaceuticals assessment.

Step 2: Evaluate more advanced treatment techniques by compiling existing information on e.g. feasibility and costs. Results from the COHIBA project should be checked. This activity is linked to the assessment on pharmaceuticals; it would address technical treatments to reduce both pharmaceuticals and other emerging pollutants. In Sweden a number of novel techniques are currently tested.

Form of activity: the collected data needs to be synthesized. Tentatively the new hazardous substances network could be involved in such a task.

Outcome: Assessment of the status of emerging pollutants and a summary report of advanced treatment techniques including consideration of feasibility and costs.

Timeline: The assessment of status of emerging pollutants could be carried out during 2016. Sweden will develop a report by the end of 2015, summarizing the testing of new techniques on a national level and also reflecting the development of sewage treatment techniques elsewhere. The report will be presented to HELCOM and can be used as a starting point for a wider review of treatment techniques.

Form of activity: National reporting of available data on emerging pollutants. Tentatively a Lead Country approach to develop a HELCOM review of treatment techniques. The activity should be carried out in cooperation between the State and Conservation and Pressure Working Groups.

Type of measure: this action is not a measure per se but a needed activity to assess the risk of emerging pollutants and to provide a starting point to exploring measures to address the problem.

**MSFD Working Group ESA meeting on October 26, 2015 (in Brussels)
MEETING REPORT**

prepared by K. Pakalniete (AKTiiVS Ltd.) on 27.10.2015.

Content

Review of the current MSFD CIS working areas, role of the WG ESA in MSFD CIS	2
Update on current Commission activities: Building up knowledge base (Tool Modelling project)	3
Sharing experiences on Licencing	3
Other MSFD CIS groups activities: RSC actions on measures and socio-economic aspects	4
Other MSFD CIS groups activities: WG DIKE on PoM Reporting	6
Other MSFD CIS groups activities: WG GES – GES decision revision, Feedback on the GES workshop ..	6
World Ocean Assessment	7
Update on the current work on Future WG ESA work program (2016-2018): Introduction	7
Action A – ESA guidance review	7
Annex: Agenda of the meeting	8

All **background (BG) documents for the meeting** are available at:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/ac5003a5-b396-4064-94ce-24912d61203d> (under the 13th meeting of the WG on Economic and Social Analysis – 26-27 October 2015, Brussels).

Agenda of the meeting is included in Annex of this report.

Abbreviations:

CBA – Cost-Benefit Analysis

CEA – Cost-Effectiveness Analysis

CIS – Common Implementation Strategy

ESA – Economic and Social Analysis

GES – Good Environmental Status

IA – Initial Assessment

MCA – Multi-Criteria Analysis

MS – Member States

MSFD – Marine Strategy Framework Directive

PoM – Program of Measures

RSC – Regional Sea Conventions

WFD – Water Framework Directive

WG ESA – Working Group on Economic and Social Analysis

The meeting aimed:

- to provide update on actions and results of various MSFD CIS activities, including, on activities and work plans of RSC concerning ESA;
- to elaborate work program of the WG ESA for 2016-2018.

Review of the current MSFD CIS working areas, role of the WG ESA in MSFD CIS

BG document ESA_13-2015_03

Updated CIS, mandates and roles of WGs for 2016-2018

Objectives for WG ESA are:

(a) To analyse lessons learnt from Member States' initial economic and social assessment and conclusions from related activities under the Regional Seas Conventions. In light of this, review and as necessary update the WG ESA guidance document on initial assessment.

(b) Consider approaches to the development and analysis of measures in close cooperation with WG GES and drawing on experience from the WFD CIS, in particular:

- socio-economic analysis of potential common measures needed to close the gap between BAU and targets for GES; and
- exchange of information and experience on approaches to assessing social and economic impacts of measures, including cost-effectiveness, cost-benefit analyses and application of disproportionate cost.

(c) Identify priorities for research and address knowledge gaps to support social and economic matters covered by the Directive.

(d) Promote communication, cooperation and coordination between marine regions and sub-regions in order to improve the consistency and coherence of social and economic assessments.

(e) Facilitate cooperation and links between WG ESA and other MSFD CIS work, especially with WG GES on measures.

Main issues – scope of work for WG ESA:

The WG's remit is to act as the focus point for all MSFD related socio-economic issues. It is responsible for discussing and providing advice to MSCG on these issues and in particular Articles 8 (c), 13 (3), 14 (4) and Annexes IV (9) and elements of Annex VI. More generally, it is responsible for advice on:

(a) overall conceptual and cross-cutting questions relating to the cost effectiveness of measures;

(b) Analyse effectiveness of existing measures to improve the status of marine ecosystems in close cooperation with WG GES

(c) introduction of additional measures including associated impact assessments (including cost-benefit analysis);

(d) benefits of taking action (or the costs of inaction) including from ecosystem services; and

(e) disproportionate costs.

⇒ Updated CIS will be discussed at MSCG meeting on November 5, 2015.

⇒ It is planned that it could be adopted in Spring of 2016.

Discussion:

- ⇒ WG ESA name could be changed to reflect broader focus of the WG (ESA, but also PoM development, support for policy decision-making).
- ⇒ Considering Social pillar.
- ⇒ Link/coordination with the WFD.

Update on current Commission activities: Building up knowledge base (Tool Modelling project)

Technical workshops on the revision of the Building up the knowledge base on the marine environment, notably on socio-economic aspects, presented by DGENV (Tool Modelling project)

Presentation by DG ENV Guenter Hoermandinger

Marine modelling toolbox

- Main actor: JRC
- Subject is scenarios in terms of measures and related changes and impacts on the marine environment.
- Starting with eutrophication in the Mediterranean.

KP: Are there plans concerning other environmental themes/problems and other Sea Regions?

EC: This (Eutrophication, Med) will be the first step. The networks (of experts, MS representatives) will be built.

They will advice on the next topics.

- Ecological side in the Toolbox: (1) via experts' network on modelling issues, (2) with MS via MSFD CIS.
- **ESA in the Toolbox is related to costs and benefits of measures.** Two working streams/directions for interactions: (1) via experts' advisory network, (2) with MS via MSFD CIS.

(?!) If there is interest to participate in the experts' network, the project welcomes informing them.

Planned steps:

- Workshop for modellers (experts) in January of 2016.
- Build-up of ESA experts' advisory network.
- Draw up terms of reference for support contract.

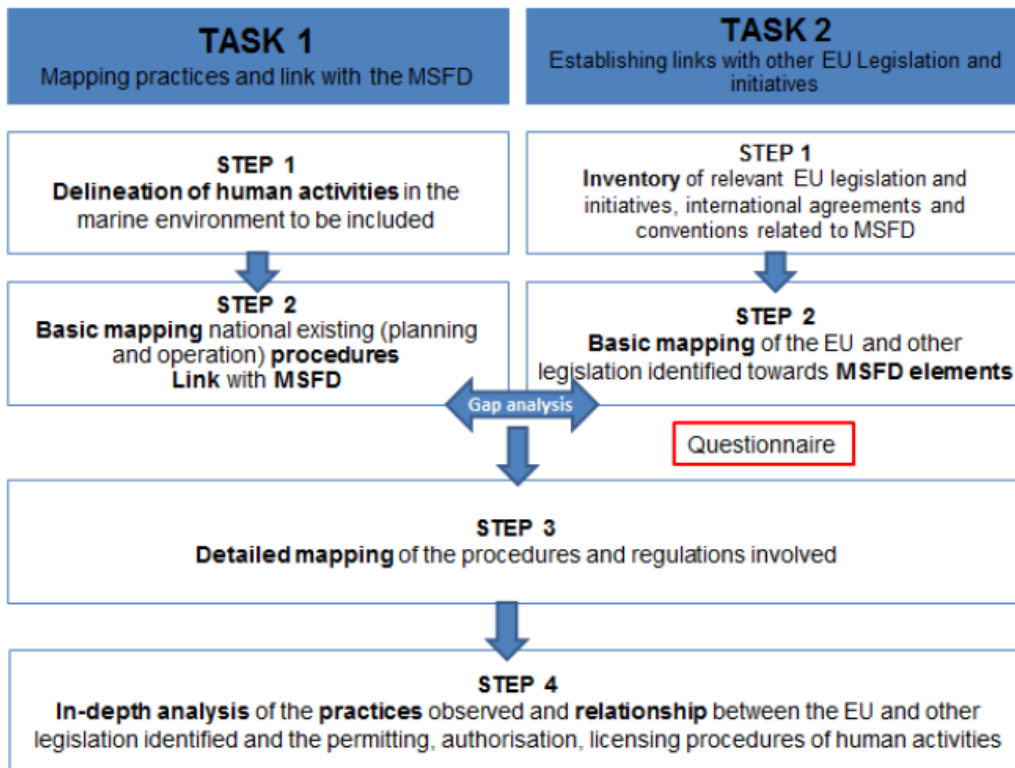
Sharing experiences on Licencing

BG document ESA_13-2015_4b

Presentation by Arcadis on a project for the EC

Objective: To understand, map, compare and analyze the use of licensing, authorizations and permitting for human activities in the marine environment at national level in relation to the MSFD and the attainment of GES by 2020.

The final deliverable will be a report mapping the different practices in Member States which will be presented to Member States.

Work plan:

1. Questionnaires + interviews (Oct & Nov 2015)
2. Presentations WG (Oct & Nov 2015)
3. In-depth analysis of results Task 1 (MS input) and Task 2 (link with other EU legislation)
4. Workshop (MS authorities and stakeholders) (Febr. 2016)
5. Outline for “guidance” (not really guidance rather “recommendations document” incl., for instance, opportunities for improving the licencing policies) (March 2016)
6. Preparation final report (April 2016)

Other MSFD CIS groups activities: RSC actions on measures and socio-economic aspects

5. RSC actions on measures and socio-economic aspects:

- HELCOM - Workshop on socio-economic assessments
- OSPAR – reinitiating ICG SE [BG document ESA_13-2015_04 (NL)]
- Mediterranean Action Programmes [BG document ESA_13-2015_05 (05a, 05b, 05c)]

HELCOM: HOLAS II – framework for ESA

Presentation by Max from Sweden

- To develop conceptual framework for the ESA of the IA
- To agree on proposed analysis and assessments that will be tested
- To select activities/economic sectors for the analysis
- Nothing has been decided yet.

Recent WS

(!) Report on WS results/outcomes – Max will send by e-mail to all (remind after some time).

OSPAR: Reinitiating ICG SEA

Aims:

1. More coherent socio-economic description of the marine environment

KP: Why not including “regional work” on “cost of degradation” analysis?

Since countries are using different approaches, there is little room for coordination/coherence. At the same time there are important issues what can be coordinated concerning the ESA of water use.

2. Exchange of information on costs, effects and benefits of various measures to support Regional Action Plans and national PoMs (for instance, might be useful to build database on costs and benefits of various measures).

To support:

- OSPAR Intermediate Assessment 2017
- The 2nd Initial Assessments

OSPAR is preparing a document on possible measures to reduce micro plastic

- MCA to come to shortlist of potentially interesting measures
- Criteria: Emission reduction, Cost effectiveness, Acceptability

Mediterranean Action Plan

Overall process (on RSC scale): NAP update, Guidelines (Annex on the ESA)

ESA Tools and Approaches for the PoMs:

- ⇒ Guidance for the CEA or CBA (possibly also MCA)
- ⇒ Costing of Regional Plans implementation
- ⇒ Good description of socio-economic uses of marine environment

(!) Various “guidance documents for the ESA elements above (see the BG documents for the meeting).

Useful reports:

Economic study of the impacts of marine and coastal protected areas in the Mediterranean (Mangos A., Claudot M.-A. (2013)), available at

http://planbleu.org/sites/default/files/publications/cahier_13_amp_en_0.pdf

Plan Bleu (2014a), Economic and social analysis of the uses of the coastal and marine waters in the Mediterranean, Characterization and impacts of the Fisheries, Aquaculture, Tourism and recreational activities, Maritime transport and Offshore extraction of oil and gas sectors, Technical Report, Plan Bleu, Valbonne, available from: www.planbleu.org [Report prepared in the context of implementation of the MAP Ecosystem Approach Initiative EcAp; it analyzes fisheries, aquaculture, tourism and recreational activities, maritime transport and offshore exploitation of oil and gas at the scale of the Mediterranean basin as well as at a sub-regional level. Production and socioeconomic indicators are presented for each sector]

Plan Bleu, ACTeon (2014b), Scoping study for the assessment of the costs of degradation of the Mediterranean marine ecosystems, Technical Report, Plan Bleu, Valbonne [Discusses the relevance of different assessment methods that can be applied for assessing the costs imposed on society by the current state of degradation of the Mediterranean marine & coastal ecosystems]

Plan Blue, EFIMED and CTFC (2014c) Methods and tools for socio-economic assessment of goods and services provided by Mediterranean forest ecosystems, Technical Report, Plan Bleu, Valbonne *[Provides useful information on the theory behind valuation methods, cost-benefit and multi criteria analysis together with concrete examples on the application of these tools and methodologies]*

Other MSFD CIS groups activities: WG DIKE on PoM Reporting

BG document ESA_13-2015_06

- ⇒ Updated document on Reporting from September 2015 (see the BG document for the meeting).
- ⇒ Testing of the Reporting tools is on-going. The first feed-back from MS is received.

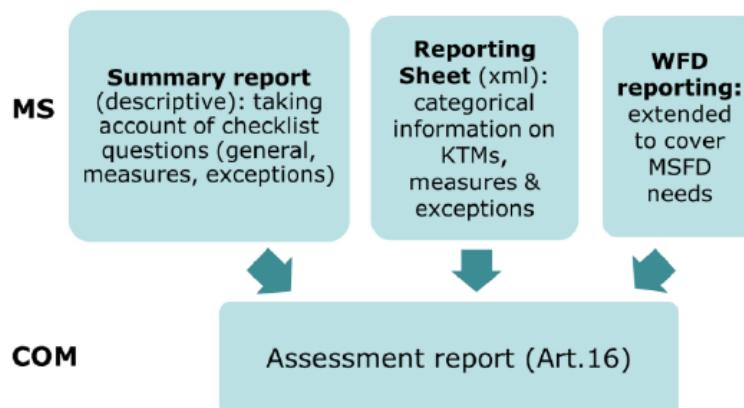

Figure 1: Components of the Member State reporting package for the MSFD Programmes of Measures, including exceptions (which are to be used for the Commission’s Article 16 assessment).

Other MSFD CIS groups activities: WG GES – GES decision revision, Feedback on the GES workshop

BG document ESA_13-2015_07

The last WG GES meeting on October 5-6.

1. Review of Decision 2010/477/EU (Process: Scientific and technical review; Consultation (May-October 2015); Policy development until now. Final version is expected to be adopted in Autumn of 2016.)
2. Cross-cutting issues paper (Process: WS in January 2015; ...; Updated version to WG GES in October 2015, comments until end of October.)

KP: Could there be need for integrating some ESA issues in this document?

The document is developed by WG GES. WG ESA may make comments. Was not agreed to go for it (was left open).

3. Revision of Annex III *[BG document ESA_13-2015_07]*

(!) Strong suggestion from the WG ESA (DE, NL, many other MS): Annex III Table 2b on uses and human activities should be consistent with the list of activities used by economists (taking into account statistical division of activities), which, by the way was developed for and is included in the ESA Guidance for the IA.

World Ocean Assessment

BG document ESA_13-2015_08

The WOA summary is available in <http://www.un.org/press/en/2015/envdev1546.doc.htm>; the specific thematic chapters, including on specific human activities affecting the marine environment, such as shipping, tourism, offshore oil and gas, deep sea mining etc. can be downloaded directly from the DOALOS website.

Update on the current work on Future WG ESA work program (2016-2018): Introduction

BG document ESA_13-2015_09

List of 5 proposed actions:

Action A - ESA guidance review

Action B – From sharing information of the programmes of measures in cooperation with regional sea convention to joined documentation/reporting on the programme of measures

Action C - Concretising scientific knowledge needed for economic analysis for the MSFD

Action D - MPA-A privileged space where economic and social assessment and recommendations approaches have to be reused under MSFD

Action E - Economic and social analysis needs for the second MSFD cycle and for next 2018 step (MSFD art.8 1c assessment, art.9 good environmental status, art.10 environmental targets) - EU recommendation on co-operation and coordinated socio-economic analysis

Each action will be discussed in details as part of this meeting (to find leading and contributing MS, specify further content of the actions etc.).

(!!!) Volunteers from the MS are needed for leading and contributing into the work for implementing the actions.

Action A – ESA guidance review

BG document ESA_13-2015_10

ESA Guidance for the Initial Assessment.

What (e.g. which parts) should be updated.

[Leaving to the airport at 16:20]

Annex: Agenda of the meeting

NOTE: Agenda items that were attended are marked with blue colour in the agenda (the first columns)

Marine Strategy Framework Directive (MSFD)

Common Implementation Strategy

13th Meeting of the Working Group on Economic and Social Analysis (WG ESA)

10h00-18h00: 26 October 2015

9h00-13h00: 27 October 2015

Room 3C , European Commission, Conference Centre Albert Borchette, Rue Froissart 36, B-1040 Brussels

Agenda item:	1
Document:	ESA_13-2015_01rev
Title:	Draft Agenda
Prepared by:	UK / SE / DG ENV co-chairs
Date modified:	25/09/2015
Available under:	Circabc ("Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens")- https://circabc.europa.eu/w/browse/98e2b5b5-1d1b-4f81-8c2b-a50ac686f997 if the link does not lead directly to the relevant folder of the Marine Strategy site, try clicking again on the link after having logged in on circabc)

DRAFT AGENDA

Time	Item	Agenda item	Documents
Monday 26 October			
1000	1	Opening of the meeting and Adoption of the Agenda	ESA_13-2015_01
1020	2	Adoption of the minutes of last ESA	ESA_13-2015_02
1030	3	<u>Review of the current working areas, the rule of ESA working group in MSFD Common implementation strategy (05/12/2013)</u> For discussion	ESA_13-2015_03
1130	4	<u>Update on current Commission activities</u> 4a.Technical workshops on the revision of the Building up the knowledge base on the marine environment, notably on socio-economic aspects, presented by DGENV (Tool Modelling project) For information	
1140		Coffee	
1200		4b.Sharing experiences on Licensing For information	
1210		<u>Other MSFD CIS groups activities</u>	

Time	Item	Agenda item	Documents
		5.RSC actions on measures and socio-economic aspects For information and experience sharing <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM - Workshop on socio-economic assessments • OSPAR – reinitiating ICG SEA 	ESA_13-2015_04 (NL)
1300		Lunch	
1400		5b.RSC actions on measures and socio-economic aspects For information and experience sharing (.../...) <ul style="list-style-type: none"> • Mediterranean Action Programmes • Black sea convention 	ESA_13-2015_05
1415	6	<u>Other MSFD CIS groups activities</u> 6a. WG DIKE on programmes of measures reporting presented by DGENV For information	ESA_13-2015_06
1445		6b. WG GES : GES decision revision, Feedbacks on the GES workshops presented by DGENV For information	ESA_13-2015_07
1515		6c. World Ocean Assessment ... presented by DGENV For information	ESA_13-2015_08
1530	7	<u>Update on the current work on Future WG ESA work programme (2016-2018)</u> 7a. Introduction	ESA_13-2015_09
1540		7b. Action A - ESA guidance review Presented by UK For discussion	ESA_13-2015_10
1600		Coffee	
1620		7c. Action B – From sharing information of the programmes of measures in cooperation with regional sea convention to joined documentation/reporting on the programme of measures Presented by Netherlands For discussion Call for MS participants	ESA_13-2015_11
1700		7d. Action C - Concretising scientific knowledge needed for economic analysis for the MSFD Presented by Netherlands, For discussion Call for MS participants	ESA_13-2015_12
1800		Close of day	

Tuesday 27 October		
900		<p>7e. Action D - MPA-A privileged space where economic and social assessment and recommendations approaches to be reused under MSFD</p> <p>Presented by France</p> <p>For discussion</p> <p>Call for MS participants</p>
		<p>7f. Action E - Economic and social analysis needs for the second MSFD cycle and for next 2018 step (MSFD art.8 1c assessment, art.9 good environmental status, art.10 environmental targets)</p> <p>+ EU recommendation on co-operation and coordinated socio-economic analysis</p> <p>Presented by DGENV</p> <p>For discussion</p> <p>Call for MS participants</p>
940		<p>7g. Action implementation/attribution - Open discussion on actions to determine action and associated MS leaders (what, why, who, to whom, how and by when)</p> <p>For discussion and agreement on proposed working programme to MSCG and Marine Directors meeting</p>
1200	7	<u>Any Other business</u>
1250	8	<u>Action and decisions points</u>
1300		Close of meeting